

Franckesche Stiftungen zu Halle

Memoria Theologorum Wirtembergensium Resuscitata, h.e. Biographia Præcipvorvm Virorum, qui à tempore Reformationis usque ad hanc nostram ætatem ...

Accessit Elenchus Scriptorum tum editorum, tum in Manuscriptis latentium cum Supplementis atque Indicibus necessariis

Fischlin, Ludwig Melchior Ulmæ, Anno M.DCC.IX.

VD18 90845390

[Memoria Theologorum Wirtembergensius Pars II.]

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downladed and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions deeple with a Bulber 63th Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

NDREAS OSIAN- Nat. 1562,
DER, Heerbrandum ali- Gl. 1600.
quot Annorum intervallo in munere Cancellaria-

tûs & Præposituræ Tubingensis secutus, natalem suum habuit Blabyræ in margine Ducatus Wirtembergici, Anno 1562.d. 27. Martii, Patre Luca Osiandro, Seniore, Concionatore Aulico, dicti Oppidi tum Superintendente, Matre Margaretha Entringeria. Scholas Triviales Stuttgardiæ Præceptoribus Wackero & Kauffmanno frequentavit tam facili promtóque Ingenio puer, ut anno ætatis 14. Stipendiariorum numero adscriptus primam lauream promeruerit; Triennio post alterà lauro ornatus, Anno 1578. Ministerio admotus primam spartam adiit Uraci, ut Diaconus. Anno 1784. Secundam Giglingæ, ut Paftor & Superintendens. Anno 1587. Tertiam Stuttgardiæ 1590. ut Concionator Aulicus Serenissimi Ducis Ludovici, nec non postea Friderici 1794. Quartam ut Abbas Adelbergensis & Generalis Superintendens Anno 1598. Quintam ut Cancellarius & Præpositus Tubingensis, publice inauguratus à Joh. Magiro, Praposito Stuttgardiano d. 14. Maji , An. 1605. Theologia Doctor jamjam renunciatus fuerat Anno 1592. Vocatus de catero etiam ab aliis, Lipfienfibus, Rostochiensibus, Jenensibus & Witebergensibus, sed truftra.

9.

2.

7.

4.

9

for

Tu

ge

m

xis

QU

in

de

pe

8

fti

CU

an

CO

ne

lia de la

frustra, non dimittente illum Principe Wirtembergi-In Conjugem duxit Barbaram Samuelis Heilandi, Stipendiariorum Ephori Filiam, cum qua 32. annis fine ulla animi læfura fuaviter vixit & octodecim Liberos genuit, quorum novem illi fuerunt fu-Theologus vigilans prudens & conperstites. stans, (a) qui Profesioria Stationi permagno Auditorii fructu præfuit, robustus Elenchticus perspicuus Exegeticus, utrobique artificiosus Orthotomicus, cujus dexteritatem in rebus gerendis actio inftituta Waldenburgica, quâ primum eximio sanorum Theologorum fulguri D. Jac. Andrewadditus fuit: colloquium Badense 1589. habitum & Ratisbonenle, 1600, ut & Acta Hallenfia & Mompelgardica. cæteraque plura loquuntur. (b) Scriptis de Ecclesia optime meritus, editis præfertim Bibliis cum emendationibus & explicationibus superiorum versionum & observationibus ex Theologorum lucubrationibus depromtis; (c) & Libello, cui Titulum fecit: Papa non Papa, ex quo ansam B. Gerhardus sumsisse fertur conscribenda Confessionis sua Catholica. noti & vasti operis. (d) Vitam cum morte per tabiferum morbum commutavit 1617, die 21. Aprilis, ætatis 55. Ministerii 33. Suprema laudatione illum prosecutus est Matthias Hafenrefferus, Succesfor.

⁽a) Carol, Memorab. T. lip m. 142.

⁽b) Programma Unit Tubing. p. s. 6. & ex eo G. M. Konigius Biblioth. p. m. 593.

⁽c) Quenftedt de Patriis IH, Vir. p. 168.

⁽d) Garel, loc. sis.

Wirtembergenfium Pars I.

sor, (e) habita Oratione & Concione ex Gen, 50.25.

Epitaphium ejushoc est:

Andreæ Osiandro, D. Lucæ Filio · SS. Theol, Doctori Blabyræ Wirtembergiæ Oppido Anno 1562.7. Cal. Iunii nato: Viro in quo Ingenium divinum, & promta, polita gravisque agendarum rerum dexteritas, eruditio multiplex ac fingularis, Scientia ac Praxis Theologica præstans, docta supraque modum elegans facundia, morum integritas ac suavitas, admiranda modeltia atque humanitas erga omnes aperta, cum summa in Deum religione & infigni meritorum in Ecclefiam Christi magnitudine unà sociata vixere, qui cunctos fanctorum officiorum gradus antea magna cum laude adeptus, Diaconus, Pastor, Episcopus Specialis, Generalis, Ecclesiastes, Abbas & Consiliarius Wirtembergicus, tandem Academiæ Tubingensis Professor, Cancellarius & Ecclesiæ hujus Præpositus de-

(e) Quas in compendium redegere P. Freberus Theatro Ill. Vir. p. m. 391 Effigiemejus simul exhibens, & Joho Feebsins Supplem, H. E. p. m. 156.

lei-

defu-

on-

di-

fpi-

mi-

Ai-

um uit s

en-

ica.

efia

en-

um

oni-Pa-

iffe

cæ,

abi-

ilis.

um

cef-

Kos

lectus fuit. In omni officii genere fido, prudenti, alacri; Theologo pio, tentato. probato, forti, magno, posteaquam orbem Christianum Scriptorum gestorumque suorum fama implesset per tabiferum morbum placida & sancta: ô quam Ecclesse ac Reipublicæ acerba morte! Anno 1617.11.Cal. Maji, Tubingæ denato.

Úxor Barbara Heilandina, quâ cum annis 33. fine ulla animi læfura fuaviter fructus est, & Liberi ex 18. superstites 9. Marito & Patri optime de se merito lamentabili & desiderabili sletu P.C.

Tumulum carmine honoravit G. C. Maicclerus, P. L.

Parte minore sui jacet hâc Osiander in urnâ

Andreas forti pedore & Ingenio.

Parte sui Sandos inter meliore triumphat

Conveniunt rebus nomina clara suis. (f)

Scripta.

Blblia Latina cum Annotationibus. Francofurti. Anno 1606 in fol. Disputatio de Peccato Originis. Tubinga. Anno 1584. in 4.

Tar-

Tra

Du

De

Pa

Ing

Di

Di

Tb

De

(f) Libr. Epigr. I. p. 6.

Wirtembergenfium Pars. II.

5

Tractatus de Omnipræsentia Christi contra Christianum Waldensem, personatum Calvinianum, Tubingæ, 1587. in 4.

Dua Tabula contra Calvinianos afferta, 1591.4.

Responsum ad Analysin Gregorii de Valentia, Jesuite de Ecclesia, Ibid. 1593. in 4.

Defensio Responsi ad Analysin. 1594. in 4.

* Confessionis Catholica Job. Gerbardi Occasio. vid. supra. Carol. loc. cit. Primum illud contra Jesuitam Scriptum Andrea Ofiandro, plenam in salarium Ecclesiastis Autici quo antea nondum gaudebat, immissionem. Alterum triginta storenorum poculum argenteum promeruit. test Ast. contra Greg. de Valent.

Epistola Synodica ad Jo. Pistorium de Jure Canonico, Tubino e, 1504 in 4

Apologia contra crassissima mendacia Tenebrionis cujusdam Ingolstadiensis circa secunda peccata A. Osiandro imputata, Ibid. 1595. in 4.

Assertiones de Conciliis.

Papa non Papa, b. e. Papa & Papicolarum de pracipuis Christiana fidei partibus Lutherana Confessio, Tubinga. 1599 in 8. 1600. in 8. Francosurti, 1610. in 12.

Inquisitio Catholica de trastandis Hæreticis Inquisitioni Hispanicæ opposita, Tubingæ, 1609. in 4.

Disputationes XIII. in Librum Concordia. Francosurti. 1611. in 8.

Dissertatio de fuga Pestis, Ibid. 1611. in 4.

Themata de Mediatore θεανθεώπω, Jesu Christo. Resp. Job. Donner. 1612. in 4.

De Imagine Dei in bomine ante lapsum, 1613.4.

De

28-

re

10,

0-

0-

n-

da

b-

al.

m

ra

ex

tri

8

De Unione personali, 1b. 16 1 4. in 4.

De Communicatione Idiomatum, An. 1614, in 4.

De Statu Exinanitionis & Glorificationis, 1614.4.

De Officio Christi triplici, Tub. 1615.4.

De Baptismo, Ibid. 1615. 4.

De Evcharista, Ibid. 1615. 4.

De Creatione, Ibid. 1616. 4.

Orationes.

Ratio de Vita & Obitu Friderici , Ducis Wirtembergia & Teccia, &c. Tubinga, 1608, iu 4.

Oratio Funebris in Obitum Andrea Grammeri, Abbatis Bebenhusani, Ibid. 1612.4.

Oratio de Vita & Obitu, Johannis Magiri Prapositi

Wirtenbergico-Stuttgardiani, 1614. 4.

Oratio de Vita & Morte Illustrissima Principis ac Domine Sibylle, Friderici, Wirtembergie Ducis, Conjugis, Stuttgardie, 1615.4.

Germanica.

Wirtembergisches Communicanten - Buchlein. Libellus utilissimus multoties recusus, Tub. 1590.in 8. Spira, 1612 in 8 Heilbrone, 1651 in 8 Stuttgardie Tubinga fingulis annis cum Catechismo Brentiano, & Libellis bymnorum. Illustratus nuperrime à Domino, Erico Weismanno, Antistite Stuttgardiano, Stuttgardie, 1704. 1706. 1708. in 12.

Treubertiger Unterricht / wessen man sich in Absterbung eines treubertigen Shgatten troften folle/ Eubingen/ 1594. in 8.

Wostungs,

Vo

23

Le

Se

Wirtembergenfium Pars II.

Wostunge : Predigt von der Bostung Sohen. miel/ Gubingen/ 1594. in 4.

Neu Jahrs, Predigt/ 1595. 1598. in 4.

Predigt vom Erdbidem/ 1601. in 4.

Vocations-und Amts. Predigt auß Jerem. I. v. 7.
ben Antritt deß Cancellariats zu Tubingen /
Dominica II. Trin. gehalten / Tubingen / ben
Cellio, 1606. in 4.

Eine Predigt am W. Sonntag Epiphan. 1607. zu Eubingen und Mompelgardt / 1609.

in 4.

m-

ha-

fiti

Do=

on-

in.

n 2.

die

mo.

è à

dia-

in

ten

gss

Creuk : Predigt / wie sich die Christen in allerlen Creuk schicken sollen / am Tage Bartholomat gehalten / Franckfurt / 1608. in 4.

Prafentations - Predigt über den Probsten zu Stuttgardt Erasmum Broningern / bendefen Einsehung/ Tubingen/ 1614. in 4.

Beicht, Lehr, Troft . und Bett. Buchlein / Eusbingen / 1612. Stuttgardt / 1625. in 12.

Conc. Funebres.

Leichpredigt über dem Tod def Durchleuchtige ffen Fürsten und Herren / Ludwige / Here hoge zu Wirtemberg und Tech auf Pf. 103. p. 15. 16. Tubingen/ 1593. in 4.

Leichpr. über Fr. Cordula Bozerin, Henrici Boceri J. U. D. und Prof. Ehfrau/ 1606. in 4.

über Martini Crusii, Graca Ling. Prof.
Sod/auß Ad. VII. v. 59.1607. in 4.
über dem Sod Georgii Burckbardi,
Prof. Philos. Es. 38. v. 12. 1607.
in 4.

4 Leiche

Leichpredigt über den Tod Unna Nippenburs gin/ Tubingen/ 1608. 4.

Leichpr. über dem Absterben def Durchleuche tigsten Fürsten und Herrn/ Friderici, hergos gen zu Wirtemberg und Tech/ 1608. in 4.

über dem Tod / Johannis Steschers / Abbten zu Bebenhaus fen / Rom. VIII. 35-39. Tubins gen / 1611. in 4.

flei

nec

lis

to

bat

nu

tos

par

M

cle

fui

no Hi

ge

per Di

DO

bu

cui

6.

ad

In

COI

ma

qu

über dem Tod Andrea Grammers/ Abbten zu Bebenhausen / Mattb. IV.v. 18. 19. 20. Tubingen/ 1612, 4.

Hymni.

Ein Christlich Danck, Lied für allerlen Wohlsthaten GOttes / Dessen Unfang: Mein GOtt ich allezeit preiß/ in 5. Geseken.

Ein geistlich Triumph- Lied der Kinder GOts tes über ihre geistl. Feinde zangt an : Truk Teufel/ Welt und Tod/ 9. Gefes. *

Vid. Wirtembergisch Gesang Buch/Stuttgardt/

Mat. 1562.

Cl. 1600.

Cl. 1600.

Ch. 1619.

Gis, & Ecclesia Prapositus natus ipso natali Festo Johannis Baptista, Anno 1561.

G.M. Kænigius ait, Anno 1560. (a) sed malè. Contrarium testantibus Th. Thummio & Osiandro, Parentatoribus.

Patre Matthia, Prafecto Monaferii

(a) Biblioth, Fet. & Nos p 375.

Wirtembergenfium Pars II.

sterii Lorchensis, Matre Heinrichmannia. Literas didicit sub Informatione Conradi Thaneri Viri pii nec indocti, qui prædicti Monasterii Conventualis fuerat, atque Pontificios Errores detestatus, exuto cucullo privatam in Laureacensi pago vitam agebat; Accepto, quod Ulricus Dux constituerat, annuo penso. Is ne pane suo ingratus vesceretur, pueros in primis Literarum rudimentis fuæ curæ & industriæ commissos fideliter instituit, quorum haud pauci brevi admodum tempore sic profecerunt, ut digni inventifuerint, qui scholaribus Stipendiatis in Monasterio Laureacensi post ejus Reformationem clementer sustentatie, adjungerentur, (b) quos inter fuit Hafenrefferus, An. 1573 in Laureacense, Anno atatis 14. in St. Georgianum, Anno 1578. in Hirfaugiense & Anno 1579. in Stipendium Tubingensereceptus. Prima Laurea Anno 1577. Magisterii honore 1781. ornatus, postea Repetens Sti-Ministerio initiatus Anno 1586. pendii factus. Diaconum ab initio Herrenbergensem; Biennio post 1588. Pastorem Ehningensem in Campestribus; Porrò circa 1590. Concionatorem Aulicum Confessionarium & Sacrum Consiliarium per 6. Annos egit. Anno 1 592. d. 23. August. Comite & Competitore A. Ofiandro, Doctor creatus atque ad Professionem Theologicam & Ducalis Stipendii Inspectionem traductus, cui muneri per 26. annos continuos ea fide curaque verè paterna præfuit, ut major vel ab ipso vel à quoquam alio requiri nunquam potuerit. (c) Tandem verò ad iplum Cancella-

110

die

300

teo

1110

ins

rgi

n/

ine

hlo

ein

)to

uß

rdel

US.

en-

na-

61.

on-

lro, na-

erii

⁽b) Luc. Ofiand in Orat. Fun, p.m. 11.

⁽c) Ofiand. loc. cit. p. 20.

da

VE

dæ

pai

qui

riæ

Va

vei

fen

Ca

go

do

do

fin

ha

du

eti

ria

cui

TH

inr

tat

pla

qu

na

T

lariatum & Præposituram Tubingensem evectus fuit, Anno 1617. In thori Sociam Anno 1588.afsumsit Agatham Magni Wirtembergiæ Reformatoris, Johannis Brentii, Filiam, M. Thomæ Spindleri, qui Linzii supra Anisum Proceribus Provincialibus per aliquot Annos Primarius Concionator, ante hac autem Specialis Superintendens Stuttgardianus fuerat, relictam Viduam, quæ cum co vixit 12. Annos, decima prole fœcunda, filiis cum primis, Samuele, qui Medicina Doctor & Professor; atque M. Davide, qui Cantstadiensium Superintendens evasit. Et Filia Agatha, Joh. Kiesio, Superattendenti tandem Cantstadiensi elocata. Conjugem habuit Euphrosynam Bessereriam, gentilitiæ familiæ Virginem, Consulis in Imperiali Memminga, filiam, è qua 19. Annorum Spatio quinque Liberos sustulit. Ex utroque Conjugio Patri superstites fuerunt 4. Filii & 2. Filiæ. (d) Vir fuit, qualem Würtembergia post ipsum vix habuit; Theologus quippe, Wagnero teste (e) tam absolutus, ut in ipso de Palma certasse videantur dona sanctificantia, quorum basis est Timor Domini & Pietas, cum donis administrantibus, quorum fundamentum proximum est profundissima rerum omnium tâm divinarum, quàm humanarum cognitio. Certè in magni Nominis Viro, juxta Rauscheri Encomium, (f) Pietas & Eruditio videbantur omnino fœdere amicissimo ita conspirasse, ut in exornando tàm raro Cœli deposito, certamine quodam

(d) Id, ibid p, 29.
(e) Auspic. Acad p. 15.
(f) Apud, Carol, Memor. T, 1. p. 4. 76.

dam perofficioso Vires suas experirentur; Quo vivente id compendii Theologia habuit, ut verecundæ Virginis nomen possideret, lapsu temporis non parum de pristina illius venustate delibante, postquam privatæ charitates prævalescere ac divinæ Gloriæ currum albis equis anticipare coperunt. Joh. Valent. Andreæ de eo, ut Præceptore suo, sequenti verborum elegantium tenore hæc exhibet : In Hafenreffero omnia fuerant summa, Pietas, Eruditio, Candor, temperantia & eximia quaque in Theologo Ornamenta, que coram vidiffe & consuetudine domestica infixisse animo sapè sum mihi gratulatus, doluique contra in aliis ejusdem Ordinis longe difsimilia reperiri. (ff) Nec minori in pretio exteris habitus, cum non folum Antonius Reiferus (g) adductum modo Andreæ Elogium approbaverit, sed etiam Theoph. Spizelius, quæ sparsim in aliis reperiantur Theologis dona in Hafenreffero simul concurrisse, fuerit Professus. (h) D. Gœzius quoque Theologum appellat & doctrinæ puritate & vitæ innocentia conspicuum. (i) Joh. Purius verò charitatis Evangelico - Lutheranæ admirandum Exemplar. (k) Omnium tamen laudes in centrum quafi, coegit Thomas Lanfius, qui eum optimum καί μαλιτα Θεοδιδακτον vocat; imò summatem Theologum, de quo verissime usurpaverimus: Non

(ff) Apud Carolum, 1-cit.

(b) Spizel. Templum Honor. p. 53.

(k) Apud G. Serpil. p. 126.

Hus

.af-

leri.

bus

inte

nus An-

Sa-

que

lens

ten-

riali

atio

igio Vir

ha-

tam

ntur

mi-

rum

mun

gni-

auoanut in

uo-

dam

⁽g) In Selen. Augustal ap Anton, Reisarum in Epist, ad Spizelium.

⁽i) In Schediasm, de conferfis l'ontificiis. p. 47.

len

To

fin

dei

vio

bus

no

àq

pal

ma

hal

iur

801

81

ref

ris

telt

Etai

ubi

trad

825

feff

pen

ret,

cella

Etar

dia .

fum

est inventus similis illi nostri avi temporibus. (1) Cumprimis animum eius ab avaritia alienissimum fuisse testatur, incomparabili bonæ Conscientiæ & Pietatis quæstu contentum & sæpius ingenuè professum: Non posse le simul & Sacro Sanctis Biblis Icrurandis & profanis divitiis coacervandis studia curasque impendere. Crebro ille laudabat, uti laude omni majus est, pulcherrimum Iohannis Brentii, præcipui post Lutherum in Germania Theologi factum : Quo ille honorarium centum aureorum. à Sapientissimo Principe Christophoro duce Wirtembergiæ pro dedicatione Commentarii in Epistolam D. Pauli ad Romanos oblatum modestissimè recufaverat; Ne scilicet occasione Theologicorum, Scriptorum nummos conquirere; & Theologiam promercalem facere velle videretur. Itaque, qui à piis probisque, sed pauperculis Parentibus, hæreditatem acceperat tenuem; Qui natura, & Sanctilfimo vitæ instituto Contemptor erat nummorum; Qui perpetuo Virtutum exercitio, hospitalitate in advenas, liberalitate in Egenos, Benignitate in Amicos, Charitate in omnes; qui denique educatione liberorum, & honestâ, frugali tamen, familiæ sustentatione; annuos reditus facile exhauriebat; Et qui terrennis opibus mallebat minor esse, ut Gratia DEi, interneratà Conscientià, & Episcopalibus Virtutibus Major esset; Non poterat non angustas & pertenues fortunulas Uxori & Liberis relinquere, Unde factum ut multories ad Lanfium & alios interioris admissionis amicos talia libere profaretur : Ille, & ifte, & hic, & alii, non minus olim pauperes fuere,

(1) Mantifs, Confultat. p. 599.

re, quam Ego: Illi tamen hodiè pecuniosi sunt, opulenti funt, multa millia numerant; Aft Ego femper Joannes in Eodem. Si hodie morior: Ubi charifsima Uxor, & Liberi mei impuberes minoresque deinceps habebunt panem? Sed DEus meus, cui fervio, qui me ex pulvere huc extulit, & inenarrabilibus beneficiis universam vitam meam cumulavit, non deseret meos. Inclytus quoque Princeps meus, à quo me amari scio, pro incredibili Benignitate; quæ passim in omnes est magna in me verò longe maxima; non destituet meos. Quin etiam Amici, quos habui hactenus & multos & magnos, necessitudinis jura non statim mecum sepulchro claudent; Et spero penitus, fore, qui Amicitiæ usumfructum Uxori & liberis meis salvum præstent. Hæ erant Hafenrefferianæ opes: Hæc mæstissimæ viduæ & Liberis relicta folatia. (m) Modestia ejus inde colligi potelt, quod munera non ambienti, sed invito & relu-Etanti fuerint commissa. Ita enim Eninga pago, ubi Pastorem egit, præter omnem expectationem tractus est in Aulam Wirtembergicam ad Ecclesiastæ & Sacri Consistorii Provinciam; Ex Aula ad Professionem Academico Tubingensem & Ducalis Stipendii Ephoriam, quantumvis precibus intercederet, nolens volens ductus eft. Demum etiam Cancellariatus Academiæ ei est concreditus, sed reluctanti. (n) Factum inde, ut cuncti ejus labores, studia, actionesque felicissimum habuerint progrefsum, imò in Templi pariter ac Auditorii Cathedra ad.

(1)

um

28 g

-010

oliis

idia

lau-

ren-

ogi

um,

Vir-

Ro-

-31

um,

ianz

qui

ere-

Ctil-

im;

e in

mi-

one

111-

Et

ratiâ

Vir-

s &

ere.

nte-

Ille,

re,

⁽m) Lansius in Monum. Amic, pag. 29.30, edit.pri-

⁽ m) P. Freb. Theatr. Clar, Vir. p. 4000

fe i

àN

per

ne

Ker

p. 5 lud

dica

date lis d

fis (

mo vis

Etar

fup

dun

fatis

nof

vit,

Stu

re t

quo

fus

plus

lo ar

CIS,

fura

ftat,

gen

admirandus prorsus apparuerit. (o) Patientiam Viri adversitates variæ & malignorum odia exercuerunt. Cum quidam Aulicus Turbo (incertum.annon & Circias quidam de Schola tunc ex latere suos impetus miscuerit) integerrimum Virorum ex Præpositura domo, quam incolebat, subitò & quidem die festo ejiceret ; Atque etiam ab Ordinario Professoratus munere, quâ jam is in XIIIum. annum cum fumma laude & Gloria erat defunctus, in Extraordinarium deturbare minaretur. Non tamen ille hæctalia curabat magnopere; Hacuna cogitatione omnem folicitudinem complexus, quod timeret, ne ista repentina mutatio & hæc procellosa Confilia aliqua via in Sacri Ministerii contemprum & de-Et alii, cum à Serenissimo Prindecus vergerent. cipe illi demandaretur Cancellariatus Academiæ. fuerunt invidi, qui voto suo frustrati contumeliosas fubinde voces præ indignatione eructabant, cum dicere auderent ; Hafenrefferi personæ, non verò Cancellariatus muneri confultum esse: Ille, etsi hæc edodus aliunde, (tamen flocci pendebat, &, uti erat omnis secreti capacissimus, solo silentio vindicabat, (p) Hospitalitate ipsius, quæ tanta erat, ut menla Hafenrefferiana sine hospite fuerit nunquam. Erraticus quidam Comes, qui se Alphonsum de Montedoglio turpissime mentiebatur, & Corydo. nem potius agebat, quam tamaltæ Conditionis hominem, foede abusus est. Cæterum juxta Theologiam Matheseos studium haud vulgariter excoluit, teste insigni hevremate, quod Templo Ezechielis à

(o) Id. Hid.

⁽p) Lanfins, l, e, p. 18.

se illustrato subjunxit summoperè commendatum à Mathematicorum Phœnice I. Kepplero, quoniam per illud linearum aliquot proportione in dimensione Templi prædicti, observata, ad quadraturam circuli qu'am proxime acceditur. Unde satis id mirari Kepplerus non potuit, teste. Krom, Polym. Theol. p. 548. apud Car. loc. cit. Alioqui Templum illud Hafenrefferi multijuga Eruditione refertum judicavit Christophorus Besoldus (q) & supra laudatus Andreæ: Quid, scribit, de Templo Ezechielis dicam? Superbiant Pradi & Villalpandi operosis commentationibus, qui Majorum Voluminum molibus fumtuofis gloriam Eruditionis ante quosvis alios quærunt & fuperciliofe ambiunt, ea adfectantes maxima contentione, que tandem præstare fupra vires effe coguntur agnoscere cometipso invitidum neque sibi, neque Lectoris Eruditi desiderio satis exasse possunt facere. Ea certe Hafenrefferus noster simpliciore structura hujus Templi expedivit, quibus bene observatis facile rei Bibliothecarize Studiofi, non adeò prolixis fumtibus instructi, opere tripartito Pradi & Villalpandi possunt carere. quod multam, præprimis à Lud. Alcafare, arcani fenfus Vaticiniorum Apocalypseos Joh. investigatore plusquam curiofo, pati debuit censuram. lo ante : idem Val. Andrea de Locis ejus Theologicis, inquit, quos in Ecclesiis Regni Sueciæ pro Cynofura Orthodoxiæ haberi, ex fide digna relatione constar, is optime judicabit, qui omne punctum in hoc genere (cribendi eos tulisse censebit; (r) Pari mo-

Vi-

ue-

an-

LOS

ræ-

lem

ro-

um

Ex-

nen

ita-

me-

on-

de-

rin-

niæ.

ofas

di-

verò

hæc

erat

lica-

ensi

am.

1 de

do.

ho-

olo-

luit.

lis à

⁽⁹⁾ Differt, de Educ. p. 29. ap. Serpil. l.cis.

⁽r) Selen. Aug. ap. Reiserum & Serpil, Il. es,

do Balthal, Meisnerus (s) Studiosis Theologia Compendium pro reliquis commendaturus: Hefenrefferi inquit cumprimis eligant, quod propter materiarum delectum, styli perspicuitatem, Methodi Typique Elegantiam & Locorum explicationem paulo pleniorem aliis ferè palmam præripit. enim eligere debet, optimum eligat, electum teneat, retineatque, in vulgato est. Et præstabit hic imprimis adhiberi Exemplar ipsum πεωπότυπον, quod in originali loco estimpressum præ iis, quæ alibi ad πρωτοτοπε effigiem diligentia simili excusa non fuerunt h. e. Tubingense, cum tamen elegantioribus typis, quam in mundiore charta exaratum id habeatur. Loci hi Theologici (lunt Crenii verba. (t) Jam inde ab Anno Christi MDCXII. Regio rescripto jubente in Universitate Upsaliensi & Gymnasiis publicis prælectionibus traduntur, ut nos docet pretiofus D. noster Dorschaus in pag. 275. Latronis Theologi, addens: Memini anno 1635. Serenifsimum Carolum Gustavum nunc Suecorum &c. Regem inclytum, Victorem, Triumphatorem &c. in Biblioth. Argentoratensis Academiæ è manicis suis extraxisse mihi monstraffe D. Joh. Canuti Lennæi compendium, firmando in Controversiis sidei animo Regii tum Principis consecratum, & ab ipso maximi æstimatum. Ittius verò Compendii prima lineamenta duxit Serenissimus Princeps Johannes Fri-

Fri

Ha

de

Ha

ver

mif

Th

cui

Qu

Po

ho

lvr

Pic

fui

au

qui

tan

tor

ter

log

mia

R

Au

ipfi

nos

tia

La

clef

(s) In Pracogn. Theol. Differt, P. III. Theor. 350

⁽¹⁾ In Notis ad Schefferi differt, de Informat.liter.p. 449. conf. Serpil. loc. cit, & Rollie Bibliothee. Theol. Nobil, p. m. 475.

Wirtembergenfium Pars II.

IZ

Fridericus, co tempore Wirtembergiæ Hæres, quæ Hafenrefferus deinceps in Ordinem jussus redegit de quo videnda omnino Epistola Dedicatoria ipsius Hafenrefferi ad Sereniss. Principem. (u) Posteà verò Germanicam Versionem laudati Ducis Serenissima Filia, Anna Johanna, sub Titulo : Seutsche Theologische Lehr , Puncten An. 1672. adornavit. cujus MSS. extat in Bibliotheca Ducalis Consistorii. Quo pacto Joh. Sebastian Lysander Proselytus è Pontificia Religione ad nostram transiens lectione horum L.L. communium, (quos in Slavonico feu Illyrico Idiomate conscriptos, sibique à Lutherano Pio & ab ipso ad Papismum seducendo exhibitos fuisse affirmat,) lectione, in Conscientia fuerit convi-Aus, ut nullum amplius è Scriptis Lutheranorum, quodantea solebat, Vulcano traderet, sed Veritati tandem manus dederit, exipfius Concione revocatorià commemorat Cel. Dominus Serpilius.(x) Caterum multa quoque Hafenrefferus nomine Theologorum Wirtembergensium edidit contra Calvi-Symbolum ejus erat : Schlecht und Recht: Deeo, fi diutius vixisset, credebatur, quod Authoritate sua Balthasarem Menzerum, cum quo ipfi peculiaris intercedebat familiaritas, intra terminos continere, & subsecuto ingenti scandalo Prudentia & dexteritate sua præstruere potuisset. Obiit Laudatissimus Vir morte inobservata & ingenti Ecclesiæ malo, Apoplexiâ tactus (quod mortis genus fibi fæpius prædixerat,) cum fessus à laboribus do-

giæ

He-

oter

ho-

nem

Qui

eat,

pri-

uod

i ad

non

ibus

bea-

(t)

scri-

afiis

pre-

onis

enif-

&c.

&c.

nicis Len-

fidei

iplo

rima

nnes Fri-

.449.

⁽n) Conf. D. Lalebers Unichuld. Nachricht, An, 17060

⁽x) Epitaph, Such, Theel. p.30,

mum rediisset,& in sella sederet scripturiens d. 22. Octobr. Anno 1619. ætatis 59. Ministerii 32. Cui ex ambone Ecclesiastico, verbis Esaiæ LVII. 1.2. explicatis Theodorus Thummius, Theologiæ D. & ex cathedra Academica Lucas Osiander parentavit; Thomas Lansius verò Amicitiæ monumentum Oratione memorabiliore posuit. Vitam metricè descripsitErhardus Cellius in Vit. Prof. Tubingapud Freherum, qui & iconem repræsentat. Zacharias Schæsserus Eloquentiæ Professor inter aliòs de Morte illius ita ominatus est:

Quæris? Cur cessent belli decrescere fluctus? Nempe Obicem é medio sustulit hic Obitus.

Concio Funebris modò memorata demum A. 1623.
prodiit Ulmæ, publicis, ut videtur sumtibus,
cui Cenoraphium Hasenresserianum Ulmense,
ut vocat, suffixit M. Joh. Baptista Hebenstreit.
Gymnas. Ulm. Rector.

Have! Viator, que contra Te stant lege;
Heic Matthie Hasenresseri clarissimi
Tubingiace Schole doctoris inclyte;
Quem circulus Eruditorum doctissimum;
Quem Grex piorum Zelotem gravissimum.
Quem Turba Christo adversorum, fortissimum.
Agnovit, Epistaten pridem veri enthei.
Quemá; hoc ab ingrato evo Jova abscedere
In alterum jussit bonis gementibus;
Sed terreis probris mage excrescentibus;
Quem jure (non te morabor) mecum intimes
Theologum Theologa Sententia, atque re:

Ljusce

Wirtembergenfium Pars II.

Ejusce Mnemeionergo erectum heic vides Poni Ulma curavit. Jam quod tuum est, age.

Αναθέμα.

29

Quid tumulus! Quid odora Croci, quid copia Lauri? Quid Cafia & circum Cinnama fusa volunt?

Matthias cubat heic, Tubiæ Pater ille Cathedra:
Dat Charis ob meritum quicquid odoris adest.

Nos magno sparsisse Viro juvet hasce myricas, Narcissos alias nunc negat acris byems.

Quicquid erit, minus est. Nemesis placet, bac tamen evi: Culta parum reddi, quando abiere, volunt.

Annagramma dedit

G. Theod. Hofmannus. Matthias Hafenrefferus.

åvaye.

Fata sanémire suffert.

De Scriptis conferantur post Bibliothecas Draudii, Lipenii, Prætorii, Witten. Mem. Theol. Dec. II. p. 147. seq. Diar. Biogr. A. 1619. Theoph. Spizelius I. c. Paulus Freherus I. c. C. Jos. Imbonati Biblioth. Lat, Hebr. p, 160. G. Serpilius & A. Carolus II. cc.

Scripta.

Ovum Testamentum Graco - Latinum Tubinga, 1618. in 4.

Loci Theologici, seu Compendium Theologiæ plane admodum, ut quivis Latinæ Linguæ gnarus, intelli-

Ljusce

. 22. Cui

1.2.

æ D.

enta-

men-

mebing.

Zaaliòs

623.

ibus,

Areit.

FRANCKESSI

20 Tubinga 1600. 1603. gere possit, conscriptum. 1606. Witeberga 1609. Stuttgardia sapius. An. 1680. Holmie Suecorum 1612. 1686 in 8.*

Vid. D. Hülfemannus Calixtinifden Gemiffense Murm/C. III. p. 819.

Templum Ezechielis five in IX postrema Prophetæ Capita Commentarius, non tantum genuinam Textus S expeditam Interpretationem, und cum Templi Architectonica formis aneis expressa, verum etiam de precipuis Christiane Religionis Capitibus jucundas 85 utiles Meditationes ; Facilem insuper de Hebræorum omniumGenerum Mensuris, Ponderibus ac Monetis cum nostratibus comparatam explicationem complettens, Tubinge, 1613 fol.

* Vid. J. A Ofiandr. Commentar, in Pentateuch. Præfat, & Kromajeris Polymath, p. 548.

Analysis Terminorum, Vocabulorum, Regularum Axiomatum in scriptura, S. Patribus & Theologis Orthodoxis occurrentium, Tubinga, 1609. in 4

Commentarius in Prophetas Nahum & Habacuc. Opus

postbumum, Stuttgard. 1663. in 4.

Revelator punctorum Vigilantissimus, h.e. Praceptiones nova Metodo ac Via punctandi rationem & Artificium in Hebrea Lingua explicantes , A1619. Pralectiones in omnes Prophetas Manu Scripta.

Orationes.

Oratio de Prastantia & Utilitate studii Prophetici. Tubinga, 1592. in 4. prafixa est Commentar. in Propb. Nabum.

Oratio in Obitum Stephani Gerlachii , Theol, Doct. & ProCancell Tub. 1614. 4.

Ora-

Ora

Ora

Pro

Diff

Difp

Diff

Dif

De I

IC

Exa

CC

Wirtembergenfium Pars It.

21

Oratio in Obitum Andrea Ofiandri, Cancellarii Tubingensis, ibid. 1617. in 4.

Oratio in Obitum Joh. Georgii Sigmarti Theol. Dott. 85 Profess ibid. 1619. in 4.

Programma in Obitum Jac. Heerbrandi, Cancell Tub. ibid. 1600. in forma patente.

Disputationes.

Disputatio Theologica de Deo & Trinitate, 1594.4.

de Persona Christi, 1594.

de Deitate Spiritus, S. in 4.

de statu animarum, 1594.

de Scriptura Sacra, 1594.

de Regno Christi, 1595.

de Peccato Originali, 1595.

Disputationes aliquot de Officio Christi, Tubinga, 1595.

Disputationes IX. contra Anabaptistas de Pœdobaptismo, ibid. 1601. in 4.

Disput. Theol. in qua pracipui Errores Calvinianorum consutantur, Tubinga, 1602. in 4.

Disputatio de Electione, 1603 4.

de Scriptura Sacra, 1604.4.

De Majestate hominis Christi divina, 1607, 4.

de Adiaphoris, Tub. 1612. 4.

de utilitate Carnis Christi in cœna, 1614. 4.

de Persona Christi p. Toh Geisstulio. Anno

de Persona Christi, w. Job, Geilfusio. Anno 1618, in 4.

Examen und Gegen, Bericht über den außführe lichen Bericht der Calvinischen Thelogen zu Hendelberg waß die reformirte Kirchen in Teutschland glauben/ Tubingen 1608.8.

Exa-

02.

411.

nse

Ca-

am

das

YR-

Mo-

121118

ich.

हिं

ogis

pus

tio-

25

IQ.

Tu-

pb.

.6

ra-

Examinis Continuatio, 1609.8. Examinis Promotio, 1610.8.

Examinis Conclusio, 1611. 8.

Sieg, und Triumphe, Zeichen der Würtems bergischen Schlußrede/ Francksurt 1615.1617. Kri

Ju

Leic

h

Dren Predigten von den drenen Festen / Allerhenligen/Allerseelen/und Martini, auß Matth. V. 1-12. 1. Petr. U. v. 24. 25. Luc. VII. 1.-10.

Pubingen/ 1598. in 4.

Concio Secularis, Danck, Predigt für die Wohle thaten & Ottes / die Ervon Anno 1500. biß 1600 erzeigt/auß Deut. W.v. 7. segg. 1600. in 4. Litania in einer Predigt erklärt. Lübingen / 1605. in 8.

Unterricht / wie man im Creuf folle gedultig

fenn/ Tubingen/ An. 1605. in 4.

Candelabrum Aureum, vom Beruff und Amt der Obrigkeit auß dem Vorbild deß guldenen Leuchters. Exod. XXV. Franckfurt/ An. 1608. in 4.

Landes Datter/ oder Huldigungs Predigt/ als der Durchleuchtiste Fürst / Johann Friderich/ Herhog zu Würtemberg das Res giment angetretten. Auß Gen. XLI. v. 43. Stuttgart 1608. in 4.

3mo Predigten über die Worte: viele find beruffen/aber wenig find außerwehlt. Matth.

XX. XXII. 1608. in 4.

Festum S. Trinitatis dupliciter Solenne. Eine Christl. Predigt von der Heil. Drepfaltigkeit / auß Num. VI. v. 22. sammt einer Dancksagung gegen

Wirtembergenfium Pars II.'

23

gegen dieselbe wegen Erwehlung Matthia 1. ; um Romischen Kanfer / Tubingen / 1612. in 4.

Friedens-Bott über Gen. IX. das ist / ernstliche Erinnerung in einer Reu Jahrs- Predigt/
daß die Christen friedlich miteinander leben,
und keiner den andern mit Worten oder
Wassen verlegen solle. Oder wider das
Duelliren und Balgen / Tübingen / 1613.4.
Stettin / 1615.4.

Jubel. Predigt wegen der Reformation Lutheri, über das 2. Cap. der 2. Epist. Theffal. The binaen/ 1617. 4.

Leichpredigt über Sanf Burchardt Frenherzn von Sonwil/ 1593. 4.

über Fr. Margaretha Heerbran. Din/ Tubingen/ 1597.4.

über Raban Herrn von Liebenstein/ auß Rom. XIII. v.11. Tub. 1600. über D. Jacob Heerbrand / Canse

åber D. Jacob Deerbrand / Eange lern und Probsten zu Tubins gen / Hebr. XIII. 7. Tubingen/

uber Andream Planer, M.D. & Prof. auf Hiob XIX. 25. 1607. in 4. uber Frid. Carolum Heerbrand. 1607.

uber Job. Valentin Neuffern, J. U.D. und Prof. auß Johannis XIX, v. 16. 1610. in 4.

über Bergog Johann Georg in Schleswig/ 1613. 4.

eiche Leiche

ms

17.

era

th.

10.

blo

bifi

14.

n/

tig

Der

nem

08.

at/

nn

Res

utt-

bee

tth.

iftl.

auß

gen

Leichpredigt über Johann Jacob Plebsten/ J.U. D. und Prof. in Collegio, Pfalm. 90. v. 16. 1615. 4.

über Kilian Brachtbergern/J.U.D.

tri

0

Ar

di

ru

Sti

ter

to

ai

fu

Di

D

So

Tiefi

Tel

D

16

cit

ge

du

tai

cu

C

m

ria

Ep

or

&

über Fr. Sybilla / Herhogin zu Wirtemberg / auß Prov. 31. v. 1-0. Stuttg. 16: 5. 4.

über Andream Ofiandrum, Cantlern und Probitzu Tubingen/ auß Gen. L. 25. Tubingen/ 1617. 4.

über Lorenh Mütscheim/ 1618.4. über D. Jacob Heilbrunnern/ Abbeten zu Bebenhausen / Tübine gen/ 1618. in 4.

über Nicolaum von Sackfirch / Ibid.

Hochzeit-Predigt / über Herz Joh. Balthafar Plieninger An. 1606.

Gulden Kleinod/ der fürnehmften Dauptstücke Christlicher Lehre/ verteutscht durch G. W. Frenherren von Sirra, vid. P. Freher. loc. citat.

Nat. 1563. MATTHÆUS VOGELIUS, Jucl. 1605. Maior, Serenissimi Wirtembergiæ
Ob. 1624. Ducis Consiliarius & Præpositus Herbrechtingensis, Matthæi supra memorati, Abbatis Alpirspacensis ex Gnadseelia Conjuge,
quæ Wehlaviæ in Borussiâ nata, & in Templo Evangelico Sacro Baptismate omnium prima abluta suerat, filius in Monte Regio, ubi Pater Theol. Profesforem tum agebat, An. 1563. natus. Nondum
trimus

Fen/ . 16. U.D. n au fern auk 7.4. 4. lbbs bins Ibid. afar ücke W at.

Jurgiæ -lerorauge, vanfuefellum nus

trimus cum Parentibus in exilium tempore motuum Ofiandrinorum pulfus in Wirtembergiam venit, An. 1566, ubi Paternis sub auspiciis literarum rudimenta posuit, & ætatis 13. in Scholam Alumnorum Blabyrensem, deinde Bebenhusanam, denique Stipendium Illustre Tubinganum fuit receptus. ObtentoPhilosophica Eruditionis testimonio, & assumto Magisterii Gradu in studio Theologiæ crebrâlectione & meditatione sedulo se exercuit. functioni Ecclesiastica esset Idoneus, Anno 1588. Diaconus in Oppido Sulzensi jamjam erat ordinatus. Defuncta vero eodem Anno matre amantissima, in Solatium Patris, tum in Concionando Thesauro suo Theologico Latino occupati, Alpirspacum missus est, utilli à manu esset An. 1590. Diaconatui Herrenbergensi admotus, confecto quinquennio, ad Dettingensem sub Arce Teccensi Parochiam, & An. 1606. Heidenhemium ad Pastoris Oppidani officium tandemque ad Præposituram Heerbrechtingensem An. 1612. promotus est. Maritam primò duxit Felicitatem, Johannis Parsimonii, Abbatis Hirlaugiensis, Filiam, quina quidem prole, sed una tantum superstite, felicem. Secundo aliam, quacum 14. annorum spatio 12. Liberos progenuit. Cum Tertia 12. Annos vixit. Filium habuit cognominem Pastorem Machtelheimensium. riam sui posteris commendavit, quòd septem Patris Tomos, ultimæ illius voluntati obtemperans, in Epitomen redactas edidit. Illam Epitomen ut adornaret multi docti & eruditi Ecclesiæ Ministri eum impulerunt, utilitatem studiosorum Theologia & & Ecclesiæ considerantes; Prædicta quippe Patris b 5

opeta tum temporis propter Exempl. distractionem, vel omninò non, vel nonnisi magno pretio, quod plerosque Ecclesiarum Ministros ab emtione deterrebat, comparari potuerunt. (a) Edità memorabili confessione, sidei & Orationis devotæ alis è mundi cavea evolavit placida analysi & libertate exoptata potius d. 3. Septembr. 1624. ætatis 71. Ministerii 34. pro Concione ex Rom. VIII. v. 18. laudatus ab Henrico Efferhemio Abbate Anhusano & Speciali Heidenheimensi. Ulmæ edita An. 1626. Epicedia memoriæ, Honoris, & Amoris causa adjecerunt Amici, Assines, Cognati & alii Ministri Ecclesiæ.

M. Bernhardus Dieterlin, P. B.

ga

V

3º UME

Ignavam pertasus humum cum sumeret alas Vogelius Cœli jam meditatus iter. Sic fertur dixisse: Feror, feror ardua supra Remigio fidei sidera: Terra V ALE. Nec mora: Wernerus sequitur, velut scarus alter Nec voluit Socerum deseruisse Genere.

ex Conc. Funebri.

Scripta.

THesaurus Theologicus ex Sola S. Scripturâ depromtus, omnium Locorum Theologicorum Explicationem: Errorum Consutationem: piè vivendi rationem & contra omnes tentationes saluberrimas consolationes completens, cum Prasatione Collegii Theologici in Academiâ Tubingensi. Nec non Indice Locorum Communium & additione versiculo-

(a) Fid. Epift. Dedic. Epitom.

Wirtembergensium Pars II. 27
rum. Cum Privilegio Illustrissimi Electoris Saxonia Speciali & dedicatione ad Serenissimum Wirtembergia Ducem Fridericum, Tubinga, 1607. in
8. Lipsia in 8.
Conciones aliquot funebres, Tubinga, 1598. Lauinga,

1600. in 4.

em.

uod

eterabili

undi

otatâ

34.

len-Hei-

edia

Y0772-

atio-

ra-

imas

legie

n In-

culor um TACOBUS MAGEIRUS, Abbas Lor- Nat. 1564. chensis & Serenissimi Consiliarius, Jo- Cl. 1603. hannis, Præpositi Stuttgardiani & Annæ 0.1624. Friziæ, filius, vitam auspicatus est Vahingæ, oppidoad Entiam sito An. 1564. d. 26. Martii, ipso festo Palmarum. Principia literarum & bonarum Artium tum Maulbronnæ sub Patris illo tempore Præfulis, ductu, tum Stuttgardiæ in Pædagogio didicit. Anno 1580. in Stipendium Ducale receptus insequente anno primam lauream & Anno 1583. gradum Magisterii atatis 19. cum aliis egregiis Commilitonibus, secundo inter eos loco, promeruit, Theologiæ studium exorsus & An. 1 586. Repetitionem Sphæricam & Græcam in Ducali Stipendio afsecutus, An. 1590. Stuttgardiam ad Diaconatum vocatus per quinquennium ibi Ecclesiæ inserviit. Ex quo Pastoratus Marggröningensis cum Vicinarum Inspectione Speciali; an, 1602, verò Præsulatus Monasterii Lorchensis illi collatus est, cui dignitati Thalami confortem adeptus 22. annos præfuit. est Hedwigin, D. Jacobi Andrea, Cancellarii Tubingensis, filiam, ex quâ novem liberos suscepit & ex iis 12. nepotes vidit. (a) Vir de Ecclesiis & Republica

(a) Oles Andreaus in fine,

licâ Wirtembergicâ præclare omnino meritus. (b) Exemplar pietatis & patientiæ eximium; Cum enim alterius pedis ægritudine septennium Gröningæ laborasset intolerabili dolore affectus, tandem extremo remedio uti necessum habuit, quo integer pes cum magna parte cruris supra genu, præsentissimo vitæ discrimine, recisus est. Isto tamen ex vulnere, præter omnium spem & opinionem, singulari Dei gratia convaluit, adeo, ut in 22. Septimana post incisionem cruris è suggestu verba facere potuerit & 24. annos supervixerit. Sunt, qui tibiam exargento fabrefactam habuisse affirment. Unde Abbas cum argenteo pede postmodum vocatus fuerit; Interim ipse ob vulnus non ex integro sanatum per reliquum vitæ tempus continuis doloribus vexatus & ad offa usque exhaustus est. Hymnis delectatus diversos ipsemet composuit, quorum uno miseriam & ægritudinem suam commemorat. Symbolum ex Pf. 18. v. 2. Sapphico carmine expressit.

Christus in toto mihi corde vivit, Cor & in Christo mihi vivit uno, Hæc ad æternum via sola ducit Regia Regnum,

Ita satur vitæ & miseriæ beatè obdormivit in Domino die 2. Jun. 1624. ætatis 60. Concione Funebri laudatus ex Apocal. XIV. 12. 13. à Joh. Theodorico Stählino, Pastore Laureacensi, quam vide pluribus.

Scripta.

Lei

Ser

fili

IS

W

&

An

(b) In Carm, Conc. Tun. fuffixo, p. 63.

Scripta.

Gebett Buchlein in Unfechtungen / Tubins gen/ 1599.12. Franckfurt/ 1608. 1617.

Ein Chriftlich Rlag, und Eroft . Lied eines are men angefochtenen Sunders Gesprach, weis fe gestellt in 26. Befes.

Vid: Wurtembergisch Gesang. Buchlein Stutte gard 1667.p. 189. segq. Fangt ang: HENK JESU Christmein GOtt ich tlag dir meine grosse Noth/20.

Ein Christl. Danct . Lied in 15. Befet: Mein liebe Seel verheele nicht i bid. p.m. 208.

Einanders: Mein Berg Dichtet ein feines Lied/

Predigt über den 30. Pfalm. Tubingen/ 1596.

Vid, G, Draudii Bihlioth.p. 29. 165. Leich-Predigt über Walther Zieglere Tod/que Gen. V. 24. Tubingen/ 1598.4.

JOHANNES OSIANDER, Generalis Nat. 1564.
Super Intendens, & Abbas Adelber- Cl. 1604.
gensis, Serenissimi Consiliarius, Lucæ Ob. 1616.
Senioris, ex Margaretha Entringeria (a)
silius primum diem vidit Stuttgardiæ d. 26 Aprilis
1564. Literas ibidem in Pædagogio sub cura Joh.
Wackeri, imbibit. Post Scholarum Claustralium
& Academiæ solennem cursum feliciter absolutum,
Anno 1587. Diaconiæ Cantstadiensi per quadriennium admotus. Anno 1591. Parochiam, Steinhein

(a) Oled Andreand p. 2.6.

(b)

nim la-

tre-

pes

imo

ere.

Dei

in-

t&

en-

bas

In-

re-

: &

atus

um

ni-

bri

ri-

ri-

ta.

anu

in 1

fcui

qua

nei

luci

B. :

plu

ten

and

Pro

um

Qui

mensem administravit, & post sexennium Super-Intendentiam Marpacensem; cui tandem An. 1614. Abbatia Murrhatensis & ad ultimum 1624. Adelbergensis cum Tetrarchia Generali & Statione in Senatu Provincialium Ordinum accessit. Erat Theologus præter Zelum, pietatem & eruditionem fingulari comitate & animi mansuetudine celebris, cujus vita purum humilitatis, prudentia, misericordiæ & beneficentiæ speculum fuisse traditur à gravissimo Theologo Melch Nicolai, Parentatore; quibus virtutibus magnorum Virorum & Principum favorem & gratiam fibi conciliavit. (b) Marpaci Adversarium ac Censorem hahuit peracrem, Simonem Studionem, Juventutis Scholastica Moderatorem. Fanaticæ Rosæ Cruciorum Societatis membrum, vel ut ipse se nominat, cruciferæ Militiæ Collocutorem, qui se Virum illum esse dictitabat, indutum lineis vestibus, ad cujus renes atramentarium scriptoris dependeat. Ez. IX. Postremum quoque Papam Anno I 790.extiturum profelfus fuerat. Illum igitur cum Osiander circa annum 1604. manifestæ falsitatis convictum aliquando moneret. Studion reprehensionis impatientiam acerbiffime prodidit in Scripto, quod in publicum editurus erat, Naometrico, Virum Super Intendentem, Scorpionem, appellans, Theologumplus cognatorum & Affinium suorum favore & fortunæ suffragio, quam eruditionis & fanctitatis suæ merito ad eum conditionis suægradum evectum & paterni laboris documentis & Concionibus instructum, qui aon adeo pridem ex Diaconatu ad pulpitum Palatinum

(b) Gonc, Funebr, p.18, fegg.

Wirtembergenfium Pars II.

21

tinum & Cathedram Moss suffectus magnum sibi in se Præceptorem Imperium sumserit, & ex eo scuriliter & sycophantice, subridendo amarulente, quæsiverit: Tune es, inquiens, vir ille indutus lineis vestibus? &c. Egregiè sane, bone Vir, hallucinatus es in eo, quòd anno Domini 1590. postremum Papam extiturum proseri es ausus! Judicet B. Lector, cujus amarulentia ex hac narratiuncula plus emineat; Num Osiandri? annon potius impotentis & deliri Fraterculi? (c) Supremum diem Osiander obiit. 1626. d. 16. Octobr. ætatis 63. (d) Pro Concione laudatus à Melchiore Nicolai, tùm Abbate Lorchensi, ex Esaiæ LVI. v. 13. Epitaphium posuit, Cunradus Cellarius, Phil. Pros. Tub.

Adspicit aridius pumice pectus habet.
Nam Pietas, Candorque nitens, Charitumque Secunda
Tot bona in hoc uno condita sunt tumulo. (e)

Oui lacramas tenet bic, tumulumque bunc ficcus ocellos

Anagrama G. C. Maiccleri.
JOANNES OSIANDER Abbas.
Bafia nobis ferena dona.

Anagr, libr. l. p. 15.
Quandoquidem dederas cursum quem, Christe, peregi,
Perque iter umbrosæ vallis inane feror,

Obvius o nobis Dona dulcissime lingue Basia mellistue Christe, serena, tue.

Scripta.

(c) Naometr. P. I. p. 953. manufer, (d) A. Pr. Brunnius synops p. 81. (e) &x Gonc, Eunebr,

Der-

514.

del-

Se-

heo-

fin-

CH-

icor-

gra-

ore;

inci-

Mar-

rem.

ode-

Mi-

Atra-

ofel-

num mo-

ditu-

tem,

gna-

fuf-

erito

terni

, qui Pala-

num

Scripta.

flet

cial

fibi

tæ

dec

dre mi

ligi

mi

fpu

teg

fus

Suc

dir

fui

lati

mu

fua

uti

Th

tiar

am

cle

riu

Eta

tice

tat

VI

Aerii

Suldigungs : Predigt zu Höpfigheimgehale ten / Als denen Beren Jagern von Gere tringen gehuldigt worden auf Tubingen/

TELIX BIDEMBACHIUS SS, Theol. Doctor ex Serenissimi Ducis Fride-Cl. 1604. Ob. 1612. rici Concionatore Aulico & Consistorii Affessore Abbas Mulifontanus & Generalis Super Intendens annum 1 764. diem 8. Septem. fua nativitate reddidit felicemStuttgardiæ ex Wilhelmo, Antistite Cathedralis Ecclesia, Theologo celebri . ex Matre Catharina progenitus. Patrem vix feptennis amisit, adeoque sub tutela Matris prima Literarum rudimenta jecit in Pædagogio Stuttgardiano, ex quo propter Ingenii felicitatem anno ætatis 13. Tubingam inter ducales Stipendiarios receptus, Baccalaureatus & Magisterii honores infigni Doctorum applaufu nondum vicennis obtinuit, Anno 1586. atatis 22. Diaconia Waiblingen fiadmotus gregem fidei suæ commissum dexterrimé pacebat, donec Stuttgardia anno 1,90. fœtum hunc fuum ad eandem Diaconi spartam ad se traduceret. Biennio post in Aulam & connexam Consistorialis dignitatem adlectus plures per annos tam arduo muneri feliciter præfuit. Unde anno 1604, juffu Principis sui Theologia Doctor creatus: tandémque

post varia laborum in Aulis tædia anno 1606. Adelbergensis, & paulo post Maulbronnensis Monasterii Abbas, Generalis SuperIntendens & Provincialium Ordinum Affeffor factus est. fibi elegit Barbaram, Johannis Brentii, Junioris. Filiam, (a) ex qua Filium genuit Felicem, Collegiatæ Ecclesiæ Antistitem & Præsulem Adelbergensem Anno 1601, Ratisbonam cum Andeclaratum. drea Osiandro, Cancellario Tubingensi, Celsissimi Principis authoritate ac justu ad Colloquium religionis causa habitum descendit, ibique Virum non minus, quam alii, bonumque Interpretem ac disputatorem, Sophistarum technas solertissime detegendo, præstitit. Subsequente anno dignus vifus, qui Controversias ac dissidia circa sidem in Suevia exorta cum aliismagni Nominis Theologis dirimeret, quod negotium Hale- Suevorum feliciter fuit peractum. Erat igitur Viromni laude cumulatus, pietatis, doctrina, aliarumque Virtutum multarum donis, Patri suo non absimilis, (b) qui fuam & Majorum fuorum famam memoriámque utilissimis scriptis posteritati egregiè commendavit. Theologus profundus, qui in simplicitate prudentiam, in adversitate patientiam, in veritate constantiam, in parsimonia temperantiam exercuit. In quo Ecclesia Wirtembergica amisit Doctorem & Consiliarium, qui in rebus gravissimis matura & benè co-Eta dedit consilia, in agendis & expediendis ea promtitudine & dexteritate, ut integritati animi authoritatem ac comitatem adjunxerit. Vid. Witten, Cent, VII. p. 847. & Serpil. l. c. p. 15. Primus ille de cau-

halo

Bero

aen/

reol.

ride-

torii

ene-

tem.

lhel-

o ce-

trem

pri-

tutt-

anno

sre-

s in-

inu-

iad-

é pa-

nunc

eret.

rialis

mu-

Prin-

supe

Adelona-

Aerii

⁽a) Vid. Erb. Cellius in Or, fun, Jun, Brentie babita pag. 35.

⁽b) Idom ibid,

34

causis matrimonialibus Tractatum edidit, & Maquali suo Pastoribus Hodegetam sete in variis casibus præbuit, labores Homileticos variorum textuum dispositionibus reddens faciliores. Unde à Ministris Waiblengensis & Winnidensis Diœcéseos insigni honorario præter suam expectationem affectus est; (c) id quod publice grato animo deprædicavit iple. profuturus tam Ministris, quam Ecclesiæ pluribus monumentis, nisi morte subitanea fuisset præventus. Cum enim An. 1612. d. 7. lan, ex ducali mandato Bebenhusanum ingressus esset Monasterium, ut nonnulla ibidem exigeret magni momenti negotia, in ipso Virorum gravium Consessu apoplexia correptus Conventum & Vitam abrupit anno ætatis 48. Ministerii 26. Ferunt , ipsum sæpiùs dixisse: Qualibet se nocte sedulam dare operam, ut peccatorum diurno tempore commissorum benigne a Deo impetraret veniam ; id eò ardentiùs, quoniam valdè timeret, ne aliquando repentina morte oppri-Exuviæ illius solenni pompa fuerunt elatæd. 14. Jan. & in Monasterio Bebenhausano sepultæ, ubitum Concionem habuit funebrem exRom. 14.7. & 8. Andreas Grammerus, Conciliarius Wiirtembergicus, Abbas Bebenhusanus & Generalis SuperIntendens: Maulbrunnæ itidem laudatus est à M. Joh. Henrico Wielandio, Pastore & superIntendente Speciali Knittlingensi ex Es. 57. 1, 2. cujus Concionem in latinum conversit Witten, in Memor. Theol. Dec. VII. p. m. 847. fegg confer. ejus Diar. A. 1612. & Königii Bibliothec. p. m. 110. Item Ephraimi Prætorii Bibliothec, Homilet, in Indice, Scripta.

Ma

21u

Pro

Pro

Ext

(c) Promt. Exeq. in Praf.

Scripta.

PRomtuarium Connubiale, h. e. Thematum Biblicorum f. Sententiarum S. Scripturæ talium, quæ in nuptiis pro Concione tractari possunt Dispositiones succintæ centum. Tub. 1605. Lubecæ 1612. Francos. 1617.8.

Decades X. Confiliorum Theologicorum Francof. 1611.

1614. 1667.4.

Adjutus in boc Opere à fratre Johann Mauritio Bidenbachio Passore Owenst, qui post mortem ejus Dec. I. edidit & addidit X. postquam prima jam prodiisset, A. 1608.

* Vid. Majer Biblioth, Theol, Moral. p. 304.

Manuale Ministrorum Ecclesie. Hand Buch für angehende Kirchen Diener/ Stuttg. 1603. 1668.1702. Leipzig 1624. 8. Franckf. 1607. 8. 13.

Außlegung deß Pfalters auß Luc. Ofiandr. Commentario verteutscht/ Tubingen/ 1595.4.

Promtuarium Exequiale, continens Centurias aliquot TextuumExequialium earumqueDispositiones, Francosurti, Anno 1608. 1610. 8. Lubeca 1611. Argentorati, 1655. 8.

Promtuarium Ponitentiale, continens Textuum Ponitentialium Dispositiones, Tub. 1607, 1616.1633.

Francof. 1610. 1615. 1665.8.

Tractatus de Causis Matrimonialibus Promtuario Connubiali annexus, Francof. 1609. 8.

Extant etiam bin a illius Liter ad Marpachium Juniorem apud Fechtium Epistol. Theol. p. 803. 806.

Rure

€ 2

Ma-

ıum

Aris

igni

eft;

ple.

bus

ven-

an-

ım,

g0-

exiâ

tatis

iffe:

cca-

Deo

val-

pri-

ela-

oul-

om.

lir-

Su-

eft à

ten-

ujus

nor.

liar.

tem

dice.

ipta.

36 Rurber Bericht/wie mit Rrancken und Ster. benden ju bandeln / famt einem bedencken/ mie den Melancholischen und Schwermutie gen zu rathen/ Leipzig/1613.8.

fus

8

lig

nif

fta

car (a

Gi

Pr D

ato eft

æt pu

ne M

ch

IS

pe mil

mi

de

W

mi

po

m

Ca

Sa ru

Li

Pry

Gine Predigt von den Huftreden und Entschul-Diaungen der Welt, Kinder/auf Epbef. V. v.1.

10. 3 ub. 1601. 4.

Leich Dredigt über Joh. Frenheren von Sprine senstein Erb . Marschall , auß 1. Cor. 15.49. 3 ub. 1604. 4.

Leich - Dredigt über Johann Mofer. Tubingen/ 1590.4.

Bochzeit Predigt über Joh. Chriftoph Rein. harden/1608.4.

Cafual-oder Leich. Br. ben dem Begrabnuf Carl Werners von Themar, welcher den 28. Aug. 1605. Durch einen befondern gefdwinden Buffand (indem er auf dem Recht . Boden von feinem alten Lehrmeister mit dem Recht. Rappier ins Behirn über bem rechten 2lug ge. stoffen worden /) das zeitl. Leben geendett:

gehalten auß Siob XVI. 21, 22. Tubingen/

1605.4.

L'Rasmus Grüningerus, Præpofitus Nat. 1566. Stuttgardianus, Winnendam cum Gl. 1604. coataneis luis (Ægidio Hunnio, Polycar-06. 1031. po Lylero & Joh, Georgio Sigwarto) Anno 1566. d. 14. Novembr. nobilitavit. tes habuit Erasmum Grüningerum, Oppidi Confulem , & Matrem Elisabetham Fassleriam. delbergam An. 1579, ætatis 15. ftudiorum caufa miffus

fus fingulares oftendit protectus in linguis præfertim & Philosophia; præsens ibi fuit disputationi de Religione, à Jacobo Grynæo institutà, in quâ is Ministerio orthodoxo, (invictis argumentis,) attestante Studiosorum corona, ad quos tamen provocaverat Grynæus, non raro ad angustias redactus fuit, (a) Cùm autem nihilominus ejicerentur Evangelici, Grüningerus cum Michaele Mæstlino, Mattheseos Professore, Tubingam migravit, ubi in Stipendium Ducale cooptatus, Anno 1586. Magisterii gradum atque inter 49. Competitores 20. locum consecutus est. Lumine verò Ingenii clarius enitescente anno ætatis 26. Repetens Stipendii & Professor Musices publicus factus est, utpote qui Organo, Testudine, Chely & Citharâ ludendi peritiffimus erat. Mox autem anno insequente 1591. Diaconiam Kircho Teccensem, An. 1592. Stuttgardianam, Anno 1594. Pastoratum D. Leonhardi; Anno 1597. Superintendentiam Cantstadiensem, Anno 1598.Ministerium Aulicum & Confistorialis Ecclesialtici munus; Anno 1612. Abbatiam Maulbrunnensem. denique anno 1614. ætatis 48. Præposituram totius Würtembergiæ pro meritis & communi, etiam Domini Antecessoris, Johannes Magiri, suffragio reportavit. Nuptias iteravit tertia vice, ducens primò Agnetem Cummerellinam; Secundo Urfulam, Casparis Vischeri, & tertiò Agnetem Wilhelmi Sattleri, Viduas, hancque ex nobili Varenbühleriorum prosapia oriundam, ex quibus nullos reliquit Theologus, qui scriptionis frequentià Styli facilitatem; viu rerum respondendi promutudinem

(a) Melch, Nicol, in Or, Fan p. 21.

ters

fen/

utio

hul-

. D.T.

ring

. 49.

gen/

teine

Tarl

Aug.

nden

oden

echto

gges

sevt:

igen/

ofitus

cum

lycar-

(oli

aren-

onfu-

Hei-

â miffus

dinem fibi conciliaverat, ut annalium inftar, feu fastorum Sacri Collegii haberetur. (b) Cum Principe suo aliquando Berolinum iter fecit, à quo propter infignem oris facundiam magni admodum æstimabatur. Reliquas ejus virtutes Theologicas, humanitatem puta, candorem, dexteritatem, indu-Ariam & Pietatem impense collaudant Parentatores. Munificentiam rariffimi exempli testantur Stipendia, dum Studiosis suz familia 2000, Praceptoribus Pa-: dagogii Stuttgardiani 1000. Ærario pauperum 1 000. epidemico morbo affectis 200. leprofis 200. & Musicis 200. florenos, adeòque summam 4600. florenorum erogandam legavit. Sed & vivus in pauperes erat benignissimus & liberalissimus, ita tamen, ut hypocriticam omnem oftentationem odiffet. Modestia Viri vel ex eo patet, quod titulum Doctoris, cum sponte offerretur, deprecatus est. Repetito cum F. Concordiæ per omnia Confensu & conscripta eum in finem peculiari Confessione, decessit ex calculo Anno 163 1. d. 19. Dec. ætatis 65. Effigiem Viri Carmine honoravit non nemo:

Plurima te vivo qui nunquam agnovit, Erasme,

Illa tui semper florida dona animi. Cùm desiderio vel nunc cognoscet acerbo,

Quando tuum plangunt Templa Scholæque obitum.
Concionem Funebrem Wilhelmus Heerbrandus
Ecclefiastes Aulicus, habuit, ex Actorum XX.v.
25.26. 27 Orationes Parentales in ejus honorem
dixerunt, Melchior Nicolai, D. & Professor Theol.
& Joh. Val. Andreæ. Tub. 1632. edit. Epitaphium in Templo Cathedrali pendulum hocest:

D.O.M.S.

ius

Pr

qu

ST

di

Vi

rit

on

rit

RI

lu

L

31

⁽b) Val. Andrea in Or. Fun. p. 45.

D. O. M. S.

ERasmo, Erasmi F, Grüningero, Winidensi, Wirtenbergico, hujus Cathedralis Ecclesiæ ultra XVII, An, Præposito Evang, IV. DIGNISS, QUINque Principp, Wirtemb. à Conscientia & Consiliis Fideliss. Quadraginta annis diversis in locis Ecclesiasti Vigilantiss. Viro Pietate, prudentia, side, dexteritate & Eloquio planè singulari. De omni Christianor, ordine præclarè merito & hinc Desideratiss. AGNES VARENbühleria Vidua Marito opt, cum luctu MONUM, POSUIT, NAT, M.D. LXVI. VIII, Kal. Dec. OB, M.DC. XXXII. VIII. EID, JANUAR.

Scripta Erasmi Grüningeri.

Sunden. Zettul und Tugend Register / das ist / XXVIII. Predigten von den Wercken deß Fleisches und Fruckten deß Geistes/ auß Gal. V. 19 - 22. Stuttgart / 1609.4. Kranckf. 1614. in 8.

Vid, Ephraim Pratorii Bibl. Homil. p. m. 918. Eine Predigt auß Luc. XVIII. warum man in die Kirch gehen foll/Stuttg. 1615. 4.

3wen Jubel. Predigten auf Matth. XXII. 1618.
4. Stuttgardt.

C 4

Leich!

nfa-

cipe

mama-

ıdu-

res.

idia.

Pæ-

rum

00.

pau-

nen.

Mo-

oris.

tito

cal-

Viri

m.

dus

X.V.

rem

eol.

phi-

1.5.

40

Leich - Prediat Berkog Krideriche / auf Terem. XIV. Stutta. 1608. 4.

Leich- Prediat Herkogin Sybille von Würteme bera auf Siob XIX. 25. 26. 27. Stuttgardt / 1615.4.

Leich . Dredigt Herkogs Magni, Stuttagrott 1622.4.

Leich - Predigt Berm Joh. Krideriche Berkog zu Murtembera/ auf Matth. XXIV. p. 21.22. Stutta. 1628.4.

Leich . Prediat über Toh. Ulrich vom Witerse baufen/auß 2. Sam. III. 31 fegg. Stuttaardt/ 1604.4.

Leich - Dredigt D. Osvvaldi Gabelcoveri auf Gen. III. b. 17. 18. 19 Tub. 1617. 4.

Leich Dredigt Anne Marie, D. Andree Burckharde Chfraueu auß 2. Cor. IV. Stutig. 1620.4.

Leich Predigt Joh. Sattlers Cammer: Secretarius, auß Num. XXIII.

Leich Predig Ludwig Friderichs Berg. gu Bure temb. 16:11. 4. Stuttgardt.

Hochzeit , Predigt über Heren von Bubing. hausen/1607.

TOBIAS LOTTERUS, Theologia Nat. 1568. Doctor, Ecclesiæ Cathedralis Anti-Cl. 1607. stes & Consistorii Assessor, ortum debuit 06. 1631. Augusta Vindelicorum, in qua An. 1568.

d. 19. Octobr. natus erat Patre Bartholomizo Cive & Mercatore, Matre verò Ursula Conradia, Memmingensi. In pueritia periculosissimè decumbens Theologia Studio per vota Parentum confecratus

iactis

lace

gen

tisc

licit col

ris

Hi

ger

155

fer!

adi

An Pa

cio fili

ma etc

PO vit

qu H

Fr

gu

na lak

A

fte

dr

A

br

I

Wirtembergenfium Pars II.

41

lactis priùs Literarum in Schola Giengensi & Lauingensi fundamentis Tubingam traducitur, assumtisque Philosophicis honoribus Theologiam ea felicitate tractat, ut Anno 1 91. fub Præsidio D. Jacobi Heerbrandi Disputationem de Sacrificiis Veteris Testamenti magno cum applausu defenderet. Hinc ob fingulares Ingenii dotes Diaconiæ Tubingensi statim in principio Ministerii adhibitus Anno 1591. quâ per quinquennium fideliffime Pestis præfertim Anno 1594. crudeliter graffantis tempore, administrata, SuperIntendentiam Leobergensem Anno 1596. & biennio post Stuttgardianam cum Pastoratu Xenodochiali; denique Anno 1 608. Concionatoris in Ecclesia Cathedrata primarii & Confiliarii Ecclefiastici munus promeruit, per 23. annos magna cum laude ab ipso gestum. Gradum Doctoris assumsit d. 12. Novembr. 1612. cum Bindero, Lahero & aliis. In thalmi Confortem adscivit , Juditham , Wilhelmi Holderi Filiam , ex qua sextam prolem vidit. Laudatur â Wilhelmo Heerbrando à variis Virtutibus Theologicis, eximià Eruditione & facundia, pio Zelo & dexteritate singulari, qua etiam Anno 1620. Ecclesias Brenzianas in diffrictu Heidenheimensi reformavit. Fessus laborum expiravit ante panoletriam Württembergiæ Anno 163 1. die 19. Decembris, Ætatis 63. Ministerii 41. Sepultus ante Altare in Templo Cathedrali Stuttgardiano; juxta Socerum B. Holderum; Abbatem Mulifontanum. Vide Concionem Funebrem à Wilhelmo Heerbrando habitam ex Pf. 31.v. 15.16.

Epi-

C

rem.

temo

cdt /

rbt/

Bog

. 22.

erse

rbt/

Gen.

barde

reta-

3üra

ingo

ogiæ

Inti-

buit

568.

Cive

lem-

bens atus

actis

Epigramma in effigiem Ejus:

Noli mirari LOTTERUM hic corpore sculptum, Mirare ipsius dona sed Ingenii.

Mirare Eloquium, doctrinam, publica Scripta, Cum pietate fidem. Sculpier hic nequeunt.

M. D. S. W.

Meminit ejus Cl. Henninges Wittenius in Diario Biographico ad Annum 1631. ubi nonnulla illius Scripta recenfet.

Scripta.

Bericht von Wettern und Hagel / Stuttg.

1613. 4. 1615.

Erbhuidigungs-Predigt ex II. Sam. XIV. 17. bep Untritt Heren Johann Friderichs Herhogs zu Wirtemberg Regiment / Stuttgardt / 1608. 4.

Leich-Predigt über Frausybillam Herkogin von Wirtemberg / Rom. V. v. 3. 4.5. Stuttgardt/

1614.4.

42

Leich Predigtüber Job. Magirum Probsten/auß 2. Reg. 13. v. 14. Stuttgardt 1614. 4.

Christi Mittel in Sterbens Laufften/Stuttg.

Eine Predigt von den Engeln/ auf der Epistel Jude v. 9 Job. Michaëli Caulio dicata, Stuttg. 1617. 4.

Erbhuldigungs-Predigt ben Untritt der Administration Herzn Ludwig Friderichs / ex II.
Regum XI. v. 17. Stuttg. 1628.4.

Leich.

Lei

Pei

Lei

Lei

Lei

Lei

Lei

23

DI

Un

N

Wirtembergensium Pars II.

Leich Predigt über Fr. Barbaram Marggraffin tu Baaden / ex Pf. IV. v. 9. Durlach/ 1627.4. Leich Dredigt über Catharing Gichmannin/

Tub. 1601.4.

Leichpredigt über den Tod Chriftophe von Engelhofen Beheimen Rathe und Canglere gu Stuttgardt/Pfal. LXXIII. v.25. & 26, Stutte gardt/ 1627. 4.

Leiche Dredigt ben der Begrabnif Melchior 360 gere von Gartringen Geheimen Rathe gu Stuttgardt / Ef. III. v. 1. 2. & 3. Lubingen/

1611.4.

tte-

um

en-

itta.

ben.

SUAB

rdt/

von

rdtr

aus

ittg.

iftel

ittg.

dmi-

x II.

eich o

Leich : Predigt über ben Tod Serkog Ludwig Rrideriche Administratoris in Würtenberg / Stuttgardt/1631.4.

Leich , Dredigt vom GOttes Raften über 3. L. Hellern/auf Marci XII. und & Cluszc. Stutta.

7623.4.

Leich , Prediat über Balthafur Gifengrein / 7. U. D. & Confiftorii Directorem ju Stuttgardt/ auf M. 71. b. 20. 21. Stutta, 1611. 4.

Leich . Dredigt über Melch. von Reichau! auß 970b. 7. v. 1. Stuttg. 1620. 4.

23on Cometen/ 1619.ibid.

Predigt am Sonntag Reminiscere, 1613.4.

Um Repertag Matthai / augMatthai am 9.

Stuttg. 1622.4.

Mothwendiger Bericht die Motiven betreffend pon der Augfpurgischen Confession zu der Ro. mischen Rirchen fich zu begeben/ Tubingen/ 1615.4.

Sule

Huldigungs · Predigt ben Antritt Julii Friderichs Herhogs zu Würtemberg/ Administration, Stuttg. 1631. 4.

fitu

Am

cun

ris S

Lib

Ma

Sch

chi

fus

fel

gni

lari

ene

for

du id

pe

na

bi

tâ

es la

ca

m

in

Pr. als Herhog Joh Trid. die Rirchen zu Rems

reformirt/Stuttg. 1620. 4.

Moses Lutheranus, das ist / Vergleichung deß groffen Propheten Mose und des hocher-leuchten Mannes Gottes D. Martin Luthers / durch welche beede der allmächtig barmhertig Gott an seiner betrangten Kirchen A. und N. T. groffe Wunder gethanzu ewigem Lob und Preiß Gottes zc. am Jubel-Fest gehalten/Abends in der Stifftse Kirchen/1618. in 4.

Nat. 1521. I UCAS OSIANDER Junior, Cancel-Gl. 1607. La larius Academiæ & Præpositus Ec-06. 1638. clesiæ Tubingensis, Hafenressero mortuo fubrogatus, natalem habuit Stuttgardiæ Anno 1771. d. 6. Maji. Patrem Lucam, Theologum celeberrimum, fupra memoratum; Matrem Tabitham. Ex Pædagogio Stuttgardiano in Scholas Claustrales, & ex iis in Stipendium Tubingense Theologicum receptus, Anno 1 786. primam, An. 1688. d. 28. Sept. fecundam Lauream, 1690. mense Augusto Repetentis Characterem adeptus, Icol. ætatis 20. Diaconus Göppingensis, 1597. Pastor Schwieberdingensis factus est, ex quo Super-Intendentis Leomontani munus circa annum 1 601. Schorndorffensis 1606. Abbatiam Bebenhaulanam 1612. deinde Mulifontanam Anno 1616, ulterius Superintendentiam Stipendii 1619, denique Prapofituram

45

fituram & Cancellariatum Academiæ Tubingenfis Anno 1620. obtinuit. Primas nuptias celebravit cum Elisabetha, Christophori Rhiden, Præceptoris Schorndorffenfis Filia, cum & ista quatuor genuit Liberos; Secundas cum Maria Jacobina Daferiana. Matthæi Langii, Vidua; Tertias cum Barbara Schroppia. Vir plusculis Scriptis (funt Verba Melchioris Nicolai, tùm Prof. Academici,) (a) adverfus Lojolitas, Calvinianos, Anabaptistas, Schwenckfeldianos & alios passim in Germania notus. Infignis Didacticus, qui dexteritate claritatéque singulari præcipua & maxime ardua Religionis Capita enodare ac similitudinibus idoneis sagacissime & prudentissimè adhibitis illustrare sciebat. Polemofophus non minore laude dignus potens ad arguendum doctrina fana & convincendum contradicentes, id quod fæpiùs demonstrabat magno animi ardore, perfecto habensodio, qui Deum odére, exterminatos cupiens videre gregis dominici vastatores. Vifus fuit quibusdam hac in parte vehementior & acerbior, satis autem excusatum habebunt, qui, quantâ ab ingruente luporum rabie sit metuenda pernicies, quam facilis & proclivis à fide ad infidelitatem laplus, quam celeriter morbidus fallæ doctrinæ cancer serpat, diligentius cogitabunt. (b) Cum primis vitio illi versum fuit, quod B. Arndium scripto impetierat, Profeologias ejus non usque quaq; cum ύποτυπώσει ύγιαινόντων λόγων congruere vifas. nimis acriter perstringens, (c) Tametsi verò ea in re non-

(a) in Orat, Euno

tulii

4dmi-

Rems

a defi

der.

n Lus

chtia

Rir

than/

. am

iffts.

ancel-

s Ec-

ortuo

ardiæ

eolo-

atrem

Scho-

gense

, An.

190.

eptus,

1597.

uper-

i 601.

terius

æpo-

urain

⁽b) Vid. Caroli Memor. T. I. Libr. V. p. m. 920,

⁽s) Vid. Henrici Varenii Defens, Arnd, in Praf. P. l.

cus bati

ctu

Arid

natu

Ver

Cor

cave

vafo

trax

illâ f

ctis

imb

cum

ta, verí

aute

ago

ætat

Pres

chic

vide

di A

defe

Kirc

Sæp

ne,

nonnullorum judicio, nonnihil cespitaverit i non tamen eam, quâ communiter oneratur, invidiam meruisse certum est; Nec enim ille solus erat, qui B. Arndii phrales rejiceret, cum de B. Gerhardo & Dannhauero constet, cos consimiliter in Arndianis Scriptis nonnulla obelo notasse s imò Gerhardum tertium eius librum prorsus non, nisi quam plurimis in eo mutatis approbare voluisse. (d) Sunt tamen, qui Ofiandrum fub ultimum Vitæ fuæ articulum maxime indoluisse scribant, quod pientissimum Arndium fuerit adortus, cujus fides sit penes Authorem. (e) Pari ferè injurià Osiandro imputatur tumultus, qui ex controversia Tubingensium cum Giessiensibus in Materia de Statu Exinanitionis Christi & exercitio Majestatis secundum humanam naturam, in Ecclesia coortusest; quanquam enim ille in Disputatione quadam Controversiam istam attigerit, factum tamen erat suppresso nomine, Balthafaris Menzeri, cujus fundamenta in Cathedra modestè excutiebat ; Enimvero Studiosorum quispiam publice assurgens; Injuriam fieri Menzero, vociferabatur: (f) Quo iplo coactus Osiander ad liberandam fidem & existimationem suam, remomnem, quæ hactenus inter Professores Academiæ delituerat, enarrare; atque ita classicum erat datum bello sacro jamjam sub favillis gliscenti. Sed nec illud reticendum, quod Anno 1636. Fanaticus quidam nebulo (qui ab Arnoldo Ludovicus Frideri-

(d, Vid. J. Leonbard. Lenzii, Disp. contra Pietistas 1704.
editam. Conf. Caroli Mem. T. I.p. m. 594.

⁽e) D. Spener. Hift Pietismip m. 19.

⁽f) Alla Menzeriana Stuttgardie impressa 1622, 4.

Wirtembergenfium Pars I.

47

cus Gifftheil fuisse perhibetur, sed perperam Abbatis Würtembergici filius vocatur, (g) in conspectu totius Ecclesiæ Tubinganæ conscenso Suggestu. stricto gladio Concionantem posticè transfodere conatus fuerit, addito convicio: Cur non prædicas Verbum divinum? Enimvero ictu per agilitatem Concionantis, quem Auditores, ut fibi protinus caveret, monuerant, frustrato, ipse prehensum invasorem robore à Deo ornatus ad usque altare protraxit, ubi concurrente mulierum turma egregicab illa fuit dedolatus & clavibus capiti vultuique impactis ita fignatus, ut quod meruit, stigma à Carnifice, imbellium fæmellarum ministerio coactus fuerit cum infamia sustinere. (h) Et hæc sunt præcipua Fata, quæ virum exercuerunt eo tempore, quod universæ Würtembergiæ fuit calamitosissimum. Ipse autem erat facie tetragonos in utraque fortuna, & agoniam suam finiebat An. 1638. die 10. Augusti; ætatis 68. Justa Parentalia exolvit Johannes Ulricus Pregizer Concione ex z. Reg. II. v. 11. 12. D. Melchior Nicolai, Oratione Parentali, quas omninò vide. (i) Cæterùm egregiè illum contra Godofredi Arnoldi criminationes & calumnias nuperrimè defendit, M. Andreas Carolus, SuperIntendens Kircho Teccensis, nimis præcociter defunctus. (k) Sæpenumerò confunditur cum Patre suo cognomine, præsertim à P. Frehero p. 331. Königio Biblioth.

(g) Hift Har. T. III. c. X. 5. 8. 13. p. 98; 100.

non

idiam

, qui

do &

dianis

rdum

pluri-

nt ta-

rticu-

mum

s Au-

itatur

cum

Chri-

natu-

m ille

atti-

altha-

mo-

piam

ocife-

libe-

om-

æ de-

atum

ecil-

quiidericus

17040

⁽b) Conf. Caroli Mem. T. I. p. m. 875. & Jubil, II. Acad. Tub. p. 93.

⁽i) Conf. Jubil. Acad. Tub. Secund p. 103.

⁽k) VV urcemb. Unfculd 3. Zh. o. cap. p. 419. feqq.

p. 593. Wittenio in Diar. 1604. confer. Celeb. Dn. G. Serpilii Epitaphia Theol. Suev. p. 50. feqq.

Scripta.

ENchiridion Controversiarum cum Calvinianis, Francosurti Anno 1503. Tubing 2, 1607. Lubec 2, 1608. Witteberg Anno 16 5.8.

Enchiridion Controversiarum cum Schwenckfeldianis,

Tubinge, 1607.8.

Enchiridion Controversiarum cum Pontificiis Witteberga, 1607.8. Hamburgi, 1611.4.

Enchiridion Controversiarum cum Anabaptistas, Iubinga, 1605. 8. Francos. 1614.

Justa defensio Orthodoxa Veritatis de quatuor quastionibus quoad Omniprasentiam humana Christi Natura, Tubinga, 1622, 4.

Disputatio de Omniprasentia Christi hominis, Iubing.

Assertio de duarum Naturarum in Christo Veritate, Unione Sc. ib. 1619. 4.

Disputatio de Communicatione Idiomatum, Tubinga,

Disp. de Regimine Ecclesiastico, 1619. 4. Scultetus Atheus, Tub. A. 1620.

Disp. de nomine Christo donato, Tub. 1620.4.

Informatio de Controversiis nonnullis, Tub. 1620. 4.
Admonitio de Corruptelis Vaticiniorum Tubinge,

Admonitio de Corruptelis Vaticiniorum Tubinge

Orthodox & Conciliationis modi, Tub. 1621. Difp. de Enthusiasmo, 1622.4.

Expli-

EX

Me

Sac

Di

Di

Su

Di

Di

D

Ca

0

Wirtembergenfium Pars II.

40

Din.

Fran-

1608

lianis.

Vitte-

, Tu-

r aue-

istiNa-

Subing.

ritate.

binge,

. 4.

binge,

Expli-

Explicatio Mysterii Electionis. . Josia Dedekenno. Tub. 1623. Mentis Wigelii de S. Scriptura dejectio. Tub.1624.4.

Sacrati Calicis in Communione subtractio, Tubinge.

1624.4. Disputatio de Induratione w. Christophoro Zellero, Tub. 1625. 4.

Disp. de Causa formali Justificationis B. Job, Georg. Granvier, Tub. 1625. 4.

Succincta delineatio venerandi Sacramenti Evcharistie, R. Daniele Ludovico, Montpelg. Tub. 1625. 4.

Dift. de Viribus liberi Arbitrii, Tub. 1629. 4. Dift. de Baptismo, Respondente Abrabamo Gete, Tub.

1626.4.

Difp. de Efficacia Verbi, Tub. 1626. 4. Canones de statu Exinanitionis Carnis Christi, ibid. 1621.4.

Orationes.

Oratio funebris in Obitum Hafenrefferi , Tubinge, 1620.4.

Oratio in Obitum Johannis Friderici, Ducis Wirtembergici, Tubinga, 1629. 4.

Oratio de Vita & obitu Theodori Thummii SS. Theol. Doctoris eximii, Tubinge, 1630. Francof. in H. Witten Memoriis, An. 1685. 8.

Oratio Funebris in Obitum Lud, Frid, Ducis Wirtemb. Tub. 1631.4.

Oratio Parentalis in Obitum Frid, Achillis, DucisWirtemb. ib. 1632. 4.

Abrif def treffl. Rleinots/welches die Jesuiter gu Durlach erfochten haben/Eub. 1614.4. Theo-

Memoria Theologorum 50 Theologisches Bedencken/welcher gestalten coh. Arnde Bucher defigenannten mahren Chri. ffenthums anzusehen/Sub. 1623. 8. Grinnerung ben dem Revocations - Adu D. Fac. Reibings, ibid. 1622.4. Leich Bredigt ben dem Abfterben Johann Frie periche/ herhoas zu Wurtemberg/ ex Pfalmo 132. v. 10.nimm nicht weg das Regiment 2c. Tub. 1628.4. Leich: Bredigt über Chriftoph Bindern Prela. ten ju Mauibronn / ex 1. Sam. 25. v. 1. Sub. 1616.4. Deu Jahrs- Predigt/ex 1. Petr.4. v. 3. Tubing. 1622.4. Christliche Dredigt von ber Fraternitet und Bruderfchafft defreichen Mannes, ex Luce 16. 3 ub. 1622. 4. Leich - Predigt über Gacob Reihing / Dod. & Prof Theol, ex Matth. 13. v. 45. 46. Zubingen! 1628.4. Erbhuldigungs, Dredigt ex 2. Chron. 15. v.1-16. Stuttg. 1629 4. Conc. fun. Theod. Thummii, Dollor. & Prof. Theolog. ex 2. Tim. 4. v. 18. Eub. 1630. 4. Einwenhungs-Dr. der Rirchen gu Renningen/ An. 1603.4. Corona Anni,oder Neu-Jahres Predigt/ Tubins gen/ 1610.4. NAt. 1572. JOHANNES HAUBERUS, SS. Theo-J logiæ Doctor & Cellissimi Wirtem-Cl. 1608. bergiæ Ducis, Johannis Friderici, Eccle-06.162e. fiaftes

fiefte

fiftor

temb

censi

C. I

Viru

C. T

57.

Heid

Pare

rè co

ciffir

rata

grat lica &

ffica

fub

fule

Præ Jelir

fupe

fuco

&]

tem

Phi

& F

fua

gan

Cri

Wirtembergenfium Pars II.

SB

Thri.

Toh.

Frio Falmo nt 2c.

rela-Tüb. bing.

und

a.S

1-15. colog.

igen/

ibino

heortem-Eccleiastes fiaftes Aulicus , Confessionarius & Assessor Confistorii, natione fuit Suevus, natus in agro Wirtembergico, pago Megerkingen, Diœceleos Uracensis d. 9. Novembr. horâ primâ antemeridiana A. C. 1572. Patrem habuit, Michaelem, Pattorem. Virum doctum & honestum, qui ibidem obiit A. C. 1601. d. 21. Dec. hor. 8. pomeridiana Ætatis 57. Ministerii 37. Matrem Catharinam Köchin Heidenheimens. quæ fato cessit Anno 1595. In Parentum sinu educatus & studiis liberalibus maturè consecratus, Scholam Trivialem An. 1579. ingressus Uraci, prima studiorum fundamenta felicissime posuit, usus Præceptore fidelissimo, Wolffgango Bonackero, cujus fidem, industriam, accuratam institutionem, fingularemque dexteritatem gratus postea deprædicavit; Rhetoricam suam publica & solenni dedicatione illi inscribens. sticam deinceps Blabyrensem translatus Anno 1585. Sub Theologo gravissimo, Johanne Schopsio, Præsule, quem in eadem Epistola compellat, adolevit, Præceptoribus M. Jacobo Löblino, M. Michaële Jelino & M. Johanne Giffiheilio gavisus A. 1588. in . superius Monasterium Hirsaugiense promotus tres fuccessive Abbates, Parsimonium, Varenbülerum & Brentium, Juniorem, propter Ingenii felicitatem & Judicii dexteritatem patronos habuit, 1590. 16. Sept. cum aliis 30. Condiscipulis primam Philosophiæ lauream, Decano Georgio Lieblero, & Promotore Erhardo Cellio, Oratore & Poëta suavissimo, accepit. Anno autem 1591. Tubingam traductus, Decano & Promotore Martino Crusio, secundam A. demum 1593, collatam, Ibi

in Philosophia Doctoribus usus est præclarissimis; Andrea Planero in Logicis, Lieblero in Physicis, Sam. Heilando & Vito Müllero, in Ethicis; Mæstlino in Astronomicis. In Theologia Viros Clarissimos audivit Heerbrandum, Gerlachium, Hafenrefferum, Sigwartum, quorum institutione 12. annos integros, (fex nimirum, in Stipendio adhuc versatus, & sex reliquos in statione Diaconi Tubingensis,) excultus ad solidam Controversiarum Theologicarum notitiam pervenit, Sundeouss in studiis habuit Theologos Celebratifimos, Christ. Binderum, Schafferum, Enslinum, Dan. Hizlerum, Wilhelmum Gmelinum, & alios Viros pietate, Zelo, eruditione, rerumque usu præstantissimos; An. 1 796. 8. Martii Repetentis partes ei sunt delata, quas in illustri Stipendio suffinere solent septem. A. 1599. d. 13. Junii ad Diaconatum Ecclesiæ Tubingensis vocatus & Dominica VIII. p. Trin. à. D. Sigwarto publice inauguratus fuit. Eo in munere tantam diligentiam, Zelum, dexteritatem & fidelitatem adhibuit, ut Tubingenses summo ipsum amore complecterentur. Accidit autem singulari quodam fato, ut permittente Principe Wirtembergico Anno 1607. Bibracum ad primariam functionem evocaretur, ubi cum officio suo in asserenda doctrinæ Evangelii puritate fideliisme defungeretur, diulatere non potuit. Revocatus igitur à Principe Successore, Johanne Friderico, in Patriam Anno 1612. d. 27. Martii, ut illi à Concionibus Aulicis, Contessionibus & consiliis Sacris esset; ejusdem mandato, propter egregia pietatis & eruditionis dona, Theologiæ Doctoris axiomate una cum Tobia Lot-

Lotte ro . gard usqu figne fumi Incly dam miff ama luit. affui Zell nâ, l tis Y que Ulr fter præ næ tiffi gul cuit 821 Der figi gen per cis

limis: víicis, Mæftariffilafene 12. adhuc ubin-Theo-Audiis Bindeerum, e, Zeimos; lelatæ. n. A. Tuà. D. unere & fiipfum gulari mbernctioerendâ eretur, incipe Anno

Lottero, B. L. Lochero, & Joh. Henrico Hiemero, d. 10, Nov. 1612. ornatur. Ex quo Stuttgardiam reverlus, Aulici Concionatoris Munus gessit usque ad beatum obitum. Quanquam enim ob infignem eruditionem, rerum ulum & experientiam, fummamque dexteritatem secunda vel tertia Vicè ab Inclyto Senatu Academico Tubingensi ad capessendam Professionem Theologicam nominatus submisse expeteretur, Princeps tamen, Hauberi amantissimus, in illius dimissionem consentire no-Vitæ sibi sociam An. 1599. d. 9. Octobris assumsit Virginem , Annam Mariam , Johannis Zelleri, Pastoris Rothfeldensis, pietate, doctrina, humanitate, hospitalitate & liberalitate præstan. tis Viri filiam, 14. liberorum ex ea factus Pater, querum fex reliquit in vivis. Erat Vir juxta Johannis Ulr. Pregizeri Elogium, rerum divinarum & Mysteriorum Theologicorum scientia non tinctus sed præclare imbutus. (a) Sinceræ & γνησίως Lutheranæ doctrinæ, quam à Præceptoribus hausit, amantissimus & a studio novitatum alienissimus, qui singulari conservandæ veræ religionis sludio flagrabat, cujus rei testes nominat, J. U. Pregizerus, doctas & utiles ejus Conciones Catecheticas (Megmeifer Der Lanen /) Bibraci habitas. (b) Philosophus infignis, cujus Erotemata Logices & Rhetorices eo ingenii acumine, solertià & industrià concinnata, ut per seculum penè publicam in Scholis Wirtembergicis authoritatem obtinuerint, (c) Johannes Val. Andrew.

ulicis,

asdem

is do-

Tobia

Lot-

⁽A) Or. Parent. p. 20.

⁽b) loid p. 24.

⁽c) Ibid p. 15.

54

Andrea, cujus patronus & defensor extitie, eur appellat Theologum absolutum, qui nullas artes sub insigni peritia noverit, quam animi serenitatem & modestiam, (d) qui incorrupti judicii & mira mansuetudinis Vir fuerit, cujus literas, judicium de libellis & scribendi genere Andreano continentes. adducit his verbis: Tu molestas animi curas vera animi patientia & precum affiduitate fultus fpei anche. râ levabis. Ego votis atque conatibus meis tibi affistens, tua promovebo comoda, quantum divina gratia concesserit. Silibelli tui obtrectationem patiuntur, aut invidiam tibi conflant: id nec mirum, nec insolitum videri debet Viro, qui mundi mores perversos dudum habuit exploratos Placet mihi in is elegantia ffyli, fententiarum gravitate & rerum varietate nervole coarctata, Libertas in dicendo, quam â sincero Virtutis Amore & Odio Vitiorum atque Scelerum grassantium justo profluere censeo, non displicet &c. (e) Balthas. Reithio (f) Hauberus audit cordatus & emendatissimæ Vitæ Theologus ; A. Carolo (g) Vir tàm de Scholastica, quam Ecclesiastica Republica optime meritus Ipsecastra Principis sui Wormatiam tendentis secutus, utialias infirmioris valetudinis erat , Diarrhœa seu alvi profluvio laborare cepit, cùmque membrorum laffitudinem indies augeri, viresque decrescere animadverteret, Ministro Evangelii ad se vocato, significat suæ jam instare exitum vitæ, & se sua obsignaturum mor-

12

te doi
ticos
ferta
reddi
Apop
A. 10
Johan
iplen
pulct
cro fi
Tubi
lenni

recita

fuffix

Pra HAU Ch Debu

Conti Et

Quei

⁽d) In Orat. Fun. Erasmo Grüningere hab p. m. 42a (e) Andrea Vita Manuscripta, ad A. 1618

⁽f) In Laud, Christ. Zelleri, p. 18.

⁽g) Tom. I Memorab.p. 503.

te doctrinam, quam voce & calamo, contra hæreticos quoscunque publicè asseruerit, deque hâc assertà & desensa Christo Servatori suo rationes læto redditurum animo. Ita viribus consumtis, accedente Apoplexia, animam placide exhalavit. d. 1. Octobr. A. 1620. ætatis 49. Ministerii 20. cui Princeps per Johann Conr. Brotbeckium, Cameræ Secretarium splendidas non solum exequias adornari, sed & Sepulcrum in Templo Wormatiensi D. Stephano sacro sieri curavit. Parentales ei laudes secit Academia Tubingensis, Programmate publico & Oratione solenni à J. Ulrico Pregizero, Theol. D. & Prosessor recitata, edit. Tub. 1622. 4. cui inter alios carmen suffixit Janus Gruterus; & Joh, Harpprechtus, sc.

ANAGRAMMA. JOANNES HAUBERUS.

avaye.

EN! NOAH VERUS ABIS.

Præ reliquis eminet Thomæ Lansii Epigramma:

HAUBERO Comites CANDORque FIDESque fuerunt,
Cim peteret cœli Vir pius ille thronum.

Debuerant comites post se liquisse colonos,

Aut mox in terras inde redire suas.

Contra est. Usurpat nam FR AUS CANDORIS honores Et fidei (Pudor ô!) nomina FUCUS habet.

M. Frid. Heermanni Flayderi, P. P.

Quæritur Hauberus procul hâc cur Teccidis ora Mortuus externam funere claret humum.

d 4

Causa

eum

artes

atem

mira

m de

ntes.

ani-

chou

affi-

gra-

tiun-

, nec

per-

in is

uam

que

au-

; A.

ncifir-

Au-

idi.

rer-

fuæ

-10

12

Causa est, quod lacrymis non Wirtembergia totis Flevisset TANTI funera SANCTA Viri.

Meminit ejus G. M. Königius Biblioth. Vet. & Novap. m. 382. & Aug. Brunnii Synopf. p. 74. De Scriptis Biblioth. Draudii confuli potest.

Scripta.

DIsputatio de Remissione Peccatorum, Tubinge,

Carmen in obitum Stepbani Gerlachii, filii, ibidem

Erotematum Dialecticorum Libri VI. cum Prafatione AndreaPlaneri, Athesini & ipsius Authoris, Tubinga,

1602. 1604. Stuttgardie, 1654 in 8. Erotemata Rhetorica, Tubinge, 1609. 1618. Stuttg. 1651.8.

Dissertatio de Problemate Theologico: Utrum Philofopbandi Ratio ad materias Theologicas adhibenda, Tubinga, 1612. in 4.

Germanica.

Wegweiser der Lanen / das ist / XV. Predigten über den Catechismum / zu Bibrach gehalten/ Tub. 1610. 1620. in 8.

Leichpr. über den Tod der Durchl. Fürstin und Frauen Sibylla, Herhogin zu Würtemberg/auß dem 90. Pfalm. v. 13. Stuttgardt / 1615. in 4.

Erinnerungs : Predigt auf das Evangelische Jubel Fest am 20. Sonntag nach Trinie. gehalten / auß der Offenb. Johannis XV III. v. 1.

2.30

2.

16

rici.

obsci

loma

ftea .

tinu

fores

bren

tem

Stuc

Calv

tis,

buit

gite

Du

grad

mui

retu

geff

tion

cim

qua

giè

Per

à se

Wirtembergenfium Pars II. 57 2.3 4.5.6.7. usqi: Qual und Lenden/ Stuttg. 1618. in 4.

MAICHAEL SCHÆFFERUS, Sere- Nat. 1573. niffimi Wirtembergiæ Ducis Fride- Cl. 1608. rici. Concionator Aulicus, PetriCellis, Ob. 1608. obscuro Diœceseos Sulzensis in Hercynia pago, in lucem editus, Anno 1573. Patre Bartholomao, ibidem Pastore, Matre Anna, qua postea Jacobo Heinlino, Calvensium SuperIntendenti nupsit, ex qua Zachariam Schafferum, Profesforem Eloquentiæ in Academia Tubingensi celebrem, germanum Joh. Jac. Heinlinum verò Abbatem Bebenhusanum , uterinum habuit fratrem, Studiis destinatus sub parentali planè cura Vitrici, Calvæ, Religionis & Literaturæ primis Elementis, deinde vero & Stuttgardiæ in Pædagogio imbuitur. Ex quo propter eminentia, quæ Deus largiter in eum contulerat, dona, illicò in Stipendium Ducale Tubinganum traductus, iis in studio Linguarum & Philosophiæ profectibus enituit, ut brevi gradum Magisterii atque inter Competitores primum locum in testimonium Eruditionis consequeretur. (a) Inde post Repetentis munus aliquandiu gestum, editaque Theologicæ eruditionis de Creatione & Mediatore Christo publicè disputando Specimina, ad Diaconiam Marpacensem promotus, in qua, cum non solum Concionantis spartam egregiè ornaret, verum etiam geminas disputationes de Persona Christi & Communicatione Idiomatum, à se conscriptas, publice magno cum applausu Tubingæ

(a) Christoph Binder, Conc. fun. p. m. 25.

8

De

IQR,

dem

ione

IQR,

ettg.

ila-

ada.

ten

ral-

und

rg/

(che

geo

2.30

gæ defenderer, dignus habitus fuit, qui 1601.ad Professionem Theologiæ Extraordinariam in Academia Tubingensi, & connexam Stipendii Theologici Inspectionem proveheretur. Cum autem insigni oris facundia passim celebraretur, fama illius ad Serenissimum Principem delata, in Aulam accieus eft, in qua Ecclesiasten alterum & Consistorii Assessorem egit prudentem ac fidelem. Thalami consortem habuit Annam . Andrew Grammeri Abbatis filiam. Erat, Johanne Valentino Andrea iudice, genuinus Hafenrefferi disciplinus ; Vir profunda eruditione, vitæ rectitudine, arque indu-Îtriâ pene inimitabili conspicuus, sed brevioris, quam pro re Christiana, avi, qui plura eximii Ingenii & egregiæ Voluntatis affecta potiùs, quam perfecta opera nobis reliquit, (b) de quo nisi eum properantia fatorum, multorum spe votoque citius, inter cælites retulisset, quid Christi Ecclesia sibi potuerit promittere aut expectare, vel unicam Compendii Theologici Isagogen, per præcipuas Germaniæ Urbes numerosis vicibus recusam, æquos rerum arbitros intueri jubet Magister Hessenthalerus. (c) Mosen Amyraldum certè, celebrem apud Salmurienfes in Gallia olim Professorem Reformatæ Religionis, ex Epistola manuscripta producit, qui beni. gnissimum & Schæffero gloriosum Judicium de isto libello exposuerit. Singularem judicii ejus dexteritatem & solertiam deprædicat Binderus. (d) Cæterum

(b) T. V. Andrea Selen. August. p. 56, apud Garol, Memor. T. I. Libr. 1. p. m. 175.

(d, Conc. fun. p. 5 & 26.

terur betur tus, mun fun. Scrip

> Geri 7Sag

ad A

Diff ti Trat Diff

ARE

Diff

Ana De I

Un

⁽c) Laudat. funebr. Heinlin. p.7. edes. 4.

terum Zelo domus Domini usque adeo arlisse perhibetur, ut eo in Ministerio Aulico credatur consumtus. (e) Piè igitur ac devotissimè diem clausit supremum, Anno 1608. d. 13. Nov. ætatis 35. Conc. sun. habuit Christoph. Binder ex Hebr. 13.7. (f) Scripta ejus recenset H. Wittenius Diar. Biograph. ad Annum 1608. & G. Draudius Bibliothec. Class. Germ.

Scripta.

ISagoge Compendii Theol. Tub. 1606.1632. Luneburg.

Disputationes du de Persona Christi & Communicatione Idiomatum, Tub. 1601. 4.

Tractatus de Unione Personali, Tub. 1607. 8.

Disputationes quinque de summis Fidei Articulis, Tub. 1607. 8.

Angoπολις Christiana Religionis, Tub. 1607.8.

Disp de Peccato Originis S'Origine Anime quorundam erroribus opposita.

Manuscripta.

Analysis Disputationis de Creatione & Angelis. De Electione.

Junff Regiments Reguln auf dem 4. Capitel Sprachs in 7. Predigten/ Tubingen/1608.

Anleitung/wie man das groffe Beheimnüß von der Person und Gutthaten Christi heile same

(e) Jubil, Acad. Tub. p. 103.

(f) Conf. G. Serpilit Epitaphia, p. 570

ad.

ca-

-09

in-

ius ci-

orii

mi

eri

eæ

lu-

m

nii

Ra

n-

er

rit

dii

iæ

m c)

i-

i-

i.

to

i-

2-

m

7.

famlich betrachten soll / Stuttgardt / Anno

Ext

cto

phe

Au

Fel

tus

B.

Co

pfi

git

na

16

M

AL

To

fiu

01

D

de

de

de

de

Predigten über das Buch Josue, Tubingen/

Leich-Predigteiner vom Pabsithum zum Evangelischen Glauben bekehrten Weibs, Person/ Joh. 14. v. 6. Tub. 1606. 4.

Valet - Predigt Matth. 11.23. du bift bif in Sime mel erhaben/ib. 1606. 4.

Insignis S pathetica Conc. Pænitentialis, sed per alium e Suggestu recitata propter Schafferi insirmitatem.

Leich Predigt Herhog Friderichs von Wurg temb. Eubingen/1608. 4.

Leich . Predigt Joh. Nenquiz von Bazka eines ger taufften Turcken/auß Hagg. 2. 8. 1607. 4.

Won den falfchen Propheten Matth. VII. Eubingen/ 1606. 4. memorabilis admodum Concio.

Leich . Predigt über Melch. Jagern den Jungern, auß Pf. 90. Tubingen/1693. in 4.

IX. Predigten von unterschiedl. Materien/ Tub. 1609.12. à fratre Zach. Schaffero, Eloq. Professore, publicata.

Clar. 1610. JOH. HENRICUS HIEMER, S. Theol. 06, 1621. D. & ex Professore Academiæ Tubingensis Abbas Anhusanus, diem natalem shabuit Unter-Ensingæ, Diæceseos Nürtingensis pago circa An. 1573. Studiis adhibitus & in phrontisteria Claustralia receptus eò tandem emersit, ut primò quidem Diaconiæ Herrenbergensi adhiberetur, qua per annos aliquot sideliter administratà, circa Annum 1612. ad Professionem Theologiæ

Wirtembergensium Pars II.

Extraordinatiam in Universitate Patria, & Ducalis Stipendii Inspectionem provectus, Gradum Doctoris, more solenni, Competitoribus, Christophoro Bindero & Joh, Haubero, Concionatoribus Aulicis, assumsit. (a) Anno autem 1619. Mense Februario ad Anhusani Comobii Abbatiam translatus, eidémque beate est immortuus. Theologus, B. Raithio teste, qui Divini non segnior Sectator Codicis, quam Aristotelici Organi fuerat. (b)Scripsit varia contra Pontificios, inprimis Joh. Georgium Streitium, J. U. Licentiatum, idiomate vernaculo. Cœlo addictus ex Apoplexiâ. 1621, d. 14. Januarii. Conjugem habuit Annam Margaretam, Alexandri Fabri, J. U. D. & Dicafterii Aulici Adsessoris, filiam. Vid. Conc. Funebr. Joh, Frid, Hiemero, nepoti ejus Pastori Kemnatenfium, habitam p. 21.

Scripta.

ORatio Theologica de Divinitate JEsu Christi, Tub.
1615. 4.
Oratio Secularis de Vita & meritis B. Lutheri in Jubileo Reformationis, 1617. 4.
Disputatio de Reprobatione, ib. 1617. 4.
de Fide, Tub. 1617. 4.
de Sacramentis in genere, Tub. 1617. 4.
de Baptismo. ib. 1618. 4.
de Cana Dominica XI, 1618. 4.

Phi-

Anno

gen/

bane

fon/

inic

alium

em.

Bur

8 aer

Tu.

dùb.

More,

heol.

ıbin-

alem

s pa-

ron-

t, ut

hibeiftraogiæ

Ex-

io. Tun•

⁽a) Brunnii Synops.p. 75. (b) Jub, Acad. Tub. p. 103.

Philosophica.

Mi

Dia

Ind

fis

tani

exa

run

cui

&

Bid

cep

15

elap

159

tiu

Dia

mo

giS

Gr

alic

fica

dul

bin

ger

ma

jux

qu

Scl

Sti

Epitome Physicorum ex Aristotelis PhilosophiaNaturali depromta, Tubing 2, 1605. 4.

Epitome Librorum Aristot. Logicorum, Tubinga, 16:4.

Gegen . Bericht auf ein papistisch Gesprach/

Brundl. Ableinung der unwarhafften Schute Rede / so Johann Georg Streit / J.U.L. herauß gegeben/Lub. 1615. 8.

Danckfagung gegen ber von Joh. Georg Streisten/auf D. Job. Henr Hiemern aufgesprengten Gratulations-Schrift/1616. 8.

Bruderschafft unfer lieben Frauen Raith in Schlettstatt/1617.8.

Hochzeit Predigt über David Hafenreffer, Tub.

2. Pr. auf das Tubingische Jubel- Fest/ Tub.

Vid. Ephraimi Prætor. Bibliothec. Homil. in Indice. Seich · Predigt über Dorothea Varenbühlerin, ges bohrne Drachin / auß Luce 11. v. 36. 37. 38. Tub. 1617. 4.

Pasto 1573. CHRISTOPHORUS ENSLINUS, Ciar. 1610. Pastor & Senior Reutlingensis, pri0b. 1657. mos vagitus edidit Heidenhemii 1573.
mense Januario, Parentibus Cunrado,
Lanione, & Susanna Glaserin, Alensi, cujus
Abavus Maternus Alexander Glaser, pie Resormationi Civitatis Alensis sedulam navavit operam,
Mi-

FRANCE

Ministerio à Matre devotus, sub Martini Wirthit. Diaconi informatione, elementa litterarum hausit; Inde Augustini Brunnii , Pastoris Heidenheimenfis consilio Tubingam deductus, non in Musica tantum, fed & aliis artibus Georgii Liebleri & Engelhardi ductu profecit, Anno 1585. Stuttgardiæ examinatus, Adelbergam in Collegium Alumnorum sub Abbate Christophoro Bindero, Seniore, cui se voce sua suavissima plurimum comendaverat. & Anno 1588. Bebenhusam sub Abbatia Erhardi Bidembachii, promotus, paulò sequioribus fatis uti Honores tamen Baccalaureatus ibidem, & 1591. in Stipendium Ducale receptus, biennio elapso, gradum Magisterii consecutus est, Anno 1596. Repetens factus & favore Superattendentium gavisus Anno 1599. legitimam Vocationem ad Diaconiam Uracensem obtinuit, toti Auditorio admodum acceptus. Anno 1607. ad Parochiam pagiSundelfingensis prope Reutlingam translatus fuit, Graffante autem 1609, lue pestifera, qua & ipse aliquandiu decubuerat, à Reutlingensibus honorifica vocatione desideratus, Serenissimi Principis indultu, Diaconiam certis conditionibus acceptavit, binas quotidie habere solitus Conciones. porrò 1610. Pastor & Decanus Capituli Reutlingensis declaratus & 1628. Senior, Pastorque Primarius (a) ac SuperIntendens. Prima illius conjux erat Agatha Wolfia, Anno 1600. desponsata, quæ fextam ei prolem dedit. Altera Margareta Schweizeria, Martini Seidelii, Secretarii in Curia Stuttgardiana Ducali, Vidua. Ex filio Nepotem vidit

(e) Conf. Aug. Brunnins Lib. Synopt. p. 33.

Vatu-

614

cách

huse

II. T.

treis

aten

th in

3 úb.

Füb.

ndice.

. 38.

IUS.

pri-

573.

ado,

cujus efor-

eram.

Mi-

vidit cognominem, ipso adhuc vivente, Reutlingensis Ecclesiæ Diaconum & ad ultimum, licet per intervallum, Avi Successorem. (b) Ipse Concionator fuit, Laubenbergero teste, insignis & laboriofus, qui ultra undecim millia Concionum è suggeffu recitavit. Pestilentiam tertia vice, caritatem annonæ secunda. belli diuturni calamitates sæpiùs expertus, fidelem fefe & officiosum exhibuit omnibus. Caterum privatis nonnullorum odiis valde exagitatus, ita quidem, ut inimicorum aliquis per quatuordecim dies onerato Sclopeto infidias clandestinas illi ftruxerit, quas tandem is ipfe confessus eft. Satur humanæ miseriæ viribusque ex haustis stranguria occubuit, d. 12. Junii 1657. atatis 83. Minist. 8. Concionem Funebr. dixit Philippus Laubenberger, Successor Immediatus ex 1, Sam XX, v. 3.

Scripta.

PEich · Predigt über M. Daniel Wucherers Archi-Diac. zu Reutlingen/Dan. 12. Tubino gen/1618.4.

Christl. Sermon vom hohen ehrlichen Alter / 2. Sam. XIX. v. 31 - 41. samt Valediction an feine Zu.

horer und Freunde/ Tub.1654. 4.

Leich-Predigt über Jacob Andres Pfarrern zu Kirchen Tellinsfurt/auß Pred. Salom, XII. 12. Sub. 1633. 4.

Leich . Predigt über Frau Maria Ugatha Me.

genzerin/Tub. 1611.4.

Er-

Fr

Dia

Pas

mati

mot

fis 1

15'

ibic

mi

&

gat Pra

2dr

tis

nol

cep

cep

lus

pu

cla

gra

QU

Di

(b) Vid, Relationem Vita ab Enslino descriptam & Concioni Fun, annexamplus.

Wirtembergenflum Pars II.

05

Erinnerung auß dem Evangelio Matth. XXII. vom Zinsgroichen/Murnberg/ 1623. 4. Diabolus Relegatus, Peitsche wider den Teuffels Stockholm/ 1650. 8.

Paxillus Eliakim, Tubingen/ 1652: 4.

EORGIUS CONRADUS MAI- Nat. 1874 CLERUS. Poëta Nobilis Coro- Cl. 1612. natus, & Pastor Fehlbacensis, ortu suo Ob. 1647. nobilitavit Enderspacum, Schorndorffensis Præfecturæ in valle Rhemsana pagum, natus An. 1574. d. 31, Octobr. Patre, M. Conrado, Pastore ibidem semiseculari, Matre Dorothea Hippia. Fautoribus destituti parentes vinitorem è Filio fieri permississent jam dum falci adluescentem. Sed à Patrino & Avunculo Hippio Ærarii Sacri quæstore objurgati mutatâ sententiâ Scholæ Schorndorffensi sub Præceptore Wackero, studiorum causa, puerum admoverunt. Ex qua jactis Literarum rudimentis in Collegium Alumnorum Ducalium Cœnobii Regiofontani, & postmodum Bebenhusani receptus, Ingenii præstantia & Poëseos cultura jam tùm cepit inclarescere; Unde Stipendium Illustre ingressus & Philosophiæ incumbens à Martino Crusio in publica prælectione mutato paulum nomine Magis clarus, (quam scil. alii,) vocatus est. (a) Anno 1598. d. 14. Febr. primæ Laureæ honoribus Magisteria gradum adjiciens, Theologiam co cum successu per quinquennium excoluit, ut Anno 1603. d. 7. Aug. Diaconia Schorndorffensi, sub Decano & Collega, Matthzo Aulbero, & Anno 1610. Parochiæ Fehl-

e bacensis

utlin-

et per

ncio-

orio-

uggeman-

ùs ex-

nibus.

agita-

uatu-

effinas

Sa-

angu-

dinift.

uben-

V. 3.

ierers

übine

r/ 2.

ne Zus

ern zu

XII. 12.

a Me

Er-

& Com

bacenfi, Diacefeos Cantitadienfis, praficeretur, cui per 37. annos continuos usque ad beatam Analysin sponte affixus mansit, Anno 1626, quatuor Parcecias absque ullius opera vicarii folus administravit. Baptizatis Ministerii sui tempore 1583. Infantibus, Sacerdotali benedictione copulatis 580. Conjugiis, & emortuis ex numeroso Auditorum cœtu 2 566. hominib9, Ipse tamen luem feralem quarta vice in Patria grassantem mirabiliter evasit. Matrimonium iniit cum quatuor desponsatis, nempe Margaretha, Henrici Mülleri , Schorndorffensis Senatoris ; deinceps cum Agnete, M. Wielandi Pastoris Filia; porrò cum Anna Schulzia, denique cum Margaretha Binderia, Viduis, relictà è primo Conjugio unicà tanrùm Filia Joh. Hieronymo Cauzio, Pastori Monasteriensi non indocto, nupta. Erat autem Maiclerus amoenioris Literatura Vir, qui etiamnum Studiofus in Academiæ Tubingenfi Historiam Susannæ, & paulò post duplex Epulum Illustre illa Carmines felicitate descripserat, ut fama ejus in Saxoniam penétrante, Anno 1604. d. 7. Junii à Georgio Godelmanno, J. U. D. & Comite Palatino Cafarco, misso è Dresda Metropoli Electorali diplomate, typis impresso, cum insigni elogio, lauru Poetica (pro illius temporis consuetudine,) sponte donaretur, Anno 1637. Joh. Joachim à Grunthal, Collegii Tubingensis Ephorus, itidem Palatinus Comes, Emblema prorsus illustre, Virginis, nimirum, facie Solari radiantis dextraque Speculum & læva Sceptrum gestantis, cum lemmate : Magis clarus , & Sole in Clypeo coruscante, adjecit. Quod ipsum testimonio est, Illum magnorum Virorum gratia floruisse. Sed

Sed Aud lanti pone volu nom Tan repo turb nem tis 7 habi

Quis T Lustr

Ma

H

Sed nec minori eluebat pietate; (b) ut qui Patrem Auditorum & Exemplar sese præstaret. Interpelalantibus de ambiendà conditione altiore argutum reponere solebat dicterium: Lapidem per multa loca volutum, non sieri hirsutum. Symbolum ejus Onomasticon erat: Mea Gloria Christi Misericordia. Tandem immarcessibilem Vitæ Coronam laureatus reportavit Cantstadii, quò Securitatis causa ob belli turbas consugerat, Apoplexia inter obambulationem tactus, ipso Ascensionis Festo Anno 1647. ætatis 73. Ministerii 44. vid. Conc. Fun. à Frid. Kiesso, habit. p. m. 60. seqq. Effigiem Viri Carmine honoravit Joh. Augustinus Assum:

Quis? Qualis? Quantus? Maiclerus nomine, sed re Theiologus, Vates; maximus Ingenio. Lustra undena Senex, tres & numeraverat annos Quum Facie tali conspiciendus erat.

Epitaphium Melchior Nicolai,

Præpositus secit:

Maiclerum lugete pii ; lugete Poëtæ,

Quam dulcis (rarum hoc,) tàm suit
ille pius,

Scripta.

Historia Susanne, 8. 1632.
Liber Psalmorum & Precationum, 1632. 8.
Epulum Illustre primum.
e 2 Epulum

(b) Meleb. Nicolai in Carm, fun. Conce eit p. 810

, cui

alyfin

arce-

ravir-

ibus.

gus,

566.

a Pa-

iniit

Hen-

ceps

orrò

Bin-

ona-

icle-

dio-

s fe-

ené-

del-

nisso im-

llius Cui

Tu-

So-

rum

le in

no-

isse. Sed Epulum Illustre secundum.

Myrrhæ poterium, i. e. de Passione, Resurrectione & Ascensione Christi, Libri quingue, 1632. 8.

Liber de Nativitate Christi & Ecloga de Nomine JEsu,

Cithara Septi Chorda.

ThreniDavidici seu Psalmi Ponitentiales Elegiaco Carmine vestiti, Tub. 1629. 8.

Sol Musarum, sive Epigrammata Sacra de Passione Dominica, 1632.

Poëmata Sacra, 1635.8.

Threni Jeremie.

Arcus Jonathæ, in Obitum MAGNI Principis Wirtembergici, coronidis loco accessit ad Magneidem Bernhardi Dieterlini, Stuttgardiæ Typis Joh. Wyrichii Rösslini, 1623. in 4.

Cl. 1612.
CHRISTOPHORUS BINDERUS,
Cl. 1612.
SS. Theologiæ Doctor, Generalis
Ob. 1616.
Superintendens & Abbas Maulbrunnenfis, locum nativitatis habuit Roswaldam.

Anno 1575. Sidere feliciore genitus, à Pastore illius Ecclesiæ, Christophori Binderi Abbatis Adelbergensis Filio, Georgio. Cursu Scholarum Trivialium & Claustralium celeriter absoluto Tubingæ in Stipendio Illustri studiis incubuit, tàm Philosophicis, quàm Theologicis, eo quidem cum successu, ut Ministerium subeunti primò Diaconia Cantstadiensis Anno 1601. & mox elapsis aliquot Annis Pastoratus Ecclesiæ Stuttgardianæ cum Vicinarum Speciali Inspectione demandaretur. Ex qua porrò Anno 1610, ad Concionatoris Aulici & Assessorio in Synedrio.

acdr logia cum Hen mur Eras mam Hier Pro 161 The runi que exce lam Veri & a tiffi Sch grei rupi fing in l præ

fit,

gun

medrio Sancto splendidum Officium provectus Theologiæ Doctoris Titulum in Academia Tubingensi cum Tobia Lottero, Johanne Haubero, & Johanne Henrico Hiemero Anno 1612, reportavit. mum Felici Bidembachio humanis exemtô, atque Erasmô Grüningerô ad Præposituram Stuttgardianam evecto, in Abbatia Mulifontana conjunctisque Hiero Tetrachæ & Assessoris in Senatu Ordinum Provincialium Interiore dignitatibus, successit Anno Quibus in officiis tam Politica, quam 1614. Theologica Virtutes in eo quam maxime effulferunt. (a) Erat quippe Vir verè eximius variorumque fœtuum eruditorum Parens. (b) Philosophus excellens, qui tamen non ut Dominicam, sed Ancillam Theologiæ Philosophiam tractavit; Justitiæ & Veritatis amantissimus, Syncretismi, διθυχίας & avaritiæ Ofor constantissimus. (c) Escriptis potissimum commendatur Tractatus de Theologia Scholastica, in quo egit de ejus causis, origine, progressu ac methodo legendi Scholasticos deque corruptelis Theologiæ ab iis institutis. (d) Amicitiam fingularem coluit cum M. Michaële Schæfero, suo in Ministerio Aulico Prædecessore, cujus obitum præmaturum seriò luxit. Enimverò & ipse decessit, uti præcocia ferè solent Ingenia, morte multorum fpem votumque antevertente, annum atatis 4 1. VIX

(a) Car. Memor. Tom. 1. p. 397.

(c) Conc. Fum.

Elu.

ar-

ione

Fir-

dem

Vqo

US.

ralis

ien-

am.

lius

em-

ium

Sti-

icis.

Mi-

nfis

-610

ciali

nno

Sy-

TIO,

⁽a) D. Nicolai in Or. Fun. Luca Ofiandro bab. pag.

⁽d) Vid. Morbof, Pely biff. Tom, II, Lib. I. sap. 160

vix supergressus anno 1616. d. 3. Junii. Concionem Exequialem ex 1. Sam. XXI. v. 1. dixit Lucas Osiander, Junior, addito Epitaphio sequente:

Prisca Fides, Pietas, Candor, Dostrinaque, Zelus, Binderi tumulum circumstant, slentq;, dolentque.

Scripta.

TRactatus de Causis Pestis, Tub. 1611.8.

Theologia Scholastica, * Tub. 1614.4.

* Vid: Morbof. loc. cit.

Sophista Polycephalos, Tubing a, 1614.4.

Theses de Bonis Ecclesia, eorumque legitimo Usu, Tub.
1615.8.

Tractatus de Usuris, Ib. 1616.8.

Tractatus de Usuris, Ib., 1616.8.
Note in Caput IX. Danielis, vid. Königii Biblioth. p.
m., 111.

Germanica.

Examen und Gegen. Bericht über das zu Hens delberg gedruckte Büchlein: Was die reformirten Kirchen in Teutschland glauben? Tübingen/ 1608. 8.

Untwort auf Pauli Toffani Recapitulation , defi Wurtembergischen Examinis, 1615, 8.

Gegen-Bericht auf Pauli Tossani Abfertigung feigner Untwort/ Tub. 1617. 8.

Leiche

Leid

Grati

Leid

elefia tum

Septe

riaru

bara.

Audi

teras

felici

tur,

telati

conti

tum

Fit :

rilpr

pago

nunc

ut q

ci Pa

culas

à Sei

h

fe

H

Wirtembergensium Pars II.

Leichpredigt über den Fodt M. Michael Schafers / Murtemberaischen Sof. Bredigers /

Hebr. XIII. 7. Stuttgardt/ 1609. 4. Gratias - Predigt über den 106, Plalmen/ Tub.

1612.4.

cio-

ıcas

nà-

9:2

uh.

.p.

ens

re-

n?

efi

feio

d) s

Leichprediat über Catharinam von Lammerso heim/ 1613.4.

TOHANNES ERHARDUS CEL- National LIUS . Pastor & Superintendens Ec- Cl. 1612. elesiæ in Imperiali Civitate Esslingensi, or. Ob. 1627.

tum suum debuit Tubingæ, ubi d. 26. Septembr. 1575. Patre, Erhardo Cellio, Historiarum & Poeleos Professore celebri, & matre Barbara, Anastasii Dembleri, ICti filia, procreatus, & studiis Theologicis ob ingenii dotes consecratus, literas tum intrivio, tum in Academia didicit, ea cum felicitate, ut ætaris anno 17. Magiller artium crearetur, omni comilitonum fat numeroso cœtui jureantelatus. Hinc Theologiam aggressus septemannos continuos disputando & perorando ita se exercuit, ut anno ætatis 19. Professionem Artium & Rectoratum Contubernii à Senatu Academico adeptus fuerit; Quibus officiis dexteritate & industria singulari prætuit. Absoluto cursu Academico Pastor in pago Wanckheim Tubingæ vicino factus, (exemplo nunquam vel ante vel post ipsum memoriæ prodito,) ut quis ex Professore Academico demum exigui loci Parochum agere non detrectaverit, fex annis oviculas suas, in fide & pietate fideliter erudivit. A. 1604. à Senatu Wimpinæ Imperialis, ad Pastoris Dignitatem

tem legitime vocatus octavum annum ibidem transegit, ea cum cura, ut honestissimæ passim Leobergam, Spiram & aliorfum vocationes illi fuerint oblatæ, quas tamen Amore Auditorum victus postha-Tandem verò anno 1612, quo Christophorus Heermannus, Theologiæ Doctor & Superintendens Esslingensis, fatis concesserat, à Senatu istius Urbis in Successorem desideratus, Spartam gravibus ex causis, habita d. 27. Septembr. Dominica XVI. post Trinitatis Concione Salutatoria ex 2. Cor. IV.7. suscepit, eandemque usque ad obitum piè administravit. Nuptias celebravit, Anno 1590. cum Anna Maria, Georgii Schuzii, Pastoris Möringensis, filia. Jacobi Andreæ Cancellarii nepte, ex qua tredecim liberos progenuit, & feptem superstites reliquit, interque illos, M. Joh, Georgium, Pastorem Feurbacensem, & Johannem Erhardum, Medicinæ Doctorem & Physicum Esslingensem. Theologus, T. Wagneri testimonio, inter præcipuos sui temporis re-Vir omnigenæ scientiæ & Eloquentiæ singularis, cujus à labiis mellea consolandi vis destillavit. Nec minori in DEum & parentes pietate. modestià, humanitate, humilitate & patientià infignis. Claruit scriptis. 1614. teste A. Brunnio. Syn. p. 67. Dentes tamen Zoilorum fæpe expertus. Concionem Paffionalem habiturus hemiplexiâ primum, dein apoplexia tactus beatam animam efflavit, d. 20. April. An. 1627. atatis [2. Ministerii 28. Concione funebri laudatus à T. Wagnero ex Elai. 76. v. ult. Carminibus à Professoribus Tubingiacis & Pastoribus Essling;

M. Jo-

CEL

Luge

lion

Ess

cer

Sca

M. Johann - Erhardtus Cellius ex avaye. Rudolphi Welleri.

> En! multos irradias luce. Cunradus Cellarius, P. Nobilis.

CELLIUS occumbit fimul & Facundia lingue,
Et comis gravitas & Charis omnis abit.
Lugendum est; non omne solum tàm prona quotannie
In populi curas educat Ingenia.

Epitaphium.

Extra Templum Esslingense primarium legitur sequens:

E. D.

Ubirosa, ibi Spina.

M. JOHANNES ERHARDUS
CELLIUS, Tubingensis, Celliorum stirpe celebri Oriundus. Eccles.
Essling. Antistes Integrum per quindecennium Sacri Eloquii Fons, Divina Scaturiens Facundia, Et uno Verbo e 5 Chry-

me-

er-

obhaho-

rin-

ous

VI.

7.7.

ra-เกลิ

liâ, liin-

ba-

T.
retiæ

in-

yn. us.

12-

erii

ex in-

10-

Chrysostomus. Qui pro Concione multoties Insequuti Statum temporis Prophetico prælagiit Spiritu, stans in statione suâ. Et altero die, sieut hoc jam fecerat, Passionem Dominicam itidem explanaturus Studio Sacro intentus.Hemiplexia corripitur; cum Christo patiente patitur Ipso Viridium die & mense post extinguitur. Hic ad latus Basilicæ condi meruit. Ibi ut expectaret Dominum, ubitoties Charismata Domini Piè celebravit. Vixit femifeculum cum Biennio. Nunc vivit Seculum fine Seculo, Sequamur! Anno M DC XXVII. De Scriptis vide E. phraimi Prætorii Bibliothecam Homileticam in Indice.

Scripta.

Buße Spiegel / oder Sechs Predigten von geistlicher und leiblicher Theurung und Hungers-Noth/ Tubingen/ 1615. in 4.

Ch.

men men

Fh:

Coro

Leid

bi

FRANCKES

Wirtembergenfium Pars II.

Ch. Spiegel / oder Hochzeit : Predigten/ Eusbingen/ 1621. in 4.

Corona Anni, dasifi / Sechs Christliche Zeite und Jahrs. Predigten / Tubingen / 1628. in 4.

Leichpredigt Heren Jeremia Möglings / Tub.

über Frau Catharina Dattin/ Tubingen/1616. in 4.

über Hr. Joh. Andream Schloße berger, 1617. in 4.

über Frau Barbara Reglingin/

über Hr. Johann Wehen/ 1618.

über Hr. Thomas Widmann/ 1620.in 4.

über Hr. David Bungen/ 1615.

über Hr. Johann Leonhardt Fleis nern/J.U.D. und Ritterschafts. Syndicum, auß Ps. 118. v. 7. Eubingen/ 1624. in 4.

ANIEL HIZLERUS, Præpositus Nat. 1876.

Stuttgardianus, in lucem editus est Cl. 1615.

Heidenhemii, Oppido in Alpibus Sueviæ Ob. 1635.

stito, 1576, d. 28. Septembr. Cujus Parentes erant Joh. Hizlerus, Procurator Heidenheimensis, & Concordia, Joh. Mörlini, Pastoris Altheimensis Filia, Martini Frechtii Theol. Lic. Privigna.

Studiis consecratus ob desectum Scholæ Latinæ publicæ,

one

oris

ta-

fe-

em

Te-

Da-

en-

ali-

ret

0-

cu-

cu-

no

F.

ni-

non

md

Ehe

.

20

publica, à Diaconis Oppidi prima Literarum rudimenta hausit, unde 1589. Blabyram, ac triennio post Bebenhusam, denique 1796. Tubingam in Stipendium promotus; exacto brevi spatio secundam Lauream primo inter 34. Competitores loco obti-Theologiam feliciter aggressus, geminas habuit disputationes de Persona Christi & Peccato O. riginali ; Repetentis Charactere cohonestatus duplici Oratione solenni applausum meruit non vulga-Absoluto studiorum cursu Academico Diaconum Waiblingensem 1600. Et vix bimetri elapío, Prioratus Reichenbacensis in Hercynia Reformatorem egit Evangelicum. Post aliquot annorum decursum Freudenstadiensis Ecclesia, & vertente anno Giglingensis Superintendens factus. splendidiores vocationes subinde oblatas, inprimis Écclesiastis Aulici munus, cujus vices aliquando ultra mensem obiverat, modestissimè recusavit. Anno autem 1610, ab Ordinibus Austriæ Superioris ad Supremum Linzii Pastoratum vocatus, exprecantibus illum à Serenissimo Principe, Joachimo a Grunthal & Tobia Lanfio, nomine Procerum Austriacorum, illam Spartam ægrè admodum suscepit, variis argumentis diu persuadendus, præsagus quippe malorum, quæ ipsi postea evenerunt. Victum tamen precibus ingenti cum applausu exceperunt Provinciales Evangelici, solutis libentissimè sumtibus profectitiis, qui in summam mille florenosum excreverant. Contra verò Jesuitæ illum statim ab adventu varié exagitarunt, dum Conciones ab ipso habitas per clathrum Templi sui, Evangelico contigui audirent, calamo exciperent, falfarent & refurefut rus. cii. ac enim re Cl marci phar quie nis F State no I coru trigi Ord ci A per zii a etiai folu den tori cum Ubi fula li, diar eeb: Nö nan tæq

trai

Wirtembergenfium Pars II.

refutarent, quibus haud segnius sese opposuit Hizlerus. Cum igitur hoc modo nil proficerent Pontificii, ad alias artes confugerunt fibi familiares; Factum enim, ut inter nuptiales scyphos à Cardinali Melchiore Cleselio, venenum illi in Salutem Casaris propinaretur, cujus vim quidem sumto confestim alexipharmaco correxit. (a) Adversarii tamen non conquieverunt, donec Hizlerus, quem confæderationis Bohemica conscium falso apud Casaream Maiestatem detulerant, jussu ejus ab Herbersdorffio Anno 1621, d. 1. Julii constrictus, in carcerem maleficorum conjiceretur. Ex quo non citius quam post triginta hebdomadum decursum post multiplices Ordinum Provincialium, imò ipsius Wirtembergici Administratoris intercessiones, nonnisi cautione per Provinciales præstita & side, de Ministerio Linzii amplius publice non obeundo, data, trecentis etiam & sexaginta florenis in carcere consumtis as Solutis Anno 1622. d. 26. Januarii dimissus est. Tandem & Urbe & Provincia cum omnibus Concionatoribus & Ludi - Magistris Evangelicis pulsus, unà cum familia in Patriam remeare necessum habuit. Ubi primò Kircho-Teccensis Episcopia, deinde Præfulatus Bebenhusanus una cum Inspectione Generali, adultimum anno 1632. Præpositura Stuttgardiana illi fuit collata. Sed nec in Patria firmum licebat pedem figere, quin Anno 1634, post cladem Nördlingensem cum Principe Eberhardo Argentinam in Exilium ire cogeretur, ubi & miseriarum vitæque finem invenit. Conjugium gemina vice contraxit, primò cum Kunigunda Sebastiani Schöckii,

(a) Caroli Memor. T. I. Libr. 11: p. 3990

udi-

nnia

Sti-

dam

bui-

ha-

0-

du-

lga-

Dia-

ri e-

Re-

mo-

ver-

us ,

imis

oul-

nno

s ad

pre-

imo

rum

lùm

æfa-

unt.

xce-

imè

no-

Ita-

ones

lico

efu-

Viri Consularis Waiblingensis filia ex qualduodecim fuscepit Liberos; tribus illi tantum superstitibus, nimirum M. Joh. Hizlero, Pastore Rommelshusano, & Barbara Filia, Henrico Blanckio, Medicinæ Doctori nupta. Secundis votis fibi fociavit Annam Hænin, Christophori Herrmanni, Præfecti Kircheimensis Viduam sterilem. Erat de catero Vir eruditione . prudentia . & vitæ reclitudine nulli secundus. (b) candidus & humanus, quem ipsi hostes discretum ingenuè confitebantur. Ingenii rotundi & Muficalis. Iudicii autem multo rerum ufu fubacti. (c) Ingeniorum elegantiorum fautor & æstimator certiffimus. Habitu Corporis decoro præditus, quippe cui vultus roseus, frons serena, oculi læti, os liberum & manus agiles erant. Theologico studio junxerat notitiam Mattheseos profundiorem, ita, ut Instrumenta quædam Magnetico - Mathematica inveniret; Nec minus in Poësi & Musicis excelluit, quibus adhuc Juvenis magnorum Principum Friderici & Joh, Friderici gratiam fibi conciliavit. donatus à Priore argenteô Scypho propter oblatum de Reformatione Reichenbacensi Carmen ; ab Altero Imperialibus aliquot ob peritiam Musices infigniorem. Cæterum variis & ingentibus ærumnis probe exercitatus, ut qui præter captivitatem & exilium altera vice subeundum, jacturam quoque rerum suarum circiter novem millia florenorum, passus ett. Quamdiu etiam Linzii viveret, inveteratum Papistarum odium adeò expertus est, ut præ improborum hominum sputamentis, lapidumque

(c) Inbil Acad. Tub. 1677, celebr, p.m.

iactib tea , in certus Tacob aulâ (Vir p omni ret, ni rum : nionu nolle Are C verò ferup mitte firma dem ti fine Apop 59. L mus I tas Ai

> ne Do laude decur effigi Hôc d

prælt

Dispe

⁽b) Juxta Epitaph.inTemplo Cathedr. Stuttg. supensum.

jactibus & tumultuaria incursione equitum in platea, imò præ explosis bombardis in ipso Museo Vitæ certus amplius versari non potuerit. Nec minus Jacobum Kepplerum celebrem Mathematicum in aula Casarea sensit adversarium; Cum enim ille Vir perpetuis scrupulis doctrinam Lutheranam de omnipræsentia Carnis Christi verbo unitæ lanci naret, nihilominnus verò Linzii S. Cœna usurus Hizlerum accederet; Hic autem suspectarum ejus opinionum adhuc ex Academicis studiis gnarus eum nollet admittere, Kepplerus ea de reliteras ad Illustre Consistorium dedit, Hizlerum accusans, Enimverò Confistorium cordatè rescripsit, hominem ut scrupulis & subtilitatibus, quas vocabat, nuncium mitteret, graviter admonens & Hizleri factum confirmans: test, Actis Consist. cum Kepplero. Tandem post tot casus & rerum discrimina Argentorati finem vivendi fecit, morte placidissima, tactu Apoplexiæ extinctus die 6. Sept. Anno 1635. ætatis 59. Defuncto juxta splendide fieri curavit Serenissimus Dux Eberhardus; Quæ ex Academia & Civitas Argentoratensis insigni Pietatis officio magnificè prælticit.

Symbolum ejus erat Polycarpi effatum: O bone Deus in quæ nos tempora reservâsti. Parentales laudes in Academia Tubingensi post 23. annorum decursum demum reddidit Tobias Wagnerus, qui essigiem Viri Carmine sequenti prosecutus est:

Hôc ore, bis oculis, octo cum lustra teneret,
Hâc fronte Hizlerus conspiciendus erat;
Dispeream, si usquam quicquam conspexeris isto,
Suavius aut gravius candidiusque Viró,

Vid.

cim

ni-

ano.

00-

nam hei-

erile

un-

fles

ındi

ub-

Ai-

ræ-

culi

ogi-

lio-

Ma-

icis

ici-

lia-

ola-

ab

ices

im-

que

ım,

præ

que

bus

(4700 a

NO

Vid. Memoriam Hizleri redivivi à Tobia Wagnero resulcitatam Anno 1659, 4. conf. Carol. Mem. 2.855.

Epitaphium ejus in Templo Cathedrali Stuttgardiano suspensum ita se habet:

D. C. M. S.

DANIEL HIZLERUS Heidenheimio Brentanus, Vir Pietate, Eruditione, & rerum ufu nemini secundus, cum Ingenium Blabyræ, Bebenhusæ & Tubingæ inter Primos egregiè excoluisset, Ecclesæ Christi domi quidem post Waiblingensia Tyrocinia Reichenbachii & Freudenstadtio utrobique Anno: Giiglingæ cum Inspectione Vicinarum Biennio, foris verò Linzii super Anisanii Anristitis Munere novendecennio, indeque reductus Kirchemii sub-Teceiani Episcopia annos Bebenhusana Abbatia Sexennio, tandem Stuttgardiana Præpositura biennio

ma-

mu culi Pat Sac fto, gen Co nov trei foe ducto

Ol Can

J næ for olo

gnere Mem.

lencate,

en-

egiè quiinia

trolpeverò

ir-

nos annio

ma-

magna fide, industria & labore exactis, multisque difficultatibus & Vitæ periculis cordatè superatis tertium ac cum Patriâ ipsa sua exul Trigesimo Secundo Sacri Muneris Anno probata fide Christo, & calcato Mundo, vitam posuit Argentinæ Sexagenarius, secutus primam Conjugem Kænigundam Schæckiam novem Filiorum & trium Filiarum Matrem, & relicta Anna Hænin bis viduæ, seminis lectissimis, cui Filius unus & duæ filiæ superstites Patri optimè merito hoc monumentum Pietatis posuerunt. Natus Anno 1576. die 26, Septembris.

Scripta.

ORatio de præstantia Theologia.

Musica Nova.

Cantiones Ecclesiastica, vid. Witten. Diar. Biographicum. ad An. 1635.

JOHANNES HIPPOLYTUSBREN- Nat. 1575; TIUS, Cathedralis Ecclesiæ Onoldi- Cl. 2018, mæ Antistes & Consistorii Marchici Assessor patria erat Tubingensis 1572, natus

Patrem habuit Johannem, Theol. D. & Abbatem Hirlaugiensem magniSueviæ reformatoris J. Brentii, filium, matrem Barbarain, Hippolyti Roeichii, Consistorii Directoris, gnatam. Literas & basin virtutum, pietatem, in Tubingensi Schola & Academia sub auspiciis parentum feliciter hausit; albo studiosorum Rectore Universitatis Jac. Heerbrando d. 15. April. An. 1586. infertus & exacto quinquennio d. 11. Aug. An. 1591. artium Magister, Erhardo Cellio Decanum agente, renunciatus cum Johanne Kepplero, celebri Mathematico & aliis, (a) Ecclesiastica functioni jamjam idoneus ab initio Diaconiam Groeningenlem circa An. 1594. administravit, ex quâ An. 1597. ad Diaconiam Stuttgardianam pròmotus elt. Inde Anno 1605. Halam Suevorum, patris Avique sui patriam, vocatus Pastorem primarium & Decanum ibi per septennium egit. Cum verò acriori elencho in vitia nonnullorum & falfas doctrinas inveheretur, Turbæ in Halensi Ecclesia datæ sunt, quas Theologi Wirtembergici, Andreas Ofiander Cancell, Tubingensis, Felix Bidemhachius Abbas Mulifontanus, aliique jussu Principis sui, Johannis Fridericia Senatu Halensi precibus exorati submissis, Halæ conventu Anno 1612. habito compoluerunt. Quâ occasione Brentius oblatam à laudatissimo Duce, Oppidi Herrenbergensis & Vicinarum Ecclesiarum Inspectionem Specialem Anno 1613. post Christophori Stæhlini Theol. D. obitum, amplexus est. (b) Eâque triennio gestà Onolzbacum ad Ecclesiæ

(a) Grusius in Annal. P. III. Libr. XII. p. m 786, & 836. (b) Vid. Cons. vom Predigsiuhl in Freudenst. in Prafas, Cath ratus pheli placie matie clefia hard doch veftig mun orfus Con ferre

6

circa

matt

Ein I

Fir

Cathedralis Antistitium legitima vocatione desideratus abiit. In thorum assumserat Burcardi Wimphelingii, Consulis Gröningensis filiam, cum qua placide vixit per omnem vitam fed improlis, ftemmatique Brentiorum, qui ultra centum annos Ecclesia Dei inserviére, finem impoluit. Vir, Erhardi Cellii Prof. Tubing, præconio, (c) diligens. doctus & probus, virtutum avita patriaque sequens vestigia, qui jam tum magna cum laude præclarissimum facri Ministerii munus ante patris obitum ex orsus erat. Vitam Avi, parentis & suimetipsius Concione seculari An. 1627. descripsit, quam conferre, cui ad manus est, è re fuerit. Vivis excessit circa A. 1630 Onolzbaci in Templo Cathedrali humatus, ubi & effigies ejus extare fertur.

Scripta.

Cechs Predigten ben Versammlungen etlicher Chursursten und Ständen zu Schwäbischen Hall gehalten / Francks. ben Jacob Fischern An. 1611. 4.

* Vid. Draudii Biblioth. Gorm. p. m. Eine Predigt vom Predig- Stuhl zu Freudens statt / ben dessen Einwenhung auf Nehemie VIII. v. 4. Herhog Johann Friderichen zu Würtemberg 2c. dedicirt/ Tub. ben Alex. Cellio 1614. 4.

Eine Predigt von der Gnaden Bahl jum ewis gen Leben/Onolbbach/ 1617. 4.

f 2

Ero

(c) la Orat. Eun, de Jo. Brentio, Juniore, pom. 366

tena

ntii.

chii.

afin

Aca-

ilbo

ndo

en-

nar-

Jo-

(a)

Dia .

tra-

dia-

lam

fe-

ur-

ogi

in-

JS .

Se-

on-

)uâ

ice,

um

to-

eft.

siæ

336.

AE.

Erflärung des Passions / Onolgbach / 1617.

Eine Predigt von Enthauptung Johannis auß Matth. XIV. Onolsbach/ 1618. 4.

Brengische Jubel Predigt darinn brener Brentiorum Lebens-Lauff beschrieben, Rurnberg, 1027. 4.

Leich Predigt über Srn. Balthafer Mofern/

- - UberFr. Anna Moserin Wittib/Fancks.

Epistola Manuscripta de dicto: Hoc est corpus meum, &c.

TOHANNES ULRICUS PREGIZE. Nat. 1578. RUS, Lucam Ofiandrum post 14. Cl. 1620 0. 1666. annorum, (quibus Cancellariatus & Prapositura Tubingensis vacaverant, domum Præpositi Jesuitis incolentibus, imò jus creandi Baccalaureos & Magistros affixo Programmate sibi competere contendentibus,) decurfum fecutus non contemnendam dignationem sua nativitate attulit Custerdingæ pago alias ignobili altero lapide à Tubinga distanti, d. 29. Mart. A. 1577. quo Liber Formul. Conc. L. F. C. fuit conscriptus Patre M. Joh. Ulrico, loci pastore, Matre verò Charitate Rhoneria. Literarum rudimenta poluit Tubingæ, unde Scholis Claustralibus & quidem Alpirspacensi sub Abbate Matthæo Vogelio 1593. Bebenhusana, sub Prasulatu Eberhardi Bidembachii Anno 1595. insitus, felicissime adolevit, ibidemque laurea prima redimitus fuit. Anno 1597. atatis 20. in Ducale Stipendium promotus, biennio post inter plurimos Secunda Lau-

100

rez

totu

Cha

ita e

cipi

TUS

qua

cam

Re

Gra

ior

Di

Par

rur

rat

90

Un

de

gic

W

U

Pr

A

fec

fel

bil

fis

lu

ui

rez Corrivales, primus evasit; postea Theologia totum fe mancipavit adjecto linguarum Hebraica. Chaldaica & Gracanica Studio, quam posterio: em ita excoluit, ut, cum Advenæ cuidam Imperii Principi, qui Stipendium Ducale, ritus & mores visurus intraverat, optio daretur, ex septem Linguis, quamcunque vellet, audiendi, & Princeps Græcam eligeret, Sparta illa Pregizero tum temporis Repetenti, demandaretur, qui Concionem ore Grajo vel maxime rotundam habuit. (a) Exin majoribus destinatus Anno 1606, atatis 29 Tubingensi Diaconiæ; post quinquennium 1611. Decanatui & Parochiæ Calvensi, Anno autem 1617. Professions Theologica & Pastoratui Oppidano, (cui vicinarum Ecclesiarum Inspectio aliquandiu conjuncta fuerat,) admotus fuit, quam stationem totos 3 2. annos indefessa industria fustinuit , undecies electus Universitatis Rector, ratissimo Exemplo, semel deputatus supremus, multoties Facultatis Theologicæ Decanus. (b) Tandem 1652. ejectis tota Würtembergia Lupis Jesvinis puta & Monachis, ac Universitate lethaliter quasi saucia, reconvalescente, Pregizerus dignus judicatus est, qui instar Noachi Academiam non tantum Orthodoxiæ finceritate, sed & precum solidaque pietatis fomentis in statum feliciorem restitueret. Conthoralem habuit Tabitham, M. Jacobi Heschii, Pastoris Feuerbacensis Filiam, cum qua 34. annos amantissimè vixit, fusceptis tribus Filiis & geminis Filiabus, ex quibus unus tantum Filius Johannes Ulricus, Theologiæ

(a) Vid. Memoria Pregizerian. p. m. 20. edit. 4.

(b) ibid. pag. cit.

17.

auk

en -

rai

rn/

cff.

For.

ZE-

14.

um

fibi

non

Tu-

nul.

loci

rum

tra-

næo

oer-

imė fuit.

au-

reæ

Licentiatus & Moralium Professor in Academia Tubingensi factus, Patri superfles fuit. Inse propter Senectutem & Belli calamitates lecunda vota aversatus, Viduus mansit usque ad mortem. Fuit Theologus pietate, candore, mansuetudine, Patientia & dovotione conspicuus; omnium horarum homo, supercilii nullius, expositus ad omnium usum quotidianum. (c) Pacis eò usque Studiolus, ut nonnullis justo lenior videretur. De Cœtero Philologus non prolectarius, quod vel fola Parentatio, Johanni Haubero, Concionatori Aulico, dicta testabitur; Concionator, ut ex Scriptis apparet, nervosus, industrius, ac disertus, qui Concionibus eam memoriæ diligentiam adhibuit, ut in Scripturis allegatis ne verbulum quidem ex formalibus desideraretur. (d) Ægrotorum visitator, & consolator etiam pestis tempore, quæ Anno 16 o. saviit, nullo discrimine inter pauperes & diciores habito, fidelissimus : quibus donis ac virtutibus prorsus eximiis defectum Polemices, si quis fuit, abundè compensavit. Neque dubium est ipsum turbulentissimo belli tricennalis tempore non tam Academiæ, quam universæ Patriæ precibus suis pro muro suisse, ne sunditus delere-Quanta insuper vitæ pericula, quos angores, calamitates quantas sustinuerit vel ex eo potest concludi, quòd aliquando gladio impii militis domi ad internecionem quæsitus, jam sub ichu versabatur? Sed Deus ipsum præstitit immunem ab impetu la. tronis. (e) Corporis habitu gaudebat suguiso, nec non

nig.

⁽c) Vid. Jubil II. Acad. Tub. p. 103.

⁽d) Conc. Funebr.

⁽e) Memor, Pregiz p. 25 & Carol, Memor. T. I. p. 876.

Wirtembergenfium Pars II.

87

DI

aon serenitate vultus nihil austeritatis Saturninæ spirante, tametsi barbam aleret adeò prolixam, ut Gallici Duces Tubingensi arce sub Generali Turennio expugnatà, in urbe versati dicerent : Voila il ya un homme, qui a plus de barbe, que tous les hommes de France (f) Mirè festivum circa barbam illam sese exhibet more Gallorum, Bailletus in Libro d' Anti T.I. p. 163. apud Serpilium, p. 55. Satur vitæ & vanitatis mundanæ quasi alter Simeon expiravit in pace, repetitâ priùs ad Librum Concordiæ Confessione Anno 1656. d. 10. Aprilis ætatis 80. Ministerii 50. Debita Exequialia præstitit D. Tobias Wagnerus, Oratione folenni & Concione quam excerptam P. Freherus;(g)illam verò integram exhibet Henninges Witten. Memor. Theol. Dec. IX. p. 1167. conf. G. Serpil. Epitaph. p. 54.55. Konig. Biblioth. p. 663.

Johannis Conradi Brotbequii Med. D. & Phys. Prof.

Epigramma Anagrammaticum.

Johannes Ulricus Pregizerus.

Per Anagr.

Os erigo Lutheri puri cordis canens.

De Verbo Domini toto quod pectore dixi Hoc totisvixi Viribus ut potui.

Pro Verbo Domini per Verbum ex judice Verbo Semper ab ore meo Verba animosa sluunt.

f 4

(f) Ibid, p. 11, Carol, Tom, Il, p. 135.

( ) I BEALT, IN . ...

Two

pter

rla-

ntia

mo.

uo-

gus

mni

ur:

in-

ne

(d)

effis

ine

lui-

que

riæ

res.

on-

iad

ur?

la.

nec

on

Dicite nunc: Fuit hic, quia sic os erigo, tanquam Lutherus puri cordis in ore canens.

Scripta.

AMicitia & Memoria Monumentum s. Oratio Parentatoria in obitum Job. Hauberi Theologia Dotoris & Concion Aulici, Tubinga, 1621. & 1612. 4.

Disput. de aterna salvandorum Electione, Tubinga,

1620.4.

de Prot. Evangel ex Gen. 3. 15. 14. Job. Falcone, Tub. 1620 4.

Catechesis Abrahamitica ex Gen. 12. 3. 3 22, 18. ibid.

Fides Abraha ex Gen. 15. ib. 1621.

Scala & Cervicale Jacobi, ex Gen. 28, 12. 8 18. Tub

Stella Jacobi ex Num. 24. 17. ib. 1621.4.

Disp. de Schiloh. ex Gen. 49, 8. seqq. B. Erbardo Machtolff. Tub. 1622.

de Propheta Magno ex Devt. 18. v. 15. 18.19.

Tub. 1623 4.

Antisorerus S. Disp. de Cœlibatu & Votis, Tab, An, 1623.

de Filio Davidis, ex 2. Sam 7. 11. & 1. Paral. 17.

10. segq. ib. 623.4.

Fundamenta quedam in 6. Articulis à nostris Jesuitis semper opposita. Tub. 1624.

p de dicto Jobi, Cap. 19.25 Tub 1624.4.
de Filio Dei ex Pf. 2. 7. 1b. 1624.4.

Affer-

Affert glo Affert

Disp.

Medi 16

> Prope M

Difp

Exer

Will Valet Conc

Conc

Conc

Conc

Wirtembergenfium Pars II. Assertio sana S orthodoxa doctrina de Filio hominis gloria & bonore coronato, ibid. 1625. 4. Assertio de filio bominis, 1625.4. Difp. in Pf. 16. Aureum Clinodium, R. Paulo Biberfein, Tub. 1629. 4. Simplex Fides Christianorum contra Atheos, Infideles & Hæreticos hujus evi, ib. 1626. 4. Meditatio de salvifica Christi Passione, ex Ps. 22.ibid. 1626.4. de Passione ex Ps. 35. Tub. 1627. 4. Regula Fidei, Tub. 1634 4. Propositiones de Induratione & corruptelis corum, qui Misericordiam , Veritatem & Justitiam Dei impugnare non verentur, Tub. 1643.4. Disp. de Imagine Dei. de Regnantium amore & timore. de Perfedione Sacra Scriptura, Tub. 16,0 4. Exercitationes Biblice. Tub. 8. 1625. Germanica. Widerlegung Joh. Wollebelimever Predigten pom Abendmahl/ Tub. 1620. 4. Valet-Predig zu Calm/ibid. 1620. 4. Conc. in funere Agnetis , Johann Ulrice Wolffi à Tobe tenwarth/ U. J. D. Ratisbon. Conjugis exPfal. 7 3. v 25. 26. An. 1621. 4. Conc. in felix novi Anni Auspicium ex Devt. 11. v.

Conc. fun. in funere Job. Frid Volzii J. U. D. & Prof.

M

Y-

Pa

Do-

. हर्न

iga,

Fat-

bid

Tub

ch

10.

23.

17.

itis

Tub. 1622. 4

Conciones 12. de Poenitentia.

ex Pf. 118, 17.18 Tub. 1625. 4. Conc. fun. Anna Wildin/ 1625. 4.

60 1638.4. Tub. 8. 1640.4.

Memoria Theologorum

In fun. Joh. Georg. Befoldi U J. D. & Prof ex Pf. 34. 20.21. Tub. 1626. 4.

In fun. Martini Rummelini U. J. D. & Prof. ex Ferem. 3. 22. 23. Tub. 1626 4.

In fun, Sebastiani Blossii, Med. Doctoris & Prof. ex Pl.

01.14. - 16. Tub. 1627. 4.

In fun. Magdalenæ M. J. Reinhardi Löhrii, Evangelici Pastoris in Austria Uxoris, ex Eccles. 7. 2. Tub. 1628.4.

Dochgeit . Predigt über Melch. Sylvester Eckhardi,

Tub. 1628. 4.

Leich Predigt über Fr. Barbara D. Luce Ofian. dri, Ehefr. Tub. 1629. 4

Conc. in fun Henrici Boceri J. U. D. & Prof. ex Esais 57.1.2.ibid. 1630. 4.

In fun. Joh. Jac. Halbritteri Junioris J. V. D.& Prof. ex 2. Cor. 5.1.-5.ib. 1630. 4.

In fun. 7ob. Falconis Theol. Candid. & Diac. Tub exLuc. 23. 46.Tub. 1634.4.

In fun. D. Luce Ofiandri Junioris 2. Reg. Il. v. 11.12.

In fun. Job Harpprechtii J.U.D. & Prof. 1639.

Concio in Jeremia 11.8. 1652.

Außerlesene und troffreiche Spruche auß dem Wort GOttes/ Tubingen/ 21. 1672.8.

Zwen Predigten von dem altisten Glauben /

Leich, Predigt über M. Joh. Cherhard Gilg. 7 U. Licent Universitatis Syndici, ex Pf. 86. v. 11. Tubing.

SEBA-

CEB D SI fis . tu. P fule. in Sch in Scl fam, i micos ctus i fumm rit. gico a publi cional Aituti tenaci tande miliâ nem a 1620 & Su & co d. 4. folen lem ! ptias Jacol

ex qu

tuor quit. CEBASTIANUS HEMMINGERUS, Nat. 1577. D SuperIntendens & Pastor Ratisbonen- Cl. 1620. sis, Gröningæ in Wirtembergico Duca- 06.1628. tu. Patre Conrado Hemmingero, Confule, natus eft d. 20. Januar. An. C. 1577. Cum in Schola Stuttgardiana literarum primitias didiciffet, in Scholas Comobiales, Adelbergam & Bebenhusam, indeque Tubingam, inter Stipendiarios Academicos receptus est. Ibitantos brevi tempore profectus in studiis linguarum & Philosophiæ fecit, ut fumma cum laude Philosophia Magister creatus fue-Hisce instructus instrumentis studio Theologico animum applicuit, Lectiones & Disputationes publicas fedulus frequentavit & An. C. 1599. Concionator & Præceptor in Cœnobio Blabyrensi con-Stitutus est. An. 160 3. ad Pastoratum Ecclesiæ Rotenackeranæ, & An. 1606. Altingensis promotus, tandem An. 1611. prævia vocatione legitima cum familia Ratisbonam concessit, Archi Diaconi functionem aggressus, in qua versatus est usque ad annum 1620.quo Reverendum Ministerium Pastorem Eum & SuperIntendentem Ecclesiæ Ratisbonensi, jussu & confensu Magistratus præsentavit. An. 1627. d. 4. Jul. cum Templum novum ad S. Trinitatem solenniter fundaretur, ipse Concionem Inauguralem habuit præsente, cum plebe, toto Senatu. Nu. ptias celebravit Anno 1604. cum Virgine Barbarâ, Jacobi Fâbri, Pastoris Gemmeringensis relictà filià, ex qua tres filios & septem filias suscepit, sed quatuor tantum filias post obitum cum matre vidua reliquit. Quanto cum successu ministerium suum obiverit,

verit, quàm fideliter & insigni cum ædificatione docuerit, J. Seizius testatur. Apoplexià tandem in Museo sedens correptus post paucas horas inter preces ad stantium obdormivit, Ratisbonæ d 9 Julii 1628. ætatis 51. Concionem Funebrem habuit M. Johannes Seizius, Conc. Ratisbon. quam vide (a) Laudatus etiam est Oratione brevi à Jacobo Vischero, Gymnasii Ratisbon. Rectore, Sympatriota, qui fata & elogia illius pluribus prosequitur. (b)

Scripta.

EIne Predigt gehalten ben Legung der erften Steine zu deme vorhabenden Gebaude einner neuen Rirchen zu den Evangelif. Predigten/Regensp. 1627. 4.

Nat. 1578. MELCHIOR NICOLAI, PræposiClars 1620. Metus Würtembergicus, Hizleri post
Ob. 1659. 15 annorum intervallum Successors,
Schoradorstæ, primaria totius Würtenbergiæ post Tubingam & Stuttgardiam Urbe, vallo &
mænibus probè munitâ, natus est Anno 1578. d. 4.
Decembris, Parentibus honestis, Patre Melchiore
Nicolai, Ordinis Senatorii Viro, Pontificiæ Religioni, in qua Gamundæ ex honesta Clausiorum samilianatus erat; olim addicto; Matre Michaelis
Sattleri, Archigrammatei Schorndorssensis Filia.
Pueritiæ annis tum in Schola Patria, tum Stuttgardianâ feliciter eluctatus in Monatterium Blabyrense
cum aliis Alumnis recipitur, sed brevi admodum ob
ægri-

la P. Freberi T beatrum Vir. 11. p. m. 4390 (b) G. Sarpilii Epitaphia p. m. 66. egritu Cùm i fam ftu ficio pi cis Pa Docto in Cor Audia mia co Candi report retur. doque Prælu loquio demic Waib Paroc Neut integi Epilco Profe Stiper fed vi Anhi bus a quoa peob ex Ir

proit

cade

Wirtembergensium Pars Il.

98

egritudinem continuam ad patrios lares remiffus: Cum interim provectior fieret atate, quam ut exorfam studiorum telam pertexere posse videretur, opificio pistorio deputatur. Objurgatus autem ab Amicis Pater : Ut quid Pistorem faceret qui aliquando Doctor fieri posset ? Mutato Consilio Tubingara in Contubernium Filium deducit, qui tantum erga studia concipit fervorem, ut vix biennio in Academia commoratus Anno 1598, inter 50. Magilterii Candidatos primum ipfe locum fummâ cum laude reportaret, & postea in Stipendium Ducale reciperetur, ubi varia disputando, concionando, perorandoque edidit Specimina, factus Andreæ Offandri, Præsulis Adelbergensis, qui tum Ratisbonensi Colloquio intererat, Vicarius, Absoluto Studio Academico Ministerium 1601. inchoavit in Oppido Waiblingensi, ut Diaconus; Quinquennio post Parochiam Stettinensem sub Johanne Friderico à Neuburg, Nobili, administravit. Peracto & hic integro decennio ad Pastoratum Marpacensem & Episcopiam totius Diæceseos; Elapsoque biennio ad Professionem Theologia Extraordinariam, nec non Stipendii Illustris Inspectionem legitime vocabatur, fed vix tribus annis munere suo defunctus Abbatiam Anhusanam acceptare debuit, plerisque admirantibus aliò Tubinga vocari, qui Tubingam è longinquo acersiri debuisset, sed & admirante ipso Principe oblequii promitiudinem, quem obstinatum fore ex Inimicorum ejus suggestione crediderat, cujus proinde clementissimo justu & comperto ejusab Asademico Senatu Testimonio ad officium rediit.

FRANCKESCH STIFTUNGEN

do.

1 in

-930

Iulii

M.

(a)

he.

qui

ffen

2 610

re-

ofi-

post

or !

ber-

080

1.4.

iore

eli-

fa.

relis

ilia.

-3E

enfe

106

gri-

94

(a) Nihilominis A 1625, denuò ad Abbatiam Laureacensem & Senatum Ordinum Provincialium, atque Anno 1627. ad Adelbergensem, Generalémque Ecclesiarum illius Tetrarchiæ SuperIntendentiam promovebatur. Quamstationem tamen A. 1629. quo vigore Imperatorii edicti omnia Monasteria in universo Ducatu Clericis Papalibus restitui debebant relinquere coactus, in Cathedram Professoriam postliminiò immissus est, retentà etiam inter Starus Provinciales Sessione. Vivis exemto Luca Osiandro & Eberhardo Duce in Regimen Ducatus restituto Anno 1638. Pro-Cancellarius arque An. 1650. totius Würtembergiæ Præpositus, Principis Consiliarius intimus, nec non Academia & Scholarum Claustralium Visitator constitutus est, quam splendidam dignitatem usque ad finem Vitæ magna cum prudentia gessit. Conthorales successive possedit duas, primo quidem Catharinam Nuzbeckiam, Melchioris Dezii, Senatorii Ordinis in oppido Waiblingensi Viduam, ex qua tres Filios Ecclesiæ Ministros habuit superstites, intérque illos unum Cognominem Abbatem Coenobii Maulbronnensis ordinatum, & Filiam unicam, Tobiæ Wagnero, Cancellario Tubingensi elocatam, 30. ex iis Nepotibus & 12. Pronepotibus beatus. Secundis votis sibi junxit Margaretham Theodori Thummii, Theologiae Doctoris & Professoris, Collegæ quondam sui, Viduam, nullis ex ea liberis relictis. Erat Theologus vasti Ingenii, profundæ eruditionis & vultus gravitate verendus, sub cujus Episcopia Würtembergica Ecclesia cum omnibus suis membris felicissimè cepit reflo-

(a) Vita Melch. Nicol. p. m. 17. edit, fol.

reflor in ver ut ad Liber nullat videa COTUN fuetue In co cium ratius fram tus I Canc bæat Script Relig mum minu & qu vit. am e mano telled D.N men volu nibu tam

quo

reflorescere. Orthodoxia Lutherana tenacissimus in verbis & factis fincerus. Justitiæ adeò deditus. ut ad folum δωροΦαγίας tinnitum excanduerit. (b) Liberæ præterea linguæ & animi in tanto fastigio nullatenus elati. In scriptis maxime Antisorerianis videas terfam latinitatem & terminorum Scholasticorum, nisi ubi summa necessitas & ipse usus consuetudine jam validus poscebat, admodum parcam. In controversia Tubingensi cum Giessensibus Judicium aliquandiu suspenderat, sed postea tantò accu-Antagoniratius Controversiam istam tractavit. stam perpetuum & quasi juratum ex Jesuitis expertus Laurentium Forerum, Academiæ Dillingensis Cancellarium, quem solide refutavit, proutamœbæa testantur Scripta. Jodocum quoque Keddium scriptis Germanicis Evangelicos lacessentem, retudit. Reliquis Jesuitis, qui tempore belli tricennalis domum Præpositi Tubingensis vi occupaverant, non, minus intrepide tum è Cathedra, tum è Suggestu, & quidem extemporaneo sapius labore, os obtura-Factum ajunt, ut aliquando Jeluita quempiam ex Collegis ejus citatione loci alicujus Patristici manca & infida constringere arctlus anniteretur, intellectà autem protinus fraude affurgentem publicè D. Nicolai, coram universo Auditorio Pontificium mendacii coarguisse & Verba Patris recitasse integra, volumine insuper in quo ea extabant, ut fidem omnibus faceret, è Bibliotheca afferri justo, sed Jesuitam non expectato Libro confusum discessisse. Quam infensi autem Pontificii Viro fuerint vel exinde patet, quod Anno 1636. d. 16. Aprilis Capitaneus quidem

(b) Vita à VV agnere descript à p. m. 24:

Lau-

at-

que

tiam

529.

ia in

ehe-

Tori-

Sta-

lian-

efti.

550.

nfi

rum

len-

cum

ledit

am,

pido

eliæ

num

enfis

lan-

ibus

un-

giæ

Vi-

gus

avi-

gica

epit

Bavarus eum in domo convenit, ex prævia de processu Cananæisà Josua facto quastione, eo gladii ictu petiit, ut caput ejus fidisset, nisi superius limen Januæ, per quam effugiendum erat, ensem excepiffet, vulnere ligno, non capite evadentis illifo. (c) Anno 1642, speculum Brandenburgicum una cum eiusdem Apologia Brochmando opposita justu Seremissimi Ducis refutavit, nec non An. 1609. Libellum quendam Anabaptisticum; illius quippe generis Fanatici in Würtembergiam irrepere illa atate tentarunt, sed Nicolai & reliquorum Consistorialium prudentia in tempore suppressi. Johannes Majer, Senior. Augustanus, illi cum aliis Theologis primam partem sui ædificii Biblici dedicavit. Morti vieinus Symbolum Apostolicum identidem recitare justit. (d) suisque id ipsum apprime commendavit, beata Analipsi potitus An. 16, 9.d. 13. Aug Ætatis 81. Iconem Viri Epigrammate sequenti veneratus est Gener Tobias Wagner:

Tt.

TH

Sei

16

àt

Nonne Augustinum veterumve ex ordine Patrum Quamvis effigies hec veneranda refert? Perlege Scripta Viri, mecumque fateberis ipfum Donis Theiologum vix babuisse parem.

Idem Vitam ejus Oratione memorabili enarravit, Concionem verò Exequialem habuit, M. Johannes Eberhardus Knollius, Diaconus Superior Stuttgard. ex Pfalm. XXXII. v. 1. 2. quam excerpfit Freherus. (e) Integram Vitam à Wagnero editam recudi fecit,

(c) Caroli Memor. T. I.p. 8761

(d) Vita p. 29.

(e) Theatr. p. 6140

Wittembergensium Pars II. 97
It. Witten. Dec. X. p. 1300. seqq. Quibus adde
Theophilum Spizelium Templo honoris p. 244. &
Serpil Epitaph.p. 48. & König Bibl. p. 574.

Epitaphium ejus in Templo Cathedrali Stuttgardiano hoc modo inscriptum:

Beata Memoria

Consummati Theologi Melchioris Nicol, D. Abbat. Laureac. & Adelberg. Theolog. Professor & Pro-Cancell. Tub. Jll. Stipendii Ephori Seren, Eberhardi III. Duc. Würtemb. Consil. & Ecclesiarum Præpositi Convent, Secret, Provincial, Assessor Evangelicæ Veritatis Ore & Calamo Desenforis constantiss. Schorndorssæ nati Anno 1578. d. 4. Dec. B. denati Anno 1659. d. 13. Aug. perpetuitate huc posita à tribus Filiis.

Verbum Domini manet in Æternum. Melchior Nicolai.

Per

ctu

nen (c)

um

erebel-

1164

en ·

privi-

are

vit,

Ge-

vita

nes

rus.

H.

Per Anagramma. Hic melior Incola.

Incola nunc melior Cælibic, bonus Incola terræ Qui fuit, & Christo consociatus ovat. Hujus quisquis eris vitamque sidémque sequaris, Æthereæ quoque sic Incola Lucis eris.

Scripta.

Onsideratio Theologica quatuor Quastionum controversarum de profundissima Κενώσει Domini nostri JEsu Christi, Tubinga, 1622. 4. & 1676. ibid. secunda vice.

Symbolum Lutheranum ab imposturis, calumniis, mendaciis, criminibus falsi, Laurentii Foreri Jesuite

vindicatum, Tubinga, 1624.4.

Jubar cœlestis Veritatis Manupretio Foreri repositum, Tub. 1642.4.

Umbelle Somnium Jesuitico-Forerianum opposito celestis veritatis jubare discussum, Stuttg. 1652. 4.

Opera pretium ad Manupretium Forerianum, Jubing.

Compendium Didacticum & Elenchticum Aphorismis inclusum, Ulma, 1655. 8. Tubinga, 1688. 8.

Reformator Germania Lutherus à septem Charalteribus L. Foreri vindicatus, Ibid 1668. 4. Opus postbumum, Disp. contra Manuale Forerianum, Ibid. 1639.4.

Disputatio de Adiaphoristicis. w. Job. Georgio Weisbardo Rotenburgensi Monacho Predicatorum Ordinis, Tub. 1620. 4.

Dif.

Wirtembergenflum Pars 11.

99

Disp. de Corporis & Sanguinis Christi in Cæna presentia Tub. 1635. 4.

Dift. de Libero arbitrio, 1649. 4. ib. 40

Orationes.

Oratio Funebris de Vita & Obitu Erasmi Grüningeri,
Prapositi Stuttgardiani, Tub. 1632.4.

Oratio de Vita & Obitu D. Luce Osiandri, Cancell Tubingensis, Tub. 1638. 4.

Trastatus de Fide Justificante postbumus editore filio Job. Melchiore, Abbate Mulifontano.

Sola fides Justificans ex præledionibus in Epist. ad Galatas demonstrata & ad Disputandum proposita, Tub. 1650.4.

Beweiß def Beruffs Evangel Rirchen Diener Sub. 1646. 8.

Grundliche Beantwortung zwener Schrifften unter dem Nahmen Christiani Wilhelmi gedruckt / oder deß Brandenburgis. Spiegels und seiner Apologie, Tub. 1642. 4.

Rettung Evangelif. Lehre und Kirchen Diener wider ein Send Schreiben unter dem Nahmen Herrn Eberhard Ferdinands Grafen von Wehenhausen/Stuttgardt/1653.4.

Untwort auf die Jesuitische vermeinte Demonstration P. Jodoci Kedden, als ob D. Luther keinen Gottl. Beruff gehabt hatte zu reformiren / Stuttgardt/ 1653. 4.

Bedencken über die Neu Jahrs Baabe P. Jodoci Keddens, Stuttg. 1653.4.

Grundliche Abbildung deß Fesuitischen Wirbel Geistes unter dem Litul der Pfingst Gab/

10-

Ari

bid.

en-

ite

um,

08-

ng.

mis

ri-

ft-

id.

is-

dio

В.

als folte ein Articul der Evangelischen den andern umstoffen/Stuttgardt/ 1653.4.

in

qu

ap

CIL

fu

te

fu

क्ष

fi

vi

ga

nu

pe

pr

gia

pa

Pr

nis

ne

to

cet

fai

16

Mibil non ad rem: aberwohlgegrundete Vertheidis gung der Beantwortung der 12. Propositionen deß Jesuitischen Glaubens Spiegels/Stuttart/ A.1653.4.

Brundl. Biderlegung eines widertaufferischen

Buchleins/Qub. 1619. 4.

Babylonische Verwirrung / Stuttgardt /

Grundliche Unzeige wie es mit dem Religions-Streit zwischen den Augspurgif. Confessions-Verwandten und Calvinischen Resormirten beschaffen/Stuttg. 1663. 4.

Erdbidems Predigt auß ---- Stuttg./1655. Leich : Predigt über Joh. Osiandrum Abbten zu Adelberg / ex Esaiæ LVII. 1. 3. Tübingen / 1626, 4.

Leich, Predigt über Fr. Barbaram Sophiam, Hers gogin zu Würtenib. ex Prov. X. v. 7. Stuttg.

1659.4.

Leich: Dr. über Fr. Annam Catharinam Hernog & berhards Gemahlin auß Jerem. XVI. Herr du bift 2c.ib. 1655.4.

Clar. CHRISTOPHORUS BRUNNIUS, Abbas San - Georgianus & SuperIntendens Leobergensis, Augustini, Pattoris Jesingensis, suprà laudati, filius, vitam inchoavit Heidenhemii, Anno - - Literas sub Informatione paternà cum fundamento pietatis primis labris degustatas Tubingæ penitiùs ea cum industria im-

imbibit, ut cursu Philosophico absoluto, assumtisque honoribus consuetis. Theologiam cum insigni applausu tractaret. Quâ de causa Serenissimo Principi, Dn. Ludovico Friderico, (postmodum, defuncto fratre, Dn. Johanne Friderico, Duce Wirtembergico, Ducatus Anno 1629. Administratore,) Anno 1608, peregrinationem in exteras regiones suscipienti, in Comitem & Confessiónarium adjun-Etus & à D. J. G. Sigwarto, in Templo Tubingensi publicé ordinatus suit. (a) Qua occasione non Gallias folum, fed & universam Britanniam peragra. Anno igitur 1609, reversus Diaconiam Stuttgardianam in Eccletia Cathedrali pro meritis obtinuit, Eâque per quinquennium administrata, ad SuperIntendentis Leomontani stationem Anno 1614. promotus elt, cui An. 1617. Abbatiæ San - Georgianæ designatura accessit. Conciones à se in itinere passim habitas, Principis sui jussu, in lucem edidit Principibus dedicatas (b) Hymenæum celebravit d. 13. Junii 1609. Stuttgardiz cum Agnete, Johannis Neuferi, Ærarii Sacri Curatoris, filia Virgine. Virum fuisse non perfunctorie doctum & Oratorem facundum è Concionibus præmemoratis elucet, quas Ephraim Prætorius ex parte commemorat, (c) Abbatis dignitate vixdum ornatus ex hâc lacrymarum valle in Cœlestem patriam migravit An. 1617. d. 20. Dec.

8 3

Scripta,

den

idis

nen

itto

ben

ot !

ns-

ms-

be-

550

3U

n/

ers

tg.

50

Du

IS,

in-

in-

210

lariâ

m-

⁽a) Vid. Dedic Cone, ltinerar.

⁽b) Ibid

⁽c) Bible Homilet, in Indice Autorum,

m

pa

cil

te

St

tel

rit

inf

gr

CII

H

M

Le

Le

Le

Se

Scripta.

XIII. Predigten auf der Reise in Franckreich

XXVIII. Predigten in Engelland und Schotte

land gehalten/ib. 1617. 4. Leich-Pr. überffr. Sybille Derhogin zu Wurteme

berg Leich Begangnuß/auß Jerem. Klagl. V. b. 17.21. Stuttg. 1615. 4.

Valet-Predigt zu Stuttgardt gehalten/ Stuttgardt/1613.4.

Cl. 1621. Clefiastes Aulicus, trium Wirtember-Ob. 1637. giæ Ducum Consiliarius & Consistorii Ad-

sessor, natus Cantitadi; Anno 1578. Post absoluta in Scholis trivialibus & Claustralibus atque Academia Tubingensi studia, Diaconiæ Bietigheimensi suffectus 1603. & post quinquennium Oppidi Brackenheimensis Pastor à Philippo Schikhardo. Ordinatus; Anno tandem 1620. in Aulam Stuttgardianam ad fupra dictam stationem accersitus eft, in quâ perstitit usque ad annum 1634. quo clades Nerolingensis, Protestantium rebus funesta. Aulam Wirtembergicam Argentoratum securitatis causa compulit. Tori sociam possedit N. N. cum quâ tres filiolas genuit. Theologus, J. U. Pregizero teste, (a) pietate, eruditione & linguarum, cumprimisHebrææ, cognitione accuratâ præltantiffimus. Amicus ejus antiquâ germanâ fide probatisimus.

(a) Vid. Orationem Fun, Johann Haub, bab. Prafat, p.2.

mus. Vir, J. V. Andreæ judicio, cum paucis comparandus, quem ipse ob eximias dotes plurimi habuit. Verù mille, post quam per plures annos amicissimum & studiorum socium possedisset, simultatem, quam cum Erasmo Grüningero, Præposito Stuttgardiano quondam exercuerat, post ejus mortem, in Andream innoxium, (ut Andreæ conqueritur,) derivavit, animumque alienum atque adeò infestum palam ostendit. (b) Viam omnis carnis ingressus est tempore calamitosissimo, quo Pontiscii universam Wirtembergiam sub jugum miserant. Hinc nulla Concio Exequialis in obitum ejus typis expressa reperitur. Anno 1637.d.10. Sept.ætatis 59. Ministerii 34.

Scripta.

PEich-Predigt über Daniel Waidelich Burgers meister zu Brackenheim und Jungfr. Doros thea / Joh. Andlers Tochter auß Hos. XIII. v. 14. Tubingen, 1609.4.

Leich · Predigt über Andream Saufelin Burgere meifter ju Brackenheim auf Gen. XXV. v.7.8.

9. 10 Tibingen/ 1618.4.

Leichpr. uber Nicolaum von Bubinghaufen/ Heren pon Walmerode, Hiob VII. v. . . Cruttg. 1621.4.

Leich Dr. über Pringeffen Henricam von Burtemberg / auß Ef. XXVI. v. 20. Stuttgardt / 1623.4.

Leichpr. über Sebastianum Fabrum Vice- Canftlern gu Stuttg. auß Jerem. XXXI, v. 20. ib. 1625.4.

4 Leiche

(b) Vita Andrea Manuscript.

ich

He

ma

V.

tt.

C.

er-

8.

us

ig-

m

k-

m

US

a

3,

tis

m

i-

12 2

1-

G-

15.

Leich Predigtüber Fraul. Johanna Julia Bergo.
gin zu Sachsen / Francisci Julii Prinzeffin /
auß Esaie XL. v. 6. 7. Stuttg. 1626. 4.

Leich: Dr. über Joachim von Draufchwiglib. 1626.

4 ex 1. Chron. 29.9.

Leich. Predigt über Barbaram Margarafin von Baden / auß Mich. VII. 18. 20. Durlach /

Leichpr. über Herhog Joh. Fridrichs von Würstemberg Tod / auß Prov. XXVIII. 2. Stuttg. 1628. memorabilis admodum Concio 13. plagis conflans.

Leich Pr. über Herkoa Friderich Achillen / von Wurtemberg/auß Joj. 23. 14. Stuttg. 1632.

4.8. Bogen.

Leich: Predigt über Herrn Dieterich Werner von Plieningen auf Prov. XII. v. 1. Stuttg. 1628. 4.

Leichpr. über Friderich Albert von Helmftatt/ Dbrift. Lieutenant / Sap. IV. v. 16. ibidem

1633.40

Eine Predigt auf Matth. XX 20. vom Donner und Donners Kindern an Jacobi gehalten/

Presentations- Predigt ben der Investitur Daniel Diglers Probsten zu Stuttgardt / 2. Car. IV.

5. Stuttg. 1632.4.

Rlag. Troft und Buß. Predigt über den auß.
g brannten Fleden Anittlingen / Stuttg.
1633.

JACO.

de

Tu

col

Pa

de

cui

fit

tùi

los

for

gii

ter

pif

pi

da

ad

au

im

log

ciu

fui

Pa

M

ne

in

ter

cip

jui

Wirtembergenfium Pars II.

105

JACOBUS REHINGIUS, ex Jesuita Nat. 1579.
Theologiæ Doctor & Professor in Aca- Cl. 1622.
demia Tubingensi, Augustæ Vindelico.
Ob. 1628.

rum d. 6. Januar. Anno 1579, Patre Jacobo, & Matre Catharina Vehleriana, ambobus Patricia Stirpis prognatus, fed in teneral uventute iisdem orbatus, in Collegio Jesuitarum errores Papatus cum literis ea Ingenii, donorumque excellantia haufit, ut ob infignis tum in humanioribus disciplinis, tùm in Theologia profectus gradu Doctoris inter illos publice ornaretur, collata simul primo in Philosophia, deinde & Theologiain modo dictis Collegiis Professione. In qua cum variis contra Veritatem Evangelicam scriptis apud suos inclarescere cepisset, idoneus à sociennis æstimabatur, qui Principi Palatino Neoburgico in Concionatorem Aulicum daretur, cujus universam ditionem brevi admodum ad Ecclesia Romana communionem seduxic. Cum autem doctrinam Lutheranorum voce & Calamo impugnaret, & præcipue Matthiam Höe, Theologum Saxonicum, qui Reihingii Manuale Pontificium ex Verbo Dei solidè refutaverat, vicissim confundere anniteretur, subitô Veritatis jubare, instar Pauli, collustratus, tenebras Papatûs agnovit. Missa igitur omni deliberatione cum carne, Romanensium castra sibi deserenda piè recogitans, A. 1621. in Würtembergiam utpote purioris doctrina tum temporis Afylum pervenit, ubi à Serenissimo Principe Joh. Friderico, clementistime exceptus, illius justu à Præposito Grüningero & Consistorialibus rigide examinatus (a) & in Stipendium Ducale Tubin-

(a) Laquei Pontif. contritip. m. 37, edit. Lat.

100

n/

26.

on

6/

ire

g.

78 =

no

12.

er

g.

t/

me

er

n/

ef

V.

9.

).

106

binganum ablegatus hospitem aliquandiu egit, tandémque d. 23. Novembr. ejusdem Anni in Augustissima Trium Würtembergiæ Ducum aliorumque varia Dignitatis & Conditionis hominum Panegyri, Pontificiæ Religioni solenni Oratione renunciavit. (b) Explorata autem fatis superque Viri sinceritate & constantia in purioris doctrinæ amplexu non fucata d. 30 Novembr, Concionem contra Missam Papalem in Sacello Aulico cum infigni applaufu habuit, & subsequente Anno 1622. Professionem Theologiæ in Universitate Tubingensi Extraordinariam cum SuperIntendentia Stipendii Ducalis obtinuit, usque ad finem vita. Pontificii quidem variis artibus & clandeltinis infidiis eum ad se reducere laborarunt. fed frustra; unde calumniis & scriptis lacestitus, quibus tamen egregiè respondit. (c) Nuptias celebravit. Anno 1622. d. - . - cum Maria, Antonii Felicis Welferi Patricii Augustani Filia, ex qua Filium superstitem reliquit. Istud autem Matrimonium adeò bilem movit Jesuitis Ingolstadiensibus & Dilinganis. ut & iplum & sponsam eorumque Amicos, maximam partem Professores, Hymenæum carminibus celebrantes, edito virulento scripto, sub rubrica: Valetudinarii Poëtici, farcastice admodum traducerent; quibus Conradus Cellarius Professor Tubingensis Tonstrinam, non minus acrem, oppofuit. Caterum Reihingius retractatione scriptorum Suorum, quæ adhuc Jesuita contra Lutheranos vulgaverat, conatus equidem est, ea, quæ delfruxe-

rat,

rat

Lu

iux

bui

col

ich

exl

Fu

M:

Ma

De

Lib

Ser

⁽b) Vid. Actum Rebocat. edit. 1623. 4. (c) Laquei Contritip, 27.

Wirtembergensium Pars II.

107

rat, restaurare, sed exiguâ spe fructus, (d) postquam semel tota Regio Neoburgica jugo papali subjecta suit; tametsi non dubitandum sit, eumapud Lutheranos varia Revocationis sruge seracem suisse, juxta præconium B.Raithii. Fassus de cætero: Se Neoburgi, ne quidem calentes à taberna opisses, aut ad colum súsumque intentas quasillarias aniculas solido ictu referire potuisse. (e) Fatis placidissimè concessit ex hydrope Anno 1628. d 5. Maji. Ætatis 5 9. Conc. Funebr. habuit Lucas Osiander Cancellarius ex Matth. XIII. v. 45. 46. Orationem Parent. Johann Martinus Rauscher P. P. quam recenset H. Witten. Dec. VII. p. 892. Confer. Freherus Theatr. p. 431.

Scripta.

L Aquei Pontificii contriti, quibus adjuvante Domino Liberatus Liberatori suo T.O.M. libenter meritò publicas gratias in Acad. Tub. dicere voluit, Tub. 1621. 4. & Campiduni Germanicé.

Dissertatio de vera Christi Ecclesia adversus larvatum

Jesuitam, Tub, An. 1622. 4.

Araneorum Opera s. refutatio Scriptorum G. Stengelii, Simonis Scheitenreisseri & Laur Foreri Jesuitarum, Tub. A. 1623. 4.

Liber Apologeticus pro dissertatione sua de Ecclesia

Christi, Tub. 1624. 4.

Sermon von dem vermeinten pabstischen Meße Opffer zu Stuttgardt in der Hofe Capell gehalten/ Kempten/ 1622. 4.

Retra-

(d) Hift. Goth. p. 793. (e) Jubil II. Acad, Tub. p. 103. (f) Caroli Memor, T.I. p. 928.

lano

gu-

que yri,

vit.

8

atâ

pa-

lo-

um us-

nt.

uivit.

cis

u-

cò

113.

xi-

us

a:

u-

u-

0-

m

ıl-

e-

at.

102

Retractation oder Widerlegung seines falschiges nannten Catholischen Pand, Buchs / Eub. 1623. 1628. 8.

Ma

tini

nen

nih

tus

gi

bia

par

CUI

tur

leg

ex

Co

mar

log

Ma

alte

fter ubi

cur

ad

vita

dit

rii

un

fec Ma

Wi

lii,

ctr

do

Ante Conversionem.

Muri Civitatis Sancta, h.e. Fundamenta XII, Relig.
Cathol. quibus infistens Ser. Princ. Neoburg. Wolffg.
Wilh. in Civitatem Sanctam, b.e. Ecclesiam Catholicam faustum pedem intulit, Dissertationibus totidem explicata, Colonia, 1615. 4. Germanice per Conradum Vetter. Ingolstadii & Colonia, 1615.4.

Excubia Angelica Civitatis Sanda pro defensione XII.

Fundamentorum Balthas. Meimero, Praconi Lutherano & Fabricio Bassecurt, Tibicini Calv. oppo-

fita, Col. An. 1617 4.

Catholisches Hand. Buch wieder das vermeinte Evangelische Hand - Buch Dollor Matthiæ Höe, Neuburg/ 1617. 4. Nurnberg/ Anno 1620. 4.

Manuscripta.

Commentarius in Aristotelis Meteor. à Jesuitâ Drexelio elegantissime descriptus, cujus meminit G. Serpilius in Epitaphiis Theoll. Suevia, p. 151. qui pleniorem vita illius Descriptionem & Epistolas Ehingerianas ad eum promittit atque alia nonnulla memorabilia addit.

Nat. 1580. JOHANNES PFEILIUS, Pastor Wein-Cl. 1622. J spergensis, Schweickhemii in Weib-06. 1636. lingensi districtu Anno 1580. d. 12. Julii in lucem editus, Patre Conrado, Pastore;

FRANCKE

Wirtembergenfium Pars II.

Matre Regina, Archigrammatei Winnedenfis, Martini Grieningeri, filia. Rudimenta literarum Winendæ posuit sub duro admodum Orbilio, qui aden inhumaniter cum iplo egit, ut quoad auditum non nihil detrimenti caperet. Patre in pueritia orbatus, sub cura Vitrici, Jacobi Schæfferi, Chirurgi vixit, â quo, cùm promotio sperata in Cœnobiales Scholas tardaretur, arti chirurgicæ mancipandus jamdum Bittenfeldam abituriens & cucurbitas in scarificatione balneo utentibus applicaturus, mandatum ê Curia, ut Adelbergam in Collegium Alumnorum se conferret, accipit An. 1594. ex quo superatis industrià & Ingenio octodecim Condiscipulis, Anno 1596. mense Nov. Maulbronnam & Anno 1596, Tubingam in Stipendium Theologicum promotus 1601. 19. Aug. Philosophia Magister creatur; Inde 1606. Repetens delaratus altera vice publice disputavit. Anno 1609. Ministerio initiatus, Diaconiam Canstadiensem impetrat, ubiab Auditoribus, velut Angelus Domini summa cum latitia exceptus eft. Anno 1617. Winspergam ad Pastoratum Oppidanum legitime vocatus usq; ad vitæ exitum ibi permansit. Fidem conjugalem dedit primo Ursulæ, Johannis Weccerlini, Consiliarii Stuttgardiani, gnatæ, quæ binos filios enixa; uno manente superstite, Theologiæ studioso. Ad fecunda vota transivit 1626, 4. Aug. cum Johanna Margareta, M. Johannis Jacobi Linsii, Pastoris Widernensis filia, sterili. Vir juxta Eberh. Vogelii, Pastoris testimonium, in quo Virtus cum Doctrina, Pietas cum Humanitate, Prudentia cum Candore, certarunt, Theologus, ut ex Clave SS, Theologiæ

near

ub.

lig.

70-

ti-

icè

.4.

11.

14-

00-

ite

bie

mo

lio

ius

em

105

ilia

in-

ib-

alia

e;

12-

giæ ab ipso edità, luculenter apparet, apprime doctus & industrius, qui ob singularia dona diversis vocationibus, nempe Augustam, altera Vice, Biberacum, & ad SuperIntendentiam Comitatus I einingensis expetitus fuit, sed singulari modestia se excufavit. Anno 1614. Prapofito Stuttgardiano lohanni Magiro, in thermis Cantstadiensibus mortem obeunti, adstitit, cujus funus Concione memorabili prosecutus est. Pestiferam luem Cantstadii semel. & Weinspergæbis expertus, ducentis amplius inter brachia illius ex pirantibus, nihilominus evasic incolumis. Spiritum Deo reddidit ex febre & apoplexia d. 2. Sept. 1636, ætatis 56. Ministerii 27. Justa Parentalia desuggestu ex I, Sam. XXV. 1. solvit M. lohannes Wernerus, Specialis Neostadiensis, edit. Heilbronnæ, 1637. 4. quam vide plur.

Scripta.

CLavis Theologia, Terminorum, Vocabulorum, aquivocorum & qua passim in Scriptura S. vel in Patribus & orthod. Theol Scriptis occurrunt, Explicationem perspicuam continens, primò Jobanni Friderico, Wirtembergia Duci; deinde Gustavo Adolpho, Suecia Regi, dedicata, Stuttgard, 1616. 4. Heilbr. 1636. 4.

Leich: Predigt über Job. Magirum, Probsten/auß 2. Tim. IV. 7. Stuttg. 1614. 4.

Leich Dredigt über Fr. Elisabetha Hrn. Georgii Meigners / Rellers zu Weinsperg Chfrau/ auf 2. Cor. IV. v. 8. 9. 10. Heilbronn / 1631.

Leiche

Lei

Fri

fift

ton

Da

Lau

byr

Stip

160

ind

Dia

Stu

Pal

ten

CUI

Joh

tec

Eco

tan

For

tus

ple

Wirtembergenfium Pars 11.

III

teich, Predigt über Frau Margaretha Melchior Neuffers/Raths Berwandten/ Ehfraus auß Rom. VIII. 15. 16. 17. Heibronn 1 1633.4. PERNHARDUS LUDOVICUS LO. Nas. 1580.

DHERUS, SS. Theologiæ Doctor, Se- Clar. 1622.
enissimi Würtembergiæ Ducis Johannis 06. 1631.

Friderici, Concionator Aulieus & Con-

fistorii Assessor, Senffrenfeldæ ad Sylvam Ottonis d. 25. Decembris 1580. ortus, Patre M. Daniele, ipfius loci Parocho, Matre Elifabetha Zünliniana, Syndelfingensi; Scholas frequentavit Lauffæ & Stuttgardiæ in Pædagogio, ex quo Blabyram receptus in Collegium Alumnorum 1591.Bebenhusam, Anno 1596. & biennio post in Illustre Stipendium Tubinga, Magisterii honores Anno 1600. & inter 24. contribules in testimonium singularis eruditionis primas obtinuit. Repetentium deinde numero adicriptus Anno 1603. & post decurfum duorum Annorum in Ministerium vocatus Diaconiam primò Uracensem, porrò Anno 1608. Stuttgardianas per gradus, mox insequente Anno Pastoratum Xenodochialem cum annexa Superlatendentià reportavit. Anno 1612. d. 12. Novembris cum Christophoro Bindero, Johanne Haubero & Joh. Henrico Hiemero Theologia Doctoris axiomate cohonestatus, elapso deinde biennio in Aulam ad Ecclesiastis Munus à prædicto Principe accitus Spartam illam usque ad Annum 1626, constanter tenuit. Forte autem cum Duce suo in thermis ferinis versatus, habita prius Serenissimi Jussu concione, Apoplexià tactus, memoriam catenus amisit, ut officium amplius peragere, adhibitis licet variis medelis,

AS-

das

erfis

ibe-

nin-

ex-

10-

tem

abili

nel.

nter

100-

exiâ

Pa-

10-

dit.

m.

vel

nt .

70-

Gu-

ird.

uß

rgit

lul

BI.

che

112

nequiret ; Rude igitur honestissimo donatus est. Nuptias celebravit Anno 1605. cum Anna Maria Lustinaueriana, Tubingensi, quam cum sex Liberis superstitem reliquit. Erat Vir, ut Parentator ait, ἀπροσωπόληπτος, qui Legem audaster prædicaret, sed tamen decenti cum modestia & prudentia. Cæterum insigni facundia & suavi admodum pronunciatione præditus. Ad Cælestem Aulam migravit Anno 1631 die 1 Apr. Ætatis 51. Ministerii 22. vide Concionem sunebrem à Josepho Schlotterbeckio, Diacono Stuttgardiæ habitam. p. 20. seqq. De eo ad pompam Exequialem Magni Ducis Wirtembergici, in prælio ad Wimpiam fortiter occumbentis, verba taciente Bernhardus Dieterlinus, Poëta aostrâs sic cecinit:

Conticuére omnes: media stans ade Löherus
Altior, ore potens, & majestate loquendi
Tecciadum lingua modera mine suspiratus
Temperat è rostris, vocemque per ampla volutat
Templa Deo plenus turbataque pedora mulcet,
&C. (a)

Scripta.

Concio funebris in Obitum Johannis Hummelii Abbatis Murrhardensis ex Philpp. 1. Stuttgardie, 1610. 4.

Conc. fun. in Obitum Sibylla Ducissa Wirtembergica, ex Phil, I. 21. Stutto. 1615. 4.

Conc. Secularis in Jubileo Reformationis ex Philippenfium I, v. 3. Stuttg. 1617, 4.

Cons.

Con

Con

Ali

Con

ver

fo

ber

per

no

pri

inc

Inc

aff

cui

fiti

pr

Tai

cu

Re

(a) Magneift.p. 740

tvirtembergenfium Pars II. Conc. Nuptialis ex Syrac, Capite XXV. v. 1.83 2. Statto:

872

1623.4.

eff.

aria

eris ait.

ica-

tia.

ro-

avic

22.

beopp

Vir-

ım-

eta

et .

Ab-

ie.

ices

eno

one.

Conc. funebris in obitum Eberthalii, Principis Wirtemb: ex Hiobi I.

Alia in obitum Magni, Ducis Wirtenb. ex 2. Sam. XI. 25. Item alia in Eundem ex Prov. XX. 29. Stuttg: 1622.4.

Concio funebris in Obitum Henriette, Principisse Wirtembergica ex Matthei XXV. v. 1. Stuttgardie, 1622.4.

TONAS HOECKERUS, SS. Theol. Nat. 11818 Lic. & SuperIntendens Marpacensis, Cl. 16120 06, 16178 patriam habuit Hornheimium, Diœceleos

Waiblingensis pagum, ubi ipso Festo Adventus natus Anno 1581. Patrem Hieronymum Pastorem: Post Scholas Triviales & Claustrales Adelbergæ quidem & Maulbrunnæ frequentatas, Stipendium Ducale intravit, ubi assumtis Magisterii honoribus, ob excellentiam donorum i , 98. Repetens primum & Adjunctus Magistri Domûs factus, deinde verò 1609 Diaconia Tubingensi admotus, scripris, Philosophico - Theologicis inclarescere cepit; Inde ad SuperIntendentiam Marpacensem traductus An. 1614. Licentiam fummos in Theologia honores assumendi impetravit. In thaami Sociam consecutus est Margaretham , Johannis Magiri , Præpositi Stuttgardiani, Filiam, cum quâ geminam genuit prolem. Illa marito Superstes Officiali cuipiam Cafareo nupfit, Pontificia Religionis homini, quem cum in Bavariam sequi per literas juberetur, man festo mutanda fidei periculo, morte praventa oppor-Runz

tune decessit, filiolam tamen enixa, quam Pater ad se traduxit; in superstitione Papæa educatam & Buchbaumio, Pontificio Viro, elocatam, cui filium peperit, Monasticam in Coenobio jam profesfum, sed ante triginta jam annos abjecto cucullo, pro selytum factum & ob Magiri Proavi merita, singulari Principis clementia in Curiam receptum, ubi etiamnum ConsilioSecretiori est à libellis, Hæckerus verò, ut cum Parentatore Scripta testantur, erat Theologus in doctrina fincerus, calamo industrius, disputando solidus, in Argumentis Adversariorum solvendis invictus, in redarguendo potens, in Officio gravis, in Ministros favore pronus, in Vita pius, humanus & candidus, in adversitatibus patiens, in morte animosus. Cum phthisi aliquandiu colluctatus, mortalis esse desiit, Anno 1617. d. 7. Jun. in Vigiliis Pentecostes. Ætatis 36. Ministerii 9. Defuncto Concionem funebrem habuit M. Leonhardus Engelhardt / Diaconus Ejus & Collega ex Danie. lis XII. v. 3. È scriptis eminet Clavis Theol. Philosophica, Caspare Heunischio, Judice, merito recudenda. vid. Præf. Thefaur, Theol. Distinctionum, edit.primæ.

Scripta.

STlloge utilissimorum Articulorum inter August. Conf. Theologos & Pontificios ut & Calvinianos controversorum, Tubinga, 1608.4.

Speculum Theologicum, in quo Calvinistici Errores Barth. Keckermanni ex puris præceptis Logicis & ex Sacra Scriptura confutantur, Tubinga, 1610.

Difp.

Di

Cla

Cor

Lei

re.

cke

pag

COL

18

tiv

pu

go

OI co:

de

M

Disp. Anti Papistica, 1613. 4.

Clavis Theologico Philosophica, renovata, Tubinga,

Compendium Theologia Corinthiacum, Ibidem 1616.

Leich - Predigt über Philippum Egen/auf Pred. Salom. Cap. I.

Leich Predigt über M. Ottonem GrypbiumRedorem auf der Poëten Schul zu Regensp.ex Pf. CXVI, 10, Tub. 1612.4.

Manuscripta.

Termini explicati de Justificatione. Guldener Eroft . Spiegel wieder die Eraurig. feit.

ETRUS MEUDERLINUS, Colle- N. 1582. gii Augustani Ephorus, Patre Pasto- Cl. 1623. re, cognomine, & Matre Anna, Joh. Ru- Ob. 1651. ckeri Præpositi Denckendorffensis filia,in pagoOber-Acker, Würtembergicæ ditionis, natus A. 1582.quo Collegium Annæanum Augustæ Vindelicorum erectum confirmatumque, puerique præsente Casarea Majestate primum immiss; adeòque nativitas ejus non fine om ne in annum istum incidisse putatur à Parentatore Octennis puer 1 590. in Pædagogium Stuttgardianum & Convictum D. Andrez Offandri, ea atate Concionatoris Aulici, ductus cos progressus in literis fecit, ut 1 5 94. adeòque duodecennis in Adelbergense Coencbium, 1597. in Maulbronnense & biennio post in Tubingense Semih 2 nari-

ater

n &

fili-

fef-

pro

lari

m-

rò,

e0-

di-

um

us,

tus.

Vi-

undus

ie-

10-

cu-

m.

nf.

ro-

res

छ

10.

lp.

En

Sch

pra

Me

lote

tan

par

liar

fua

mi

gel

vei

nia

dat

leb

nu

du

de

DE

in

Ec

10

pa

natium reciperetur, ubi atatis 19. anno Magisterii honores & inter 25. Commilitones primas obtinuit. Repetentis charactere 1605, auctus, Martini Crufii, Græcæ Linguæ Professoris, An. 1606, defun-Eti, vices ex Senatus Academici juffu, aliquantifper obivit. Anno 1608, ad Diaconiam Ecclesia Kircho- Teccensis Superiorem promotus, ipsam quod; Pastoris & SuperIntendentis Spartam, Johanne Schulero, viribus deficiente, vicario modo administravit, ea quidem cum dexteritate, ut si in Patria mansiffet, haud dubié memorati Schuleri Successor in officio factus effet. Enim verò divina providentia 1612. ad Collegii Annai Inspectionem à Senatu Augustano desideratus, vocationem Serenissimi Ducis Johannis Friderici permissu clementissimo, accepit, &, quanquam 1630, cum aliis Evangelicæ Religionis Ministris à Pontificiis fuerit ejectus, anno tamen 1632. Gustavo Adolpho, Suecorum Rege, Augustam occupante, revocatus, stationem ad suprema usque fata tenuit. Maritali amore complexus est Margaretham Mauziam Civis Stuttgardiani filiam, quâ cum 13. liberos genuit. Eâ verò demortua 1635. sequente anno i, Barbaram Laugingeriam duxit, nulla prole fœcundam. Vir exquisite doctus. linguarum Orientalium, Hebraica, Chaldaica, Syriacæ & Arabicæ peritissimus, qui testibus Collegii sui Administratoribus, multa laude & elogio digna in erudiendâ Juventute Scholastica effecit. (a) Unde & apud exteros infigni famâ floruit, maxime apud Argentinenses, qui Virum summis extulerunt Enco-

(a) Alla in Sachen der Evangelischen Burgerschaft in Augspurge p. 433.

Wirtembergensium Pars II.

117

Sic enim inter alios de illo, Johannes Encomiis. Schmidius, Theol. celeberrimus: Hodie, scribits præclaram Scholæ Augustanæ operam navat Petrus Meuderlinus, quem Theologum effe eximium, Philolophum excellentem, Oratorem disertum, Poëtam ingeniofum, Orientalium linguarum cognitione clarum, fimul religionis ac pietatis amantissimum, partim monumenta publica docent, partim è familiaribus colloquiis, quæ superioribus annis cum co fuavissimè sociavimus, quorum vicem nuncliterarum missiones sustinent, nobis constat, vid. memor Wegelin. ap. Witten, Decad. VII. p. m. 936. verò, qua erat modestia, Tobiæ Sartorii testimonialibus literis, Argentina 1632. d. 16. Junii illi datis, in quibus Meiderlinus non minus apprimè celebratus, subicripsit: Hoc ego nunquam ambivi, nunquam affectavi, teste Deo, & talia multa producere possem. DEO Soli gloria! Caterum in fide folidus & constans, quod excellentilibro sub titulo : Æterni Evangelii Luthero Catholici , comprobatum dedit. Senio contectus placide expiravit in Domino d. I. Junii 1651, atatis 69. Pro rostris Ecclesiæ Supremos illi honores, Conciones ex Joh. XIV. v. 19. reddidit Joh. Henricus Faber, Sympatriota Wirtemb. Senior Augustanus & Pastor ad S. Ulricum, quam omnino vid. p. 25. fegq.

Scripta.

EVangelium Lutherano Catholicum eternum, Bee weisung / daß die Lehr von der Gerechtige feit deß Glaubens allein durch Christum b 3 auß

erii

uit.

ru.

un-

per

Kir-

og:

nne

mi-

triâ

for

ntia

Au-

ucis

pit,

210-

nen

gu-

ma

eft

am,

tuâ

iam

tus.

Sy-

egii

(a)

unt

co-

it au

auß Gnaden Gottes je und allezeit übe lich und bekandt gewesen / Augspurg/ 1621.4.

mi

do

ini

Ulr

Ma

Pre

OS

ne

piu

fec

æta

ipf

he

qu

Rleine Catechismus / das ist / Furke Warnung / Ermahnung und Trost · Schrifft nach Anleitung des Heil. Catechismi/Rempten/ben Chentoph Krausen/ 1621. 12.

Betra htung deg An. 1623. d. 7. Novembris vom Summel gefallenen Feuer Zeichens / Hugfp.

16 4.4.

118

N 1182 WILHELMUS HEERBRANDUS. Præpositus Denckendorffensis, Ge-Cl. 1622. 06. 1658, neralis SuperIntendens, Confistorii Adiesfor, & Ecclesiastes Aulicus, An. 1582.d. 16. Maj Patre Christoph. Nicro Wilens, Matre Margr. Snepfia, natus est. Ætatis anno septimo Ulmensium Gymnasio celebriillatus, literas ibidem didicit, donecAnno 15 3. Tubingam in Stipendium traductus. consueto honores Philosophicos capessendi idoneus effet. Quibus assumtis & Repetentis obrento charactere, Ministerium 1607. Uraci inchoavit, Diaconus ittius Ecclesia ordinatus. Inde Feuerbacum. pagum una horula Stuttgardia distantem 1614. translatus, An. 1624. ad Diœcesem & Ecclesiam Uracensem SuperIntendentis axiomate auctus, rediit; denique 16 7 ad Ecclesiastis Aulici & Adsessoris in Confilio Sanctiore Spartam vocatus, tres & viginti annos muneri præfuit. Anno 1648. sub ipta Concione Apoplexia tactus, Dei gratia convaluit. Ex quo 1650. Prapoliti Denckendorffensis & Generalis Inspectoris dignitate ornatus, nihilominus Serenissimi

mi Ducis Eberbardi III. Confessionarius mansit & domicilium Stuttgardiæ fixum habuit. Conjugium iniverat primò cum Cordula, Joh. Cunradi Effichii, Universitatis Tubingiacæ Syndici, filiâ. Deinde cum Maria Welferia, Jacobi Reihingii, Ex-Jesuitæ & Profesioris Theologi, Vidua; ex quibus octo filios, lexque filias & ex his 27. nepotes cum 11. pronepotibus vidit. Theologus prudens, cordatus & pius, qui post cladem Nordlingensem Stuttgardia secedere noluit, paria cum Auditorum Cœtu fata experiri cupiens. Vitam deposuit d. 12. Maji. 1658. ætatis 76. Ministerii 51. die 16. Maji, qui natalis ipsi fuerat, terræ mandatus Concionem Funebrem ex 2. Tim. IV. dixit Johannes Christophorus Hingher , Collega & Antittes Ecclesiæ Cathedralis ; quam vide.

Scripta.

PSich : Predigt über Herhog Johann Frides richen zu Würtemberg auß Efai XL, 6. 7. 8. Stuttg. 1628. 4. in 6. Pogen.

über den Tod Johannis Custodis Würtembl. Leib • Medici, ex Ador. III. v. 15.

Stuttg. 1628.4. über Herkogin Agnes von

Wurtemb. ibid. 1630. 4.

Uber Herrn Ferdinanden Franciscum, Gachsischen Pringen/ auß Pf. 126. 5.6. ibid. 1630. 4.

Ober Tobiam Lottern Stiffts-Predigern zu Stuttgardt / auß Ps. XXXI. 15.16. ibid. 1631. 4.

h 4 Uber

uha

31

are

ifft

me

mo

Tp.

JS.

ie-

.d. gr.

lo-

us,

us

12-

-0

n,

40

m

iit;

in

nti

11-

40

lis

Ti-

mi

Leich: Predigt über Erasmum Grüninger Probe ften zu Stuttgardt/ quß Actor. XX. 25.26.27. Stuttg. 1632.4.

Cl. 2623. CONRADUS HOCHSTET-TERUS, Specialis Superintendens & Pastor Kircho - Teccensis natalem diem habuit Gerhufæ Blabyrensis Prætecturæ pago An. 1588. Patrem Martinum, Iudicii Adiessorem, Matrem Annam, ex familia Stumpiorum. Ingenio & memoria cum valeret, artibus ac disciplinis imbuendus Gymnasio primum Ulmensi, dein Pædagogio Stuttgardiano; porrò Scholæ Claustrali Blavifontanæ Anno 1600, & post quadriennium Bebenhusanæ insertus Exin Tubingam in Stipendium Ducale promotus, secundo anno Magister Philosophia & tertio, Praceptor Juventutis Monastica in Collegio Mulifontano constituitur, ubi Abbatis favorem sibi fa-Exacto quadriennio Diaconia Bracilé conciliavit ckenheimens 612. & post lustrum 1617. Stutt. gardianis successivé; ulterius Pastoratui ad D. Leonhardun adhib tus, decem annis Spartam posteriorem o navit, ex qua 1626 Episcopiæ speciali, Kircho · Teccensis & Nurtingensis Diœceseos, præse-Etus, 35 annos munus gravissimum administravit. Fædus matrimoniale pepigit primò cum Ursulâ, Michaelis Kochii, Præfecti Blabyrensis filia, quæ cum iplo 22 annos luavirer vixit undecima prole Secundis nuptiis sibi junxit Annam Reginam, Salomonis Kieferi, icidem Præfecti Blabyrensis, gnatam, quæ 15. annorum spatio septena prole parentem fecit, utraque verò ex 18. liberis,

27,

27.

Jac.

(a) gul

Cla

que

Atic

nat

An

Ac

Sec

Te

trit

Su

dri

fin

Do

ni

lia

Ka

li n

be

fii

ter

D

ni.

27. Nepotum Avum. Theologus erat, M. Joh. Tac. Grammero, Præc. Bebenhulano Encomiaste, (a) magni Nominis & Vir supra laudem; qui singulari Ducis Serenissimi Eberhardi III. gratia floruit, cum rarissimo planè Exemplo sex filii ejus in Scholas Claustrales & Stipendium Ducale fuerint recepti, quorum bini, alter in juventute, in officio Ecclesia stico alter præmature extincti. E reliquis maximus natu, M. Joh. Ulricus, Paftor Oweniis evafit ante octennium defunctus. Alter Dominus Johannes Andreas, SS. Theol Doctor, antehac Professor in Academia Tubingensi Theologicus, hodie Abbas Bebenhusanus & Generalis SuperIntendens, atque Secretioris Ordinum Provincialium Senatus Præles. Tertius, Dominus Joh. Fridericus, Theol. Doctor, trium Wirtembergiæ Ducum Concionator Aulicus Superior & per 27 annos Confessionarius, Synedrii Sacri Adlessor & Præpositus Denckendorffensis, simulque SuperIntendens Generalis. Quartus, Dominus Johannes Sigismundus, Prælul Anhusani Conobii; quiomnes etiamnum superstites. Filiarum unica Anna Margaretha, Domino Matthiæ Kauffelino, Marpacensium SuperIntendenti Specia-E Nepotibus eminent, Dominus Andreas Adamus, Theol. D. & Protesfor Tubing. celeberrimus; Dominus Matthæus Conradus, Gymnafii Stuttgardiani Professor. Moralium, ejusque frater Dominus Jacobus Fridericus ex Diacono Tubingensi SuperIntendens Lustnaviensis, uterque Domini Præpositi Denckendorff., ilte verò Domini Abbatis Bebenh, filius. Ex universa familia, si neptium

(a) Vid Cone, Fun. Epised, fesund. p. 32.

roba

27.0

T-

lens

buit

83.

An-

oriâ°

ym-

gar-

nno

tus

010-

ter-

Au-

i fa-

Bra-

utt.

on-

rio

Kir-

efe-

vit.

ulâ.

Juæ

ole

Re-

by-

ena

is ,

17,

neptium maritos connumeres, in hunc diem plusquam viginti Ecclesiæ Dei, & Ministerio Verbi inserviunt. Cæterum & illud memorabile est, quod B horum omnium Parens & Avus, durante suâ Inspectione 75. Pastores in Ecclesias suas introductos, impositione manuum confirmaverit. Ita satur vitæ ex constipatione vesiçæ & alvi, annum Ministerii jubiléum agens mortalitatem exuit, summæ Civitati addictus, Die Dominico, manè 10. Februar. 1661. ætatis 78. Ministerii 50. Pro Suggestu Virum laudavit, Joh. Wendel, Angelin, Diaconus ejus ex Hebr. XIII. v.7. Epigramma D. Christoph. Wölslin, Præpositus Stuttg. adidit ad filios:

Candor & est pietas vestri sic nota Parentis, Ut facilè nostrà laude carere queat. Natorum series, studio devota sacrato, Patris ad Exemplum serviat usque DEo!

Cl. 1623. JACOBUS GRABIUS, (àGrab,) Abbas Lorchensis & Antistes Ecclesiæ Collegiatæ Stuttgardianus nobili prosapia oriundus, natalem habuit A. 1583. Post trivialis & Claustralium Scholarum prævios cursus A. 1605. d. 5. Febr. Magister renunciatus inter 34. Comilitones quartum locum obtinuit. Theologiæ deinceps studio ea diligentia incubuit, ut A. 1612. Stuttgardiam ad Diaconias & mutationibus ex voto sluentibus circa annum 1618. ad superIntendentiam & Pastoratum in Xenodochio progressus fuerit. Quam stationem usque ad annum 1627. cum administrasset, Abbas Lorchensis constitutus est, Enim veró Edicti Cæsa-

ei

Tei c

Tole

defi

exce

in E

gnit

can

juci

eru

Dia

pof

met ab I

Spe

berg

pro

rei,

que dier

an.

Lei

rei de restitutione Monasteriorum vigore expussus, Josepho Oesterlino, suo in officio Successori interea defuncto, denuò successit anno 1629. Tandem post excessum Tobia Lotteri, D. Theologi Antistitium in Ecclesia Cathedrali cum annexa Consistorialis Dignitate reportavit. Vir. I. V. Andreæ testimonio, candidi & tranquilli animi, quem commilitonem. jucundissimum appellat, nec non raræ & multiplicis eruditionis Theologum. Filium genuit Jacobum, Diaconum Wa blingensem. Occupata anno 1634. post Nerolingense prælium tota regione, ipsaque metropoli Stuttgardià, cum aliis remanlerat, led ab Hispanis militibus una cum Martino Hoockio, Speciali SuperInt, manibus post terga revinctis Leobergam abductus, nescio quò avectus fuisset, nisi providentia divina, operâ cujusdam Belli Ducis Cæfarei, qui Hoockio præfertim optime volebat, utrumque liberaffet. Etsi verò ad officium hoc pacto redierit, haud diu tamen supervixit, peste extinctus an. 1637. ætatis 54. Ministerii 25.

Scripta.

Pedagogarchen, auß Pf. 77. v. 11. Tubingen/

Leich · Predigt über Fr. Margaretha Baurin. ib. 1624. 4.

Leich · Predigt über Herkog Friderich Achillem von Würtemb. auß Ef. LIV. 7.8. Stuttgardt/ 1632, 4.

Leichpr.

lus-

iin .

nod

m-

tos.

vitæ

iu-

itati

61.

au-

ex

Ain.

bas

lla-

naali-

br.

ar-

dio

rca

nin

em

bas

rei

ad

Leich Predigt über Johann Kielmannen von Rielmanns Ed/Geheimen Rath/auß 2.Tim. IV. 7.8 Stuttg. 1633. 4.

amo

Clor

præ

ped

nati

ctar

men

d. 2

niel

men

gar

An

cine

plo

Sch

mi

app

Stu

tus

Ev

rat

Inc

mi

cui

rei

rat

Fr

du

po

ED!

ing

Leichpr. über Heren Ulricum Brollium, J. U. D. & Directorem Confist. ex Syr. 4. v. 33. Stuttgard.

Cl. 1624. JOHANNES CUNRADUS GOE-J BELIUS, Senior Augustanus & Pafor ad S. Annam, natus d. 6. Januar. an. 1585. Börtlingæ, quæ Oberwaldenfis Ecclesiæ, in Dicecesi Goppingensi filia, Wilhelmo Gobelio, Hennebergensi, Venatore, & Anna Anckelina, Parentibus; quos puer admodum in Montem Pelicardum fecutus tenellam linguam primis literis & gallico lepore imbuit. Hincin Patriam redux Rechberg. husanum & Waschenbeurense trivium, utrumque Romanis facibus infectum, arduo labore diurno. (quippe per milliaris Germanici Intervallum) adire juss, discendiardore obduravit, dum Göppingæ an. 1597. & Stuttgardiæ 1598. liberaliori disciplinæ subjiceretur, quæ biennio Comobiali Gymnasio Tyronem perquam aptum reddidit, ut Adelbergæ primum sub Abbate Osiandro, d 11. Januar.an. 1799. feliciter immitteretur. Secutum alterum Monasterium Bebenhusanum Abbate Johanne Stechero post quinquennium, tandemque nobile illud Collegium Tubingense Theologicum, 1606. Ecclesiæ Seminarium percelebre, ubian. 1607. d. 19. Januar. laurum secundam accepit ordine secundus. Quo temporis intervallo hanc sibi laudem paravit, ut Ingenii alacritate, judicii acrimonia & morum amœ-

do:

amonitate plerisque sodalium antecelleret, Inspe-Horibus verò & ductoribus suis delicio effet. Duas præterea principes linguas quà foluto, quâ ligato pede, familiares adeò fibi fecit, ut in totius vitæ ornatum & ulum sufficerent, cui tertiam Sacrosan-Etam. Petri Meuderlini ductu, maturis annis adje-Anno 1607. d. 11. Octobr, primam Concionem publice habuit Neckerhufæ, factus an. 1608. d. 29. Jun. Scholæ Adelbergensis, sub Abbate Daniele Schrötlino, Præceptor, ubi inter alios Johannem Glöcklerum, postea Pædagogiarcham Stuttgardianum, Virum doctiffimum discipulum habuit. Anno 1609, d. 16. Aug. Pastor Hundsholzii, vicino Comobii Adelbergensis pago, & biennio elapso anno 1611. 17. Sept. Schornbachii, districtus Schorndorffensis, Minister ordinatus, insignes animi dotes per quadriennium in tantum Superioribus approbavit, ut anno 1614. d. 29. Nov. Pastoratus Stuttgardianus in D. Leonhardi æde illi fuerit collatus. Anno 1616. d. 7. Nov. ab Augustano Senatu Evangelico desideratus, Principis permissu ad Senioratum Ministerii & Pastoratum ad D. Annam abiit. Inde 1629. d. 8. Aug. cum Collegis suis in Exilium missus Stuttgardiam rediit : Vix autem eò secesserat. cum Durlacum Antistitem & Ecclesiarum Inspectorem Generalem poposcit, quod officium ea moderatione & dexteritate geffit, ut & Princeps inclytus Fridericus mirifice virum probaret, nec iple Erhardus Machtolfus hunc Successorem indignaretur; postquam 1630. 10. Junii ad officium prænomina. Biennio ibi exacto Augustam revocatus ingenti Evangelicorum gaudio usq; ad annum 1635.

non im.

. हर्न

ard.

DE-

Pa-

85.

icelen-

Pa-

caralli-

erg.

que

no,

dire

ngæ

ipli-

afio

ergæ

an.

rum

Steillud

Ec-

19.

dus.

avit,

rum mœ126

docuit, quo d. 6. April, iterum exul factus in Patriam remigravit, ubi intra quadriduum ex ardore febrili subitò emarcuit. Maritus factus altera Vice; primò cum Margareta, Josephi Frischii, filià 1609. 15. Aug. quam viginti tribus annis fociam an. 1632. magno cum luctu Augustæ extulit, filio cognomine, Augustanæ Ecclesiæ postmodum ad S Annam Diacono, in solatium Patris superstite; sed tamen an. 1667. d. 28. Aug præmature denato. Deinceps. cum Anna Maria Erhardina, Johannis Prechleri Viduâ 1634. 30, Jan. quæ marito supervixit. utrâque XV. liberos procreavit. Theologus, quem, ex Joh Val. Andreæ præconio (a) beatum libertate lua; felicem meritis in Ecclesiam conspicuis; gloriofum fide servata; honoratum tot rariorum dotium memoria; posteris sui ordinis per cuncta ætatis & conditionis intervalla imitandum dixeris. minem fuisse quis dissimulet, inter homines verò è paucis eminuisse, ne invidia quidem & ejus filia calumnia negaverit. E Nobilibus in Patria Ferdinandus Geizigkoslerus, Produx Wirtembergicus, Virum valde observavit, & scripta ejus in deliciis habuit. Edidit cum alia, tum inprimis Nobile Opus Homiliarum in Augustanam Confessionem, quo rei Theologicæ peritiam eximiam cum facundia conjunctam est testatus, immortale sinceritatis fidei & accurati judicii symbolum. (a) Præfixa sunt operi Variorum Theologórum Judicia & Elogia. Imprimis Augustanum Ministerium in Præfatione memorat: Conciones istas è luggestu recitantem nonnul-

(a) Vita 7. C. Gabeliip. 33. feq. (b) Ibid p 31.

los l Digr hibu tor fr læ ar 35. V 12. E

Voce Re Scrip

gust,

Anni Hon

Jo tem gua

FRANCKES

Wirtembergenfium Pars II.

127

los Monastici Ordinis Viros insignes & pracipuae Dignitatis audivisse & testimonium ei gloriosum exhibuisse, quod acerrimus Aug. Conf. Propugnator successivation (c) Extinctus est, ut diximus, sebriculardore. 1643. d. 8 Julii. Ætatis 58. Ministeris 35. Vitam J. V. Andreæ exposuit, Stuttgl. 1644. 12. & M. J. Schübelius, duabus philyris vernacula scriptis. Johannes Majer, Senior Rev. Minist, August, dona Carmine expressit sequente:

Voce, styló facilis, gravia atque abstrusa reclusit, Reddidit imò ipso lucidiora die. Scripta Virum pingunt, Methodus, Confessio, fama. Ipse sacri quondam Sol, jubar, aura chori.

De Scriptis Confer. H. Witten. Diarium Biogr ad Annum 1643. & Ephraim Prætorii Bibliothec. Homil.

Epitaphium exhibet J. V.

Andreæ-

C. S.

JOHANNES CUNRADUS GOEBELIUS, Börtlingâ Würtembergicus Eruditionis Singularis, Linguæ disertæ, Morumque placidiss-Theo-

(e) Serpilius Epit, Theol. Sues, I, cit.

tri-

fe-

ice;

09.

32.

mi

nam

nen

eps,

Ex

em,

tate

20-

oti-

tatis Ho-

ròè

ca-

Vi-

pus quo

38 is

peri pri-

mo-

los

Theologus. Augustanæ Ecclesiæ Antistes Probatiss. Postquam Gregi Christiano diversis in locis per annos triginta quinque magna fide & solertia utiliter præsuisset, BIS Maritus, Et XV. liberorum PATER, Secundum exul, placide in Christo obiit. Annos natus LVIII. Mens. VI. D. II. VIII. JD. JUL. A. C. M. DC. XLIII. LÆTAM RESURRECTIONEMEX-PECTANS.

Scripta.

Peich Predigt über Fr. Sybille, herkogin gu Burtemberg zc. feeliges Ableiben/Stuttg.

Gratulations - Predigt als Repfer Ferdinandus II. Die Huldigung ju Auglugspurg empfangen/auß

1. Sam. X. v. 24 27. Augsp. 1619. 4. Sochzeit: Predigt über der Berlobnuß M.Das bid Steudlins / und Jungfr. Ursula Ale brechtin / auß. 1. B. Mos. XXIV. v. 55.61.

Ulm/1619 4. Gebett in Gefährlichen Zeiten und Läufften/ Augspurg/1619. 8.

Christiche Wahl Predigt / Augspurg/ 1620.

Jobs

Jot

Fri

21 u

Pro

21u

tan

fee

bi

cen

tâ i

bin

Ru

CUI

ne

rer

de

Wirtembergenfium Pars II.

129

Johs Bottschaft / auß Hiob I v. 20.22 Uber den Tod Jacob Werner Kullingers/J.U.L. Um/ 1621.4

Troft Schrift zur Gedult und Beständigkeit der Lehre deß Evangelii/Stuttgardt/1630.

Augfpurgifche Adoni Befeck, over Difcurs de Lege Talionis, Augfpurg, 16 3.4.

Prolegomena Augustanæ Confessionis oder XVI. Pres digten von der Augspurgischen Confession, Augsp. 1633. 4.

Augspurgisches Glaubens Bekanntnuß ober Ehristl. Predigten barinn die Augspurgische Confession erläutert und verthäidiger wirds Franct 1654. fol. insgesamt in 211. Predigsten (una cum Prolegomenis, que alias seorsim edita sunt.)

JOHANNES VALENTINUS AN- Nat. 1586. JDREÆ, Johannis Abbatis Regiofon- Cl. 1624. tani, & Mariæ Valentini Moseri, Præ. 0. 1654. fecti Herrenbergensis gnatæ filius, Jaco-

bi Andreæ, Cancellarii Tubingensis, Nepos, sucem primitus aspexit Herrenbergæ, ipsomet in Vitâ suà & Parentore in Conc. sun, testibus; non Tubingæ, ut Dn. Serpilius habet. (a) d. 17. Aug. 1586.
Rudimenta literatum posuit Regiosonti, quo
cum Patre 1591. traductus suerat, sub informatione privata quorundam Studiosorum. Post sata Parentis 160. Tubingam cum matre concedens Academiæ se applicuit, laurea prima ornatus d. 12.
i Sept.

(a) Epitaph. Theol. Such. p. 10.

nti-

fia-

nta

iter

ul,

itus

ID.

AL-

EX-

in iu

ittg.

us 11.

/auß

Das

.61.

ften/

1620:

robs

2110

ciat

An

fici

niq

dig

fibi

Elif

pen

reli

Pal

nor

lite

equ

ran

gri

am

Vi

cur

rin

ptu

mi

del

(c)

vai

COL

pu

dia

gu

Sept. 1603, fecunda post biennium. Mechanica & Matheseos studiis plurimum delectatus, nondum vicennis quinque Discipulorum informationi prafuit, accepto, 100. florenorum didactro cum vietu. Anno 1607. externas Academias visitavit, Argentinensem scilicet Heidelbergensem & Francofurtinobile Emporium, factus duorum Baronum Cazianorum, cum Lauingæ, cujus celebre tum erat Gymnasium, versaretur, ut & Henrici & Burckhardi Truchsessiorum Informator, cum quibusin Alfatiam, Helvetiam & Gallias, in reditu verò Basileam se contulit. Hinc porrò cum Philippo à Gemmingen, cujus informationem & curam 1611. susceperat, in Austriam, Carniolam Italiamque iter fecit, ex quo redux hospitio Stipendii Tubingensis Ducali gratia exceptus Collegium Marhematicum 1613. aperuit, quod Studium juxta Theologiam & lectionem Patrum impense excoluerat : Unde jam tum collectanea Mathematica in lucem edidit, atá; à B. Matthia Hafenreffero ad delineationes quasdam Opticas & Tabulam Geographicam in Templo Ezechielis conficiendam adhibitus. Ministerio initiatus d. 24. Febr. 1614. ætat. 28. Diaconiam Vaihingensem administravit sex annos, duplici urbis incendio non parum afflictus. Inde 1620. d. 25. Febr. SuperIntendens Calvensis factus, decem annos muneri sub variis calamitatibus præsuit, donec restituto Principe Eberhardo 1639. d. 14. Jan. in Concionatorem Aulicum & Confistorii Assessoforem, tametsi diu reluctatus, adscisceretur, in quo officio 1641. d. 27. Sept. spontanea Universitatis Tubingensis oblatione Doctor Theologiæ renunciatus

Cumque vires languescere inciperent Anno 1650 ad Abbatiam Bebenhusanam à Pontificiis redditam; cui 1651. Tetrarchia accessit, denique 1654. ad Adelbergense Coenobium iisdem dignitatibus translatus fuit. Matrimoniali vinculo fibi Anno 1614. d. 2. Augusti conjugavit Agnetem Elisabetham, Josuæ Gruningeri, Pastoris Boppenwilensis, filiam, ex qua novem liberos suscepit, relictis, filio unico, M. Gottliebio Gottofredo. Pastore Wangheimensi & geminis filiabus. nomia Viri & merita tum in Ecclesiam tum in rem liverariam universam si ex asse re censere velimus. equidem justi Tractatus materiem haberemus; Durante Ministerio varias in gravissimis negotiis peregrinationes publica Authoritate suscepit, in Austriam sc. 1619. Noribergam, 1620. Augustani Vindelicorum 1632. Argentoratum tertia Vice, cum primis Anno 1637. qua occasione Viris celeberrimis passim innotuit ab omnibus humaniter exceptus & magni æstimatus. Erat enim Vir acutiffimi ingenii, subactique judicii test. (b) Carolo. Vir defecatæ mentis & fervidi Spiritus, Antonio Reifero; (c) acer & flammeus, D. Majero, judice (d) ex variis libellis, quorum 36. etiamnum Studiosus vel composuerat iple, vel ex aliis linguis transulerat, in publicum emissis celeberrimus; qualia sunt Subsidia facræ & literariæ rei, Epistolæ, Seleniana Augustalia, inscriptæ, & Menippus, sive Satyricorum Dialogorum centutia, inanitatum nostrarum Speculum:

æ å

dum

præ-

1 Vi-

Ar-

fur-

Ca-

erat

rck-

usin

verd

po â

iter

enfis

cum

iam

nde

dit.

uas=

em-

erio

iam

UI-

. d.

cem

do-

lan.

flo-

qup

tatis

un-

atus

⁽b) In. Memor. T. II. lib. VI. p. m. 89.

⁽t) Apolog. Epift. p. 111.

⁽d) In Oral, Fum. Caroli XI Reg. Succ. p. 150

nol

tem

tuff

Cy

nio

con

ten

ODI

M

etia

cio

rui

bu

lix

qu

N

fed

Au

dia

di

fel

du

mi

fer

culum; quæ ut reliqua omnia fingulari styli elegantià & varia doctrinà præ multorum operibus eminent. Præter linguas cardinales, etiam Gallicam. Italicam & Hispanicam tenuit. Sed nec minori pietate & Zelo pro verâ Christianismi praxi excelluit. Restaurator quippe ordinationis Ecclesiastica & sanctioris disciplina indefessus. Reformationis Ecclefiæ Lutheranæ, quantum ad mores, fummè cupi-Unde præ aliis omnibus à D. Spenero, tanto operi judicatus idoneus, quem etiam â mortuis revocare voluisset, (e) Anno 1646, d. 6. Novi satagente Augusto, Principe Brunsuicensi, in ordinem fructiferæ societatis adlectus, nomen accepit Fracidi, Def Murben / fenio & rudi ejus conveniens, cum emblemate Musci effætæ arbori adhærentis. & Symbolo: Etiamnum viret. Reliquæ virtutes in eo tantæ fuerunt, ut magnorum Principum gratia per omnem vitam floruerit, & à Serenissimo Brunsuicensium & Lunæburgensium Principe, Augusto Anno 1642. in Consiliarium Ecclesiasticum electus ultra 900. epistolas propriâ illius manu exaratas 12. annorum spatio acceperit, ne quid de ingentibus Ducalis ejus clementiæ benefactis commemoremus. Neque minus ab aliis viris tum erudiditionis fama tum generis nobilitate inclytis magno in pretio habitus, atque à plurimis Artium Mechanisarum Cultoribus frequenter salutatus, ita ut vix unquam hospites deessent. Quod verò Fraternitatis Roseæ Crucis Autor fuerit, uti Godofredus Ar-

⁽d) Vid. G. Neumarcks neu fproffenben Palm , Baum oder Historie der fruchtbringenden Gefellchafft/p.m.: 286.

⁽e) Sid, Hifter, Pietismip. m. 31, edit, Germ,

noldus qui eum quidem præ omnibus aliis Wirtembergiæ Theologis passim dilaudat, affirmare fustinuit, (f) veritati non respondet; id quod nuperrime folide demonstratum dedit Salomon Cypriani (g) & post ipsum A. Carolus junior (h) ut mirum sit, quod B. G. Struvius (i) figmento fidem præbeat, quanquam Collegii illius conscium fuisse non temere negaverim. Fuisse autem fratres illos Roseæ Crucis sub ficto nomine, revera heterodoxis quibusdam principiis præfertim, opinione Chiliastici regni imbutos, certissimum est, quos cum J. V. Andrez propter Matheseos & Mechanices culturam toleraret, imò per literas vel etiam domi amice ab iis compellaretur, in suspicionem collusionis cum Fanaticis à malevolis & rerum imperitis adductus fuit. Sed & à præceptoribus Collegii Bebenhusani, Rothio imprimis Calixtinismi coram Illustri Consistorio accusatus fuit; quod tamen accusatore citatum graviter corripuit. (k) Nec enim is Calixti hypothelibus favit unquam, fed dissensum suum in literis ad Seren. Duc Augustum cordate testatus est, (1) Cæterum & invidiam atque obtrectationes multorum libero scribendi genere incurrit, quos inter Caspar Bacherus, Professor Academicus, Anti-Menippum edere non dubitavit. Sunt tamen, qui Ministros Ecclesiæ nimirum traduxisse deque Satyris suis juvenilibus in fenio eum poenituille affirment, vid. Drufung Def Geiftes

(f) Histor. Haret, Tom. II, Libr. XVII, cap. 18 5-3.

(g) Vid Serpil, Epitaph, Suev. p. m. 13.

(h) In der Murtembergif. Unschuld, Lib, III. Cap. IX p.m. 431.

(i) Introd. in Rem. Liter c. 9. 5. 29 p. 466.

(k) Vita ejus Manuscripta. (1) Serpilius I, e.

an-

ni-

m,

-910

uit.

an-

ile-

pi-

nto

re-

ita-

em

ra-

ens,

itis,

sin

gra-

mo

Au-

um

exa-

in-

me-

ıdi-

gno

ha-

VIX

iita-

Ar-

nol-

aum

omi

Beifted Elia Pratorii, p. m. 569.954. Nec certe reliquis humanæ vitæ miferiis caruit Andreæ, quippe qui patriæ ruinam spectaverat, militum sævitiam in proprio corpore expertus, quorum unus fclopeto in latus viri adacto costam illi fregit. Incendium non Vaihingæ folum bis, fed & Calvæ tertia vice perpessus ultimo in loco varia & memorabilia documenta Manuscripta amisit. Quatuor annorum puerum forte in horreo cujusdam Civis fœno, quod inferebatur, injectum & obdormiscentem plaustrum cum quadrigis pertransivit, Deique unius potentia incolumem servavit. Id quod alio quoque tempore factum, cum currum confcendere vellet immissis rotæ pedibus, quæ procedentibus equis subità circumacta, crura torumque corpus ejus fregisset, nisi interjectu ingentis lapidis fuisset retardata, cujus tamen periculi vestigium per omnem vitam hæsit. Cum infirmiore valetudine à teneris conflictatus. fatur omnium rerum beata analysi potitus est Stuttgardiæ, quò Principis indultu familiam traduxerat. d. 27. Jun. 1654. ætatis 68. Ministerii 41. bolum ejus erat : In te Domine, speravi, non confundar in æternum, ex Pl. 71, 1, ex quo suprema verba dixit Christophorus Zellerus, Ecclesiastes Aulicus. Effigiei æri incifæ ipfe Distichon apposait:

Magnificat canto relegens benefacta Jehova, Ast vitam relegens : O miserere mei!

Vitam proprià manu descriptam reliquit, typis non indignam, ex qua plurima decerpsimus.

Epita.

E

An

7

Her

Chri

Epitaphium alius adornavit

Cui Sol semper erat Jesus, qui claruit Uno

Nunc phœbo fulget clarior ille magis.

Andreæ Nepos ille nitens virtutibus astrum,

Qui patre major, Avo persimilisque fuit,

Meminit ejus, sed paucissimis, G. Matth. König, in Bibliothec. p. 38. ubi tamen Anno 1628, de mortuum salso scribit. Scripta recenset Hendreich in Pandectis Brandeburgicis.p. 177. conf. G. Serpilium loc. cit. qui diversa memorabilia.

Scripta.

COsmoxeni Genitura 1612. Mompelg. & 1619. Argentor 12.

Summa doltrine Christiane, Tub. 1614. & Luneb. An-

Hercules Christianus, Argent 1615.12. Christianismus genuinus, Argent. 1615. 12.

Turbo Comædia, Argent. 1016. 12.

2

Theca

rtè

ipam

eto

rice

cu-

um iod

o-

m-

let.

jus fit.

us.

itt-

at.

m-

-מכ

ma lu-

NO

:a.

¥26 Memoria Theologorum Theca gladii Spiritus, (est opus Tobia Hessi.) Tubing. 1616.12. Menippus prior & posterior. Argent. 1617.18. Bero-Invit tio ad fraternitatem Christi, prior Argent. 1617. posterior 1618. Peregrini in patrid errores, Utopia 1618.12. Mythologie Christiane, five virtutum & vitiorum vita humana imaginum libri tres. Argent 1619. 2. Turris Babel, five Judiciorum de fraternitate Rofacea Crucis Chaos, Argent. 1619 12. Reipublica Christiano - politana descriptio, Arg. 1619. in 12. Memorialia. Incendium Vaihingense prius & posterius Arg. 1619 12. Curiositatis pernicies Stuttg. 1619. & Argent. An. 1670.12 Civis Christianus, 1610. Christiana focietatis Idea. Tub. 1620. 12. Christiani amoris dextera porreda, Tub. 1620. Fama Andreana reflores ens. Argent 1630.12. Threni Calvenses, quibus Urbis Calva bustum, fors prasens lamentabilis & innocentia expressa, Arg. An. 1635 12. Adus Doctoreus Theologicus, Tub. 1642. Subidia Sacra & Literaria rei, Tub. 1642. Veri Christiani libertas. Bona causa fiducia. Theologie in omium. argent. 1648. 12 Theophilus, five Dialogi III. Stutte. 1649.8. Augustus Principisexemplum, Stutte 1546. Similia & typiex Job Arndio Luneb. 1643. Vita Job. Conradi Gœbelii Pastoris ad S. Annam & Senioris

5

ri Umb

n

Sele

Vito

Ose

(3)e

Ch

Fr

Be

(F)

(5h

Per

Ecc

Cyn

N

210

Ur

Fr

Lei

Wirtembergenfium Pars II. Senioris Ministerit Augustani, Stuttgardie & Norimberoa, 1624, 12. Umbra Sauberti delineata, Stuttgardia, 1647. 4. Sus nebura/ 1647 12. Seleniana Augustalia, Ulma, 1640 1654 12. Vita iplius Manuscripta ab ipsomet exarata typis digniffima. Germanica. Beiffliche Gemablde/ Tubing, 1612. Geiffliche Rursweil. Chriften Burger Schlacht. Friumph def Glaubens. Beiflung Chrifti. Gvangelische Rinder. Lehr. Chrift Rindlein. Peregrinatio Ecclefie. Ecclefia militans. Cynofura Ecclefiaftica. Wurtembergif. Rirden . Ordnung/ Stutta. 1639/49/58/87/8. Rurbe Rit chen - Historie auf L. Ofiandri Centurien gezogen und fortgeführt / biß auf 1618. Strafb. 1630 12. Quaspuraif. Confession. Undreifch . und Grunningerifch . Befchlecht. Buch/ Stuttg. 1644. 32. Krene Reder vom Ubelftand der Rirchen-Gotts/ Branckf. 1672. 12. Opus postbumum. Leichpredigt über Paulma Rudler/Abbten gu Dirfau / auß 1. Sam. XXV. v. 1. Zubingen/ 1627.4.

,)

THEO.

ing.

ero-

17.

101-

acea

510.

ofte-

An.

Dra-

An.

eolo-

n 85

ioris

N. 1586. THEODORUS THUMMIUS, Cl. 1625. Theologiæ Doctor & Professor in Ob. 1630. Academia Tubingensi celeberrimus, meus

Conterraneus, natus quippe in pago Hausen, Diœceseos Brackenheimensis, Anno 1586, d. 2. Novembr. Patre Loci Pastore, M. Gottofredo. Matre Anna, Leonhardi Posthii, Senatoris Esslingensis, Filia. Post consumtum in Pædagogiis tum Esslingensi, tum Stuttgardiano quinquennium Tubingam ulteriorum profectuum causa miffus, propriisque sumtibus annuo spatio sustentatus, tandem ztatis anno decimo quinto absoluto, qui fuit 1601. eò, quod in illo egregia summi Ingenii spes effulgeret, in numerum Alumnorum Collegii Bebenhusani receptus fuit, ubi post exactum biennium prima Laurea, atque post ingressum Stipendii Theologici An. 1603. d. 26. Febr. secunda insignitus est. Sunt. qui ex vulgari quâdam traditione ultimum fuisse inter Competitores existiment, sed contrarium affirmat Parentator, primum illi scilicet inter 2 2. Candidatos locum in solidæ & absolutæ Eruditionis testimonium publicum, fuisse assignatum. Absoluto igitur cursu Philosophico animum porrò ad Theologiæ studium appulit, ita tamen, ut Philosophicis haud quaquam valedicerer, fed ut in iis & fe & alios exercitatos redderet, variarum velitationum palæ-Quamvis autem & ingenium & Aram instituit. indefessa industria & pietas & eruditio Thummium bonis omnibus commendassent egregie, malus tamen genius ipsius egregiis conatibus & divinæ de ipso factæ constitutioni haud semel se opponere, sed

clam riora tur, quan ris in citus optin aliqu hoc i priva vulg depr quii fit v Micl Stuti foliti natu nen vide iplo non etian gard diu p innu Ann Tecc rente fund

(

Wirtembergenfium Pars II.

139

clamadmodum attentavit, hocagendo, ut ad inferiora subsellia detrusus pulveri Scholassico addiceretur, ne forte ad altiores gradus emergere posset un-Semel enim atque iterum ad Collaboratoris in Scholas quos Provisores vocant, stationem accitus á Theologiæ studio revocatus fuisset, ni viri optimi quidam illud impedivissent. Cum enim aliquando ad Confistorium Ecclesiasticum Illustre hoc ipso nomine esset ablegatus & Consistoriales privato examine eum explorassent, inipsoque haud vulgaris, sed solidæ eruditionis signa evidentissimæ deprehendissent, longè aliud & majus de ipso, quam qui ipsi adversabantur, tulerunt judicium. Accesfit votum Literatissimi quondam Viri, M. Philippi Michaelis Caulii, qui pro Officio Pædagogarchæ Stuttgardiani Scholis præficiendos examine tentare folitus, de Thummio Laconismo in relatione ad Senatum Ecclesiasticum usus: Thummius gibt feie nen Provisorem, sondern einen Professorem. Prævidens nempe ex donis in eo deprehensis, quæ de ipso utiliter aliquando essent eventura, (a) Unde non saltem à Scholastico pulvere liberatus, verum etiam Anno 1608, ætatis 22. ad Diaconiam Stuttgardianam legitimė vocatus fuit Quâ graffante diu pestifera Lue, præsentissimo vitæ discrimine & innumeris laboribus per sexennium administrata, Superintendentis Spartam Kircho-Anno 1614. Tecciæ primum & mox eodem Anno adhuc currente, Stuttgardiæ in Nosocomio reportavit. functo autem Andrea Osiandro, Cancellario Tubin-

(a) Luc. Osiander in Or. Fun. ap. VVitten. Dec. VII. p. 968, seqq.

US.

r in

neus

Hau-

6, d.

edo.

slin-

tum

Tu-

oro.

dem

OI.

lge-

ula-

imâ

unt.

e in-

ffir-

ida-

no-

igi-

00-

icis

lios

læ-

1 &

ium

ta-

de

fed lam

gici

bingensi, ex mandato Serenissimi Ducis, Johannis Friderici, consentientibus Professorum suffragiis, (invitus licet atque per ætatem, erat enim vix dum 31, annos natus, onerisque gravitatem le exculans,) Tubingam adProfessionem Theologia, nec non Paftoratum Oppidanum & Senatum Academicum adle-Etus, Gradum Doctoris A. 1618.d. 25 Febr folenniter recepit. Biennio post etiam Inspectio Ducalis Stipendii ei demandata, in quo munere humaniffimum æquè ac fidelissimum sese erga omnes præstitit, Cæterum Rectoratum tertia vice, Decanatum Facultatis Theologicæ pluries, annis Professionis suæduodecim gessit. Conjugem duxit Margaretham, Georgii Griebii, Civis Stuttgardiani Filiam, cum qua 21. annorum spatio undecimam prole genuit. Videbatur hoc modo fatorum iniquitatem, suorumq; invidiam feliciter superaffe, veruntamen inimicitiæ & persecutiones præter omnium opinionem illi excitatæ, virū ad extremum penitus oppresserunt. Vix enimStatione Academicam subiverat, cum funesta illa Tubingenses inter atque Giessenles Controversia ultro citroque agitari inciperet, in quâ cum Balthalare Menzero & Justo Feuerbornio, Theologis Giessensibus acrius quam par erat, congredi eum oportuit. Neque tamen ideò bella Domini contra varios hæreticos, Photinianos, Calvinianos, Flaccianos, Anabaptistas, Schwenckfeldianos, Enthusiastas, Weigelianos, aliosque Fanaticos malcule decertare supersedit; sed contra omnes editis scriptis nervosissimis strenuum sese Athletam oftendit, maxime verò contra Pontificios. Ex quibus Jesuitæ capitali odio adversus Thummium & Georg, Zexmannum inflammati, carcerem utrique

utriq fanel fet . bus a ratus Tubi derat fub r richt Chr Dbi fchei Autl cepti Pate fequ vit. Prin appr **Ipan** rolu mor reru hun Reg dun dun bito fe co ftici mif Toh Wirtembergenfium Pars II.

IAI Thummius

utrique & vitæ periculum crearunt. sanè Romam deferri ex consilio Lojolitarum debuiffet , verum instantissimis precibus & supplicationi-

bus ad Imperatorem Ferdinandum ista quidem liberatus via, led tamen custodiæ traditus fuit in arce Tubingensi. Cujus rei præcipuam occasionem de-

derat Libellus Germanicus à B. Thummio editus, fub rubrica: Chriftlicher wohlgearundeter Die-

richt auf die Frag : Db ein Evangelischer Chrift auf Begehren und nothigen Beltlicher

Obrigfeit / mit gutem Gewiffen gur Dabftis schen Religion sich begeben konne. ic.

Author inter alia scripserat : Contra sextum Præceptum inducit Papa incestum : Sanctissimus enim

Pater incestuosas quandoque nuptias approbavit, seseque hujusmodi commixtionibus ipse contamina-

vit. Papa Paschalis Boleslao Polono, Kioviensium Principi incestas cum Filia nuptias permisit; Papæ approbatione ac dispensatione Philippus, Rex Hi-

Spaniæ, in Uxorem duxit Sororis Filiam, sicut & Carolus, Austriæ Archi - Dux, Sororis Filiam, matri-

monio fibi junxit. Jefuitæ igieur, cumprimis L. Forerus, rem ad Imperatorem odiose detulerunt, nexa hunc in modum sequelà : Ferdinandum II. Cæsarem,

Regem Hispaniarum, & Archi-Ducem Leopoldum cum omni consanguinitate Austriaca esse secun-

dum Thummium, ex infando & lege divina prohibito Incestu progenitos. Sedirosa hinc deduci pos-

fe corollaria;nec mirum, si lectis hisce rebellarint Rustici in Austria. Exacerbatus itaque Imperator misso Legato Thummium à Duce Wirtembergiæ

Johanne Friderico, sibi tradi postulabat, quare illum

mis

riis,

um

15,)

Pa-

He-

iter

Sti-

um

2-

Ita-

uo-

eor-

21.

atur

iam

rle-

virū

ioné

gen-

que

080

rius

que

cos,

Itas,

lios-

con-

fele

cios.

um-

rem

ique

lum custodiæ mandare Princeps necessum habuit. (b) in quâ tædio miseriæ confectus biennio post huma-Theologus ex J. B. Carpzovii Enconis valedixit. mio, (c) de Ecclesia Christi optime meritus, cujus in docendo dexteritatem & perspicuitatem meritò grata mente non pauci è Saxonibus agnoverint. (c) Vir infinitæ Lectionis, prout Scripta docent, in quibus fæpè unum in locum congesta reperiuntur, quæ longo tempore ab alio vix potuissent ex variis conquiri Authoribus ; (d) Unde addisputationes ejus publice ipso vivo non tantum, sed & posthume à J.A. Osiandro habitas Studiosi undiquaque Tubingam confluxerunt. Disputator erat adeò felix, ut aliquando insolentiori cuidam Opponenti, de plausibilitate Argumenti sui nonnihil glorianti ad argumentum prolatum octodesim modis in continenti cum Auditorum admiratione responderit, (e) Sed nec in Suggestu vel ambone Ecclesiastico minor, habitis egregiis concionibus Zelo divino plenissimis. Commiserationis quoque in afflictos erat plenus. Tenaciratem exofus; In exules largus; Pauperes Studiosos non rarò aliquot septimanas in Contubernio Academiæ suis propriis sumtibus sustentans. (f) Sub finem vitæ sumra coram Collegis aliisque Cœna Dominica & facta solenni de immota constantia

(b) Arnold. Hiftor, Ecclef. P. II. p. 445. ex A. Carolt Tom. I. p. 740.

(e) Isagog. in libr. Symbol. in quastione de libro Vita p. m. xxx.

(d) Laud. Fun, lot. cit.

(6) Caroli I. cit.

(f) Cone. & Oratio Funebris plus,

in fid drop Anne 22. der . Con bri. mani Orat riffin fcript p. 80 riofit qui e accel natus nem, ex la **ctam** tur Ir fren amol

Do&

lehri

H

(3)

in fide Evangelico - Augustana contestatione ex hydrope alijsque symptomatibus expiravit in Domino Anno 1620. d. 22. Octobr. atatis, 44. Ministerii 22. Justa illi Parentalia persolvit D. Lucas Osiander, Collega & Cancellarius Tubingensis habita Concione ex 2. Tim. 4. v. 18. & Oratione Fune-Epitaphium adornavit M. Fridericus Heermann Flayder, Græcæ Linguæ & Poëleos Professor. Orationem Parentalem Memoriis suis inseruit Clarissimus H. Witten Dec. VII. p cit. addito elencho scriptorum, qui sequitur. conf. Königii Biblioth. p. 806. Georgius Serpilius ingentem ipsius laboriofitatem non immerito miratur, illumque inter eos. qui ex eruditis studiorum intemperie mortem sibi accelerarunt, recenfendum judicat. (g) Sanè personatus Massonius, Calvinianus, eum appellavit Senem, einen fürnehmen alten Mann / haud dubie ex laborum multitudine Thummii ætatem proveclam arbitratus. (h) E scriptis plurimi æstimantur Impietas Photiniana & Wigeliana, ad quam postremam D. Spenerus, Wigelianismi suspicionem amoliri latagens, provocavit, in der Gottes, Ge, lehrtheit/ p. 339. leq.

Epigramma J. H. Flayderi. P. P. in Th. Thummii Sepulcrum.

Doctrinâ superantem bomines & divitè Linguâ Hic tumulus servat lampada THUMMIADEN.

Qui

it.(b)

uma-

nco-

cujus

eritò

t. (c)

qui-

quæ

con-

ejus

I.A.

ngam

it ali-

ulibi-

men-

cum

d nec

abitis

Com-

enaci-

udio-

ernio (f)

Cœ-

tantia in

Caroli

Vite

⁽⁸⁾ Epitaph. Theol Suct p. 62. (b) Massoni Anasom, P. 11. p. 273.

Qui lac è facris suxit mirabile chartis

Omnigenam inspergens auribus Ambrosiam.

Hujus enim è labiis ferventibus entheus imber, Fluxit ut hibernæ flumina plena nivis.

Hinc quoque Fama Viri viget omnium in ore Virorum, Hinc & nunc anima fulgura cunda minent

Corporis & tumulus, tumulus non est magis: ille Sed divi post bàc ARA sit Eloquit.

Scripta.

PEregrinatio & Vita Cursus Jacobi Heilbrunneri, SS. Theol Dott. Duc. Wirtt. Consiliarii, Superintendentis Generalis & Abbatis Bebenhusani Oratione enarratus Tub. 16 19. 4.

Mισανδεωπία Calvinistica, b. e horrendorum & blasphemorum errorum, quos Calvinista in Articulo de Pradestinatione sovent, brevis & methodica narratio, Francosurti, Anno 1620. 4.

Disputatio Inauguralis de Jesu Christo θεανθεώπω.
16.1618.4.

Denorma Controversiarum, Ib 1618. 4.

De Baptismo, 1b. 1619.4.

Trastatus Theologicus de bello tàm offensivo, quam defensivo, Francof 1621.4 & Tub. 1668.4.

Affertio sana & orthodoxa doctrina de Exinanitione Christi bearbeans. Ibid 162.4.

Synopsis doctrina de aterna Salvandorum Pradestinatione, Tubinga, Anno 1621. 4. cum Supplem. Domini D. Pfassi, 1700. 8.

Eznynou, disti Paulini 1. Tim, III. v. 18. de Incarnatione, lb. 1620. 4.

De

De le

Sculte.

tra

rui

16

lil

C

m

tu

bi

Tradt

@EOU

Quer

Brez

ATT

Pan

Vera

Πολυ

Wirtembergenfium Pars 11.

De legitima Vocatione Ministrorum Ecclesia, Ib. An.

1620.4.

Scultetus Iconoclastes, b. e. demonstratio, in qua contra Abrahamum Scultetum, imaginum fadura earumque usus in Templis bistoricus ex verbo Dei 3 pia Antiquitate traftatur, Tub. 1621. 4.

Vera realis, & Substantialis carnis & sanguinis Christi θεανθεώπε in Sacra Cona presentia, Tubing. An.

16210

um.

neri.

per-

usani

न हर्न

ticu-

dica

75 W.

n de-

tione

Aina-

. Do-

arna-

De

Πολυτροπία Calviniana, b. e solida demonstratio: Verba Institutionis Cone Dominice in Sensu Literali fine ullo Tropo, intelligenda S interpretanda effe, Calvinianorum fictis Tropis atque confictis Metonymiis opposita, Tubinge, Anno 1621. 4.

Tractatus de Bonis Ecclesia novem quastionibus absolu-

tus, Tubinge, 1621. 4.

Ocovunia Sacra, seu de Nomine, Dei, Filio Dei attributo, lb 1622. 4.

Querela & Medela de Fame, 1622. 4.

Brevis Consideratio trium questionum 1. de Efficacia Verbi 2. de Concursu Verbi cum operatione Spiritus Sancti, 3. de tribus partibus hominis essentialibus, 1622.4.

A Todes Eis Theologica Deum Essentia unum personis Trinum effe contra Photinianos , Tubinge , Anno

1622.4.

Panurgia Satanæ, Gen. III. b. e. Vani & profani illius Calvinianorum dogmatis semel Electos regeneratos &c. gratiam fidem & Spiritum Sanctum non posse vere totaliter & finaliter excutere, Tub. Anno 1621.4.

Majestas

146 Memoria Theologorum Majestas Fesu Christi distinctis disbutationibus à corruptelis Photinianorum, Calvinianorum, & Tefuitarum pracipuis vindicata, Tub. 1621. 4. Impietas Photiniana, b. e necessaria admonitio de LXIX. Erroribus Neo - Arianorum, Francofurti, Anno 1623. & Tubing 2, 1627. 4. Trastatus Theolog, de Sagarum Impietate, nocendi Imbecillitate & pænæ gravitate, Tubingæ, 1622, & 1667.4. Discursus de Reformatione B. Martini Lutheri, in quo contra Pontificios oftenditur eam non aufu privato, temerario Sinordinato, sed instintu Siure divino susceptam fuisse. Francof 1620. 4. Controversia de Traduce, sive Ortu Anima Rationalis, Tub. 1622. 4. Tractatus de Ulura licita & illicita, Tub. 1622. 4. Trastatus de Hareticis non occidendis, sed coërcendis, Tub. 1622. 4. Explicatio Terminorum & distinationum in Articulo de Justificatione, Tub. 1620. Continuatio, ibid. 1623. in 4. Impietas Wigeliana, Tubinga, 1622. 8 1650. 4. Tractatio Historico - Theologica de Festis Judaorum & Christianorum, Tub. 16 24. 4. Apocalypticus Character Anti - Christi, contra Casparum Lechnerum Jesuitam, Tub 1624. 4. Idololatria Lechneriana, i. e Responsio ad partem priorem Thummiana Iconomachia per Casp. Lechnerum refutatæ, 1bid. 1624. 4. Disquisitio de Jubileo Anti - Christiano & Indulgentus, Tub. 1625. 4. Repe-

Repe

Trat

ATTO

Trail

Igni

Apo

Jul

Que

late

Di

Eri

Ex

Ta

575

D

A

P

h

Wirtembergenfium Pars II.

147

Repetitio sana dollrina de Majestate Christi, Tubinga,

Tractatus de Verbo Dei scripto & non scripto contra Pontificios, Tub. 1623.4.

An odes E1; Theolog. continuata confutationem exhibens Argumentorum, quibus Sacrificium Missale falso stabiliri solet, Tub. 1622. 4.

Traftatus de Juramentis & Jesuitarum Aquivocationibus, Tub. 1625. 4.

Ionis Purgatorii Pontificii fatuus, Tub. 1625. 4.

Apologia contra injustas criminationes Laurentii Foreri & Casp. Lechneri de crimine lese Sacre Cesaree Majestatis, Tubinge, 1626.4.

Justa & necessaria defensio II. de Papa Anti - Christo contra Lechnerum, Tub. 1627. 4.

Questio controv. an libri Biblici divinam & Canonicam Authoritatem non tantim inter se, sed & relate ad nos ab Authore Spiritu S. an veró ab Ecclesia babeant testissicatione, Francos. 1623. 4.

Disquisitio I beologica de Verbi divini essicacia, Tub. 1627.4.

Errores B. M. & J. Feurbornii, Tub. 1625. 4.

Examen defensionis B. M. 1625. 4.

Ταπεινωσιγςαφία Sacra b.e. Repetitio sana & orthodoxa doctrina de Exinanitione Christi θεανθεώ-

78, Tub. 1623.4.

Decas Exercitationum Theologicarum de pracipuis quibusdam Religionis Christiana Articulis, Tub. An. 1624.4.

Amica admonitio super quastione de quatuor inter aliquos I beologos Aug. Conf. controversis capitibus de k 2 pre-

â

orruuita-

io de

furti.

cendi

2.85

n quo

vato,

divi-

nalis,

endis.

ulo de

623.

mes

aspa-

prio-

erum

lgen-

Repe-

148

prasentia Christi θεανθεώπε ad Creaturas, Tubinga, 1624 4.

Suvo Vis do Erina Johannea ex Cap. II. v. 1. 2. Epistola ejus Catholica concinnata, Francof. 1620. 4.

Execefis Cap. I. Epistolæ ad Galatas Francof. Anno 1621.4.

Tratt. de triplici Officio Christi, Ibid. 1626. 4.

Labor facer postbumus s. annotationes Exegetica in Nov. Testament. Francosurti, 1650.4.

Decalogus in quo virtutes & vitia exponuntur, Tub. 1626.4,

Germanica.

Bericht / ob ein Evangelischer Christ auf Begehren und nothigen Weltlicher Obrigkeit mit gutem Gewissen zur Papstlichen Religion sich begeben könne/ Ibid. 1626. 12.

Rurger Bericht etlicher ftrittiger Fragen über Der Gegenwart deß Menfchen Chrifti/1625.

in 4. Leichpr. über Herkogin Sybillam / Herkog Friderichs Wittib / auß Pf. LXVIII. 20, 21. Stuttg. 1615. 4.

> über Georg Heermanns/ Herhog Achillis Friderici von Würtemb. Secretarii tod / auß Pf. 73. 25. 26. Ibid. 1615. 4.

über D. Joh. Georg Sigwarten / Professorem Theologia, auß 2. Tim. IV. 7.8. Tubingen/1619.4.

Leicho

Leich lei

Uber

Heid avun linge Viro ob C denh 158 festiv tur fi fentil Regi rum polto cum lioris ro, ni ful cum niun oris ' etian vires And

cum

Wirtembergensium Pars II.

149

Leichpr. über Matthiam Hafenreffern / Cango lern zu Tubingen / auß Ef. LVII. 1. 2. Ulm/ 1623.4.

Uber Johann Halbrittern/ J. U D. und Profesforem, ex Rom. VIII. 38. 39 Tub. 1627. 4.

D'AVIDES STEUDLINUS, Cam- Nat. 15870 pidunensis Ecclesiæ Antistes, natus Cl. 1625. Heidenhemii. Patrem habuit Jacobum, Ob. 16370. avum Johannem Steudlinos, hunc Reut-

lingentium, illum Nerolingenfium Antistitem, Viros eruditos & de Ecclesia benè meritos. ob Calendarii Gregoriani motus loco pulsus, Heidenhemii susceptus est, ubi Davidem circa annum 1589. genuit ac vix bimulo relicto vivis excessit, festivo puerulo, ut qui, dum patris exequiæ parantur funus arundine longa obequitavit, pallatis præsentibus, maxime verò Johanni Andrea, Præsuli Regiofontano, intempestiva alacritate lacrymarum vim expresserat. Cujus etiam ille recordatus, postquam Vidua mater dispares nuptias primum cum ferario, vili capite, postea Scriniario melioris famæ præcipitaffet atque in ipfo Sponfali thoro, quo fato incognitum, fubitò oppressa esfet, omni substantia eversa, puerum ad se recepit, & pari cum filiis victu, amietu & ingenii cultu per sexennium sustinuit, non vulgaria de se pollicentem, & oris venustatem utrumque parentem, hanc tamen etiam supra fortunam insolentia & majoribus, quam vires essent, ausibus referentem. Vita functo Joh. Andreæ, Patre Valentini, Mater Steudlinum fecum cum familia Tubingam conduxit & codem.

qu

. Tu-

Epi-

Anno

cæ in

Tub.

Bes

reit

Relio

über

525.

choa

. 2I.

a A-

ecre-

Ibid.

ten /

i. IV

ido

quo antea loco cum liberis fuis habuit. petuis commendationibus primum famulitio Illu-Ittis stipendii subjecit, postea etiam ipsis Alumnis inseruit ad studiorum ascensus & honores adjuvit. Ecclesiæ muniis conciliavit, nuptiis etiam optatis ex Casparis Sauteri, Senioris Augustani, familia. qua cum arcta Andreanis necessitudo erat, corona-Erat namque Melchioris Sauteri, Pastoris vit. Kuppingensis, filia; Bartholomæi Kiselii Pastor. Oeningensis Vidua. Factus inde Pastor Neudensteinensis in Palatinatu per decennium ibi egit, donec in patriam & quidem ad Parochiam Deckenpforndensem revocaretur. Satis in præsens restitutæ fortunæ videbatur, cum forté oblatam Herrenalsi in Inferiore Austria functionem Ecclesiasticam amplexus, relicto pago, Deckenpfrundt, Herrenbergensis Diœceseos, ubi hactenus sacris fuerat operatus, rerumque suarum, quâ docendi dexteritate. quà morum amabilitate satagens, res suas haud mediocriter auxit & familiæ fortunam facilè est supergressus. Amisit tamen 1619. ibi primam Conjugem; (a) alteramque duxit Bernhardi Alberti, celebris quondam Augustanorum Theologi filiam. Ursulam, (b) variæ posthac fortunæ sociam; Cum quâ eversa Herrenalsi Religione, & non leviter turbatis rebus suis in Wirtembergiam rediit, nec difficulter locum Pastoris honoratum in Ecclesia Backnangensi obtinuit. Sed quod Palatinatus Cæsarei, quo condecoratus fuerat, phaleris & equestribus infignibus urgeretur, (funt verba Val. Andrex,) infra

(a) Muhlbergere Chrenpreif Maria. (b) P. Freberus P. l. p. 461.

feon amic fed n ricur miore vita gnos forti fed f niun actio effe, Rim mii fo vitæ OCCU rius & e bus lami

Leid

vene

men

FRANCKES

se omnia nostra ratus, Campiduni Antistitium per amicos affecutus elt. Pater numerofæ prolis factus. fed minus vitalis, nisi quod filium Polycarpum Ulricum reliquit Campidunensis Ecclesiæ post se Seniorem. Vir, ex V. Andrew testimonio, longiore vita dignus, illique amicifimus, acreverà inter magnos numerandus, si minor esse potuisset. Cum fortuna variante omni vita luctatus, sæpè benignam, fed subinde malignantem expertus est, quasi ingenium ejus hoc freno coërcendum effet. actioris eruditionis nervi aliquibus videbantur deesse, qui majore Spirantem atque in dignitatis & existimationis gradu positum destituebant, quos ingenii solertia & oris promtitudine supplevit. Quod vitæ superfuit inter Urbis Campidunensis iteratas occupationes & direptiones pro partium studiis, durius ac mitius habitus, semper tamen male multatus & exutus bonis extincta mœrore animi & terroribus continuis optima Conjuge, ipfe subita urbis calamitate numeroso milite obrutus, subitò nec citra veneni suspicionem, extinctus est. Anno 1637. mense Martio. (c)

Scripta.

Esichpredigt über den Tod Hrn. Sebastian Egens/ex Luc 2.26. Regenspurg/ 1624. Leichpredigt über Hrn. Friderich Desterreis chers Tod/Ulm/ 1621. 4.

k 4 JOHAN-

(c) Hac totidem penè serbis (mutato faltim non nibil ordia ne.) à Job, Valentino Andrez in Vità ipsus Manuscripta memorantur,

273

lu-

nis

vit.

atis

liâ.

na-

oris

100

en-

nec

rn-

-10

iin

ole-

er-

ra-

te,

ne-

er-

on-

rti,

um

-10

ffi-

ck-

rei,

in-

fra

(e

N. 1588. TOHANNES JOACHIMUS SCHIL-Cl. 1626. J LINUS, Ecclesiae Collegiatæ Stutt-Ob. 1658. gardianæ Antistes, Serenissimi Ducis Eberhardi Confiliarius, & Confistorii Adlessor, natus erat, anno miraculis famigerabili 1 c88. d. c. Martii, Bietighemii, Patre Joachimo, Pharmacopæo & Judice; Matre Apollonia, Johannis Esthoweri, celebris quondam Calvenfium Superinten. dentis, & postmodum Abbatis Alpirspacensis, filia. Scholas Calvæ frequentavit sub Avi inspectione. jactisque feliciter literarum fundamentis, an. 1600. ætatis 12. cùm examen pentecostale prima vice subiisset, in Monasterium Hirsovianum, atque anno 1604. in Mulifontanum receptus fuit, ubi an. 1606. primæ laureæ baccas adeptus; anno in sequente Stipendium Ducale intravit; superadditis deinceps anno 1609. Secunda laurea honoribus; posteriore anno ad Vices pastoris Gertringensi in Ecclesia obeundas, & mox d. 24. Maji, ad parochiam Kircho Kurnbergensem evocatus, paulo post cum aliis ad Ecclesiam Losensteinensem in Austria, nec non Türckheimensem in Alsatia verbo Dei palcendam in suffragia venit. Quas cum reliqui Convocatorum sponte subirent, ipsi Malmesheimensis anno 1612. & elapso ferè septennio anno 1619. Aurbacensis pastoratus, Schorndorffensis Diœceseos, cessit, quam Ecclesiam ab Anabaptisticæ hæreleos fermento, ibi radicato, felici cum fuccessu, sed & labore maximo, repurgavit. Unde porrò an. 1627. Superintendentiam Canstadiensem, & restituto in patriam principe Eberhardo III. anno 1638. d. 17. Decembr.

Dece Syne rius o nare Und jugit cum Civi lini, anno tini F Airp Afce rium Deo Nur Sena nem bran medi turæ Chri re fo rirt : cere ' novi & CI mine lere, vis: num

Con

Wirtembergensium Pars II.

152

Decembr. Ecclesiastis Cathedralis & Assessoris in Synedrio Sacro munus reportavit. Quod posterius officium protestationibus & supplicibus declinare precibus summopere tentavit, sed in cassum; Unde spartam cum lachrymis ingressus est. Conjugium iniit tertia vice, primo 16 1 d. 14. Aug. cum Catharina. Viti Demmleri, Calvensis honesti Civis; dein cum Margaretha, M. Cosmæ Wölfflini, pastoris Wendlingensis, filia, 1617. denique anno 1636. d. 26. Julii, cum Anna Maria, M. Martini Hockii, Specialis olim Stuttgardiani, Vidua, ex stirpe Sattlerorum oriunda. Theologus erat verè Asceticus, cujus Musæum quoddam quasi Oratorium fuit, in quo varias preces concipere & coram Deo flexis genibus jugiter effundere consueverat. Nunquam ille vel ad habendam Concionem, vel ad Senatum Ecclesiasticum, vel ad Scriptura S. lectionem accessit, quin precibus, hunc in finem in membrana scriptis, se præpararet, Soliloquiis & meditationibus Augustini, Anshelmi, Bonaventuræ delectabatur plurimum, seque amore Jesu Christi prorsus immersum, aut in ebriatum affirmare folebat. (Er habe fich in Christum gang inamorirt :) Id quod Symbolo suo inter alia testatum facere voluit ex Petri ore desumto: Domine, omnia novisti; tu scis, quòd diligam te, Joh. XXI. 17. Sed & cum Augustino multoties ingeminaverat: Domine, volo, sed non valeo: Da ergo, Bone Jesu, valere, qui dedisti velle: Da quod jubes, & jube, quod vis: Da mihi velle bonum, Da quoque posse bo-Senio confectus repetità juxta Formulam Concordiæ Confessione, habitaque de Virtute Sak F

FRANCKESCH

Hu-

tutt-

s E-

Ad-

588.

ma-

Es-

filia.

one,

Sub-

nno

06. Sti-

ceps

rio-

esia

Kir-

aliis

non

lam

to-

no

ur-

eos 8z

7.

112

17. br.

Framentorum in lecto emortuali gravi Homilia coram Collegis, & adornato peculiari Testamento, sublatis in cœlum corde, oculis & manibus, suspirans: Veni, veni, Domine & noli tardare. placide expiravit in Domino d. 18. Aug. 1658. ætatis 70. mens. 6. Minist. 48.

vid. Concion. funebr. à Joh. Schubelio. Ex prædicto Symbolo. habitam p. 27. conferatur P. Freherus p. 602. qui tamen haud pauca memorabilia omisit. Adde G. Serpilium in Epitaph. Theol. Suev. p. 58. paucissimis se expedientem.

In obitum ejus Christophorus Wölfflin D. quem à teneris foverat, epigramma scripsit.

Si per contractum fati mollire rigorem
Et vitæ possem dimidiare dies;
Luos mihi fortè Deus dederit, Schuelinus haberet,
Addita mox annis plurima lustra suis.
Nec frustra annorum sum prodigus, ille meretur
Iam sanctè recoli, qui patris instar erat.

Geminum illi Epitaphium Stuttgardiæ suspenderunt Hæredes. Primum in Templo Xenodochiali vernaculo sermone. In Cathedrali alterum Lapidario Carmine eximium, uti sequitur.

Epita-

L

Do

Piet

Cui

Pof

Epitaphium J. J. Schülini. ADSTA VIATOR.

Quiescit paucis ab hinc Passibus. Lucidum quondam Domus hujus Jubar,

Dominus Joh, Joach, Schülin. Bietigheim.

Exemplar.

Pietatis in Patriam, erga JEsum Charitatis

Vir raris in Ecclesiam Meritis incly-

tus

Cui Plantandæ II L. Annis Vigilem Curam adhibuit

Ter Parochus

Quarta vocatione Parochorum Superintendens

Post X. Ennium & Superattendentium Inspector

Dum

: 000

nto, ispi-

70.

Ex

fera-

n in

is le

IA.

en-

nodrali

uti

ta-

Memoria Theologorum 156 Cum Confistorio Illustri admove-No retur. Cui Collegio Domus fimul hujus Primarius Antistes Ad IV Lustra Utiliter interfuit. Ter Conjux Liberos XV. genuit, quos præter Unicam Filiam præmisit omnes Anabaptistico furore Auerbaci Domito. Terrore Pestis, Martisque Horrore Feliciter Superatis Superare Infensæ mortis Spicula vi-Nec valuit, nec voluit. Licet Ecclesiæ Vota, Fata immitiamitigare Acriter contenderent Advocato potius JE su suo, ne tardaret, Nec ardante Decessit Lætus, Non

XII

Sali

Exa

Tai

Wirtembergenfium Pars II.

157

Non fine Auditorum, Ministrorumque
Bonorum que omnium
Luctu & Desiderio.

XIII. Cal. Sept. A. Dn. MDCLVIII. occidente Sole

Salute & publicà ad occasum Vergente,

Sicque

Exactis in mundo LXX. Annis. Menfibus VI.

Tandem inter Mortales esse desiit,

Esse cum Christo

Quem unice diligere exacte didicit, docuit;

Disce idem & verè vivere disces.

Scripta.

Jacobi Regressus in Patriam, das ist / Christliche Leichpredigt über dem Tod Andrea Burckshardten / J. U. D. Würtembergif. Regisments. Raths und Canklers zu Stuttsgardt 2c. auß 1. Buch Mosis XXXII.v. 9.10. Stuttgardt/1651.4.

Leiche

ftes

uos

0-

ore

ret,

on

Leichpr. über der Leichbegangnuß Fr. Unna Catharina/ Herhogin ju Wirtemberg/ Hr. Sberharde III. erster Gemahlin/ auß Apoc.

XXI.v. 4. Stuttg. 1655.4. Leichpr. über Fr. Barbara Sophia/ Herhogin zu Wirtemberg von Strafburg abgehohlte Leiche und deren Benfehung in dem Fürftl. Gewölbe zu Stuttg. auß 2. Tim. IV. 7.8. 1659.

Leichpr. über herrn hieronymus Pleggern. Septenarius Passionalis. Paulus Arithmeticus.

N. 1588. JOANNES JACOBUS HEINLI-Cl. 1626. J NUS, Abbas Bebenhusanus & Gene-Ob. 1660. ralis Superintendens, Calvam Ianificio &

mercimoniis celebrem ortu fuo cohonestavit anno 1588. d. 21. Decembr. ipsis feriis Thomæ Apostoli. Patrem habuit Jacobum, Oppidi Superintendentem, Matrem Annam, Bartholomæi Schæfferi, parochi petro-Cellensis, relictam viduam, & ex illa fratres uterinos, Michaelem & Zachariam, Schæfferos, viros ab eruditione & munerum præ-Vix novennium supergressus ob stantia celebres. ingenii felicitatem in Pædagogium Stutigardianum, & ob vocis suavitate interioremq; Musices notitiam in Sacellum principale inter pueros Symphoniacos cooptabatur. Triennio post vix duodecennis anno : 601. in Comobium Hirlaugiense, anno 1605. in Bebenhulanum, anno 1506, in Stipendium Ducale Tubinganum successive translatus, primæ laurex baccis honores Magisteriales superaddidit an-

post tas, Difci buit. tus D deine fem e te. fic Math cohal peLe re ex ab au rat. fit. A & Di Böbl pagi loco nuit. fione Tubi Schik nam bienn cem Wirte decla princ Colle

no T

10

fectu

Wirtembergenfium Pars Il.

159

no 1607, factus numeroli gregis primas. An. 1609. post vices pastorales regiofonte & Kirnbaci præstitas, Repetentis charactere ornatus Mathematica Disciplinæ & linguis Orientalibus præcipue incubuit. Anno 1613. Ministerio Ecclesiastico adhibitus Diaconum Bietigheimensem per ochennium & deinceps anno 1621. Pastorem Dber Riexingensem egit. Hoc autem in oppidulo singulari felicitate, sicut ipse interpretabatur, Virum toto orbe inter Mathematicos celeberrimum multos per menfes cohabitatorem nactus, Johannem Kepplerum, nempe Leomontano-Wirtembergicum, qui illo tempore expediendorum quorundam negotiorum causa ab aula Casarea profectus, domicilium eò transtulerat. A quo penitiorem Matheseos scientiam hausit, Anno 1624, ad Episcopiam Specialem Oppidi & Dieceseos Herrenbergensis, anno autem 1635. Böblingensis, atque anno 1638. Derindingensis pagi & vicinarum Ecclesiarum vocatus, postremo in loco infimul Superintendentiam Generalem obtinuit. Cum autem propter militum crebras incursiones in prædicto pago tutus habitare non posser. Tubingam concessit & vacante post Wilhelms Schikhardi obitum Matheseos professione disciplinam istam gratis & absque ullo salario docuit per biennium. Restitutis autem per Dei gratiam & pacem Osnabrugensem justo Domino Monasteriis Wirtembergici Ducatûs, ipse Abbas Adelbergensis declaratus & mox Informationi curaque inclyti principis, Johannis Friderici, qui tum in Illustre Collegium studiorum causa introducebatur, pra-Qua per quinquennium cum laude fectus fuit. gelle

FRANCESS

nnå

Hr.

Ipoc.

sain

bite

(Bei

659.

JLI-

ene-

io &

one-

Tho-

iSu-

mæi

uam.

iam,

præ-

s ob

um.

tiam

iacos

s an-

605.

Du-

lau-

t an-

no

n.

gestà, J. V. Andreæ demortuo, anno 1654. Successor datus, non tantum Alumnis, quorum in Coenobio Bebenhusano perpetuum est domicilium, ut Abbas istius loci præfuit, verum etiam ex more solito Hiero-Tetrarcham, ut antea, & Assessorem Ordinum provincialium egit usque ad mortem. Voto conjugali sese desponsavit altera vice; primò Reginæ, Joh. Wendelini Brentii, Præfecti Eberdingenfis filiæ, ex qua geminos reliquit filios Paltores : Secundò Elilabethæ ab Egen, M. Davidis Hafenrefferi, Superintendentis Canstadiensis quondam viduæ. Encomium ejus & virtutes præfule dignas jam anno 1646. Th. Lansius publice expressit sequentibus verbis : Hic vir , ait , prorsus integerrimus & supremis par laudibus, cum in hoc calamitosissimo. quod jam supra 27, annos depascitur artus Germaniæ, incendio bellico gravissimas fecisset fortunarum jacturas, & præterea ab impio & truculento milite, plurium iniquitate direptionum non exaturato, præsentissima vitæ pericula sustinuisset, opposuit malis animum hospitalem Deo, stetitque in pietatis palæstrå erectus, super dolorem, lætitiam, spem, metum & reliquum turbinem mortalitatis de puncto illo, quod totinter gentes ferro & igni cum proborum & infontium injuria dividitur, parum folicitus. Pura itaque Conscientia Deoque devota se involvens, non ultra Oceanum ferebatur, intercipiendis peregrinorum divitiis, nec oculos vibrabat in crumenas, & patrimonia Orphanorum & pauperum, fed ad alias inæstimabiles nec morituras opes circumspexit. Hucusque Lansius, (a) Abstrusioris ingenii

(a) Vid. Progr, Uniberf. Tubing.

genii d gia M des, (t fio. V aliisqu fir, cur lis id Chron extren dioren motif nerus. foviffe Theol cias fu illius fi ad con habeat quidan dum is pibus, ne Kep duis c erat; de que ritò gr omni a Serenii

> (b) (c)

(c) (d)

Testan

genii & doctrinæ virum fuiffe vel fola Chronologia Mystica demonstrat, quæ si M. Hesenthalero fides, (b) tot literati orbis Heroibus, Lansio, Salmafio, Vossio, Heinsio, Comenio, Usferio, Forbesio aliisque stuporem incussit, & calculum album extorfir, cum ab illo in applicatione hebdomadum Danielis id viderent præstari, quod hactenus omnibus Chronologis fuit impossibile. Quanquam alii non extremæ caveæ Chronologi subtiliorem, quam solidiorem conatum illum fuisse putarint, rationibus Quos inter fuére Tobias Wagmoti haud nullis. nerus, (c) (qui tamen eandem postea sententiam fovisse scribitur,) & Hieronymus Kromajerus. Theologus Lipsiensis: (d) Heinlinus verò vindicias suæ calculationis adornavit, deque suggestione illius sibi divinitus facta tam certum se affirmavit, ut ad conbustionem libri sui publicam, si res aliter sese habeat, provocaverit; cujus placita hodienum Viri quidam docti adoptare incipiunt. Quemadmodum igitur ille cum tribus Mathematicorum principibus, Michaële Mæstlino, præceptore suo, Johanne Kepplero & Wilhelmo Schikhardo, quem arduis continuò quaftionibus exercuit, conversatus erat; ita iple quartus fuit haud quaquam inferior, de quo non minus ac de illis Wirtembergia sibi meritò gratulatur. Nec tantum in Matheli sed & in omni alio scibili erat versatus; ideòque ex mandato Serenissimi Ducis summarias Prophetarum & Nov. Testamenti explicationes paraphrastico-homileticas

UC-

œ-

, ut

fo-

Or-

oto

egi-

nfis

Se-

luæ.

an-

nti-

s &

mo.

ma-

um

lite.

ato,

ma-

pa-

me-

acto

bo-

tus.

vol-

ndis

cru-

um, cir-

genii

⁽b) Laudat, Funebr. p. 29.

⁽c) Inflit. Hiftor. p 48.589.

⁽d) Polym. Theel p. 498.

concinnavit, quæ publicam in hoc Ducatu Autoritatem obtinuerunt, sicut & reliquæ meditationes, quas Successor ejus, B. Joh. Cunradus Zellerus, continuavit. Tandem muneribus, annis & meritis undiquaque gravis, mortalis esse desiit anno 1660. d. 4. Sept. æt. 71. mens. 8. dieb. 14. Epitaphium in Sepulcreto ad aram templi Bebenhusani sito insculptum reperitur, cum triplici clavis, dexteræ divinæ Solisque præsixo Symbolo: (e) Laudatione supremâ eum celebrarunt Magnus Hesenthaler & Balthasar Raithius, qui varias ejus virtutes, temperantiam præsertim & ἀυτάρκειαν, nec non ingentia pericula pluribus prosequuntur.

Scripta.

CLavis Chronologia Sacra, Tub. 1642. Soltemporum, five Chronologia mystica, Tub. Anno 1646. fol.

Synopfis Mathemathica, Tub. 1653. 8. Vindicia Chronologia, Tub. 1647. Ethica Christiana, Tub. 1656. 8.

Manuscripta.

Physiologia Mosaïca Prolegomena in Mosen & Esaiam.

Germanica.

Summaria, oder kurke Außlegung bef Reuen Testaments zu den ordentlichen Vesper-Ledionen/ Stuttg. 1659. 4.

Summa-

(e) Vid Car, Memor, L. VII, p. 228,

Summ

Muri der der På um thi

> der ne'

OSI by Lucæ, gardia vialia d etiami raretu nem in prima cet Gi Super Abbat clader mam o nymu ptiasc cum [

Secun

guitan

Theol

Wirtembergenfium Pars 11.

163

Summaria, oder Außlegung aller Propheten/ Stutta. 1662. 4.

Muri Babylonis destructi, das ist / gründliche Wisderlegung der vornehmsten Schein. Gründliche Wisderlegung der vornehmsten Schein. Gründen/damit heutiges Tages die Jesuiten und Päpstische Lehrer die Evangelische Religion umzustossen / dargegen ihre Päpstische Irrethummer zu behaupten / und hohes und nisdern Standes vom Papsithum abgetrettes ne Personen wieder zubereden sich unterstes hen/ Tübingen/ 1654. 12.

TOSEPH OSIANDER, Abbas Bla- Natics 80. byrensis & Serenissimi Consiliarius, Cl. 1627. Luca, Senioris, ex Tabitha filius, Stutt- 06.1635. gardiæ 1789. d. 11. Januarii genitus, trivialia & Academica eo cum successu tractavit, ut etiamnum adolescens honoribus Academicis hono-Theologiam aggressus brevi Repetitionem in Stipendio consecutus, anno 1610. atat. 21. primam in Ministerio spartam, Diaconiam videlicet Goppingensem, & elapso quinquennio, 1616. Superintendentiam Balingensem, denique 1633. Abbatiam Blabyrensem reportavit. Eâ verò post cladem Nordlingensem pulsus securitatis causa Ulmam & paulo post Esslingam ad generum, Hieronymum Bojum, Pharmacopolam, concessit. ptias celebravit primas anno 1611.d. 19. Novembr. cum Urfula, Oswaldi Gabelcoveri, Medici gnata; Secundas cum Sophia, Davidis Pistorii, pastoris Augustani filià, ex utrâque suscepit quatuor liberos.

Theologus erat pius & vitæ exemplar Christianæ.

Cæterum

ori-

nes.

rus.

ritis

60.

n in

cul-

inæ

ore-

Bal-

ranpe-

anno

uen

atio-

ma-

Cæterùm valetudinarius ferè perpetuus. Esslingæ, ubi post balnei Bollensis usum in exilio commorabatur, tusse, nephritide, podagrâ, tandemque apoplexia oppressus exspiravit, anno 1635. d. 10. Decembr. Concionem sunebrem dicente Tobia Wagnero, tùm temporis Esslingensium pastore ex Danielis XII. 3. quam confer.

Wat, 1591. JOHANNES LEONHARDUS Cl. 1627. JOLMARUS, Illustris Consilii Ob. 1647. Montbelgardensis Assessor & Superinten-

dens Ecclesiarum Generalis, Uracinatus erat in agro Wirtembergico anno 1591. Patre Abrahamo, præfecto, Matre Sibyllâ Schleicheriâ, Ulmensi. Literas in Schola patria primum, dein Blabyræ ac Bebenhusæ in Cœnobiis didicit, Tubingam deductus 1612. Baccalaureus 1614. Magister Artium renunciatus Theologiæ tanta cum industria & felicitate incubuit, ut à Johanne Georgio, Marchione de lægerndorff ad vicarias operas adhiberetur. Paulò post variis intercedentibus obstaculis à Comite Hohenloico ad Ecclesiastis Aulici munus vocatus, ex quo porrò in patriam ad pastoratum oppidi Altensteigensis à Principe Johanne Friderico revocatus, Inde ad Pastoratum Freudenstadiensem & anno 1624. ad Generalem Episcopiam Ecclesiarum Montbelgardensium promotus fuit, cui sub Duce Ludovico Friderico sex, sub Leopoldo Friderico 16. annos magna fide ac Zelo præ-Maritus factus altera vice; primo cum Waldpurga, Joh. Zelleri, pastoris Rosfeldensis filia, cum qua octo liberos genuit. Secundo anJ. U. Filia, firentato fide & Epitapli templo his verl

In Mointened DE11 & box cum of Zeller vixit; bus en vitæ 5 Chrift tumba

tis mif

no

Wirtembergensium Pars II.

no 1,641. d 6. Junii cum Sibylla, Johannis Rösleri, J. U. D. & Consiliarii Superioris Wirtembergici Filiâ, susceptis ex ea tribus sitiolis. Laudatur à parentatore, Nicolao Cucuellio, quòd suerit sanus in side & conscientiæ immaculatæ invitâ. Cætera Epitaphium exhibet tumulo è regione altaris in templo arcis Montbelgardensis sito, inscriptum his verbis;

Hoc recubat tumulo,

JOHANNES LEONHARDUS VOLMARUS, Illustris Consilu Montbelgardensis Assessor & Superintendens Ecclesiarum Generalis; Fidus DEI servus. Gregis Dominici pastor & bonorum pater omnium. Qui cum duabus Uxoribus, Waldpurgâ Zelleriâ & Sibyllâ Rösleriâ amicissime vixit; Septem filios cum quatuor filiabus ex utroque conjugio procreavit, ac vitæ 56. Minist. 32. annis expletis in Christo placide obdormivit. Cujus tumbam intuens Viator humanæ sortis miseriam deplora & à Deo beatum l 3 disces-

ga.

ra-

00-

De-

Va-

)a-

US Glii

entus

A-Ul-Bla-

am

du-

gio,

Ita-

ilici to-

nne

en-

co-

eo-

ræ-

um fi-

anno

discessum exora. Natus o manapirns anno Christi 1591. Denatus die 28. Jan. anno 1647.

Concionem funebrem dixit memoratus Author Nicolaus Cucuel, ex Act. XXIV. 14, 15, 16,

Scripta.

PEichpredigt über Ludwig Friderich Herkogen zu Würtemberg-Mompelgardt / Anno 1631.4.

Nate 1502. DERNHARDUS WILDERSIN-Cl. 1660, D NIUS, Abbas Hirsaugiensis, Sere-Ob. 1661. niffimi Confiliarius & Senatus Provincialis Adsessor, ærumnosam hanc Vitam subiit An. 1592. Ingenii & studiorum præstantia eò emersit, ut post honores Philosophicos Repetentis characterem adeptus, sacris ab initio Ministerii in oppido Uracensi anno 1622, ut Diaconus operaretur, Quâ de Spartâ Backnangam ad Pastoratum, Anno 1635. & ex isto Calvam ad Pastoris & Episcopi Specialis officium A. C. 1643. denique ad prædicti Monasterii Præsulatum, connexasque dignitates, (post restitutionem omnium Coenobiorum pace Osnabrugensi obtentam;) evectus est. Vir, prout è scriptis ejus dispalescit, solide doctus. Judicii subacti & ingenii per acris, prout in materià de Traduce, quem sub Præsidio D. Thummii An. 1623.publice jam defenderat in Academia Tubingensi, contra JesuiJefuita guæ n fenten genui tis nor Succes vitam

M,

Anti-Tul Vindi gra en en th

da fol Leich Ki Lu in

(

Wirtembergensium Pars II.

167

Jesuitam H. Wagnereccium ostendit. Hebraicæ linguæ non personetoriè peritus, ut qui B. Schickhardi sententiam de punctis Nominis Tetragrammati non genuinis, sed aliunde mutuatis prolatam, argumentis non contemnendis luxavit. Lampada Munerum Successori suo, Eliæ Springero, tradidit ad meliorem vitam traductus. A. C. 1661.

Scripta.

Munder- und Buß. Spiegel / das ist / eine Christl. Predigt vom Blut. Regen und andern Zeichen und Wundern / so sich dieser Zeit im Herzogthum Würtemberg begeben und sehen lassen / zusamt deroselben Bedeutung / Hall in Schwaben/ An.

Anti-Wagner Eccius, i.e. Apologeticus pro Traduce,

Tubinge, 1660.4.

Vindicie, oder gründliche Rettung des Tetragrammati, daß seine Punken nicht frembd und entlehnt: sondern natürlich und eigen sennt entgegen gesetzt den Motiven und Beweißthummen / mit welchen W. Schickardus das Gegentheil beweisen wollen / Anno 1650. fol. Manuscriptum.

Leichpredigt über Wilhelm von Nemchingen/ Fürstl. Kath und Obervogten zu Urach/auß Luc, II. von Simeon / Stuttgardt / 1631. in 4.

14 JOSE-

(a) Ephraim Pratorii Biblioth, Homilet. Lit. VV. in Ind.

7715

an.

hor

16.

rkon

anno

IN-

ere-

cia-

1 fu-

âeò

entis

op-

tur.

nno

copi

dicti

ates,

pace

rout

Sub-

du-

oub-

ntra

fui-

Nat. 1592.
Cl. 1628.
Cl. 1628.
Ob. 1669.
Abbas Mulifontanus Lienzingæ Ducatûs
Wirtembergici pago, natus 14. Martii,

anno 1992, patrem habuit, M. Johannem Schlotterbeccium, primo in Conobio Maulbronnensi præceptorem, deinde pastorem Ecclesiæ fidelem Lien-Matrem Barbaram Widmanniam. in addiscendis Lingua Latina rudimentis Vahinga biennium, Stuttgardiæ in pædagogio Sexennium, in Conobio Hirschhaviensi biennium, & alterum in Coenobio Maulbronnensi exegit. Cum studium Philologicum & Philosophicum absolvisset, anno 1613. ætat. 21. Tubingæ philosophiæ Magister solenniter renunciatus est. Studio Theologico deditus abinde Anno 1617. Dominorum Professorum & Præceptorum auxilio ad Repetitoris officium inter Stipendiarios promotus, triennii spatio diversa eruditionis suæ specimina edidit, dum anno 1618. Theologi celebris, D. Thummii disputationem gradualem defendit, & brevî post orationem in festo Augustini anniversariam recitavit. Anno 1620. Diaconus Vaihingensis, & anno lequente Stuttgardiensis factus. Anno demum 1632. Pastor & Specialis Marpacensis declaratus, hoc munere 24. annos, pestis belli & annonæ tempore fideliter functus est. Interea anno 1640. Superintendens Maulbronnensis & anno 1661. Abbas Comobii Murrhartensis designatus, & anno 1656. postquam Scholam Conobialem Maulbronna instaurasset, ejusdem Coenobii Abbas constitutus, ubi Diabolicis præstigiis famoli

xit, d Anna binger brevis Anna lici Stu no 16 cum \ Stuttg ctus ex Barba Feurb bus lo chenb nodoc Quart nam 1 Beihin lippun phum, na Ma mò M bara N fium ta licis do te tand ctus eff

funebr

mosii

aut fa

fuis n

8

ûs

ii.

)t=

Ra.

n-

er

zæ

172

in

m

10

0-

e-

0=

m

fa

8.

1-

0

10

1-

10

5

mosi illius spectri, quod maligna quædam fæmina. aut saga fuisse, compertum est, juxta cum Alumnis fuis mirè exagitatus. In Conjugio quadruplici vixit, desponsatus primo anno 1620. cum virgine, Anna Maria, Michaelis Greifii, Pharmacopæi Tubingensis filia, ex qua biennio post filiolum suscepit brevis cum matre sua vitæ. Secundò cum Virgine. Anna Margaretha, Friderici Schotti, Scriniarii Aulici Stuttgardiæ filia, ex qua duos liberos fuscepit anno 1627, cum matre denatos. Tertio, anno 1628. cum Virgine Margaretha, Petri Hermanni, Civis Stuttgardiensis filia, cum qua septennium exegit, factus ex ea Pater quatuor filiorum & filiæ Catharinæ Barbaræ, quæ postea M. Joh, Jac. Wolfio Pastori Feurbacensi, nupsit. Ex filiis verò Patri superstiti. bus Joh. Wilhelmus, Coenobii Wirtembergici Reichenbacensis Curator, & Johannes Georgius, Xenodochii Marpacensis Gubernator factus est. Quarto anno 16;6. uxorem duxit Virginem, Annam Mariam, M. Johannis Krompeinii, Pastoris Beihingensis filiam. Ex hac filios reliquit M. Philippum Jacobum, Diaconum Uracentem, M. Josephum, atque Johannem Marcum. Ex filiabus Anna Maria M. Joh. Ludovico Neuffero, Pastori primò Mynsterensi, dein Weinspergensi, & Maria Barbara M. Joh. Michaëli Irensigero, Heilbrunnenfium tandem Superintendenti fuerunt elocatæ. Colicis doloribus à sesquianno sæpius afflictus accedente tandem catarrho suffocativo placida morte extinctus est. d. 21. Maji, 1669, atat. 78. Concionem funebrem dixit M. Eberhardus Kellerus, tum temporis

poris Præceptor Alumnorum Claustralium Maulbronnæ.(a)

Scripta.

Concio funebris in Obitum Bernhardi Ludovici Löheri, Concionatoris Aulici ex Gal. II. 20. Stutt.

Alia in funere Georgii Esenweinii, pastoris Bottwariensis ex II. Tim. IV. 7, 8. Tub. 1645. 4.

Nat. 1592. ELIAS SPRINGERUS, Serenissimi Consiliarius, Generalis Superintenden. 1665. dens & Abbas Hirsaugiensis, Wisenbronnæ in Franconia, Comitatus Castellensis,

næ in Franconia, Comitatus Castellensis, genitus An, Chr. 1592. d. 11. Martii. Patre Balthasaro, ibidem Decano & Superintendente, qui post M. Davidem Maisium, ad Saxovinariensem Prædicaturam Aulicam promotum, Serenissimi Wirtembergiæ Administratoris permissu eo venerat, Matre Genophæa, Andreæ Hessii, Civis Münsingensis, filià. Patrem vix semestris amisit; Unde à Matre pià Matrona in patriam cum reliqua prole reductus curlum studiorum in Pædagogio Stuttgardiano An. 1601.ceptum & Bebenhufæ A. 1610. & 1 . continuatum, obtentis utriusque laurea honoribus in Seminario Illustri absolvit, factus ab initio An. 1616. Repetens Musices & deinceps ejusdem Professor ab Amplissimo Senatu in Collegium Academicum receptus. Anno 1618. disputatione

(a) Vid, Freber, Theatr. Sett. I. p.m. 689, & ex eo G. Ser. pilius, Epitaph, cit. p. 58.

fub
Fide
Dia
ad I
An,
pro
Add
166
Reg
San

tus Ma logi qua beb

rii f

F Ca ba ne

qu

Wirtembergensium Pars II.

171

fub Th. Thummii præsidio habità Articulum. de Fide & Operibus egregiè defendit. An. 1619. ad Diaconiam Herrenbergensem & elapso septennio ad Decanatum Thermis Ferinis obeundum Porrò An. 1635. ad Superintendentiam Herimontanam promotus est, ubi An. 1660. Generalis Inspectoris Adelbergensis Dioceeseos Munus; ulterius Anno 1662. designati Abbatis & Præpositi in Cœnobiis Regiofontano, Herbrechtingensi, Alpirspacensi & San-Georgiano, characterem; Denique Monasterii Hirlaugiensis Infulam plena possessione consecu-Tori legibus se addixit Virgini, Annæ Magdalenæ, B. Johannis Georgii Sigwarti, Theologiæ Professoris in Academia Tubingensi filiæ, ex qua undecimam sobolem vidit. Elogia Viri exhibebat, olim erectum in Refectorio Hirlaugiensi (im Rebenthal.)

Epitaphium.

ELIAS SPRINGERUS, Franco-Wisenbronnensis in Comitatu Castell, Bernhardo Wildersinnio Abbas alias quadragesimus post occupationem vero hujus Claustri & totius Ducatus An. 1634. & restitutionem utriusque, Annis 1638. & 1650. factam secundus successit Anno 1663. Quanta prius

aul-

Lö-

tutt.

wa-

limi

ten-

on-

nfis.

Bal-

qui

lem Wir-

erat. nin-Inde

role

tutt-

610. ho-

ini-

ejus-

ione

fub

3. Ser.

Memoria Theologorum 172 prius laude, studio & dexteritate, Herrenbergæ Diaconus, Thermis Ferinis Decanus, iterum Herrenbergæ Decanus & Generalis Adelbergicus, Præsul porrò & Præpositus Herbrechting & & Regiofonti, postea ad D. Georgium & Alpirspaco præfuit & ubique Ecclesiæ Dei profuit: tantæ pietatis, prudentiæ & fidelitatis Exemplum etiam hic præstitit. Mortalitatem tandem immortalitate permutavit Stuttgardiæ, exacutis & sibi maximè consciis symptomatibus, inter Consilia Senatus Provincialis obiens placidissimè, 2. Martii Anno Redemtionis, 1665. ætatis 73. Ministerii 46. Matrimonii 45. Absens extra Claustrum mortuus reliquit & remisit Viduæ & Liberis in Claustrum & abditum cordis dolorem præsentem & inexflebilem: Patriæ, Collegis & bonis omnibus desiderium vivacissimum: Huicmaxime Comobio ad Deum pro Con-

Co

Epi

Unio F Non

ftes nari bris pido Patr ftiar fenb Cùr Fing

> gard gan Sch

Wirtembergensum Pars II. 173 Consimili Patre Votum piissimum ac suspirium.

Hæc ex Concione Funebri, quam è II. Reg. II. v. 11. 12. dixit M. Joh. Georgius Naschold Pastor Echterdingensis edit. Stuttg. 1665. 4.

Epicedium dedit insigne Collegium Ministrorum in Diœcess Hirloviana:

Unica lugubris meritas Tibi Concio laudes Ferre nequit, calamo es dignior ipse meo. Non atramento, sed sacro slamine tineta Corda olim laudes millia multa dabunt.

TOHANNES HENRICUS FABER, Nat. 1508. J Augustani Ministerii Senior & Anti- Cl. 1628. stes ad D. Ulrici Fanum in terris peregri- Ob. 1661. nari cepit, An. Chr. 1592. d. 3. Septembris st. v. Winsbergæ, ditionis Wirtembergicæ Oppido, ex historia Mulierum ανοτεοΦόρων celebri. Patrem habuit Johannem Schmid, Civem & Restiarium. Matrem Apolloniam Crafftiam, Tieffenbaco prope Imperialem Dünckelspühl oriundam. Cum in Schola patria Ludimoderatore, Friderico Fingero, Viro, quem vocat, doctiffmo & simul etiam eximio Medico aliquousque profecisset Anno 1607. & 1608. gemino Examine Perecostali Stuttgardiæ exploratus, tempore Autumnali Adelbergam in Collegium Alumnorum, Abbate Daniele Schrötlino, Præceptoribus Johanne Breunlino & loh

er-

nis a-

ful

8c 8c

iæ

iæ

æ-

)r-

u-

ti-

a-

10

e-

ra

lit

li-

n-

is

1:

ro

1-

Joh. Conrado Gœbelio, post Augustanorum Seniore promotus est, Anno 1611. in Monasterium Maulbronnense traductus sub Felicis Bidembachii D. primum, post illius obitum verò Erasmi Grünningeri, Pedo Prælulari & Institutione M. Michaelis Wifenfauti, insignis Logici, qui ad Socinismum tandem deflexisse perhibetur, M. Conradi Hochstetteri & Ludovici Hessi adolevit, usque dum An. 1613. in Stipendium Ducale in Academia Tubingensi receptus, sub Cancellario, Andrea Osiandro, Superintendentibus, Matthia Hafenreffero, Joh. Henrico Hiemero & Vito Müllero, Magistro domus An. 1617. alteram capesseret lauream ordine inter (1. Candidatos quintus. Jactis porrò in Theologia fundamentis An. 1616. circa Festum Paschale ad Ecclesiam Bittefeldensem missus eft, ut M. Josephi Osiandri Pastoris, post Abbatis vices perageret. Reversus inde An. 1617. Repetentium Numero adscribitur & primá vice de Baptismo sub Præsidio D. Thummii; Altera 1620. de aterna Salvandorum Electione, pro Summis Domini J. U. Pregizeri in Theol. honoribus Respondentis Spartam sustinet. Eodem anno Ministerium Stuttgardianum operis Vicariis sublevare jussus, insequente Anno Vocationem à Senatu Augustano ad Diaconiam in Templo Discalceatorum accipit. Eam declinaturus Præpolitum Grüningerum cum adiisset, responsum tulit : Jam jam præsto esse Internuncium Augustanum & Serenissimum Principem ejus dimissioni clementer annuisse. Nil itaque ipsi relictum præter obsequii gloriam. Inidoneum se prætendenti Grüningerus Laconicè : A Deo, inquit, mislus, miffe ben more post ab F 162 Dift vit it rum roch renif verò Geo Prot à Po Vita ction tisho certi bris. Con corri perf Web Supp pace d. 3. D. U Mui Paft tis V latus

Wirtembergenfium Par II.

175

miffus, redditur idoneus. Wen GOtt fchicft/ Itaque divino Nutui ben macht Er geschickt. morem gerens Augustæ Vindelicorum appulit, ubi post triennium Diaconus in Templo Sancta Crucis ab Ecclesiastico Conventu declaratus; Anno au-1629. per infelix illud Deformationis Pontificiæ Disturbium cum Collegis ejectus, Pathmum quæsivit in Patria Backnangæ & Oppenwilæ apud Socerum M. Hoffmannum, Pastorem, Anno 1631. Parochiæ Hunawilensi in Diœcesi Richovillana à Serenissimo Ducatus Administratore dettinatus, mox verò An. 1632. Augustam revocatus Pastor in D. Georgii templo evalit. Anno tamen 1635. rebus Protestantium ex clade Nerolingensi ferè collapsis à Pontificiis denuò exautoratus solitariam Augustæ Vitam sub variis calamitatibus domesticis & exactionibus gravissimis privatus egit. An. 1641. Ratisbonensibus in Ministrum Ecclesiæ desideratus certis de causis sese excusavit. An. 1647. d. 8 Ostobris, cum Philippus Weberus, Senior Augustanus, Confessionibus Sacris occupatus subità Infirmitate corriperetur, ipse solus è Collegis in Urbe superstes Ecclesiastis in Collegio Evangelico Vices pro Webero primum, dein etiam pro Paulo Jenischio supplevit. Parta tandem per Dei misericordiam pace Westphalica in Ministerium Urbicum 1649. d. 3. Maji, legitimé iterum cooptatus Antistitium in D. Ulrici Ecclesià & Senioris, juxta Phil. Weberum. Munus obtinuit. Eo autem 1652, vivis erepto Pastoratus quoque Annæanus solenniter & repetitis Vicibus in Communione & in aurem illi fuit oblatus, quem tamen præmissa gratiarum Actione

COH

See

rium

run-

num

An.

dro,

Joh.

do-

dine

ò in

tum

t, ut

vices

tium fub

ernâ J. U.

par-

tgar-

iente

n de-

iffet.

ciuni

s di-

reli-

præ-

quit,

constanter renuit, imbecillitatem memoria & vocis causatus, tandemque subjiciens : Si omninò teneretur spartam recipere, se tamen suo & aliorum præfagio tanto citiús moriturum. Quibus excufationibus Senatus Evangelicus acquievit, dato eum in finem honorifico decreto, inferius recenfendo. An. 1621. matrimonium iniit cum Virgine, Anna Maria, Matthæi Sandneri, in Coenobio Nesselensi propè Heilbronnam, nunc desolato, quondam Monachi fed ad fidem Evangelicam Lectione Bibliorum & Lutherilibrorum conversi, de cætero celebris Medici filia, ex quâ 26.annorum spatio sex filios, septemque filias suscepit. Superstites non nisi duo mansere; D. Johannes Matthæus, Civitatis Esslingensis primum Phylicus Ordinarius, deinceps Serenissimi Principis, Friderici, Neostadiensis Wirtembergiæ Ducis Archiater, hodie Liberæ Civit. Imp. Heilbrunnensis, Medico in Acad, Cæsar, Leopoldina Collega, dictus Plato I. celebratissimus, Physicis, Mathesi, Medicina & omnibus amænitatibus elegantiisque literariis curiosissimus. (a)

Alter Johannes Jacobus, Pastor Hornbergensis in Wirtembergia. Ex utroque tres vidit Nepotes. Secundas nuptias celebravit, An. 1648. cum
Elisabetha Tucheria M Joh Christophori Schuhmacheri, Diaconi ad D. Ulricum Vidua unica per
eam filiola beatus. Erat Theologus, ut in literis
Senatus Augustani memoratur, excellentibus donis
& Christiani Zeli gloria conspicuus, quem post P.

We-

Web
bus j
aliis
catar
ut e
tame
facu
ris lo
nium
licæ
d. 2'
Min
man

Rin

tius.

re e die nec der

Dt

⁽a) Vid. Rod Mart. Meelführeri Accersiones aa Almalosem Bibliothec. Prom. & Latent, p. m. 33. & 159.

Wirtembergenfium Pars II.

279 Weberum ob experientiam & multiplices temporihus periculofiffimis labores Senioris Axiomate præ aliis judicarunt dignissimum, An. 1658. d. 10. Febr. catarrhus apoplecticus eum usque adeò prostravit. ut expiraturus videretur omnibus. Nihilosecius tamen Medicorum industria præter spem convaluit. tametsi judicio & memorià in tantum debilitatus, ut facultatis legendi scribendique, imò etiam distinctioris loquelæ maneret expers, quæ miseria per triennium ferè duravit. Rude igitur à Senatu Evangelica Partis donatus peregrinationem vita absolvit, d. 27. Augusti , An. Chr. 1661. ætatis penè 70. Ministerii 31. Tractatum præcipuum de S. Coenæ

Literæ Decretales Senatus Evangelici Augustani.

manducatione digna adducit Ephraim Præto-

Te Herren Stadt-Pfleger und ges heime Rath A. C. geben denen Rirchen : Pflegern und Adjuncten auf ih: re erstattete umståndliche Relation, über die mit einem Ehrsvurd. Ministerio den 28. nechst-abgeschiedenen Monaths Augusti, ber vacirenden Pfarr : Stelle ben St. Anna, gepflogene Conferenz zuvernemmen: Obwohl Sie ihres Theils vor allen Din:

(a) Bibliothec. Homil, Lit, F, Indic, Aut, & ad 1, Cor. XI.p. 887.

vocis

nere-

præ-

fatio-

umin

An.

Ma-

pro-

nachi

m 82

Aedi-

tem-

anfe-

enfis

iffimi ergiæ

Heilldinâ

Vir in nita-

rgen-

epo-

cum

huh-

a per

iteris donis

oft P.

We-A Al-

m. 330

rius. (a)

178

gen Herrn M. Johann Heinrich Fabern/ Vfarrern ben St. Ulrich nicht allein als Seniori, sondern auch seiner von GOtt perliehenen hohen Gaben / Christ-ruhm: lichen Enfers/drenffig jahrigen Erfahren: heit und ben hiesigem Ministerio in des nen vor passirten Gefährlichkeiten auß: gestandenen vielen Ungemachs halben/die gedachte Pfarr : Stelle ben St. Anna wohl vergonnen mögen. Tedoch und weilen derselbe sich so hoch entschuldiget/ wollen die Herren : Stadt : Pfleger und Geheime in Ihne Herzn Fabern/ wider feine Gelegenheit nicht setzen / sondern lafsen denselben ben sollicher seiner gethanen Entschuldigung bleiben. zc. Signatum, d. 2. Sept. An. 1652.

> Stadt-Pfleger und Geheime/ Augspurgif. Confession.

> > Scripta.

PUtherischer Gerg-Rlopffer über den Artickel vom Seil. Abendmahl/daraußzusehen/wie man sich zum Abendmahl bereiten/ benm Gebrauch würdig verhalten / und hernach gebührlich bezeugen soll. Ein außführlicher Tractat, Ulm/ 1647. in 4.

Gloria

Glove De Se

ni ir Leich

E

in Kii An. Palai Man Mat

Lude

& A

nagi in æd Rudi ganu nos

fedul Wilh centu venit Con

TRANSKE !

Wirtembergensium Pars II.

179

lecun-

Gloria Cæli, das ist / eine Christ. Predigt über dem groffen herzlichen Himmels Glanz der Lehrer/Dan, XILüber der Leichbegängnuß In. Philippi Weberi, Pfarrers ben S. Anna und Senioris in Augspurg/ Anno 1652. in 4.

Leichpredigt über dem Abschied Herrn M. Petri Meuderlini, gewesten Ephori, in dem Collegio Evangelico zu Augspurg / auß Job. XIV. 19. Stuttgardt/ 1654. in 4.

70LFFGANGUS JACOBUS N. 1807. CHRISTMANNUS, Paftor Cl. 1628. in Kirchentellinsfurth in lucem editus eft, Ob. 1631. An. 1597, d. 1. Octobris, Neoburgi in Palatinatu Superiore; Patre Wolffgango Christmannô, Confiliariô & Præpositô Neoburgensis Matre Catharina, Jacobi Heilbrunneri celebris Theologi Filia d. 2. Octobr. baptizatus Anadochisa Ludovico Comite Palatino, & Anna Serenitatis ejus Conjuge; nec non Principe hæreditario Augusto & Apollonia Wolffgangi Henrici Lainblini de Mes naghofen / Confiliarii, Uxore. Trimulus factus in ædibus Avi ductu & auspiciis ejus ad pietatem & Rudia manuductus. In Gymnafium deinde Lauinganum 1608. mense Aprili receptus, per octo Annos Studiis Philofophicis & Theologicis operam sedulam navavit. Anno autem 1616. Wolffgango Wilhelmo, Palatino ad Papatum declinante cum centum florenorum honorario dimissus Tubingam venit, lauream primam d. 4. Sept. tertio inter 52. Commilitones loco, & 1617. gradum Magisteris

rn/

als

Ott

m:

en:

De:

uß:

Die

ina

ret/

ind

det

laf=

ren

m.

10/

cfel

wie

nm

ach

her

oria

tier

rep

cis 1

cin

Co

zer

cad

Si

Bei

Tra

Dar

secunda inter 24. Competitores Statione obtinuit. Inde Theologiam Tubingæ & Argentorati excoluit, disputatione de lustificatione hominis magna cum laude habita. Anno 1618, d. 1. Novembr. inter Alumnos Stipendii Ducalis receptus, post novem menfium decurfum Augustam Vindelicorum ad Ecclesiam Discalceatorum vocationem accepit, cui sex Annos ut Diaconus & Archidiaconus, & quatuor ut Pastor inserviit. Anno 1609. d. 29. Julii, cum omnibus Evangelii Præconibus Augusta ejectus. sesquiennium in exilio contractione insuper membrorum laborans vixit. Anno 1632, d. 26, Jan. Parochiæ Kirchentellinsfurtensi à Serenissimo Wirtembergiæ Duce admotus Auditores sibi facilè conciliavit. Eodem Anno d. 21. Maji, balneo Bollensi usus spem recuperandæ valetudinis hauserat. Enimverò Cæfareanorum militum in pagum & domum ejus Pastoralem irruentium terror Tubingam expediendæ causa Salutis migrare compulit; ubi recidivam ulicò passus lethaliter decubuit. In Matrimonium duxit Mariam Magdalenam, Wolffgangi Jenischii Mercatoris Filiam, relictis ex ea quinque liberis. Vir, qui vitam non traxit more inertium fucorum, quibus si decimæ modò salaria rectè procedant, pietatis popuio instillandæ cura, autnulla est, aut exigua. (a) Quæ enim egregiè didicerat, ea non modò vivà voce Auditoribus tradere, sed monumentis quoque ad posteros propagare studuit. Amanuensem habuit Jeremiam Mehlfürerum, cui confessionem sidei luæ verbis admodum emphaticis, in literis ad amicum scriptis ad calamum dictavit, Ægrotans patien-

(a) Programmallniberf. Tubin g.

Wirtembergenflum Pars II.

181

tientiam dictis Apoc. 2. 10. & Rom. 8. 18. sapius repetitis roboravit. Vitam hanc mortalem & tragicis plenam malis reliquit sub ipsam horam noctis decimam d. 3. Julii, 1631. ætatis 33. ann. mens. 9. Concione sunebri parentavit D. Joh. Ulricus Pregizer ex Rom. 8. v. 18. Programmate honorisico Academia Tubingensis prosecuta est.

Symbolum defuncti erat:

Christmannus Christum docui, coluique, mihique,
Omnia Christus erat. Omnia
Christus erit.

Scripta.

Mund. Postill/ das ist / gottfelige enfrige Betrachtungen der Sonntagl. Evangelien/ Rempten/ ben Christ. Araussen/ An. 1625. in 8.

Biblifthe Theologia.

Geistliche Betrachtung deß Feuer Beichens/ fo An. 1623. d. 7. Novembris, vom Himmel gefallen/ Augspurg/ 1624. in 4.

Tractat von der Rechtfertigung deß Menschen por GOtt.

Davidicum Justorum Genetbliacon. ben der Leichs begängnuß Fr. Ursula Fusseneggerin / auß Ps. 31. Augspurg/ 1653. 4.

m 3

CHRI-

inmit.

oluit.

cum

inter

ovem

dEc-

ui fex

cum

ectus

nem-

rtem-

cilia-

ulus iverò n eius

dien-

livam

nium

ischii

. Vir.

uibus

spo-

a. (a)

VOCE

ie ad

abuit

fidei

ami-

s pa-

cion

Ffa

Dra

Iter

Pau

ftan

Tec

tum

vit i

cum

Lati

Con

fitan

cogi

mot

Nat. 1508, CHRISTOPHORUS OFRTLE NUS . Ecclefiastes Matutinus Bi-CL. 1628. Ob. 1628. beracensis, Stuttgardiæ in lucem editus 1598. d. 13. Octobr. Patre Tobia, & Matre Apollonia Weigoltina. In Pædagogium Stuttgardianum à Parentibus ductus Ingenii præstantia Visitatoribus Scholæ in tantum se commendavit, ut ipfum studiis consecrandum decernerent, & anno ætatis 13. in Scholam Claustralem Blabyrensem ablegarent, ubi sex annos commoratus in Linguis eos fecit progressus, ut Carmina Græca & Latina ex tempore funderet. Inde in Collegium Mulifontanum, & 1618. d. 22. Jan. Tubingam, eodem Anno primam, & 1619. secundam lauream primo inter 45. Competitores loco consecutus. Anno 1620, d. 21. Julii, Repetens Stipendii factus privatum Collegium per quadriennium fructu non contemnendo habuit, discipulos in Linguis & Disputationibus tam Theologicis quam Philosophicis exercens. Tubingæ igitur quatuor post Magisterium annis commoratus præstitis Uraci loco Superintendentis demortui operis vicariis à Senatu Biberacensi Pastor & Ecclesiastes Matutinus 1624. d. 10. Aprilis declaratus & ordinatus fuit. Conjugium codem Anno iniit, d. 21. Junii, cum Agnete Stenglederina; Singularibus donis instructum, in officio industrium, Orthodoxiæ tenacem, Fautorem Scholarum, Præceptorum & Alumnorum, nec minus tamen humilis & mansueti animi fuisse, testatur l'arentator. Fato præmaturo abreptus ex nephritide & lipothymia d. 9. Januarii, 1628. ætatis 30. Pro concione

Francke

Wirtembergensium Pars 11.

183

cione laudatus à M. Michaële Zellero, Diacono, ex Esaiæ 56. cap. v. 13. De Scriptis conseratur, G. Draudius Biblioth. Class p. 332.

Scripta.

Geistliches Theologisches Lust. Gartlein/ das ist / sieben Eron reiche Predigten von unsterschidlichen Materien / Ulm / ben Johann Müller.

Iter Abrahamiticum, oder Anstands, Predigt zu Bibrach gehalten / auß Gen. XII. v. 1. Ulm/

1624.4.

L.

Bi-

ditus, &

gium

præ-

nen-

rent.

laby-

us in

ca &

gium

gam,

ream

utus.

actus

non Di-

hicis

giste-

iper-

Bibe-

d.30.

gium

teng-

Micio

icho-

ninus

r Pa-

de &

con-

cione

Paulus Athleta stremus, oder Leichpr. über dem Tod/ Hr. Johannis Stumpen / Spitals Predigers zu Bibrach / von Münsingen in Würremberg gebürtig / auß dem Tert/ 2. Tim. VI. v. 7. 8. Tübingen/ 1626. 4.

EVINUS SUTOR, Pastor Korn- Nat 1597.

westæ, uno milliari à Stuttgardia di- Ob. 1652.

stante pago, natus erat, an. 1567. gente
Tectolagus. Studia ubi feliciter tum in trivio, tum in Academia excoluisset, ministerium inchoavit in Diaconia Blabyrensi, circa annum 1628. Ubi cum Passionem Dominicam carmine Anacreontico Latino sat eleganti descripsisset, eaque Viris Illustris Consistorii Scholam Claustralem sub id tempus visitantibus placuisset, ut de excusione etiam opusculi cogitatum suerit, in pagum Steussing-Weyler promotus An. 1628. (a) indeque ulterius per belli m 4

(a) Praf. Fascicul. Myrrha.

tricennalis turbas diversis in locis Pastor constitutus est, donec tandem Kornwestæ subsisteret ; cujus incredibilis ingenii vis (funt verba J. Val. Andrea,) (b) & multiplex Eruditio ferè semper latuit, sive infelici fato suo, sive quod surdaster esset & cum adversa Valetudine conflictaretur, quem postquam ipsi (Andreæ) innotuit, Augusto, Brunsuicensium Duci conciliavit, cujus Harmoniam Evangelicam (Sutor) in Latium transtulit, addiditque Pfalterium vario Carminis genere, quâ pollebat venâ, eleganter expressum, liberali stipendio, unde è rebus angustis emersit, à Principe adjutus. Vir (Valentino Andreæ judice,) vitâ longiore & mitiore fortuna dignissimus, de ipso & familia Andreana præclare meritus, quid diu spretus latuit & ignotus, atque maximo illius dolore obiit, d. 25. Febr. An. Chr. 1652. ætatis 55.(c)

Scripta.

FAma Andreana Reflorescens, Argentorati, Anno 1630.12.

Fasciculus Myrrhæ, sive Exercitia pietatis ex passione Dominica. In Singulos libros, Passionum, Dolorum & Asceticorum distributa. An. Chr. 1628. & Illustri Consistorio dedicata. Manuscriptum.

MAR-

gard

oppi

Patr fidei

tùm

felic

phia

to c

fect

& d

flad

dian

tus,

Due

quà Eph

etur legi

tra

Era

mè

gali Satt obit

ti, n Nite

maj

(b) Vita Andr. Manuscripta.

(c) Vita Andrel, cit, ad An, 1652.

itutus
us in(b)
nfelici
lvers
(AnDuci
utor)
vario
er exgustis
o Anna diè me-

Anno

atque

Chr.

Mione Dolo-8. &

IAR-

MARTINUS HOCKIUS, Super- Nat. 1592. attendens Specialis & Pastor Stutt- Cl. 1630. gardianus in Xenodochio, Backnangæ Ob. 1636, oppido Wirtembergico, natus An. 1592. Patris Quaftoris confilio facris destinatus, purioris fidei literarumque semina tum in schola oppidana, tum in Monasticis, atque Universitate Tubingensi felicis ingenii fundo immisit, acceptisque Philosophiæ honoribus consuetis Theologiæ studium tanto cum ardore prosecutus est, ut mox juventuti Scholastica in Comobio Maulbronnensi fuerit prafectus. Cumque per aliquot annos singulari side & dexteritate Præceptorem egisset, Diaconiæ Cantstadiensi admotus est; Inde An. 1626. Stuttgardiam ad Leonhardinæ Ecclesiæ Pastoratum promotus, singulari Dn. Joannis Friderici, Wirtembergiæ Ducis, totiusque Civitatis gratia & amore adeò floruit, ut certatim ad ipsius Conciones tam ex Aulâ, quam ex urbe fieret confluxus. Quare An. 163 2. Ephoriam Diœceseos Stuttgardianæ Specialem, junclumque Pastoris Urbici in Xenodochio munus per legitimam successionem adeptus est, ad altiora extra dubium adspiraturus, nisi brevioris fuisset ævi. Erat enim vir doctus & Zelo divino flagrans, maximè contra scorta & fornicationes. Fædere conjugali sibi desponsaverat Annam Mariam, Georgii Sattleri, Quæstoris Monasteriensis filiam, post illius obitum J. J. Schulino, Cathedralis Ecclesiæ Antistiti, nuptam, ex quâ filium reliquit, hodienum superstitem, Pastorem Gemmeringensem, octuagenario majorem, & filiam Annam Mariam, Johanni Bems ZiO, zio, Viro doctissimo, Principis Hæreditarii olim, Johannis Friderici Præceptori & postmodum Archivario & Cimeliarchæ Ducali elocatam, quæ 87. annum attigit, octo liberorum mater, & ex senis 70. nepotum avia & 42. pronepotum proavia sacta. Hockius verò turbulentissimo Ducatus Wirtembergici tempore cœlestem patriam repetiit, d. 5. Junii, An. 1636. ætatis 44. Epitaphium & essigies ejus ut & J. J. Schülini, Successoris in Conjugio, junctim extant in Templo Xenodochiali Stuttgardiano; vernaculo sermone.

Scripta.

Peich Predigt ben der Leichbegangnuß / M. Johannis Alberti, Praceptoris zu Murtingen/auß Luc. IV. v. 16. Stuttgardt / Anno 1625.

Leichpredigt über der Leich def Durchleuchtige fien Fürsten und Herrn / Herrn Johann Friderich / Herzogen zu Würtemberg und Tech auf Acor, XIII. v. 36. Stuttgardt/ An. 1628. in 4.

Leichpredigt ben der Begräbnuß Herrn Joshann Georg Hüngerlins / gewesenen viels jährigen Fürstl. Würtembergis. Naths und Directoris, auß Ps. 37. v. 5. Stuttg. ben Joh. Wenrich Nößlin/ 1630. in 4.

Leichpr. über der Begräbnuß Herrn Christophori Schmidlin / Ober Maths : Secretarit, auß Hiob. XIX. v. 25, 26. Stuttgardt / Anno 1633. in 4.

TO-

Can

laria

tus.

ipla

Patr

Reu

las i

Geo

naste

vere

rean

quin

pror

meri

Dor

gent tû 8

nis o

fucce

ftora

perv

cum

fis So

mus

An.

que

olim, n Arnæ 87. fenis via fas Wird. 5. ffigies

, jun-

diano;

1 M. 1gen/

htig, hann und An.

Jos viels und Joh.

ristotarit, Anno

TO.

TOBIAS WAGNERUS, post Pre- Nat. 1508. gizeri fata per aliquot annos Pro- Cl. 1635. Cancellarius, tandem utrumque Cancel- Ob. 1680. lariatus & Præposituræ munus consecutus, vitæ curriculum cœpit Heidenhemii, Oppido ipsa vetustate celebri, & olim Aras Flavias dicto, Patrè, Georgio, Fabro arario, & Matre, Maria Reutteria, Ulmensi, An. 1598, d. 21 Febr, Scholas ingressus Triviales in Patria, sub informatione Georgii Laurarii, Præceptoris Classici, ea felicitate in studio Scholastico cucurrit, ut An. 1616, in Monasterium Adelbergense; 1618 in Mulifontanum; 1621. in Stipendium Theol. Tubingense promo-Ubi per varia exercitia duplicem Lauveretur, ream, (& quidem alteram, atatis anno vicesimo quinto, nulla sanè vel profectuum tarditate, vel ingenii: sed quod eruditio tum non præcocitate magis promotionum, quam maturitate æstimaretur,) promeritus Theologiæ calles intravit, cumque in viis Domini partim inculpata vitæ pietate, partim diligenti studio incederet, anno jam 1624. divino nutû & Serenissimi indultû, servata legitimæ vocationis orbita ad Diaconiam in Imperiali Esslinga, & successive per gradus ascendens, An. 1632. ad Pastoratum, præter suammet expestationem & Spem Cui Spartæ ultra viginti annos magna cum dexteritate præfuit, variisque in publicum emifsis Scriptis sui famam late sparsit. Unde Serenissimus Princeps eum ab Esslingensibus revocatum. An. 1653. Superintendentiæ Ducalis Stipendii, atque Professioni Theologica in Academia Tubin-

gensi Ordinariæ præfecit. Mortuo autem Joh. Ulr. Pregizero, An. 1656. Pro-Cancellariatum. tandemque An. 1662. ita ferentibus votis Academici Senatus ipsos Præposituræ & Cancellariatus honores clementissimè contulit. Quod Officium 18. annos fumma cum curâ gessit, 98. Doctoribus, & 691. Magistris Licentiam Promotionis impertitus. In Thalami sociam duxit Catharinam . D. Melchioris Nicolai, Professoris Theologi, tum temporis, & postea Præpositi Wirtembergici. Filiam, cum quâ totos 46. annos concorditer vixit, genuitque ex ea 16. Liberos, ex quibus Filii duo Medicinæ Doctores facti, & duo Pastores. Filia verò unica Superstes, M. Joh. Hafnero, Pastori tum Kornwestano, & postea Superintendenti Marpacen. si nupsit; Exomnibus, qui superfuerunt 44, nepotes, & unum Pronepotem vidit. (a) Erat Vir multis in Ecclesiam & Rempublicam Christianam meritis clarus; (b) Theologus pius & cordatus; Orator in suggestu & Cathedra Professoria non inegans, nec ficcus, fed gravis, copiolus & fucci plenus. qui vel ex tempore Orationem funderet fatis prægnantem; Philosophus Rameo - Aristotelicus non vulgavris; Historicus insignis, & Poëta, præsertim in concinnandis Epigrammatibus facris non infelix; Illustrium quoque Genealogiarum Scriptor peritus; Præter infignem quatuor Cardinalium Linguarum notitiam etiam Gallicæ gnarus; A præcipuis Germaniæ Theologis, Ministris Evangelicis & Rebuspublicis in Casibus dubiis plurimum consultus, nunquam

(a) Programma Unis. Tubing.

quam pidun tis Sig prom henlo tioni a fimi I teft. N multo Vilio fario 1 famæ An. I rat, I ea re quam plicis Teul mum Ponti Maul Adell Wirte fariur variis nomi ma pa gneru punc in pra

res Po

dacia

⁽b) A. Carol: Memor. Libr. 1X, p. 248;

I Joh. atum. caderiatus icium ribus. perti-, D. tum , Fit, ge-Meverò tum acen. nepomulme-Oraineenus. præs non ertim felix : itus; arum Ger-

quam fine fructu. Cumprimis verò à Senatu Campidunensi in extremis suæ Rei publicæ turbis multis Sigillis Magistratus & Civium in Judicem Compromis, exoratus. Sed & à Sigfrido, Comitè Hohenloico in gravissima causa matrimoniali deliberationi adhibitus, & Neostadium usque cum Serenissimi Ducis Eberhardi permissû rhedâ deductus fuit. test. Manuscr. ipsius. De cæterò variis casibus & multorum odio exagitatus. Cum enim An. 1642. Visiones Warneri ex Verbo Dei refutaffet, ab adverfario fanatico homine indignis planè modis habitus, famæ suæ defensionem adornare necessum habuit. An. 1643. hominem, qui se Diabolo mancipaverat, Dei gratia in libertatem afferuit; Cumque de ea re Concionem edidisset, Pontificiis bilem movit, quam Jesuitæ Scripto famoso, sub Rubrica: Simplicis Essling. Diaboli. Einfaltiger Eflinger Teufel.) Sannis & Scommatibus pleno in Optimum Virum evomuerunt. An. 1644. d. c. Febr. Pontificii quidam Abbates, qui tum Claustrum Maulbronnense, Murrhardense, Bebenhusanum, Adelbergense, Regiofontanum, & Lorchense in Wirtembergico Ducatu tenebant per Notarium Cæsarium, ac duos testes, Scriptum virulentissimum, variisque injuriis & comminationibus refertum sub nomine Retorsionis ac defensionis necessariæ in forma patente illi infinuârunt in via publica, quafi Wagnerus in Evangelica Cenfura Motivorum Befoldi, puncto de usu & abusu Bonorum Ecclesiasticorum in præ-nominatos Monachos & eorum Antecessores Pontificios impudentissima crassissimaque mendacia effudisset, eidem jure meritoque in os regeren-

bus-

nun-

luam

190 Memoria Theologorum
da. Quibus ille confestim & ore & calamo respon-

dit.(c) Ex Jesuitis peculiarem adversarium habuit Henricum Wagner-Eccium, cum quo coram Illustri Barone de Degenfeld / ad Papilmum delaplo, collocutus esse fertur de Controversiis Religionis, Anno 1656, in acidulis Deinacensibus cum Joh. H. Hottingero, Professore Tigurensi Calviniano Colloquium habuit amicum, ex quo rumor ortus Theologos Tubingenses cum Calvinianis concordiam iniisle, quem verò ipse Wagnerus postea confutavit. (d) An. 1673. ab Evangelico Magistratu Civitatis Imperialis Augusta in causa nundinationum diebus dominicis haberi solitarum, sedà Joh, Jac, Bajero, Diacono, publice damnatarum, confultus, una cum Sebastiano Schmidio, Theologia Professore Argentinensi Augustam Vindelicorum ivit, sententiamque tulit contra Bajerum, quâ tamen Theologis Wirtembergicis haud satisfecit. Unde mox haud exiguæ Wirtembergicos inter & Argentoratenses Theologos turbæ fuiffent excitatæ, nisi laudatissimus Wirtembergiæ Princeps Eberhardus III, intuitû suo malum dissipasset omne. (e) Ex Collegis Censorem habuit per acrem, orta præsertim inter ipsos Controversia de Immortalitate animæ ex Lumine Naturæ demonstrabili, & de pugna inter Philosophiam & Theologiam. Interim ipse octogefimo ætatis fuæ anno ad finem currente adhuc incolumis & viribus integer, festo Seculari Academiæ

(c) Caroli T. I. Libr. V. p. 1074.

quafi I præfer Deum II. p. 1 Libr. 5 cœlest tis, 82 bolum stanter Profes

Tebin

Hic, h Hic Canitie Qua

1

Co

FRANCE

⁽d) VV agneri Acta Henotica, p. 12. feq.

⁽e) Caroli Libr. VIII. p. 64.

Wirtembergenfium Pars II.

ton

Tubingensis, in Ecclesia & Universitatis Umbone, quasi Pharus aliqua non de nocte, sed de die faculam præferre valens publica gratiarum actione erga Deum tantum beneficium agnovit. vid. Jubil. Tub. II. p. 117. Ad ultimum repetita de Doctrina & Libr. Symbolicis Confessione vitæ metam attigit ad cœlestia morte beata evectus d. 12. Aug. 1680. ætatis, 82. Ministerii, 56. Cancell. & Prof. 27. Symbolum ejus erat: Innocenter, Patienter, & Constanter. Epitaphium scripsit Bened. Hopsfer, Philos. Profess. & Eph. III. Stipendii:

Hic, bic Romanærequiescit Malleus Urbis, Hic Evangelici conditur Orbis bonor. Canitie & gravitate nitens, & sulmine Zeli Quantus in æternæsyrmate Lucis erit:

Concionem Funebrem ex Apoc. XIV. 13. dixit, G. Henricus Keller, Theol. D. & Prof. Publicus, intimans: Der Kinder & Ottes Geeligfeit! vor/in/ und nach dem Tod. Quam omnind vide cum Programmate Universitatis, quod Clar. Witten cum scriptis plerisque exhibet, Dec. XVI. Memor, Theol. p. m. 2041. confer quoad Scripta Ephraimi Prætorii Biblioth. Homilet. Indic. Aut. Lit. W. Dominus Serpilius verd, quod mireris, samigerabilis hujus Theologi, haud rard ab ipso citati, peculiarem mentionem sacere neglexit; Sed & Paulus Freherus eum omisit.

Scripta_

foon-

abuit lustri

col-

An-

i. H.

heo-

n in-

t.(d)

s Im-

Dia-

n Se-

enti-

mque Wir-

exi-

enfes

tiffi-

ntui-

legis

inter

Lu-

Phi-

ogea

nco-

emiæ

abin-

Scripta Tobiæ Wagneri Poëtica, Historica & Philos.

Micleus Passionis Christi duobus Libris Epigrammatum inclusus, Tubing e, 1631.12.

Institutionum Historicarum Libri VII. Ulmæ, 1646.12.

Breviarium totius Orbis Geographicum, Ulma, Anno

Limina Genealogica in pracipuas Magnatum Europa familias, 1b. 1653. & 1663. 8.

Compendium Dialecticum nucleum Præceptorum Dialecticorum exhibens, Ulmæ, An. 1658. 1661, 1680,

Theologica.

Exegests Catechismi Brentiani, in 12. auttoritate Magistratus Esslingensis in Gymnasium introducta.

Diatribe de Persond Christi cum annexa Oratione de Incarnatione Filii Dei, Tub. 1654. 4.

Septena Specimina Stellionatuum Wagnero - Eccianorum, 1b. 1655. 4

Iniquitates ex judicio Theologico Ernesti de Eusebiis, super pace à Protestantibus desiderata extrata, sub sisto nomine Irenai Philadolphi, 1655.4.

Lutherus Thavmaturgus Laur. Forero oppositus, * Tubinga.

> boc Scriptum compositi à Dn. Greidenmanno inductus, qui Eusebianum judicium irrefragabile esse consucrat.

> > Astrologia

Altro

Dej

Exer

Fasci

Dec

Inqu

De .

Dia

1

Exa

Diff

Diff

Dec

Pro

j

ti

16

Mar

Wirtembergenfium Pars II.

193

Hi. Aftrologia Genethliaca ex Theol. ac Physicis principiis, ipsisque Astrologorum penetralibus destructa, Tub. 1656. 4.

gram- De justificatione Peccatoris coram Deo, Tub. 1656. 4.

De justificatione Peccatoris coram Deo, Tub. 1656. 4. Exercitationes: an Lutherani habeant veram Scripturam? Tub. 1658. 4.

Manuductio Polemica Dispp. 22. de S. Scriptura instituta, Tub. 1650. 8.

Fasciculus Canonico Theologicus, 1b. 1660. 12.

De causis Fidei Salvifica, Tub. 1663. 4.

Inquisitio Theologica in Ada Henotica, inter Theologos Augustana Religionis & Theologos reformatæ Religionis à Reformatis renovata, 1b. 1664. 4.

Inquisitio in Oracula Sibyllarum de Christo, Tub. 1664.4.

De Elencho Morali, Inauguralis R. Joh, Lud. Hartmanno, 1b. 1670. 4.

Diatribe de subsistentia Ecclesia N. T. sub incommodis, 16, 1673.

Examen Elenchticum Atheismi Speculativi Tub. 1677.4. Disputatio an Christus qua homo & qua Mediator sit adorandus, Tub. 1678.4.

Dissertatio Revocatoria de Sedis Perditionis in Papatu juxta fundamenta salutis introdudis. R. Arbogasto Novesio ante hac Ordinis Carmelitarum Conobii Hirschhornensis Priore, Tubinga, 1678: 4.

De qualitate pugnæinter Theologiam & Philosophiam, jam dum sub prelo sudans tractatus, sed Authore Augustæcommorante, jussu Principis inhibitus, siscoque addictus, An. 1671. 4.

Propenticum judicium Theologicum de Scriptis Jac. Böhmii, Sutoris, didi Teutonici Philosophi, Ib. An. 1679. 4.

1.4.

A

Ora-

nno in-

46.12.

Anno

Europa

Dia-

1680.

oritate

lucta.

one de

ciano-

usebiis,

ta, sub

, * Tu-

agabile

rologia

Orationes.

Panegyricus Memoria Joh. Erb. Cellii Med. D. Essling.

consecratus, Tub. 1636. 4.

Auspicia quadam Academica, s. Oratio Inauguralis de Scrupulis sua vocationis ad Universitatem ut & de dignitate Professionis Theol. Ulm. 1652.

Celebratio Virtutum Barbara Sophia, Eberhardi Ducis Wirtembergia, Conjugis, Stuttg. 1655. fol.

Memoria Rediviva Nobilissimorum Guthiorum à Sulz Stuttg. 1657. fol.

Memoria Joh. Ulrici Pregizeri, Cancellarii Tubingenfis, Tub. 1659.4.

Memoria Danielis Hizleri, Prapositi Stutto, resuscitata, Tub. 1661. 4.

Wita Melchioris Nicolai, Prapositi Stutto. Tub. Anno 1662. fol.

Descriptio vita G. Wagneri, Consulis Esslingenfis, An. 1662.4.

Orationes due in Vigiliis Nativitatis Christi babite, Tub. 1672. 4.

Cippus Eberhardi Ducis. Wirtemb. Tub. 1674. fol. Memoria Wilhelmi Ludovici, Wirtembergia Ducis, 1b. 1677. fol.

Oratio de Oraculis Sibyllarum cum Scholiis notatu valde necessariis.

Manuscriptum.

Scriptum Anti - Böhmianum, de quo D. P. J. Spenerus, ex aliorum quidem relatione sinistre judicavit, Tom. 3. Confil. p. m. 944.

Germa-

Con

Con

Mfi

ER

Ev

The

II. R

De

2311

Ch

k

Germanica.

Concio funebr. über Annam Kauffmannin / Leips

Conc. fun, in funere Job. Erb. Cellii, Pastoris Esilingens, ex Es. s.v. 1. & 2. Eubingen/1627 4.

Pfingit, Blum/oder Erklarung deß Spruchs/ Job. III. v. 16. Lubingen/ 1633. 4.

Efinger Traur - Rlageund Troff-Predigten/

Evangelische Censur und Wiederlegung ber Motiven Besoldi, Die Ihn zum Abfall vermocht haben sollen/ Tubingen/ 1640. & 1648. 4.

Theologisches Bedencken von den Visionen Job. Warneri, Henlbronn/ 1642. 4.

II. Regeuten, Predigten vom Straff, Umt der Dbriakeit/ Henlbronn/ 1642. 4.

Der Rohlschwarte Teuffelsh.e. Gine Pres digt von und wieder den Teufel über einen Fall einer Manns Persons die sich dem Teus fel mit eigenem Plut verschrieben saber durch GOttes Gnade wieder zurecht ges bracht worden Ulm/ 1643.4.

Blut, Predigt vom Blut, Regen / mit was Augen ein Christ dieselben ansehen solle/ Ulm/ 1643. 4.

Christliche Haus Ubung des Wurtembergis. Catechismi mit einem Anfang von wieders wartigen Catechismis der Papisten / Calvinisten und Schwenckfelder / Ulm/ 1644, in 8.

2 2

Com-

ing.

alis

हर्न

Du-

Sulz

en-

ita-

nno

An.

ite.

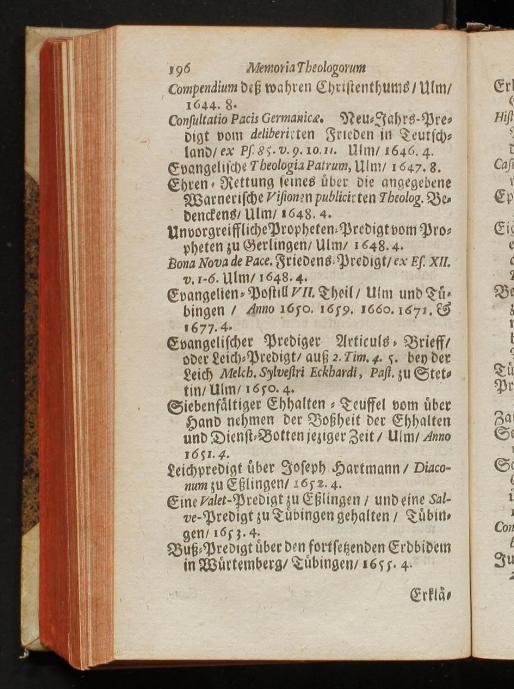
cis.

atu

ne-

vit.

na-

Wirtembergensium Pars 11.

197

Erflarung der Worter Salomonis, Cap. XXVIII, 2. Stutta. 1657. fol.

Historia von der Susanna / und Daniel in XL. Predigten / samt angehängter Predigt von der Rirchen Busse/Stuttg. 1658. 4.

Cafual - Predigten über allerhand bedenckenswurdige schwehre Falle/ Stuttg. 1658.4.

Epiftel Postill in U. Theilen / Tubingen / Anno

Eigentlicher Entwurff der Haupt Qualitæten eines rechtschaffenen Lehrers und Theologiauß Eccl. i. v. 18. in sunere Josephi Demmlert, Theol. D. & Prof. Tubing. 1660. 4.

Bestättigung der Priester: Che / oder Hoche zeit. Predigt über Unton. Winter / gewese, nen Prosessoris zu Würgburg / anjego zu Tübingen / und Maria Ugnes Wurmserin Bermählung/ Ulm/ 1663. 4.

Burden Budlein Ulm/ 1664. 8.

Predigten von D. Martino Luthero, Franckfurt/
1666.4.

Zauber und Heren Predigten/ 1667. 8.

Seegens, Predigt auf Pf. 128.5. Stuttg.

Schlacht: Ordnung des Rampffs der Kinder Gottes/ das ist Leichpr. auß 2. Tim. IV. v. 7.8. über Mariam Freyfrau von Croneget / Ib. 1671. 4.

Concio funebris in funere Eberhardi, Ducis Wirtembergici, ex Thren. V. v. 16. 17. Stuttg. 1674. fol.

Jubel-Predigt in Jubilao Academico, auf Syr. L. 24. & 25. Tub. 1677. fol.

3 Schrifft.

lm/

res

(d)=

8.

ene

Bea

ros

XII.

S'ila

छ

eff/

der

teto

ber

ten

nno

ICO-

Sal-

illo

em

låo

Memoria Theologorum 108 1682.4. in 4.

Schrifftmaffaes Bedenden von Gacob Bobs men / famt angehangten Baum und Buff. Drediaten / auf Matth. III. 8. 9. 10. Stutta. mia

Diet: ferv

argu

The

fing

tam tes

con

ute infi

infig

dio

bun

nedi

loal

ling

fto.

pro

Poë

for.

zer e

Leic

7

Danibs Seffament auf Mf. 31. b. 6. uber bem feel. Ableiben Den Chriftoph Gabelfofers/ 7. U. L. und Burgermeifters ju Eflingen/ Bubingen / ben Dieterich Werlin / 1612.

N. 1500. TOHANNES FALCO, Archi-Dia-Cl. 1634. J conus Tubingensis & SS. Theologiæ 06.1634. Candidatus, in lucem genitus An. 1599.

d. 27. Novembr. ex Johanne, Parocho Ober - Jetingensi, Diœceseos Wildbergensis pago, & Matre Susanna, Zachariæ Gifftheilii, Concionatoris Aulici Neomarckensis Filia, Stuttgardiæ primum Literis eruditus, Scholas deinceps Claustrales, Hirloviæ Bebenhusæque more solenni, & an. 1619. Stipendium intravit, factus paulò post Artium Magifter, & elapsis aliquot annis Repetentis Charactere infignitus. Anno autem 1626, ob variorum donorum præstantiam Diaconiæ Tubingensis Eccesiæ adhibitus, Licentiam summos in Theologia honores capessendi impetravit, majoribus mox Dignitatibus & ampliori sparta ornandus, nisi fata antever-Uxor illi erat Euphrofyna, Matthæi Aulberi, Abbatis Murrhardensis Filia, genitique ex ea quatuor Filii. Vir, ex Johannis Ulrici Pregizeri testimonio (a) multarum Virtutum nec vulgaris Eruditionis. Juxta Johannis Gerhardi, in Academia

(a) Conc. fun. p. 13, feqq.

Wirtembergenfium Pars II.

199

mia Tubingensi Medicinæ Doctoris judicium, Vir pietate & virtutibus conspicuus, in Cathedra præco ferventissimus; in pulpitis Academicis disputator argutissimus, & placidissimus, Juxta V. Andreæ Theologus & Vir simplicis pietatis, & eruditionis fingularis, quô mundus fane indignus erat, vid. Vitam Andr. Manuscriptam ad Annum 1634.) Zelotes contra scelera cujusvis generis, maximè verò contra pejerationes & blasphemias. Concionator ut ex Scriptis elucet, perspicuus, & quod rarius est, infimul brevis ac rotundus. Polemicum quoque infignem fuisse ex variis disputationibus sub præsidio Theod. Thummii, defensis, colligitur. bundus Ecclesiæ suo nomine publice ex suggestu benedicere justit. Medio Vita Munerisque curriculo abreptus, omine parùm fausto, ante cladem Nördlingensem An. 1634. d. 24. Febr. ipso Matthiæ Fe-Defunctum Academici certatim carminibus profecuti funt, nominatim M. Bernhardus Dieterlin, Poëta excellens, & H. F. Flayder, Poëseos Profesfor. (b) Concionem fun. habuit, Joh. Ulr. Pregizer ex Luc. XXIII. v. 46.

Scripta.

Munen Blumlein I oder Leichpr. über Georg. Christ. Pergerum, Studiosum Juris ex Sap. II. v. 7. Jub. 1627. 4.

Leichpr. über Joh. Frid. Gebhardin / eines Studenten / der zu Cod gefallen / Marc. XIII. 33.
Tub. 1629. 4.

n 4 Threno-

(b) Vid. Justa funchria à Zacharia Schaffero persoluta plur.

ô6s

ufio

tta.

em

rs/

en/

320

Dia-

giæ

99.

cho

go,

na-

pri-

les.

19.

Ma-

tere

no-

10=

ati-

er-

te-

E-

demia

Threnodias. Thranen-Predigt / Pf. 56. v. 9. Tw bingen/ 1630. 4.

50

fto

d. :

hu reli

via

ber

mil 16

tat

Gr

per

cor

Ind

tùn

tur.

per

nate

duc

infi

clin

tur,

Paff

Mati

Leichpr. über M. Balthaf. Elenheinz, Stipendiarium, Pf. 17, 15, 1630, 4.

Rofen : Predigt auf dem Hohen : Lied II. v. 2. über dem Absterben Fr. Anna Maria Gac. Andlers / J. U. D. Hauffrau / lb 1630.4.

Geistl. Contrafait oder Abbildung unfers liebesten Hen Herr und Hentands Jesu Christisben dem Sod Ludwig Harings Kunstmahlers / auß dem Hohenlied V. 10-16. Ib. Anno 1632. 4.

Heu-Predigt ex Ef. 40. v. 6. 7. 8. lb. 1633 4. Schnee-Predigt/Pf. 147. Preise Jerusalem/ 1632. 4.

Immen Predigt/ Jud. 14. von Simfon / An.

Justa Leibfridiana, oder Leichpr. ben der Leich Joh. Christ. Leibfrids / J. U. D. ex Ps. 37. Besihl dem HErrn/ 1b. 1633. 4.

Hochzeit- Vredigt vom guldenen Weib / ex Syr. XXVI. Tub. 1633.4.

Majus Nuptialis Dochzeit: Predigt/ Pf. XXIII. An.

Leichpr.ex Marc. XIII über das Wort: Wachet! ben der Leich Nicolai Ochsenbachs! Commendanten-Shfrau! Tub. 1633.

Geistl. Wehr und Wassen / Eph. 6. ben der Leich Joh. Breunings Corporals / Anno 1633, 4.

Sympathia summi Sacerdotis N. T. Hebr. V. 2. 3. ben der Leich / Anna, Samuelis Hafenrefferi Chicau/ Tub. 1633. 4. Doch Wirtembergensium Pars II.

201

Hochzeit. Predigt/Cant. II. 5. Tub. 1634. 4. Ehristi Sieg und Trumph/ auß Es. LXIII. ben der Leich Joh. Wilhelm von Wildenau/ Schwedischen Capitain-Lieutenants, 1634. 4. Die Litanie erklärt/ 1634. 4.

MELCHIOR SYLVESTER ECK- Nat. 1600 HARDUS, Ecclesia Stettensis Pa- Cl. 1645 stor, natus erat Kircho-Teccia, An. 1600. Ob. 1650. d. 2. Augusti, Parentibus honestis, posthumus progenitus, posthumum itidem post obitum Propter Ingenii excellentiam Scholis Trireliquit. vialibus & Claustralibus admotus, An. 1617. Adelbergam, an. 1619. Maulbronnam, & an. 1621. Stipendium Ducale Tubinganum cum Alumnis Commilitonibus intravit, Artium Magister factus ans 1623. inter 39. Candidatos primum locum reportat, & ob egregiam Poeleos culturam à Joach. de Grünthal, Illustris quondam Collegii Ephoro Superiore & Comite Palatino Cafareo, laurû Poëtica coronatur, à quô tamen titulo modeste abstinuit. Inde Repetentis officium ea cum laude geffit, ut jam tùm pro Candidato Theologiæ meritissimo haberetur. An. 1628. è Stipendio Ducali Biberacum, Imperialis Libertatis Oppidum, ad matutini Concionatoris Spartam evocatus, Pontificios eo loco residuos mascule refutavit. Eamque ob causam iis infidiis est petitus, ut manifestum vitæ periculum declinaturus stationem relinquere cogeretur, A igitur, 1634. in Patriam revocatus Superintendens & Pastor Tuttlingensis declaratur. Verum & illa statione per ingruentem famis & belli vim exclusus, An. B F

11/

11.

2. C.

60

he

10

1/

m.

di

7.

18.

n.

11

n-

er

10

20

1/

An. 1635. Wendlingæ, propè Kirchhemium, cum alius locus non vacaret, aliquandiu consedit, usque dum An. 1639, ad Parochiam Stettensem, nobilis in Valle Rhemsana Pagi, transferretur. Qua ultra decennium, multis sub afflictionibus administrata. Stuttgardiam citatus Concionem habuit in Sacello Ducali, haud inani Spe altioris promotionis, quam autem mors interveniens sufflaminavit. & à Comitibus Limpurgensibus Superintendentia Gaildorffensis illi fuerat oblata, quam tamen suis de causis acceptare noluit. Ex Conjuge quam Anno 1628. duxerat, Maria, Ir. suscepit Liberos, relictà inter eos, uti dictum, posthuma etiam prole. ex B. Wagneri testimonio, admodum pius, eruditus & diligens; imò Virorum optimus, eruditione præstantissimus, judicio rerum Theologicarum exactiffimus, ingenio laboriofissimus, calamo tersissimus, mentis quoque candore hoc ipfo fucatissimo Seculo erga proximum niveus, & forte plus, quam ei profuerat, animo apertus, vid. Dedic, Christ. Relig. Cæterum propter eximios Ingenii fœtus celebris, magis tamen apud exteros, quam in Patria, ubi ejus Libri funt rariores : Clar. Witten Memor. Theol, Dec, VII. p. 754. de eo sic scribit : Virum planè insignem, & in publico bono, sub novi Seculi initium Splendidiffimi instar Sideris exortum, inter illustres omnis avi Theosophos jure meritoque col-A Pontificiis, cum Stettensi Ecclesiæ locamus. præesset, ad internecionem etiamnum quæsitus in Vinea, ubi in tugurio Studiis vacare solebat ex altissimâ rupe se præcipitem dare necessum habuit, ut ho-Ribus effugeret, prætentissimo vitæ, etiam ex Saltu pericu-

Lib

Huid

de

3

fil

n

pl

FRANCI

Wirtembergensium Pars II.

periculo, nihilominus Dei gratia evasit incolumis. Libro Concordiæ subscripsit Disticho sequenti:

Huîc, si Fata velint, subscribam Sanguine Libro; Interea testis sit mea dextra manus.

Vitam in Domino posuit ex plevritide An. 1650.
d. 21. Junii, ætatis, 50. Ministerii, 22. Concionem funebrem Tobias Wagnerus habuit ex 2. Tim. 4. v. 5. quam vide p. m. 30. seqq. conser Pauli Freheri Theatrum Virorum Illustrium, p. 552. & Clariss, Serpil. Epitaph. Theol. Suev. p. 16. De Scriptis videatur Ephraim Prætorius in Indice Biblioth. Homileticæ, H. Witten loc. cit. & D. J. F. Majer, Theologus Excellentissimus, qui Eckhardum vocat Scriptorem religiosissimum, & Scripta ejus Cedro digna, in quibus Scholam Conscientiariam aperuit, vid. Biblioth. Theol. Mor. in Compend. Ægid. Strauch. p. m. 311.

Scripta.

STudiosus Theologia, b.e. Fidelia Monita ad S. S. Theologia & Scriptura studium sancté auspicandum, devoté continuandum, adeòque Praxin cum Theoria feliciter scitu & observatu perquàm necessaria & utilia. Nec non Hypomnèmata, Oratori Ecclesiastico in concinnandis & exhibendis Concionibus neutiquam contemnenda, ex prastantissimis Scriptoribus excerpta, & breviter contracta, Ulma, 1651. 1668. in 8.

Christia-

um

que

sin

ltra

atâ, ello

am

ùm

ntia

sde

1110

ictâ

Vir,

itus

ræ-

Aif-

us,

cu-

n ei

Re-

riâ,

or.

um

culi

iter

ol-

fiæ

s in

10-

ltu

cu-

Christianus Religiosus, h. e. Quastiones Theologica de Casibus & Dubiis cujusliber Christiani, cujuscunque ferè ordinis & stats in quâvis vocatione, actione, sorte & conversatione Conscientiam concernentibus ex Verbo Dei & Prastantissmorum Theologorum Scriptis congesta & enodata, Ulma, 1651. & 1668.8.

Pastor Conscientiosus, h. e. Varia Quastiones de rebus dubiis Ministri personam propius tangentibus, in quarum enodatione, rejectis iis, qua Verbo Dei, Constitutionibus Ecclesiasticis, adificationi Ecclesia, atque propria, aliorumque conscientia adversantur, multa ad salutarem praxin apprime facientia succincte proponuntur, Ulma, 1651. 1668. in 8.

Genuinus Christianus, sive Ethica Christiana, Ib. Anno

1651 8.

Epigrammatum & Anagrammatum Libri cum Emblematibus de vita hominis, Ulmæ, 1651.8.

Rirchen Freude / als die betrangte Evangelis. Rirche zu Bibrach wieder in die Pfarr-Riro che solenniter eingeführt ward / über den 122. Of. Ulm/ 1632. in 4. *

Desus Christus der vollkommene und ewige Hocherpriester in V. Passions-Predigten/Ulm/

1651.4.

Gottesläfterer/ Tubingen/ 1655. 12.*

Evangelien Postill, Tübingen/ 1666.4.* Andachtiges Seelen Beschren/ und Herkens.

indachtiges Seelen Geldren / und Herkens Seuffzer.

Gedancken-Weifer / das ist / kurke Anleitung was ein Christen - Herk ben den Wercken SOttes beherkigen solle.

Thrånen.

anckesche Stiftungen zu

The Grand

Gen Mun 15.0 tre, F Puer diæin Colle Wirt pend Mag 1631 Musi recep Ohlb mox cum berh: tum i Diac

decla

Patria

ciona

pit. I

Wirtembergenstum Pars II.

200

Thranen: Tuchlein. *

e de

que

ibus

rum

हर्न

bus

, in

Dei.

fie,

ur,

Suc-

nno

im-

lif.

lire

22.

ige

m/

กริง

ing

ten

ens

Frühmorgens: Weckerlein / das ist / Bericht insgemein vom Gebett zu Hauß / oder in der Kirchen.*

Def lendigen Teufels Runft und Buben. Stucklein entdecket und aufgemuftert. *

CHRISTOPHORUS LINDEN. Nat. 1602, MEJERUS, Abbas Hirfovianus & Cl. 1645. Generalis Superintendens Adelbergensis Ob. 1666, Mundum ingressus est Heidenbernii die

Mundum ingressus est Heidenhemii die 15. Octobr. 1602. Patre Martino, Consule, Matre, Anna Hartmannia Confulis in Patria Filia; Cum Puer in Schola Waiblingensi triennium & Stuttgardiæin Pædagogio triennium egistet, porrò 1620, in Collegium Blabyrense, 1624. in Scholam Ducis Wirtt. Coenobialem & 1627. Tubingam inter Stipendiarios clementer promotus est. Ibidem 1628. Magister renuntiatus, locum honestum obtinuit & 1631. Repetens Musices & brevi post Professor Musices tactus, in Collegium Professorum Tubing. receptus est. 1633. ad Verbi divini Ministerium Ohlbronnæ in Diœcesi Maulbrunnensi vocatus, mox anno seq. turbis bellicis ingruentibus in exilium cum suis migrare coactus est, quem nobilis Vir Eberhardus à Sitzingen in arcem Land Stuel vocatum suscepit. 163 f. in Patriam reversus Bessighemii Diaconus & 1636. Paftor Ecclesia Wahlheimensis declaratus est. 1649. Cum Heydenhemium ejus Patria lucem Evangelii recepisset, eò vocatus Concionator & Superintendentis Specialis munus suscepit. 1617. Duce Wirtembergico clementer sic ordinante,

dinante, Generalis Superintendens Denckendorffensis, & brevi post Abbas Regiofontanus declaratus est. An. 1660. Prælatus Blabyrensis, & demum 1665. Abbas Hirlaugiensis, & una Gen. Superint. Adelbergensis constitutus est. d. 12. May . 1622. una cum Ministerio conjugium ingressus est cum Virgine Agatha, D. David Megerlini, Syndici Campidonensis Filia, ex qua o, suscepit liberos, ex iisque s. vivos reliquit superstites, M. Christophorum. Pastorem Ecclesiæ Oberstenfeldæ, Agatham, M. Joh. Frid. Fabro, Diacono Herrenbergensi nuptam, M. Joh. Leonhardum, & Joh. Davidem, Stipendiarios Tubingæ, cum Virgine Sabina. Interea multis morbis afflictus, cum tandem lecto decumbere coactus fuisset, totus divinæ voluntati deditus, placidè expiravit Hirlaugiæ d. 19. Jul. 1666. æt. 64. Min. 33. Justa Parentalia fecit Christianus Betulius Præceptor & Ecclesiastes Collegii Hirsoviensis ex Pf. 42. v. 2. 3. 12. Epitaphium Anagrammaticum adornavit M. Joh. Melchior Kausler.

M. Christophorus Lindenmaner/ Abbas Hirsencovianus.

Avaygau.

Fir virens, Coronam in Cœlis partam babebis, aft dignus eris.

Επίγεαμ.

Fir pietate virens terris, nunc ecce Coronam In Cælis partam semper babebis ovans!

Ast

Aft que

P. 1602 eiusd nâ Fri lam C ablega fecun tores Scripti celeos Annu Stuttg ticana concid aulam post A tum & promo axiom Annar bris Fi cundar

tiam, l

& Gra

perstite

Wirtembergenstum Pars II.

Ast quoque dignus eris: Te dignum secit JEsus,

Quem dilexerunt, voxque sidesque tua.

Vid. Conc. fun. p. 55. & P. Freheri Theatr. p. m. 663.

207

Christo-

OSEPHUS DEMLERUS, D. & Pr. P. Nat. 1603. J P. Ord. Tub. Acad. natus erat, Anno Cl. 1650. 1603. Thermis ferinis Patre Præfecto Ob. 1659. ejusdem nominis, Matre Annâ Magdalena Friaulia, ex Hungarica Familia. Mature in Scholam Calvensem & exinde in phrontisterià Monastica ablegatus anno 1625. primam Lauream, & 1627. secundam cum palmâ primatus inter 40. Competitores reportavit. Repetentium dein septenario adscriptus paulò post Ministerium Dagershemii, Diceceseos Böblingensis pago subiit, ex quo porrò circa Annum 1630. Pastoratum Feuerbacensem propè Stuttgardiam, & post illum Superintendentiam Bieticanam consecutus. Inde coram Serenissimo suum concionandi Talentum cum aliis periclitatus, ut in aulam ad Ecclesiastis Officium adscisceretur, brevi post An. 1653. ad Ecclesiæ Tubingensis Pastoratum & connexam Theologiæ Professionem fuit promotus adsumto pro more Doctoris Theologiæ axiomate. Conjuges successive tres duxit primam Annam Margaretham, Conradi Cellarii, Viri celebris Filiam, octava quidem, fed decidua prole foe-Alteram Susannam Schrötliniam; Tertiam, Mariam, Pauli Bibersteinii, Magistri Domûs & Græcæ Linguæ Professoris Viduam, ex quâ superstites Patri fuere Filius unicus & Filia unica, D.

en-

itus

um

int.

33um

ım-

que

ım.

M.

ım.

lia-

ul-

ere

ola-

64.

tu-

nsis

ati-

aft

Aft

Christophoro Caldenbachio, Eloquentiæ Professori elocata. (a) Vir erat Ingenio egregio, judicio acri, gravitate verendus, vultu ad severitatem composito, tectus hostibus, apertus amicis, sermonum parcus in dictis & promissis non muliebriter varius, præcipuè verò insigni facundia eo usque præcellens, ut Tubingensium Chrysostomus vocaretur; Patientiæ denique Exemplar, quippe qui cum vario morborum genere conssictabatur jugiter. Unde sacsú ut quibusdam visus suerit justo austerior & solitudinis assectantior. (b) Obsignata perpublicam Consessionem doctrina, ex hæmorrhagia placidissimè obdormivit, an. 1659. d. 28. Nov. æt. 55. Ministerii circa 29. Symbolum ejus erat: Patiar, ut potiar.

Christophorus Wölfflin, D. m Obitum Josephi Demleri.

Mellea Consensu miro se gratia sudit In Cathedra Demmler quando locutus erat. Hanc Suadam Tubinga sibi dum luget ademtam, Eloquio parilem vix dabit ulla dies.

Concionem Exequialem D. Tobias Bagner/ Cancellarius ex Eccles. I. v. 18. Orationem Parentalem B. Raithius habuit, quas vide.

JOHAN-

(a) Vid Conc. fun â Tob. VV agnero habitam, p. 29.
 (b) Balthaf. Raithii Orat. Parent. p. 5 feqq. add. Progretuis, Tub.

inte bri , cura mei gen nor imb diur 162 inte trac per peri actis fept deni ben ralis eve moi ria I Bla mia qui

EX I

iter

den

den

Dia

JOHANNES CONRADUS ZEL- Nat, 1603. LERUS, Ser. Consiliarius, Mona- Cl. 1650. Iterii Bebenhusani Abbas & Superinten- 06, 1683. dens Generalis, prodiit in Mundum Hei-

denhemii 1603. d. 4. Julii, ex Patre M Johanne, Diacono & postea Pastore Rothfeldensi, singulari inter alia hospitalitate passim ante hac noto ac celebri, Matre Beatrice Blossia. Domi primum sub cura Parentum in primis pietatis ac literarum rudimentis gnaviter eruditus, altiorà in Schola Leobergensi, nec non anno atatis 14, in Collegio Alumnorum Hirsaugiensi & biennio post in Bebenhusano imbibere cepit; Unde in Academiam & Stipendium Tubingense promotus, post acceptam anno 162 Laurum Philosophicam Secundam, quarto inter Competitores loco, Theologia Studium pertractavit, factus anno 1627. Diaconus Wildberga per quadriennium, deinde verò Pastor ibidem & Superintendens per novendecim Annos. Quibus exactis ad Episcopiam Vaihingensem Specialem, & septennio ibi commoratus ad Abbatiam Murrhardensem, Anno 1657. denique ad Præsulatum Bebenhusanum, conjunctasque Quadrum Viri Generalis & Assessoris in Senatu Provinciali dignitates evectus, iisdem ex voto immortuus est. Matrimonium contraxit tertia vice, primò cum Anna Maria Essichia, Consulis Bulacensis Filia, deinde cum Blandina Grückleriana, tertiò cum Juditha, Jeremiæ Schwarzii, Paftoris Altdorffenfis, gnata, cum quibus quaruordecim Filios Filiasque genuit, factus ex iis 44. Nepotum Avus. Maximus natu è Filius, Dominu

S

Mo-

cri,

eci-

, ut

en-

li ut

Tio-

lor~

ciro

ner/

Pa-

N-

rogre

Dominus Joh. Jacobus, Superintendentem hodie agit Lauffensem. Filiæ verò Viris non postremi Nominis elocatæ, videlicet prima Joh. Baurio, Pastori; Secunda Georgio Balthasari Raithio, Brackenheimensium Superintendenti; Tertia, Georgio Conrado Brodtbeckio, Kircho-Teccentium Decano; quarta Joh. Henrico Sturmio, Juris-Confulto & Provincialis Curiæ Syndico celeberrimo placidè nuper defuncto. Erat juxta Programma Univerfitatis Tubingenfis, Vir, cujus in Sacro Munere inexhaustus labor & industria effecit, ut non pauca ei Opera, quæ singulari Judicio ac dexteritate scripta posteritati relinqueret, Serenissimi Jussu committerentur, qualia sunt Institutiones Catechetica, ab Initio per totum hunc Ducatum, ut non ediscerentur tantúm, sed & publicè ex suggestu prælegerentur, introductæ. Cum verò prolixiores viderentur, quam pro captu discentium, paulò post in Epitomen, quæ adhuc dum in Scholis & Ecclesiis Wirtembergicis publicam obtinet authoritatem, redactæ fuerunt. Prælectio autem è Cathedris post septendecim Annorum decurfum exolevit. Summaria Biblica cum B. Heinlini Operibus in Lectionibus Vespertinis Sabbathicis etiamnum vigent Confessio de Sabbatho ex occasione Certaminis Augustani cum Joh. Jac. Bajero, Diacono, publico nomine itidem exarata, cui accedunt Commentarii in Postillam Ecclefiasticam B. Lutheri. Sed & in Augustanam Confessionem egregium laborem & alia Opera jamdum inchoaverat. Cæterum Eleemolynis, holpitio & mensa ipsa in egenos & Exules erat liberalis. Ingeniorum præsertim præstantiorum Fautor ac Promo-

fram tem don ma nis i Schi Ficel nifi mal obse 120 Mai Uni cion Dor leg. cent

tor

R Do Th

tria

tor

tor munificus; testante id ipsum dispositione Testamentaria. Prudentiam, Vigilantiam, affiduitatem in muneribus; ardorem pietatis, fidem erga domesticos, & patientiam in adversis idem programma commemorat. Ex occasione editæ Confessionis de Sabbatho, gravem cum Tob. Wagnero & Schmidio Controversiam habuit, quæ in trisfem Ecclesiæ Lutheranæ συρραξιν erumpere potuisset, nisi Princeps sapientissimus Eberhardus intuitu suo malum diffipaffet. (b) Numerum septenarium sibi observaverat per dies vitæ undiquaque selicem. Vitæ Curriculum absolvit Bebenhusæ An. 1683. d. 12. Martii, atatis 80. Ministerii. 57. vid. Programma Universitatis Tubing, suprà citatum. Funus Concione folenni ex 2. Tim. IV. v. 18. prosecutus est Dominus M. Ernestus Conradus Reinhardus Colleg. Bebenh. Præceptor hodiè Abbas Alpirspacenfis.

Inscriptio cippi talis est.

Requiescit sub hâc cellâ Vir Maxime Reverendus & Amplissimus Dominus Johannes Conradus Zellerus, Theologus consummatissimus annis, conjugiis, officiis, meritisque in Patriam, Ecclesiam, Scholasque & Virtutibus

liè

mi a-

a-

2-

to

dè

er-

n-

ei

ota

6-

ni-

ur

n-

m

uæ

cis nt.

n-

nis b-

h.

X-

le-

m

& ge-

10-

or

⁽b) Manuscriptum infra citatum.

tutibus longè clarissimus natus Anno 1603. d. 4. Julii, denatus Anno 1683. d. 10. Martii octuagenario paulò minor, trium successive conjugum Maritus, 15. liberorum Parens, 45. Nepotum A-Abbas hujus Monasterii per 23. annos digniffimus. Provincialium Ordinum Affessor & tandem Senior fidelissimus, Generalis Superintendens Vigilantissimus, Serenissimique Ducis Consiliarius prudentissimus. Qui Patriam, Ecclefiam Scholasque plurimum juvit. Cæterum pietate in Deum, fide in Salvatorem, Charitate in suos, beneficentia in proximum nulli ferè posthabendus. Ob hoc ipsum magnum apud omnes pios desiderium sui relin-Ita satur vitæ hujus posttot in Ecclesia militante exantlatos labores, saturari quorum voluit & Ecclesiæ triumphanti jungi. Voti hujus compos fa-Aus Anno, mense, die quo supra. Cujus values a ful mang to take (1)

L

ius

L

Sum Sum

Sum

Sum

203 i

Cate f

No

Wirtembergensium Pars II.

BENEDIius memoria lit in CTIONE.

Scripta.

I Utheri redivivi Rirden- Boffill ober Theologifces Schat. Raftlein von XII. unterfchied. lichen Rachlein / Stuttgardt / Anno 1667.

Summaria oder furbe Huflegung ber Bucher Mosis/ Josua / Richter / Ruth / Samuels und der Konige/ Stuttagrdt/ 1667.4.

Summaria der Budber der Chronica, Esra, Nebemie, Efter, Hiobs, Def Pfalters / Der Gpru. den / def Predigers und Sohenliede Sa. Iomonis/ Stuttgardt/ 1669.4.

Summaria Der Bucher Judith / Weifheit / So. bia Sprachel Baruch/ Maccabaer/Stuck in Elter und Daniel/ Stuttgardt/ An. 1672.

Wiederhohlte Chriftliche und beständige Befanntnig der Burtembergifchen Rirchen von dem mochentlichen Sabbath def Meuen Testaments Tubing. 1672. 4.

Catechetische Unterweifung jur Seeligfeit ober furge Außlegung deg Brenzischen Catechismi, Tubingen/ 1680, in 8.

Manuscriptum.

Roch voft flebendes der mahren Evangelischen Rirchen im Bergogthum Burtenberg Betannto

10

d. or

15,

4 -

230)r-

le-

Vi-

cis

2-

m

de

e-A-

m

in-

in

fa-

m-

fa-

u-

us

II4

kanntniß von dem Wochentlichen Sabbath im Neuen Sestament entgegengesest der Consur Hr. Dr. Tob. Wagners / Cancellarii zu Tubingen/fol.

cuio

81

gen

qua gi a

qua

Dii

Ma

ftin

trò

mu Pri

der

fe i

im

pro Tu

ren

act

xin

to

Pri

vet

ten fell

du

fen

ma

rur

eur

Nat. 1603. JOANNES GEBHARDUS, Ecclecl. 1645. Jiæ Rötelanæ in Marchionatu Durla-06, 1686. censi Antistes & Vicinarum Superinten-

dens, patrià erat Wirtembergicus, Custerdingæ, pago Tubingæ vicino, qui & J. U. Pregizerum Cancell, tulit, in lucem editus nono Calendarum Januarii, An. 1603. quo infignem Theologum, Ægidium Hunnium, vix fecundum & quinquagelimum annum supergredientem, multo cum dolore amisit Ecclesia. Patrem habuit Ludovicum Gebhardum, qui co tempore Ecclesiæ Custerdingensi fuit à Sacris, matrem Scholasticam Mariam, Ilraelis Wielandi, Pastoris Tusslingensis Emeriti, suprà laudati, filiam. Ille divinus Senex Tubingæ tum degens hospitium nepoti præbuit, ut Scholæ oppidanæ A. ætatis 9. infertus cum fundamentis veræ pietatis in Romanæ Græcæque linguæ cognitione quam maturrime proficeret. Martiniano deinceps Collegio addictus cum annum ageret 17. exactò in amplissimis scientiarum campis integro triennio, mirifico totius Collegii Philosophici applausu Magister artium publice renunciatus est. Quadriennium prope in Theologiæ cursu confecerat, cum ad obeundum in Ecclesia officium non idoneus tantum, fed dignus maxime videretur. Maluit tamen ille prius informatione juventutis se exercere. Quamobrem operam suam ea in re locavit honestissimo cuidam

FRANCKE

Wirtembergensium Pars II.

cuidam in urbe Imperiali Reutlinga civi, quo simul & Pairi factus est propior, qui Ecclesiam Officerdingenfem non procul ab eo loco túm gubernabat in qua orandi ad populum exercitiis frequenter defungi arque ita ad futura facra Ministerii opera poterat quasi præludere, Anno 1626. ætatis 23. mense Aprili Duriacum adiit, cumque peteret facro islius Marchionatus Ministerio inseri, jussus ante omnia est vitæ in Academia recte probèque acte adferre testimonium. Tubingam itaque remeans atque ultrò se Theologorum Examini sistens & amplissimum Encomium & syltaticas ad Serenissimum Principem, Fridericum Quintum Marchionem Badensem, impetravit literas. Quocirca ineunte mense Majo, explorara à Consilio Ecclesiastico, quam imbiberat doctrinarum Theologicarum & dicendi pro luggestu scientia & responsionem ad Collegium Tubingæ Theologicum prorfus honorificam & ob rem in Examine ad omnium vota solide masculeque actam, spem ad functionem sacram indubiam proximamque promeruit. Quaita potitus est, ut quinto post mense ad Ministerium in urbe Marchionatus Principe, Durlaco, obeundum, quod Diaconatum veteri forma vocant, revocaretur. Serpere eopse tempore pestilens ibi loci lues cœperat, quo in confesso est, sidem sacerdotis, pietatem, patientiam, induttriam, constantiam imperterritum adversus præsentissima vitæ pericula animum, si unquam alias maxime elucere. Harum virtutum fanctitate crediti à Deo officii tyrocinia tanto cum auditorum suorum applausu consecravit, ut nemo fuerit, quin & eundem amaret plurimum & magna quævis atque

FRANCKESCH STIFTUNGEN

ith

rec

AU

le-

la-

en-

11-

gi-

en-

10-

in-

ım

ım

in-

m,

fu-

gæ

olæ

ve-

ne

eps

in

10,

gi-

ımı

b-

m,

ille

11-

no

singularia de eo ominaretur. Eorum etiam, qui Ecclesia tum negotiis pratuerant, animos, eo sibi nexu addixit, ut de provehendo ornandoque Viro, quem Ecclesiæ quondam præsidio decorique natum factumque videbant, serio totoque animo cogita-Quapropter eundem elapsis quinque annis Ecclesiæ Badenwilanæ (loco à calidis & salubribus aquis haud incelebri,) iterumque post confectum ibi octennium Blanfingensi, quem locum quater mille passibus Basilea distantem nobilioris vini proventus commendat, præfecerunt. Tandem Anno 1654. Novembri Mense ad Ecclesia Roetelana & quotquot eidem, tanquam filiæ matri suæ, antiquo more infertæ funt, curam vocatus ad extremum usque Spiritum huic officio præfuit, tametsi Christophorus Zellerus & magni Jacobi jam tum famæ celebritate haud inferior nepos, Joh Val. Andrea, co tempore, quo Marchionatus innumeris inauditisque bellorum malis exercebatur, ad ambiendum in patria Wirtembergia officium iteratis epistolis seriò graviterque invitarint, collatis etiam in unum alterumque filium ad fortius demerendum Patrem, studiorum beneficiis. Ipsi nihilominus potior conscientiæ, potior Ecclesiæ Marchicæ, potior Numinis ratio fait. Uxorem sibi legitimis nuptiis Blabyræ in Ducatu Wirtembergico junxit, A. M.DC, XXVI. mense Novembri, Annam Mariam, Bernhardi Brothagii, Pastoris Aschensis in districtuillo, ex Anna Holderina, singularis sidei ac pietatis virtutumque præstantissimarum filiam, ex quâ liberos omnino fedecim sustulit. De quibus seni tantum parenti supersuerunt. Nepotes vidit octoginta, pronepotes

fepte & gi coru conti adhi ment Bern nus & liaru tùm batil min foira rio F dent hagi tia N rum fuart The inver ratio form minu foler arrip râlin gend gene que inger

quan

feptem, quo nomine & gavisus sibi est vehementer & gratulatus de ista prærogativa, quæ oppido paucorum est, & non nist Dei singulari indulgentia contingit. Filii magnam partem Verbi Ministerio adhibiti funt, cum Jeremias, Pastor Niderchenheimensis, Ludovicus, Münsingensis in Wirtembergia. Bernhardus, Veldbergensis, Johannes, Badewilanus & Paulus, Bischoffingensis in patria evaserit. Filiarum una, Maria Juditha, Matthæo Esenweinio. tùm Diacono Uracensi & post gesta alia officia Abbati Hirfaugiensi nupta, nepotem Patri dedit. Dominum Matthæum, ob fingularem eruditionem spirante adhuc avo studiosa Juventuti in Monasterio Hirfaugiensi præfectum, hodiè verò Superattendentem Calvensem. Alia Catharina Samueli Brothagio, Superintendenti Susenburgico elocata. Tertia Michaeli Deslero, Pastori Mülheimensi. Cæterum & in eo felix erat Gebhardus, quod laudum fuarum præconem Magnif, Dominum Fechtium Theol. olim Durlacensem, nunc Rostochiensem invenit, qui admodum prolixà & exquisitissima Oratione donorum ejus præstantiam, animi robur & formam spectabilem deprædicavit. Erat ei, ait Dominus Fechtius inter cateros Elogiorum cumulos, folers ingenium, velox ad disciplinas quascunque arripiendas & judicium, si cui alii, in feliciore naturâlimatissimum ac prope divinum; industria in legendo, inscrutando, in meditando, quod de Origene quondam dicebatur, ærea; memoria fida atque tenax. His præsidiis eruditionis Thesaurum ingentem ac verò dixerim inæstimabilem, quanquam omni pompa carentem, fibi comparabat, Nam

0 5

tan-

ibi

ro, ım

ta-

nis

us

ım

-07

no

8

uo

15-

-32

60

ue

)a-

riò te-

u-

n-

nis

ræ

ot-

na

ue e-

u-

es m,

tantæmodelliæ ac probitatis erat, ut vix exemplum maius aut absolutius dari possit. Par ei erat oris promtitudo ad exponendas explicandasque vel intricatistimas jurgiorum ac litium ambages. & negotiorum atque controversiarum cardinem sine cunctatione cepit & sine fastidio definivit. vo contentus vixit, nulli invidens divitias operofiores. Perpetuo virtutum exercitio benignitate in amicos, munificentia in egenos, hospitalitate in advenas & parca familiæ annuos reditus facile exhaufit. Avaritiæ, quod domesticum facri Ordinis malum in proverbium abiit, & turpis lucri infensissimus hostis. Patientiam casus domestici infortunii non vulgares exercuerunt. Afperius quippe fatum Virifuit, quod majorem liberorum suorum partem, nonnullos infelici cafu, alios morte quidem naturali, sed in ætate adulta constitutos turbato mortalitatis ordine, amisir, tumulavit, deflevit. Illud verò exemplum omni doloris fenfu majus, omni animi cruciatu luctuofius. Dederat ultimam natu filiam in matrimonium, Michaëli Deslero, Uratislaviensi, viro solidà rerum Theologicarum scientià imbuto & ad veræ pietatis probitatisque exemplum compo-Is tum Ecclesiæ Schopsheimensi affinis sui, Samuelis Brothagii, Diaconus, operam locabat, sed paulò post fama de Eruditione & Virtutibus Viri percrebescente, primo templo Durlacensi ad SS. Trinitatem deinde Principis favore amplissimæ Ecclesiæ Mülhemensi dabatur Antistes. Sed verò militis tum provinciam Superiorem infestantis, furore compultus. Basileam transferre familiam decimâ jam lobole auctam, ibique spe futuræ pacis erigere anı-

anin geba dun burg lapid quic Nu lam hau bus & fi Ger dam pra gray mit corp por ætat pot long om terc gm iple pot tùn No pro ræ laud

que

animum ægritudine fractum, debilitatumque co-Qua pactis Neomagi induciis, commodum affulgentes, remeare Rheno ad fuos, navi Neoburgum, quod oppidum est uno tantum alteròque lapide Mülhemio distans) tendente, constituerat quidem sed ô stupenda animis nostris admirandi Numinis fata! lembo, quo vehebatur, Rhenovillam inter & Bamlacum infelici naufragio, aquam hauriente, ipse una cum uxore, filiis duobus, duabusque filiabus, ne inventis quidem unquam ipsius & filiarum corporibus periere. Erat de cætero in Gerhardo, quando & id ad authoritatem conciliandam pertinet, summa corporis dignitas, statura supra mediocritatem procera, facies lubnigra, incessus gravis, in adipectu severitas, sed humanitati & comitati conjuncta, macilenta quidem, sed concinna corporis membrorumque habitudo, in sermone lepor simul & brevitas, robusta ad extremam usque ætatem firmitas & valetudo, quam moderato cibi potusque ulu nutrivit. Sed in hoc corpore anima longe pulcrior, longe nobilior in Deum omni vi, In Principem devota. In cæomni nixu intenta. teros omnes ingenua & liberalis à fuco omni & pigmentis aliena. Historiam vitæ suæ à se consignatam iple reliquit, modeste prudenter & piè concepta. Senio potius, quam morbo confectus, Jubileo tùm officii tum Conjugii superato ad cœlites concessit quinto Nonarum Septembr. A. 1686, atatis 84. Ministerii, prope 60. Conjugii 51. ingremio Ecclesiæ suæ terræ mandatus. Oratione parentali magnificè collaudatus à Domino D. Fechtio, cujus rogatu sequentem inscriptionem tumulo composuit 10. BURCK-

lum

oris

in-

lam

a si-

ar-

fio-

in

ad-

au-

ma-

Mi-

unii

um

em,

ıra-

ita-

erò

imi

iam

nfi,

uto

00-

lui,

fed

Viri

SS.

Ec-

mi-

910

ma

ere

mi-

BURCKHARDUS MAJUS, Vir doctissimus; quam cum Oratione laudata legas primitus impressam inter Schediasmata Sacra D. Fechtii, Rostochii, An. 1706. in 8. repetitam Henrico Pippingio, in Triade Decadum Mem. Theolog. p. 1165. edit. Lipsia, 1707. in 8.

D. O. M. S.

A CCede, quisquis es Viator. acce-13 de, sub hoc tumulo quiescit Raræ eruditionis, rarioris vitæ, rarissimi Exempli Theologus Sacerdos. stes. M. JOANNES GEBHAR-DUS. Patria Custerdingensis. Civitate Wirtembergicus. Ortu Suevus. Gente. Animo. Fide verè Germanus, natus An. 1603. D. XXIII. Jan. Patre Ludovico. Viro & sanctitare vitæ & Sacerdotii gravitate Venerabili, Matre Scholastica Maria. Genere Wilandina. Egregia rectique moris Fæmina, in puero indoles optima ingenium ad omnia habile cluxit. Hinc ex disciplina Patris A. M. DC. XI. Tubingam

gan tun ac 1 ftac inte res. res vel mr ubi Ma lab mu car bo eft na gni vat me qu:

Ni

Wirtembergenfium Pars 11.

221

gam missus cum in Schola Oppidana, tum in Academiâ æque in pietatis studio ac linguarum artiumque ingenuarum stadio brevi tantos fecit progressus. ut inter commilitones plurimos paucos pares. multos inferiores nullos superiores haberet. Sed industriæ palmam vel dubiam faceret, vel præriperet. omnibus proinde eruditionis opinionem ubique magnam Honoris Laudem Majorem Favoris gratiam maximam laboris demum præmium amplissimum. Laurum nempe Philosophicam gaudentibus amicis gratulantibus bonis. applaudentibus doctis publicè est adeptus. post Theologorum Doctrina Fama Docendique Dexteritate insignium Scholas tam publicas quam privatas diligenter obiit ac SS. Theologiæ meditando disserendo concionando per quadriennium totum totus incubuit. Nullis neque laboribus, neque mole-Riis

· (-

ii,

it.

1-

ni

į.

1-

S.

Sa

e

X

e

n

n

stiis perterritus inde ab incluto Theologorum Ordine ornatus egregio testimonio concessit in hanc regionem Badensem ac ut serviret Deo & Ecclesia à Serenissimo Principe Friderico V. munus Sacrum & decenter petiit & promte obtinuit primum ad Diaconi partes Durlaci obeundas, M. DC. XXVI. vocatus dehinc Sacerdotio Badenwilenfi. M. DC. XXXI. tum Blanfingensi M. DC. XXXIX. postremo Rotelensi præfe-Auraque sacrorum M. DC. LIV. Auстия. in quibus ritè ac rectè administrandis studium fidem prudentiam ac moderationem summam summa cum laude semper adhibuit in id intentus unicè. ut commissi sibi Gregis salutem magis, quam sua promoveret commoda. NE de terrenis nimium solicitus cœlestinanegligeret, etenim bonos retinuit laude ne deficerent Malos terruit Legis fulmine ne perirent, Segnes excitavit

citax obto tio T vian verb moi cuit xa p æter LX atqu Bro bero tes VII Via PLI tute de

citavit exhortationis stimulo ne prorsus obtorpescerent: prostratos erexit solatio ne desperarent. devios revocavit in viam ne errabundi in exitium ruerent. verbo. rectè credere pic vivere. benè mori omnes voce juxta & exemplo docuit, dum in verà fide merito Christi nixa per beatam mortem ex hac caduca ad æternam transivit Vitam M. DC. LXXXVI.cum vixisset An.LXXXIV. atque ex fida tori socia Anna Maria Brodthagia per Ann. LI. sustulisset Liberos XVI. ex iisque vidisset Sacerdotes V. Nepotes LXXX. Pronepotes VII. cum gaudio maximo. Nunc abi Viator, Respice Exemplum AM-PLECTERE fidem. Imitare Vir-Sectare pietatem ut & tutandem piè defunctus vita beata confortio Coelitum Adspectu Dei. æternum fruare ABI AC VALE!

Scripta.

0-

i-

a-

e à

us

b-

Ci

e--

u-

ni-

ac

m

i-

m

0-

us

i-

iit

vit

Scripta.

Onfultò nulla edidit, iis adeò accenfendus, qui, utut ingenio & eruditione clari atque eximii fuerint, exiquam tamen, vel penè nullam sui memoriam scriptis reliquerunt, é quorum numero nuper admodum præ cæteris celebravit Carolum Perottum Theologum Genevensem Thomas Crenius. P. XIII. Animadverf. p. 132. apud Pipping.loc cit. p 1254. Tales autem Wirtembergia Ducatus & Marchionatus Durlacensis non paucos aluere, quibus, ne quid in publicum, ederent, vel modestia, vel quorundam scribendi quoddam quasi monopolium fibi vindicantium dictatura, vel impensarum & commode occasionis defectus obfuit. Caterimuti non deesse notat summe Reverendus Dominus Fechtius scripta à B. Gebhardo elaborata, sed in scriniis latentia, ita speciminis invicem ipse addidit in chartam ab isto conjecta

1. Differtat, de Socero Mosis

II. De Concio Apostolorum. Ad. XV. Ro-

Rochii, 1706.8.

III. Epistolam integram & memorabilem ad Jo. Fechtiumd.15 Novembr.1666. Scriptam de immoderatoPhilosophiæ, præsertim Scholasticæ, sludio illiusque cum Theologia puriori commixtione. Rostochii, An. 1706. 8. Lipsiæ, 1707. in 8.

JOHAN-

dens

Anti

rii A

dum

Ann

ftore

Agn

ctor

Reli

pera

tus.

Cœ

legin

Stip

prof

huc

nan

nite

fis I

nup

pub

di a

Pri

buit

Wirtembergenfium Pars Il. TOHANNES CHRISTOPHORUS Nat 1604. HINGHER, Generalis Superinten- Cl. 1650. dens , Ecclesia Cathedralis Stuttgardiana Ob. 1674. Antiftes, Principis Confiliarius, Confiftorii Adfessor & Prapositus Denckendorffensis, mundum intravit Wittershufæ, ignobili admodum pago Anno 1604. d. 2. Januarii, Patre Georgio, loci Pastore, sed postmodum Abbate Alpirspacensi, Matre Agnete Doldia, Tubingensi, antea Medicinæ Doctori Labacensi in finibus Carinthiæ nupta, sed ob Religionem expulsa. Studiis nomen dedit & operam primo Hagenoviæ, (quò Pater ex pago jam dicto erat vocatus, ibique per sex annos commoratus.) deinde verò Stuttgardiæ duobus annis cum dimidio literis incubuit. Inde Adelbergam inferius Comobium 1620, & existo in Mulifontanum Col-

legium inter Alumnos Ducales, tandem 1627. in Stipendium Tubingense receptus, laudabiles fecit profectus, secunda laurea ornatus, 1629. Theologiæ Studio ea cum industria se dedit , ut eodem ad. hue anno vicarias Wilæ ad Nicrum operas concionando præstaret, usque ad annum i 632. quo solenniter à Confistorio Ducali examinatus, & Castren-

fis Praco ordinatus Durlacum ad demandatam curæ fuæ militiam abiit. Eodem anno d. 19. Septi nuprias initurus, habitis jam sponsalibus, antequam publica Sacerdotis manu copulari poffet; Pleickhardi ab Helmitætt Generalis locum tenentis & Pro-

Principis Würtenbergiæ Castra sequi necessum habuit, cum quo geminam fecit expeditionem. Cum verò Gustavus Hornius, Suecorum Belli Dux, Ec-

clesias

utut

int_

iam

ad-

tum

III.

254.

bio-

, ne

140-

ium

छ

rutz

inus

lin

ddi-

Ro-

lem

66.

nie.

que

one.

0%

N-

clesiasten Aulicum, qui insimul Diccesin Ellware gensem reformaret & Superintendentem ibi locorum ageret, desideraffet, Hingherus ægerrime quidem, sed tamen Ordinum Provincialium, inprimis D. Nicolai hortamentis persuasus, & veredis ad Hornium delatus, habita Concione exploratoria, Aulicus Concionator & Castrensis Consistorii Præses confirmatur. Cum autem per aliquot annos variis Urbium Oppidorumque in Suevia superiore, Bavaria & Alfatia occupationibus præsens fuisset; ex clade Nördlingensi Hornium in captivitatem rapiente, Heidelbergam, Wormatiam, & Moguntiam fuga elaplus, Axelii Oxenstirnii, Sueciæ Cancellarii & Evangelici fœderis Directoris, gratiam promeruit, cum quo Argentoratum, Alfatiam. Lotharingiam, ipsamque Galliam, necnon Belgium; portò Pomeraniam & Megaloburgum peragravit, donec per mare Balticum Daniam circumvectus Holmiæ in Suecia d. 2. Julii, 1636. adpelleret, ubi factà ad populum primò in arce regià, præsentibus Reginis, deinde in Templo Germanico, Concione. Minister Ecclesia Teutonica, Antistitum suffragio 1637, electus est, & Episcopi Upsaliensis consenfum impetravit; Biennio post ejusdem Templi Paftor fuit designatus, traducto in alium locum Antecessore. Interim Sponsa ejus septimum jam in anaum præstolata, Holmiæ cum Sorore appulit, cum quâ d. 20. Octobr. matrimoniale Vinculum con-Summavit, genitisque 7. Liberis, 4. scil Filis, & 3. Filiabus cum eô suaviter vixit. Commoratus per novendecim annos in Sueciæ Metropoli, multisque & gravibus exantlatis laboribus Anno 1655. à Ser. PrinciPrinc gardia festor trienn An. I Abba ckene Gene 10. 2 teris redire excuf Secur RebA 12. 31 in Suc bus in Viric usque icript tates. cipali Colle tione patie ceffit d. 15

nister

Se

Wirtembergenfium Pars II.

Principe Eberhardo revocatus d. 27. Octobr. Stuttgardiam cum Familia rediit, ubi Confistorii mox Afsessorem & Concionatorem Aulicum; exactòque triennio Collegiatæ Antistitem Ecclesiæ egit, additis An. 1668. Præsulis Herrenalbensis & An. 1669. Abbatis Lorchensis, An. 1670. Prapositi Denckendorffensis, & anno 1675. Superintendentis Generalis dignitatibus. Medio tempore, cum jam 10. annis Holmia decessisset, à pristina Ecclesia, literis amantissimis revocatus, utipsorum sumtibus rediret ; per atatem jamjam ingravescentem sese excusavit. Desuncta interim prima Conjuge ad Secunda Vota transivit cum Catharina, Jeremiæ Rebstockii, Abbatis Blabyrensis Vidua, cum qua 12, annis vixit improlis. Caterum & antequam in Sueciam penetraret, à variis Urbibus Imperialibus in Ministrum desideratus fuerat. Industriam Viri comprobant 5851. Conciones ab Anno 1634. usque ad obitum eleganter & propriá manu con-Zelum contra vitia & quascunque novitates, observantiam veterum constitutionum, Principalis Authoritatis assertionem, pacis studium cum Collegis, candorem erga Ministros Ecclesia, devotionem in precibus privatim peragendis, denique patientiam in adversis deprædicat Parentator. Decessit ex calculo & colicis doloribus, Anno 1678. d. 15. Maji, ætatis 74. Mensium 4. dierum 15. Ministerii 46. Justa funebria persolvit, Joh. Laurentius Schmidlin, Successor, habita Concione ex Ps.

119. v. 19. quam vid. plur. p.23. & feqq.

P 2

Scripta.

Ma

0-

11-

nis

ad

110

les.

iis

3-

a-

2-

na

n-

m

00

1:

it,

us

bi

IS

e.

O

1-

1-

0

n.

e

Scripta.

We 21cht Blocklein / auf Marci XIII. v. 33. über Christoph Enfen / Theol. Stud. Stock-

holm/ 1639. in 4.

Raptus Juftorum flebilis, at requies delectabilis, que El. 57. v. 1.2. uber Jac. de Ruf. Upothecferns 1b. 1648.4.

Geelen Urenen wieder def Todes Bitterfeit! über Georg Sornbein Buchbindern Ib. auf Pf. XXV. v. 16 .- 19. Stocholm 1649. 4.

Chrenged. Veters von Gelau/Schrifftengiele fers / auf Dem Lied : Berglich thut mich / v.

ultimis, Ib. 1650.4.

Mortis & Judicii certitudo, über Beinrich Gcte horft / Rauff . Befellen / auf Ebr. IX. v. 27. 16. 1660.4.

Felix Fidei fructus; oder feelige Blaubens Rrucht/ über Undreas Geeth / Rauff-Gefellen / auß

Habac. Il. v. 4. Ib. 1650. in 4.

Vive memor lethi, Leichtvr. über Daniel von der Lithe auf Holftein, Pf. XC. v. 12. Stockholm! 1651.4.

Gloriofum Christiani Palastrita Diadema, auf II.Tim. IV. 6. 7. 8. über Sang Wachtmeister/ Rrepherrn von Biörköö, Stockholm/ 1652. 4.

Athleta Christianus, über Gac. Ralmetern / auf IL.

Tim. IV. 7. 8. 1b 1652. 4.

Sacer Baptismalis Amidus, Gal. III. v. 27. uber Sara Meles, Joh. Wenfels/ Rauffmanns/ Ches Frau/ 16, 165 2. 4.

Immaturus,

Imm

(33011

N E

5

11

il

11

0

ONO

Stro

Velle

Lud

Pia

Hol

Lei

Lei

7

Wirtembergenfium Pars II. Immaturus, at beatus Justorum obitus, über Joh. Mich. Rottlin / Schwed f. Secretarium, auß Ef LVII. v.1. 2. Stocho. 1653. in 4. Beitel. Lorbcer Rrang über Elifabetha Maria Seft remegen/Thoma Bergmanns Rauff. manns ju hamburg Che-Rrau/ auß II. Tim. IV. 7. 8. 1b. 1653. 4. ShiyoBiog aν θεωπος, auf 70b XIV. v. 1. 2. hber Anna Deckerin / Dandels Frau; Ibid. 1654. in 4. Stropbiolum beatorum, Leichtpredigt über M. Fac. Cancfens / Superintendentens ju 2Bigmar/ und Schwedif. Sof Predigers Tod / ex A-Doc. VII. v. 14-17. Stockhoim/ 1654. 4. Velle Dei, velle meum, über Adolphi Job. Beper8/ Schwedif. Meiche-Doftmenters Sohnleins 200/ auf Hiob I. v. 21. Ctockholm/ 1654. in 4. Ludus moderatus über Annam Beatam Benerel Doftmeiftere Tochterlein / auf II. Sam. XII. v. 10 20. 21. 23. 1b. 1655. 4. Pia & secura Anima cura, uber Jac. Makelier81 Raufmanns Cod / auf Pf. 31. v. 6. Stockbolm/ 1655.4. Holmia, pergratum Hospitium Quadrilustre Valeto, Valet- Predigt/ aug Il. Cor. V.20. Stockholm/ 1655.4. Leichpredigt über Wilh. Seerbrand Sof. Dres Digern/ex Il. Tim. IV. Stuttg. 1658. 4. Leichpr. über Joh. Friderich / Burtembergif. Erb-Pringen / auf Hiob XIV. v. 1. 2. Stuttg. 1659.4. Me mo-

ber

oct-

uk

rn/

it/

IUB

iefe

20.

cta

16.

bt/

uß

rec

m/

1772

eys

II.

Sa-

hee

us

Memoriale perpetuum, Leichpredigt über Herrn Christoph Zellern / Würtembergis. Hose Prediger / ex Syrac. 7. V. 40. Stuttg. 1669. 4. Plagl. 6...

Chriftl. Wandersmann / Gen. 47.9. über den Lodt Fr. Unna Elisabetha/ Mannt Teufflin/ Marrschallin / Stuttg. 1670. 4.

Leichpredigt über Bernog Ulrich von Burtemb. ex Pf. XC. v. 12. Stuttg. 1672. fol.

Leichpredigt über Herhog Eberhardt ju Burd temb. ex Syrac. 49. V. 1-6. Stuttg. An. 1674. fol,

Leichpredigt über Herhog Wilhelm Ludwig von Würtemberg I ex Pf. 125. v. 1. Stuttg. 1677. fol.

CHRISTOPHORUS ZELLERUS. Nat. 1605. - Theol. Doctor & Ser. Wirtember-Cl. 1650. Ob. 1669. giæ Ducis Eberhardi III. Concionator Aulicus, Sacrique Consistorii Assessor, diem natalem Breitenbergæ, Diœceseos Calvensis pago vidit Anno 1605. d. 15. Martii. Pater ejus erar M. Joh. Zeller, ibidem Pastor, Mater Beatrix Prima statim sub vitæ initia venesicæ Bloffiana. obsterricis artibus impetitus, dextrâ Domini per Parentum preces protegitur. Literas imbibere cepit Calva in Convictu Superintendentis M. Joh. Ulr. Pregizeri. Claustrales tamen in Scholas propter jam receptum Frattem natu majorem, more superioris ætatis, non admiffus alteri Profeffioni aut vitæ generi à Patre destinabatur; Ingenii autem lumine clarius emicante, amicorum suasu Tubingam traduElus nis. cutus niani fecur adep ut ia lice o mio, fifto cion pter tidia xima nere luris Infti lium ftor Nöi Imp pub redi 1æ (buit dor cum nacl nere ope

auce

Ang

ctus

Wirtembergenfium Pars II.

23 E

Elus anno ætatis 14. primum sub cura Joh, Falconis, Diaconi Tubingensis, studiorum telam prosecutus est, donec in Stipendium Fickleriano - Martinianum reciperetur, Anno atatis 1 5. primam & 17. secundam, octavo inter 3 2. Competitores loco, lauru adeptus, Theologia deinceps ea felicitate tractavit, ut jam tum varia Scripta illi vel elaboranda, vel publice defendenda à Theologis, præsertim à B. Thummio, committerentur. Anno 1626, publico Confistorialium Examini se sistens veniam quidem concionandi impetravit, sed spartam cum ambiret, propter multitudinem Alumnorum Ducalium & quotidianum ferè exulum ex Austria Ministrorum, maximam partem Wirtenbergicorum, adventum obtinere non potuit. Anno igitur 1627. Andreæ Bajeri, Juris Consulti Tubingensis, cujus Liberos privata Institutione informaverat, commendatione, Nobilium in Liebenstein, haud procul Heilbrunna, Paftor ab initio factus; Sed Anno 1635, post cladem Nordlingensem una cum grege suo in vicinam istam Imperialem confugere coactus, tentato subinde ad publicam in pago fuo cultus divini administrationem reditu, ob perpetuum tamen, in quo versabatur, vitæ discrimen, à Dominis suis dimitti necessum habuit. Denuò igitur Patriæ officia deferens Schlaittdorffam, Diœceleos Tubingensis pagum, impetrat, cumque tum ob pestem sævientem, tum Salarii a Monachis factam detentionem diutius ibidem permanere non posset, ad Diaconiam Calvensem vicariis operis obeundam An. 1636, traducitur. Evocatô autem anno 1639. ad Ministerium Aulicum J. V. Andrew, Collega suô & Calvensium Superintendente,

rrm

ofe

69.

Den

uff.

ůr-

ŭra

74.

via

tg.

JS.

er-

TOT

or,

fis

ius

rix

cæ

2-

pit

lr.

cr

0=

-9

a-1-

IS

222

dente, Zellero Superintendentis munus demandas tur. Quô per Sexennium dexterrime gelto anno 1645. & Iple Sturtgardiam accerfitus in Ecclefiaftis tum Cathedralis, tum Aulici stationem vicariam, atque Anno 648, in plenum Concionatoris Aulici & Confessionarii, Consiliariique Principis Officium immittitur. Anno 1656, invito quidem, sed juffu & sumtibus Serenissimi, qui una cum Serenissimâ Conjuge actum sua prasentia condecorabat, Doctoralis mitra fuit collata, cui Anno 1678, Præpositi Denckendorffensis character accessit. Matrimonium iniverat altera vice primò Anno 1628, cum Anna Elisabetha, Georgii Vischeri, Præfecti Wildbergensis, deinde 1637 cum Anna Margaretha, M. Joh. Conradi Jungii, Paftoris Ebertleinenfis Filia, ex quibus & c. Liberorum & multorum Nepotum Parens Avusque factus. Parentator infigni eum eruditionis, prudentiæ, dexteritatis, candoris & humanitatis encomio mactat. Vir enim, juxta A. Carolum, fuit acris judicii, variæ & selectæ eruditionis, subactæ prudentiæ, experientia in negotiis, in expeditionibus fide, in laboribus constancia, Zelo in Ecclesiam, in patriam vigilantia & meritis, humanitate in omnes, præferendus multis, poliponendus nulli, manans lente quidemannis sed & altior extans. Id certissimum elt, magni admodum à Principe fuisse æstimatum, eum quo Anno 652, ad Comitia Ratisbonensia descendit. Idem ut Cancellariatum Tubingensem acceptarer, altera vice hortator ei fuerat. Quod tamen modelte reculavit. Liebensteinii adhuc dum versatus Spiram , Nemetum, & Biberacum Imperiales, vocationibus perhonorificis expetebatur,

Joh. I menfi graffa Minit phoro Syrac omnis Magrinus E edita Jubil. rus P.

Dispu dr Tr. d

in Simple

Leich lid Zani

quas

Wirtembergenfium Pars II.

233

quas tamen acceptare noluit, Patriæ suæ se reservans, Joh. Frid. Lauxium in Ministerio Aulico Collegam mensis Spatio secutus ex dysenteria Stuttgardiæ tùm grassante, obiit. Anno 1669. d. 27. Julii, ætatis 64. Ministerii 42. vid Conc. sunebr. à Joh. Christophoro Hinghero Antistite Cathedrali habitam ex Syrac. 7. v. 40. p. 30 seqq. Vitam ejus dissus & omnis generis Encomiis resertà Oratione descripsit, Magnus Hesenthaler, quæ nondum edita. Nec minùs D. Balthasar. Raith Laudatione Solenni 1669. edità in 4. adde Carol. Tom. II. Memor. p. 435. Jubil. Tub. II. p. 104. conferatur etiam P. Freherus P. I.p. m. 694. & ex his G. Serpil. Epitaph. Suev. Theol. p. 62. seq.

Scripta.

ORatio Anniversaria de Lectione Scripturarum Gentilium librorum lectioni præferenda.

Disputatio de Induratione sub Prasidio D. Luca Osiandri, Cancell, Tubinga, 1625. in 4.

Tr. de Triplici officio Christi contra Photinianos sub prasidio, D. Theod. Thummii, Tubinga, 1625. in 4.

Simplex Christianorum fides sub prasidio J. U. Pregizeri D. & P. P. Ibid. 1626. in 4.

* Sunt & alii trastatus à Thummio editi, operâ D. Zelleri iphus jussui interveniente.

Leichpredigt über Pringeffin Dorotheam Amaliam, von und zu Würtemberg/ auf Sap. IV. 7. 8-14- Stuttg. 1650. 4.

Land. Tags : Predigt / auß 2. Chronic, XV. v. 9-19. Stuttg. 1651.

ps

Tauff

da-

no

ftis

at-

lici

Afi-

led

Ti-

at.

æ-

Tie

m

d-

A. ex

2-

u-

a -

17,

æ

US

in S,

1-

m

7,

ia

n

n

3

S

Cauff. Predigt ben der Cauff eines gefangenen Turden . Mägdleins / auß Pf. 68. v. 23. Stutta. 1652. 4.

Leichpredigt über dem Cod Johann Valentini Andrea, Theol. D. und Abbten ju Adelberg auß

Df. LXXI. v. 1. Etutia. 1654.

Leichpredigt über Fr. Annam Catharinam, Hers gog Sherhards von und zu Würteinberg Gemahlin / auß Pf. 103. v. 8-13. Stuttg.

Leichpr. über Frau Annam Sabinam, verwittibe ten Hernogen auß Westphalen / gebohrne von Würtemberg gehalten zu Stuttg. Anno 1650.

Leichpr. über Br. Joh. Friderich/Erb. Prinken in Wurtemberg / auf Pred. Salom. XII.

Yei

Lei

Lar

Lei

Wa

160

tre l

in S

non

v. 1.7. Stuttg 1659. 4.

Leichpr. über Fr. Barbaram Cophiam/ Herhogin zu Burtemberg/auf Pf. 126. v. 5. 6.

Stutigardt/ 1659.4.

Gründliche Wiederlegung des angegebenen Ausschlags und Beweisung zu der in Religions-Frieden und Münsterischen Friedens-Instrument veranlaster Vereinigung des Glaubens / so erstens in dem 1659. zu Wien edirten Europzischen Floro. An. 1660. und zu Dillingen nachgedruckt worden / Stuttg.

Schrifft her/ Schrifft her/ das ist unterschiedlicher Augspurgischen Confessionisten Glaubens-Articula / gründt. Beweisung auß Heil. Göttlicher Schrifft / D. Eliæ Schillens/

ANOXES:

Wirtembergensium Pars II.

239

lens/von Wien/ genandten Probstenen/ der Reformirt-Evangelischen Lehr - und Glaubens-Articuln/ 2c. entgegen geseht/ Stuttg.

Gemina bæc Scripta doctissimus Autor justu
Serenissimi Ducis, Eberhardi III. eå ex
causa concinnavit, quoniam Pontificiorumnonnulli, inter quos erat Johannes, Abbas Elchingensis, Jodocus Keddius, Jesuita, & Menardus, Abbas Neresheimensis Principi diversa Scripta dedicare, & vel Religionem Romanensem,
vel saltem Syncretismum persuadere sategerant.

Leichtpred. über Albrecht Christian/ Sergog Eberbardi III. Pringen / auß I Job. III. v. 2.

Stutta. 1663.4.

Leichpredigt über Prink Joachim Ernften von Würtemberg/ auf Sap. III. v. 1. 1663, 4.

Land-Tage- Predigt ex Pf. 85. v. 9-14. Stutt.

Leichpred. über den Cod Carl Ferdinandi, Prinsen zu Würtemberg/ex 2 Sam. XII. v. 15-23. Stuttg. 1670. 4. posthumum edita.

JACOBUS MüLLERUS, Superin- Nat, 1605. tendens Neosteinensis Hoënloicus, Cl. 1605. Waiblingæ natus erat d. 4. Octobr. A. C. Ob. 1668. 1605. Patre cognomine, Mercatore, Matre Praxede Kühhornia vel Lickhornia. Cùm puer in Scholâ patriâ linguarum Launæ & Græcæ, nec non Dialectices & Rhethorices fundamenta posuiffet.

en

30

m-

uß

rs

ra

9.

be

ne

no

en

II.

re a

6.

m

li-

80

eß

n

9.

50

Uo

18

-

6/

fet, An. 1622, in Scholam Coenobialem Hirfaugiæ & insequente anno in Academiam Tubingensemà Parentibus missus, An. 1624. Primam Philos Lauream, & elapso anno Magisterii gradum tertio inter 17. Competitores loco cum laude consecutus est. Inde studio Theologico totum se dedit, & sedulus Tubingæ tunc Sacra docentes audivit D. Ofiandrum, D. Nicolai, D. Thummium, D. Reihingium & M. Falconem, An. 16:2. apud generofum Comitem Cratonem Hoënloicum, Equitem & Generalem Circuli Franconici Commendantem prægressa legitima vocatione & commendantibus eum Dominis Theologis Tubingensibus, Concionator Aulicus Vicario modo fuit Rotenburgi & Herbipoli, Anno 1633, ab eodem Comite Conobii Schönthalensis sibi à Potentis, Sueciæ Rege Gustavo Adolpho donati Ecclesiastes constitutus & à M. Salomone Majero, cœtui suo pro more præsen-Sequente anno impetratà dimissione ad Elwacensis Monasterii, itidem Comiti à Regedono dati, Prædicaturam, mox tamen ad Pastoratum Oppidi Neosteinensis promotus 17. annis muneri luo fideliter præfuit! Denique vita defuncto M. Salomoni Meyero, in Concionatoris Aulici & Superintendentis Neosteinensis Sparta successit. An. 1634. Conjugii societatem iniit cum Virgine Barbarâ, Balthaf Eislingeri, Mercatoris Kirchheimensis, in Ducatu Wirtenbergico, filia, quæ s. ei filios, totidemque filias peperit, ex quibus 4. filios reliquit superstites, Henricum Jacobum, Comitis Duglassi in Suecia Ephorum, Wilh. Balthalarum Ecclefiæ Ohrenbergensis Pastorem, Joh. Conradum, & Joh. Sig-

Sig Ma loid fuis can cat Ho ftor pili con d. s

> tan Pro run d. 1

> Ete

MI

in to fur rat

no

Sigfridum, cum filiabus Annâ Barbarâ & Maria Margareta Joh Christoph. Hezelio, ærarii Hoënloici Præsecto desponsatâ. Vir doctus & à Dominis suis în pretio habitus, cujus humilitatem, Zelum, candorem, humanitatem aliasque virtutes deprædicat Parentator & Collega Georg Frid. Steinlein. (2) Honorisicam ejus & filii Wilhelmi Balthasaris, Pastoris Ohrenbergensis, mentionem injicit Clariss. Serpilius. (b) Apoplecticis & Epilepticis paroxysmis consumtus placidè in Christo expiravit, Neosteinii d. 9. Junii, An. Chr. 1068. ætatis 63. Minist. 36. Eteostichon sunebre sic habet: In sal Vatore oblit MVL Ler SV peratten Dens, vide P. Freherum (c) ex Concione Funebr. quam contuli.

JOHANNES MELCHIOR NICO- Nat. 1606.

LAI, Tetrarcha & Abbas Mulifon- Cl. 1660.

tanus, Serenissimi Consiliarius & Senatus Ob. 1675.

Provinciæ Selectioris Adsessor, lacrymarum hanc vallem subiit Waiblingæ An. Chr. 1606.

d. 13. Septembris; Parentibus, D. Melchiore, Præposito Stuttgardiano, & Catharina Nuzbequiâ. Pietati à teneris inutritus ingenium non vulgare exeruit in triviis Waiblingæ, Marpaci & Tubingæ, quorssum Pater diversis promotionum vicibus migraverat; Anno 1621. ætatis decimo quinto, neglectis Claustralibus Scholis, ob profectuum maturitatem Illustri Stipendio immissus primos Philosophiæ honores paulò post, & biennio consumto, ætatis 17.

Secun-

riæ

nà

111-

ter

lus

in-

0=

em em

us o-

8

10 -1U -

Zà

nad

no

p-

0-

n-

4.

110

U-

13-

in

h-

h.

g-

⁽a) Conc. Fun. p.14. feqq.

⁽b) Epitaph. Theol. Sueb. p. m. 47.

⁽c) Theatr.p. 679. feq.

Secunda laurea fertum inter 16. Candidatos fecun-In studies itaque tam Philosophicis. dus obtinuit. quam Philologicis ante alios probè versatus, singulari alacritate Theologiæincubuit. cui cum indeteffam industriam morumque modestiam junxisset, Super-Attendentium patrocinio Repetentis officium pro-Quo per Septennium defunctus sub Præsidio Parentis aliorumque Doctorum Theologia. aliquoties cum infigni applaufu disputavit publice. Istam ob causam Diaconiæ Tubingensi 1612. ætat. 26. in exordio Ministerii admotus, triennium sub ingenti laborum mole & graffantis in Urbe pestis discrimine exegit. Inde Brackenhemii Pastor ab Amplissimo Senatu Academico denominatus, belli annonæque gravitatem expertus est; Et quanquam Superintendentis Uracensis Munus fuisset oblatum, tantam nihilominus promotionem submisse deprecatus, 23. annos in statione prædicta continuavit, donec altera vice A. 1656, ad Decanatum Waiblingensem evocaretur; Quem An. 1661. Ephoria Vaihingensis cum designatura Herren-Albensis Abbatiæ excepit. Illam verò per quadriennium gestam Præsulatus Blabyrensis, adjuncta Generalis Inspectoris dignitate , An. 1665. Denique An. Chr. 1669. post Josephi Schlotterbeccii obitum Infula Monasterii Mauibronnensis insecuta fuit. Sub quæ fimul Quadrum Virum Ecclesiarum Wirtembergicarum ut antea, & Senatûs Provincialis primo Majoris, dein Arctioris, Collegam egit. Nexu conjugali sibi copulavit primum, Virginem Waldburgam, Johannis Hauberi Theol. D. & Ecclesiastis Aulici, filiam, sterilem. Ea post 30. annorum decurfum

enriu rum The doni larur eum Hen præa fui P tiâco hing le co verei amal Coli tus, prox 24. Aerii latus M. E

Rapti

gii N

eursum amisa An. 1663. alteri fidem dedit, nimirum, Anna Barbaræ Schöckiæ, itidem improli-Theologus singularis prudentiæ & acris judicii, qui donis fuis atque confiliis patria, Ecclesia, & Scholarum emolumenta egregiè promovit. Ingeniorum astimator & Explorator certissimus, qui la Henricum Schellenbaurium, opificio destinandum, præaliis fideliter fovit & adjuvit. Ex Manuscriptis fui Parentis Quaftiones Theologicas infigni diligentià collegit Fratri fuo, Joh. Ulrico, Pastori Enzweihingensi, ut ab ipso ederentur, relictas. Eximiæ fuisse corporis statura, & vultus Theologica gravitate verendi, ex quo tamen humanitas cum affabilitate. amabili consortio, elucere visa, Parentator affirmat. Colicis cum symptomatibus sæpenumerò conflictatus, vitam ærumnosam sibi, Deo piam, proficuam proximo posuit, Cœlitum consortio adscriptus d. 24. Septembris, An. Chr. 1675. atatis 69. Ministerii, 49. Ad Exequias ejus in Templo, ubi tumulatus, concione folenni ex Joh. III, v. 16. peroravit. M. Eberhardus Kellerus, Eccles. Minister & Collegii Maulbronnensis Præceptor.

Chronodistichon Exequiale
M. Joh. Frid. Krausii Præc. Stuttg.

RaptVs es à nobis pertrIst fVnere nVper RaptVs es ad gratos JaM NICoLaë tbronos,

ANA-

n-

is

12-

m

er-

0-

æ.

æ,

è.

at.

ıb

tis

de

Ilà

m

n,

en

l,

1-

12

3-

1-

r.

æ

1-

240

ANAGRAMMA. Jeremiæ Widmanni, Alumni,

Johannes Melchior Nicolai, avaye. I. Corona, nihil hîc! à mole es.

Vah! nibil bic! nibil binc fas deportare salutis Ergò Corona mali mole soluta sugis.*

* Ex Conc, Funebr.

TOHANNES SCHUBELIUS, Serea Nat. 1606. nissimi Ducis Eberhardi Concionator Cl. 1660. Aulicus, in lucem editus Neostadii ad Ko-06, 16710 cheram Anno 1606, d. 10. Octobr. Patre Laurentio, Lapicida, Campidunenfi, olim Pontificiæ Religionis, fed ad Lutheranam converso, Matre Maria Oehleriana. Literis initiatus in Schola patria, succedentibus ea atate per quam tarde promotionibus Anno demum 1624, ætatis 18. in Blabyrense, anno 1627. in Bebenhusanum Collegium, & anno 1630. in Illustre Stipendium receptus honores Magisterii sequente Anno adeptus est. Anno autem 1633. Ernesto Ludovico, Nobilià Remchingen in Præceptorem privatum adjunctus, amif-To apud Nördlingam prælio Anno 1634. Argentoratum inter aulicos Principis una cum discipulo confugere necessum habuit, ubi anno 1637. in convichum & conversationem celeberrimi Theologi, Joh. Schmidii pervenit, à quo impense dilectus Informatorem Filii ejus domesticum aliquandiu egit, & paus

Arg amo catu Diag no I aliqu And fign hard pam Viv maj Præ Sup dùn no die cun fuit nan Fili run 7. [gno log Co Tol Le

utl

gu

COL

Paul

Wirtembergensium Pars II.

241

Paulo post honorificam ad Ministerium in Civitate Argentinensi vocationem obtinuit, quam tamen ex amore Patriæ modestè recusavit. Restituto in Ducatum Ser. Principe Eberhardo III. & ipse redux Diaconiæ Cathedrali in Ecclesia Stuttgardiana anno 1639. admotus, cum D. Valentino Andrea per aliquod tempus, ut confalinus vixit, Anno 1671. Andreæ Fabri, Decani Stuttgardiani Successor defignatus, prius tamen Pastoratum ad Divum Leonhardum administravit, donec Anno 1658 in plenam Decanatus prædicti possessionem immitteretur. Vivis exemto Anno 1666. Christophoro Lindenmajero, Abbate Hirsoviano, ad illius Coenobii Præsulatum & Alumnorum Inspectionem, nec non Superintendentiam Generalem evectus, ægrè admodum Stuttgardiam reliquit. Emortuis autem Anno 1669, Concionatoribus Aulicis ambobus, ipfo die natali suo Stuttgardiam ad Ministerium Aulicum revocatus, vix ultra sesquiennium Stationi præfuit. Conjugem fibi delegerat Annam Euphrolynam, Joh. Georgii Leonis Consulis Stuttgardiani Filiam, ex quaf. superstites reliquit duas Filias, quarum una Christiana, Joh. Reinhardo Hedingero, J. U. Lto. & Curiæ Advocato elocata, Filium Cognominem Patri genuit nuperrime denatum, Theologum scilicet Joh. Reinh. Hedingerum, itidem Concionatorem Aulicum percelebrem. Altera Joh. Jacobo Langio, Pastori Stuttgardiano ad D. Commendatur Schübelius Leonhardum nuplit. ut Exemplar Pietatis, Heroici Spiritus & liberæ Linguæ, qui Vitia quorumcunque Principum etiam cordate reprehenderit. Averlatus omnem Syn-

9

ere-

. L

erea

ator

Ko-

Pa-

on-

río.

ho-

rdě

. in

ille-

otus

An-

m-

nil-

to-

on-

nvi-

oh.

ma-

, &

aus

cretismum Religionis jam tùm sub favillis gliscentem. In Materia de Sabbatho cum B. Zellero sontra Wagnerum & Schmidium stetit; repetità juxta Liberos Symbolicos Confessione, non sine gravi agone terrenis eluctatus est, Anno 1671. d. 31. Maji, ætatis 65. Ministerii 32. vide. Concionem funebrem à Joh. Laurentio Schmidlino, ex 1. Tim. 1. v. 15. habitam pag. 36. seqq. Tumulum Ejus inter alios sequenti Carmine veneratus est Joh. Ludovicus Harttmann SS. Theologiæ Doctor & Superintendens Rotenburgensis ad Tubarim:

Gieil

ů

in

DI

De

6

Se

in

a

Temp

Jug

0

ti

ir

a

Idea

Geilte

De

Ehr

Quæ Superi! &therios nova fulget Stella per Orbes,
Orta è funesto Stella corusca rogo?
Terga relucenti mors dat fugitiva nitori,
Nec fert insolitam noctis amica diem:
Hinc tenebras repetit, te mox Stuttgardia linquit,
Occidere boc nunquam scit T ibi posse Jubar.

Scripta.

Canticum Agni, das ist Leichpredigt über den Sod Heren Joh. Friderich Jägers / von Jägersdorff/ geheimen Raths/ auß Apoc. 1. v. 5. Stuttg. Anno 1640 4.

Israëlis Victoria, ex Gen. XXXII. 26. Leichpr. Herzn Joh. Georgii Sattlers / Secretarii, Stuttg. 1640. 4.

Paulus Triumphans, vom Lauff / Rampff und erfolgten Shren Eron S. Pauli, auß II. Tim. IV. v. 8. über Christoph von Lenmingen / Fürstl. Rath und Cammer-Juncker / 16. 1640. 4.

Geistlicher Wunder Balfam auß Ef. LIIL v. 4. über den Tod Herrn Joh. Jacobs von Reuschach / Geheimen Raths / Stuttg. 1642. in 4.

Chren-Gedachtnus des Christl. Lebens / ges dultigen Lendens / und seeligen Sterbens / des wenland Tit. Herzn M. Joh Conr. Gobels / gewesenen Pfarrers zu S. Anna und Senioris zu Augspurg / Stuttg. Anno 1644. in 12.

Templum bona fama, oder Leichpredigt über Brn. Bolffgang Bonackers/ Fürstl. Ober Nath auß Pl. CXII. v.6. Stuttg. 1645.4.

Jugend Eron / oder eine Chriftl. Sermon über die Lugend Regul / Tobia IV. v. 6. ben der Begrähnus Valentin Secklers/ eines zuchtigen Junglings / der im Neckar ersoffen/ zu Stuttgardt gehalten / Tubingen / 1645. in 4.

Der fuffe Cod/ oder Leichpredigt / von denen Mitteln deß Codes Bitterkeit zu verfreis ben/ über Frau Theodoram von Stettenberg/ auß Syr. XLII. v. 3. Stuttg. 1648. 4.

Ideaboni Praceptoris, oder Leichpr. über den Tod Sperrn M. Job. Glöckleri, Padagogarcha zu Stuttg. auß Syr. L. v. 31 - 36. Ibidem 1651. in 4.

Caput bone Spei, auf Pf. 146. v. 5. über Herrn Lucam Schickhard, Rent, Cammer Exped. Rath/lb. 1652. 4.

Hiobe Erlofer/auf Jobi XIX v.25. über Fr. Clasra Una Barbara/ Hrn. Griderich Benjamin

cen-

llero

etitâ fine

I.d.

icio-

ex 1.

Joh.

or &

250

den

pon

C. I.

erzn

itta.

dero

. IV.

ritt.

eifte

4.

Memoria Theologorum 244 von Munchingen / Burtemb. Ober-Stalle meisters Bemahlin/ Ctuttg. 1652. 4. Christianus Asmarius, der Last : tragende Christ, auf Mf. 68. 70. über Mararetham / Deter Albers / Becken / Gungfer Tochter / Anno 1655.4. Sodtenmecker / auf Hiob XIX. v. 25. über Frau Unna pon Wenler auf Lichtenbera / gebohr. ne von Hallwenl/ Stutta. 1655.4 Leichpredigt über Geren Urnold Heinrich von Querheim auf Job. III. v. 16. 16, 1656. 4. Memoria Doctorum, Leichpredigt über herrn M. 7ob. Schmidii, Pfarrers ju S. Leonhard/ 200/ auf Hebr. XIII. 7. Stuttgardt/ 1657.4. Regiments - Ragel / oder Leichpredigt von fürnehmen und wohlgebohrnen Regimente. Derfonen, über Brn. Johann Conrad Ba. renbuhlern/Wurtemberg, geheimen Rath/ auf Ef. 22. b. 23-25. Stuttg. 1657. 4. Hiobs welcke Blum / auß Jobi XIV. 12. über Frau Catharina Barbara / Herr M. J. J. 2Bolffen/ Pfarrers zu Keurbach / Chefrau: Stutta. 1658.4. Petrus Christophilus, Leichpredigt über den Tod Job. Joach Schillini , Antistitis Cathedralis Ecclesie, Ibid. ex Job. XXI. v. 7. Stuttgardt/ 1659.4. Naëmi nicht Naomi / auf Ruth. I. 20. 22. uber den Sod Christina, Brn. Joh. Georg Satt. lers/Expeditions-Naths Che , Frau/ Ib. 1663.

PROPERTY OF THE PARTY OF THE PROPERTY AND

1114.

ionex.

CDt-

Aqua Ju

Vale S

10H R ralis S cir L Parer Mate ricus Mini gæ p convi M. C linus lumr Mau minu Mon pulfi Taco trem locar laud anno lium

gent

Wirtembergensium Pars II.

245

GOttes Eigenthum / auß Rom. XIV. v. 8. über Peter Burghanen / Kürstl. Rath / Ib. 1664. Aqua vita, auß Ps. 119 v. 93. über Barbaram/ Joh. Eberhardt Herbstens/Vogtens/Wite tib/ Ib. 1666.4.

Vale Stuttgardia! oder lehte Predigt/auß I. Thess.

JOHANN ULRICUS BAUD E- Nat. 1610.
RUS, Abbas Mulifontanus & Gene- Cl. 1665.
ralis Superintendens, vivendi initium fe- 0b. 1681.
cit Leobergæ Anno 1610. d. 26. Octobr.

Parens ejus erat Christophorus, Vir Consularis, Mater Margaretha, Feigelmanniana. Avus, Ulricus Bauder, Rei Forestariæ Præfectus, Vir pius & Ministrorum verbi divini Fautor insignis, Leobergæ per triennium prima Elementa didicit, sed in convictu duriter habitus, Stuttgardiæ deinceps, ut M. Glöckleri, Pædagogarchæ Discipulus & confalinus, eo profecit, ut anno 1626. in Collegium Alumnorum Hirsoviense, & elapsis tribus annis in Maulbronnense reciperetur, ex quo 1629. per Dominum de Ossaw, Imperialis Edicti de restituendis Monasteriis Executorem, cum suis Commilitonibus pulsus, Leobergam, & inde mox Tubingam ad Jacobum Mohlium, Præfectum Aviæque suæ Fratrem se contulit, ubi gnaviter Philosophiæ operam locans, Anno atatis 21. Magisterii Gradum cum laude assecutus. Per cladem verò Nordlingensem anno 1634. etiam ex Academia Tubingensi in Exilium cum aliis ejectus, Domino tamen illum colligente, bello, peste, fame, feliciter eluctatus An-

9 3

ne

talle

rift/

Jeter Anno

Frau

ohra

bon

nM.

1003

bon

nise

Ma.

ath/

über

i. 3.

rau;

300

Ec-

rdt/

über

Satto

663.

Dt-

no 1636. Pastoratum Eberdingensem Vaihingensis Diœceseos, ex nominatione Andrea Geistii. Abbatis Hirlaugiani, Pontificii, verum absque Salario, impetravit. Suis præterea rebus spoliatus aliorfum, & quidem ad Pastoratum Warmbronnenfem prope Stuttgardiam, cumque & ibi militum rapinis exponeretur, Leobergam ad Diaconiam fecuritatis causa migrare necessum habuit, Anno 1644. Quâ per octennium gratis administrata, anno 16,2. Decanatum Rosswagensem Diœceseos Maulbronnensis reportavit, melioribus inde fatis usus, cum Spartam illam Anno 1661. Superintendentia Leobergensis, anno 1667. designatura Præsulatûs Anhusani, anno 1671. Abbatia Murrhardensis, & Anno 1675. Mulifontana cum Inspectione Ecclesiarum illius districtus Generali & Adfessura in Senatu Provinciali exceperint. Conjuges Amicorum suasu tres successive duxit, primo Annam Catharinam Korniam; qua reliquit quatuor liberos; secundo Agnetem Mariam, Engelhardti Quæstoris Stuttgardiani, Viduam; tertiò Agatham Christinam Joh. Gerhardi, Medicinæ Doctoris & Profestoris, Filiam. Filium habuit M. Johannem Philippum, Paftorem Backnangensem; Generum verò ex Filia natu minima, Johannem Jacobum Steinhoferum. SS. Theologiæ Doctorem & Marchionatus Barutensis Superintendentem celebratissimum, Bauderus, teste Domino J. C. Zellero, Parentatore, sele Restaurarorem Ecclesiarum, Scholarumque Diceceseos Maulbronnensis dexterrimum; Patrem Alumnorum Conobii sui benignissimum; Consiliarium in Senatu Provincialium Ordinum Laconicum_

cum conf Aitit Con ADO culo to. boli que pro cidi ætal fege leru Au 1 (Eh

9

J' 20

cum, qui nervosa Consilia paucis verbis suppeditare consueverat; Theologum denique profundum præstitit, qui meditando solidam acquisiverat scientiam. Concionem suam Funebrem ipsemet conscripsit ex Apocal, XXI, delineato insuper totius Vitæ Curriculo & Compendio Theologico practice adumbrato, nec non Confessione ad filum Librorum Symbolicorum succincte repetità. Cæterum variis quoque & gravibus ærumnis, in Conjugio præsertim, probè exercitatus, mortem diu optatam atque placidiffimam invenit, Anno 1681. d. 25. Septembr. ætatis 72. Ministerii 44. vid. Conc. Fun. p. m. 45. seqq. quam è suggestu recitavit Dominus J. C. Zellerus, tum Præceptor Claustralis, nunc Ecclesiastes Aulicus Stuttgardiæ, sistens ex memorato Textu: Def neuen Terusalems ewigen Driefter . und Christen-Schmuck.

Scripta.

BJederhohltes Friedens. Gedächtnüfoder Predigten über den Propheten Haggai/

Deß neuen Jerusalems ewiger Priester und Christen, Schmuck / oder Leichpredigt / auß Apocal. XXI. 18-26. Stuttgardt / Anno 1 681. in 4.

JOSEPHUS JENIS CHIUS, Pastor Nat. 1606.

Münchingensis, Lauingænatus est, d. 06. 1675.

26. Novembr. An. 1606. Pater illi erat

Paulus Jenischius, antehac Præpositus Ecclesiæ in

q 4 Impe-

gen-

iftii.

e Sa-

atus

nen-

a ra-

ecu-

544.

12.

ron-

cum

Leo-

An-

, &

esia-

natu

fuanam

indò

nam

oris,

Pa-

Filia

um,

aru-

Ipfe ore.

que

rem

nfi-

oni-

um.

Imperiali Vindelicorum Augusta, Matrem habuit Helenam, patriciæ familiæ, nimirum, Kellerianæ apud Memingenses, fœminam. Parens exortis de V. catione Ministrorum turbis, ratione officii, quod gerebat, se interponens in exilium actus, Lauingæ con-Ingruente verò & ibi religionis mutatione, Stuttgardiam concessit, ubi cum numerosa undecim liberorum familia falarii expers & Ministerii integro Septennio commoratus est. Ibi Josephus religionis & literarum humaniorum initiis est imbutus in Pædagogio, pulchrosque ad Parentum & Præceptorum lætitiam oftendit profectus, ut An. 1623. in Lyceum Hirlaugiense, An. 1626, in Mulifontanum & Anno 1629. in Illustre Stipendium Tubingense Ducali clementia fuerit receptus. Artium Magister creatus Theologiæ deinceps sedulam navavit operam, vocatus Anno 1633, ad Vices in Ecclesia Lichtensternensi obeundas, & An. 1635. ad Diaconiam Böblingensem, qua per biennium administrata Münchingæ, Diœceseos Leobergensis nobili Viço Sacrorum Mystes est ordinatus, ubi 38. annos continuavit usque ad obitum. Maritam Anno 1637. duxerat, Annam, M. Blasy Braunnii, Antecessoris sui in Parochia Münchingensi filiam. Eaque vivis erepta, Agnetem, Pauli Angeli, Consulis Reutlingensis gnatam, quæ octodecim liberorum, nempe undecim filiorum & 7 filiarum patrem fecit, utroque conjugio superstites remanserunt undecim, ex primo quidem duo fratres, ex altero novem utriusque Sexus liberi. Memoratu dignissimum & miraculo proximum est, quod cum mater eum in lucem edidisset, nullum omninò linguæ alicujus ve -

Rigi pare habi id ir fing & c don pote Fice eloc fi in pho Cer tam nen con Ne tur, lant qui dur tion ritio gua An Ap qui Ro gri III.

pre

Wirtembergenfium Pars II.

249

Rigium in ore poterat reperiri. Unde consternati parentes ad preces & lacrymas sese converterunt, habitisque domesticis Orationum singularium horis id impetrarunt, à Deo, Naturæ Domino, ut per fingularem eius gratiam Infanti lingua luccresceret & completo nondum nativitatis suæ anno singulos domesticos articulate appellaret. Deo igitur omnipotenti puerum consecrarunt parentes, ut ipsi in Ecclesia inserviret, linguaque nova magnalia Dei eloqueretur & pro concione annunciaret. fi inter Pontificios tale quid accidiffet? Quos triumphos agerent? Quæve passim trophæa excitarent? Certe non destituitur Eccletia Lutherana miraculis. tamets ea nec efflictim desideret ad demonstrationem veræ doctrinæ, solo verbo satis superque vel contra portas Inferni roboratæ ac triumphantis; Nec, ubi reapse comparent, ridiculo more glorietur, ne scil, fignis, quæ incredulorum animi postulant, plus tribuere videatur, quam Verbo. quippe qui nec vident, nec palpant, & tamen cre-Jenischius noster in Dei gloriam & ædificationem Ecclesiæ lingualis redditus & vocalis ex pleuritide moribundus obmutuit in terris, animæ linguam perfectiori modo exerens inter consonantes Angelorum electorumque Choros in Cœlis d. 8. Aprilis Anno 1675. ætatis 69. Ministerii 40. Exequiali præconio laudatus à M. Johanne Conrado Röslero, Paltore Schwiberdingensi piorum in peregrinatione vitæ hujus solatia occasione Textus Phil. III. v. 20. explicante. Epicedia Concioni typis impressæ Rösslinianis Stuttgardiæ varii apposuere; reli-95

FRANCKESCO STIPTURES

buit

22-

VI.

ge-

011-

one.

cim

gro

Onis

Pæ-

um

um

nno

cali

162-

am.

en-

iam

rata

ico

on-

350

Dris

VIS

in-

ipe

Ex

m.

tri-

8

in e-

m

Memoria Theologorum quis tamen præstat Jacobi Rothweileri, Abbatis Regiosontani, post Hirsaugiensis:

All

rat

So

Vi

lici Iu

fui

he

C

ma

Vi

36

di

V

tu

m

A

pe

S€

ra

ft

Ve

fi

g

X

Si

Ad beatum Pastorem, elinguem natum, precibus & votis Parentum Ecclesiæ Christi dicatum, ac in Instrumento testudinis informatum:

Elinguis tu natus eras & litera muta
Ast te vocalem secerunt vota Parentum
Dum te nunc iterum mutum mors atra relinquit
Consona Cælestis, Tu satus in arce beata
Nunc modus est liquidus, dum muta est Consona
facta
Ludes nunc digitis, Testudine, Clarificatis.

Ex Conc. Funebr.

TOHANNES JACOBUS MULLE-Nat. 1610. RUS, Abbas Blabyrensis & Super-Cl. 1665. intendens Generalis, Aldingæ ad Ni-06. 10750 crum d. 6. Maji, 1610. natus, Parentibus. Georgio Pastore, postea Generali Superintendente Mompelgardenfi, & Anna, M. Andreæ Heffii, Pastoris Frickenhusani, filia. Mompelgardum quadrimus puer traductus, literarum fundamenta in Gymnasio istius loci jecit. Ex quo Tubingam in Stipendium Illustre, Mömpelgardensis Sphæræ, 1624. missus, sub cura Conradi Cellarii, eò usque in studiis adolevit, ut ætatis 14. primæ laureæ & biennio post Magisterii honoribus, tertiaque inter plurimos Candidatos statione ornaretur. tolutum Academiæ stadium 1630. Mompelgardensi

Wirtembergenfium Pars II,

251

J.G.

densi Diaconiæ & 1612. Parochiæ Hunvillensi in Alfatia Superiore admotus est. Cum autem ob belli turbas ibi diutius subsistere nequiret, Argentoratum secessit, ubi à Serenissima Principe Barbara Sophia, Eberhardi III. Wirtembergiæ Ducis Matre, Vidua, in exilio versante ad munus Ecclesiastis Aulici privatis in ædibus obeundum, & Informationem Juventutis Ducalis adscitus est; Ea verò fatis defuncta, in Patriam rediit, in qua Pastoratus Meimsheimensis cum Bottenheimensi 1637. Illi collatus. Confecto inter varios casus & mille rerum discrimina decennio 1647, ad Pastoratum Leobergensem, Vicinarumque Inspectionem Specialem; ulterius 3658.ad Schorndorffensem Superintendentiam,addita 1660. Murrhardensis primum, deinde Anno 1662. Lorchensis Infulæ designatura, cui 1663. Vaihingensis Decanatus accessit. Tandem cum plurimæ illius tam politicæ, quam Theologicæ Virtutes ex variis & gravissimis, quæ Serenissimi Nomine expedire jubebatur, negotiis elucescerent, ad Abbatiam Blabyrensem & Quadrum Viratum Superintendentiarum Generalium, sessionemque in Senatu Curiæ Provincialis Majore subvectus est. Tori fortunarumque sociam sibi delegerat Barbaram Elisabetham, Balthasare Mütschelino, Ecclesiastico Quastore Nürtingensi genitam, quacum novenam sobolem 44. annorum spatio procreavit. Ex filiarum una, Michaelem Müllerum, tum Göppingæ Diaconum & postea Cancellarium Tubing. adeptus generum, quæ tamen Nepotem vix dum eni-

xà elanguit. Filius superstes Joh. Georgius, Pastor

Stetensis fuit. Erat iple Vir Theologus, qui, ut

FRANCES

Re-

ım,

iæ

fona

L.E-

per-

Ni-

bus,

ente

Pa-

jua-

a in

n in

eræ,

que

28 &

nter

ab-

gar-

ensi

dib

len

æft

tiâ

rij

nai

nu

SC

Sa

Es

I. G. Effichii Præceptoris tum Claustralis verbis utar, religionis Zelo, honestatis studio, literarum curà, provisu rerum, Consiliorum dispositu, fandi vi. omnibusque adeò dotibus Ministri ita fuit præditus, ut gravitatem humanitate & hanc constantia apprime temperaret, bene mereri de singulis satagens, nunquam vel fortunarum adversitate, vel negotiorum diverlitate obrutus. Gallice Latineque lingua callentiffimus, ut in utravis tam foluta, quam ligata terse loqueretur & scriberet. Sichonorificis laboribus emeritum emensus ævum, sonticisque patienter defunctus morbis memoriam & desiderium fui Ecclesia, Patria, Scholis reliquit d. 28 Januar. 1675, ætatis 65. Minist. 45. in templo Claustrali Blabyræ sepultus, Ad Exequias Viri è suggestu peroravit Michael Bacher , Diaconus ex 1. Joh. J. v. 7. hab. Conc. edit. Esslingæ, 1675. 4.

Mat 1611. HENRICUS SCHMIDIUS, Theolocl. 1650. giæ Doctor & in Academia Tubinob. 1653. gensi Professor, Illustris Stipendii Ephorus, Nürtingæ natus erat Anno 1611. Literarum elementa ibidem hausit ea felicitate, ut puer
adhuc Serenissimi Ducis Johannis Friderici Clementia in Collegium Blabyrense primum, deinde in Bebenhusanum, denique in Seminarium Tubingense
reciperetur; Benesicentiæ Principalis Sole (ut ipse
scribit) fotus Præceptorum ubique optimorum rore rigatus. (a) Quos inter præcipuus erat M. Bernhardus Dieterlinus, (Vir non solum eloquentiæ laudibus

(a) Vid, Exercit, primam de Cathedr, Petri in prafat. Wirtembergenfium Pars II.

253

dibus celebris ac docendi dexteritate singulari pollens, verùm sagax etiam ingeniorum & accuratus æstimator) qui Schmidium in pueritia & adolescentia tanti æstimavit, ut, cùm ille non absque singulari partæ doctrinæ laude honoribus Magisterii exornatus principem inter 45. Candidatos locum obtinuisset, eum invidendo propè hoc Elogio celebraverit:

SCHMIDI Nürting & foboles, (quis crederet esse:
Dignus eras tanto prantuisse gregi.
Sic equidem ducebam animo, rebarque futurum
Inque meo semper pedore primus eras.
Tu grassator eras rapido torrentior amni
Qui rait oppositis major ab Aggeribus.
Sapeque dicebam: Vis sorsitanista nocebit;
Sape: Sed ad famam vi facienda via est.

Exitus in certo est: dedit hac vehementia palmam Nec sua currentem gloria destituit.

Gratulor hoc tantum facinus, Patriæque mihique, Qui tibi secandi suasor honoris eram.

Perge sequi ductum Ingenii ventosque ferentes Nec jam quasito stet tibi sama gradu.

Tendendum ulterius Juvenes vicisse tot auso Ques bonor est tergum posse videre tuum.

Quorum tota cohors unum occiput admiratur Auspiciis paribus vincere disce VIROS. (b)

Nec fefellitaugurium, cum Schmidius ex Magistro Repetens, ex Repetente Diaconus Ecclesia Tubingensis,

(b) Caroli Memor, Libr. VI.p. 68.

II-

um

ndi

ræ-

ntiâ

ta-

ie...

cis

02-

m

ar.

ali

er-

7.

0-

n-

0=

1-

CE

n-

6-

ife

ole o-

11-

U-

2-

gensis, deinde post excessum F. H. Flayderi, Græcæ Linguæ Professor & Stipendii Theologici Magister Domus constitutus, tandé sacri Ordinis Doctoribus ex merito adscitus fuerit. Vir, B. Raithio teste, (c) ingenii rerum omnium capacis & avidi instar torrentis, qui exundando omnia secum rapit, Cui ad reliquam felicitatem sola defuit ætatis maturitas; pottquam enim de se maximam spem fecisset, ipso die Cinerum 23. Februar. 1653. obiit. ætat. 42. Scripsit geminam Exercitationem de Cathedra Petri eleganti calamo, quem sequenti encomio Th. Lansius ornavit: (d)

Aurea penna tua est, Petrum quia lampade inaurat Scripturæ atquæ ostro lustrat Apostolico.

Laurea penna tua est: scorias quia diffiat ab auro; Vincit & affinxit que nova Roma Petro.

Made animo, Schmidi! Princeps, Academia Tem-

Sperat ab Ingenio maxima quaque tuo.

Oratione Funebri laudatus est à Joh. Mart. Rauschero, Orat. Prof. P.

Scripta.

GAudium Natalitium, sive Homilia Latina in Natalem Domini nostri Jesu Christi, Tubingæ, 1642. in 4.

Bucolica sacra, sive Hymni Natalitii Heroico Carmine vestiti, Tubinga, 1642. 4.

Exer-

Exe

Ora

Chri

liar

Ab

nur Pat

nen

fis.

Qu

27

reg

am

cus

Vit

MU

iun

jor

tis

da

To

ti

(c) Jubil. Acad. II. p. 103.

(d) Exercit. prima de Cath. Petri fuffixe

FRANCKESS STIFFERN Wirtembergenflum Pars II. 255 Exercitationes du de Cathedrâ Petri five Infallibilitate Papa, quarum prima Inauguralis, Tubing. Anno 1652.4.

Oratio Panegyrica de Pace Germania. Christus Patiens, Carmine Graco.*

* Confer, H VVittenii Diar, Biogro ad An, 1653.

OSEPHUS CAPPELIUS, Serenif- Nat. 1614. simi Wirtembergiæ Ducis Consi- Cl. 1670, liarius, Generalis Superintendens & Ob. 1689. Abbas Monasterii Bebenhusani, ordinumque provincialium Secretioris confessus affesfor. Patrem habuit Virum REVerendum M. Johannem, Pastorem ac Seniorem Ecclesia Campodunensis, Matrem Catharinam, fœminam laudatissimam. Quibus ex Parentibus postquam Anno MDCXIV. 27. Jan, in urbe illa imperiali editus in lucem effet, regenitus fonte lustrico, inter ipsa sedulæ educationis initia, vix biennis, Patrem apoplexiæ superventu amisit. At eum in fidem, vere paterna non minorem, accepit Clariffimus ac Reverendus M. Ludovicus Leibzia / Biberacensium Ecclesiaftes matutinus. Vir, aberuditione & orthodoxia solida dudum infigniter celebris. Hunc enim virum Mater, in annum jam quartum vidua, altero fibi matrimonio junxerat, cujus pietatem ac solertiam in prolem majori numero, egregiè celtacam, sæpe numero deprædicare enixè, primamque studiorum ac felicitatis terrenæ scatebram dicere solebat. Scholæ fundamenta prima publicæ Biberaci sexennis sub Præceptore M. Jacobo Stenglino jecit. Cum vero Dux Johannes Fridericus, in Ducatum hunc vocatione

legitimâ

æcæ

ifter

in-

ren-

reli= olt-

die

cri-

ele-

fius

urat

0;

emi-

au-

ata-

42.

ine

er=

med

tes 1

his

le pi

gog

Adv

dos

vere

oble

non

pac

No

figr

run

per

illo

ftor

-del

for

fus

le c

tus

ten lite

dig

Ca

Ver

ple

ani

legitima Vitrico aditum fecisset, Abbatemque Murhartensem constituisset : partim sub Coenobii publica, partim sub privata Parentis informatione. Cappelius noster literatæ industriæ ampliores usque & usque profectus acquifivit; ita ut Anno 1628. post bina jam Metropolitani Examinis pericula, Adelbergam promoveretur; ubi in Compendio Theologico, dictisque Biblicis, sub pollice Melchioris Nicolai, Doctoris à facrà literatura famigerabilis, augmenta & ipse insignia fecit; in quibus per omnem sacri Ministerii decursum jactare se piè, cumque stimulis literariæ Juventutis evidentibus, honeste solebat. Accesserant alia cura Præceptores M. Joachimus Weidnerus, cœlebs; M. Johannes Jacobus lager, & M. Ulricus Etter, Tubingensis, Sed expulsi incolæisti Monasterio, turbatusque mature à Pontificiis labor omnis, atque in annum usque primum & tricesimum rejectus fuit : quo tempore asyla sua ac refugia noster hinc inde apud Parentes, & Fratres Verbi Ministros, per Sylvam Othoniam & Hercyniam quæsivit ; usque dum Alumnis deinceps Bebenhusanis accenseretur : quod factura prælule Monasterii Henrico Wielando, Collegisque M. Bernhardo Dieterlino, & M. Hieronymo Rauß / Stuttgardiano; quorum auspiciis porrò & matriculæ Academicæ nomen inseruit, & Lauream quoque pro more Primain industriæ non vulgaris præmium reportavit. Anno 1633. circa autumnum, Bebenhusa Stipendium hic inter nos Ducale subiit; unde anno sequente, post cladem Nordlingensem, cum LXXX. Studiosis Argentoratum profectus est; sed, destitutus vita ac studiorum mediis.

FRANCE

Murpubtione. usque 628. , Aendio chiaerabiis per pie, tibus. tores annes enfis. emaisque pore ntes, niam s declum egisymo rò& ream garis umucale dlinmediis, hinc Spiram, Camera inclytam, quò Parentes Maulbronna fe receperant, abiit: ac, ne tamen his Parentibus suis sumtu ac sustentatione gravem fe præberet, privatos passim præceptoratus ac pædagogias ambiit, ac imprimis Clariori isthic Cameræ Advocato, Doctori Bohnio, operam ad informandos liberos commode fatis aliquamdiu locavit. Cum vero Spiram interim Bavari occupâssent, denuòque obsessam Dux Bernhardus Saxo Vinariensis, post non exiles duri Martis afflictiones & angustias, in pacis aliquas conditiones accepisset : Cum selectæ Nobilitatis Viro Dn. Reischachio inde iterum Argentoratum petiit; fed & hanc rurfus penuriæ infignis causa deserturus. Quare inter incerta viarum maximaque latronum hinc inde graffantium pericula, suam repetere Wirtembergiam reduce illo Stipendiariorum Cœtu coactus, primò apud fratrem natu majorem, Johannem, Firnsaliæ Pastorem, in arce Sterneck, per aliquantum tempus delituit, mox autem, ad lucem aliquam honoris ac fortunæ melioris, ex illå velut Pathmo sua progressus, Stipendii modicum reflorescentis, lari primo le credidit, Laurum hinc alteram si modo per sumtus liceret, petiturus, quos interim à Parentibus, temporum iniquitate milerè exhaustis, negatos, qualitercumque Frater ille natu major inter attritas undique ac valde attenuatas res ac fortunas depromítis Cæterum Magisterii Gradum Philosophici adeò faventibus Diis consecutus est, A. 163 f.ut inter XXXI. Candidatos loco primus numeraretur. plex malorum Lerna Bellonæ, pestis & caritatis annonæ, in hominem πούλυτζοπον omnem, quam potuit

itum

rum

diis.

258

potuit, bilem suam evomuit; ut quem Vicariatibus jactatum variis, mox Pastoratu non uno, & Abbatiis diversis five sparsim, five conjunction administrandis, inter morbosaliquando gravistimos, direptiones, exactiones, incendiorum discrimina præfentissima, subitaneas ex ædibus ejectiones, ipsorum subinde vestimentorum dispoliationes, minas, ferri enfiumque intentationes, bombardarum displofiones, & quam non persecutionem, vastitatem, vim, deprædationem? miserabiliter exercuit exagitavit-Sane ob raritatem doctorum Ecclesia Anno 1636. tres ei simul Pastoratus Neunecca, Ober-Islinga, Hopfavia cum filialibus committebantur. Rosenfeldam item & Dutlingensem cum Balingensi ac Uracensi Ephorias distinctis temporibus vicibusque jussus à Ducali Consistorio obiit. fulatus Regiofontanus, Herbrechtingensis, Alpirspacensis, Blabyrensis, tandemque Anno 1678.post mortem Johannis Zelleri, Antecessoris in tam arduâ functione celebratissimi, ei obvenit. Quibus undique dicatam vigilantiam, circumspectionem, fidem ac labores (etiam inter Ordinum Provincialium Conventus & Consessus, Majores, Minores, Communes, selectos,) assiduâ curâ, prudentiâ, facundisque Consiliis & animi acumine exfertos illa tempora norunt, & nostra etiamnum testantur. Tam asperam autem, uti solent durioribus læta misceri. fortunæ & calamitatum publicarum fortem conjugiorum aliquot ei privata felicitas & tranquilla cohabitatio mirè emitigavit & delevit, quorum primum cum Maria, Joh, Henrici Rauhii, Consulis & Quæstoris Sulzensis Salarii filia An. 1636. contractum

Brac pius filio fucc gen tim caba dies fide Kirc addi fucc 18. Sch ro V tore infra lii I crun turu tend ret, benk colle pace tere men que luba mun 28. Reri Wirtembergenfium Pars II.

250

gractum & in annos XXXV. ufurpatum, eximiè fæpius dilaudabat : ex quâ & liberorum pignora fex, filios nempe tres, filiasque totidem, quanquam successu partus improspero satis, filiorum imprimis genuit. Illorum primus quippe ex utero frustulatim jam præmortuus Chirurgi operâ manuque secabatur: Cæteri duo item, vel a partu illico intra dies paucos vel in ipso partu extincti sunt. Alteram fidem An. 1672. Annæ Matronæ, Georgii Baurii, Kirchheimensis Præfecti Inferioris relictæ Viduæ addixit; quæ ipfa, stipata filiarum binione priori Tertia denique fide Anno 1684. d. fuccessit. 18. Aprilis Dominam Catharinam, Johanni Schwarzii, Viduam, fibi copulavit. Erat de cætero Vir miræ in adversis constantiæ, spem in Deo Tutore fidelium summo unico, immotam semper & infractam collocans. Cum Anno 1689. d. 21. Julii Tubingam anniversario more Ministerium Sacrum, Scholam Anatolicam, cum Magistratu lustraturus, quod officium Generalis Provinciæ Superintendens quotannis obire folenniter consuevit, visitaret, catarrho suffocativo tantà vi impetitus, ut Bebenhusam absque mora redire desideraret ; ubi recollectis paululum viribus rediisse cum sanitate in pacem visus, mox tamen hemiplexia in dextro latere denuò debilitatus, inter piam ac continuama mentis ad aterna supernaque dispositionem, Sacraque cœnæ post devotissimam Exomologesin usum, fub alloquiis fervidis commorantis ad habitum ultimum Ecclesiastæ placidè ex hac vita emigravit, die 28. Julii, Anno 1689. ætatis 75. in Templo Monasterii Bebenhusani sepultus, & ab Universitate Tu-

FRANCKESO:

ihus

oba-

nini-

, dioræ-

rum

fer-

plo-

vim.

vit.

nno

tur.

ensi

ousræ-

pir-

post

duâ

un-

. fi-

ium

res.

fa-

illa

am

eri,

nju-

CO-

priulis

on-

bingensi Programmate Funebri, quod Abbatibus illis antiquo more debent, cohonestatus, ex quo ista omnia decerpsimus. Suprema verba pro Concione secit M. Ernestus Conradus Reinhard, Præceptor Bebenh ex 1. Thess. V. v. 9. 10. hodiè Abbas Alpirspacensis.

Monumentum Sepulchrale

D. O. M. S.

Conditur sub hoc saxo quicquid mortale & caducum habuit Vir maximè Reverendus & Amplissimus, Dominus Josephus Cappelius, Sereniss. Wirtemberg. Ducis. Consiliarius, Generalis Superintendens, & Monasterii hujus post reformatam Religionem Abbas XIII. Ordinumque Provincialium Secretioris Consessus Assessor. Natus Campiduni Imperiali Civitate Anno 1614. d. 27. Januarii. Obiit, 1689. 1. Augusti, cum distinctis temporibus & locis Pastoris, Ephori, Abbatis munus

mu can nò mu

> Serv Sic I

JO Con Abl Add Cook or fur pho Ger Ma dritt tatis

17.

Ca

Wirtembergenflum Pars II. munus sustinuisset. Vir animosus,

261

candidus, prudens, pacificus & omninò dignus, cujus memoriam veneremur.

Epicedia varii adjecere, è quibus eligere placet I. A. Ofiandri, Cancell. Tubing.

Servator Recli, Veræ pietatis Amator Qui fuerat, talem mors tulit atra Virum. Sic Domino placet ut tua molliter offa quiescant, Det Deus, & nobis SIC BENE posse MORI.

Ex Conc. Fun.

TOHANNES HENRICUS WIE- Nat. 1616. LANDUS, Wirtembergiæ Ducis Cl. 1670. Consiliarius, Monasterii Hirsaugiensis Ob. 1676. Abbas & Senatus Provincia Arctioris Adfessor, vitam sublunarem Knittlingæ, d. 22. Ochobris An. 1616. in districtu Maulbronnensi exorlus, Patrem habuit cognominem istius Vici Ephorum & Pastorem, demum verò Præsulem & Generalem Superattendentem Bebenhusanum ; Matrem Margaretam, Felicis Casparis, Archimandritæ Murrhatensis, filiam. Sub eorum carâ pietaris & artium semina excepit avido pectore inter Alumnos Gymnasti Bebenhusani An. 1634. ætatis 17. cooptatus, sed mox irruente in Wirtembergiam Casareano milite exturbatus, Tubingam sese conterre

is ilifia

cio-

rce-Ab-

ale

uid

Vir ius,

niss.

Te-

terii

em

cia-

for.

tate

biit.

po-

atis

nus

962

ferre necessum habuit; ubi Philosophiæ & linguarum studio gnaviter incumbens An. 1635. Magisterii honores obtinuit & Theologiam aggressus est. Cum verò Parens, utpote Principis Confiliarius. Argentoratum securitatis causa exul concedere compelleretur, secutus iple, à servitiis Patri fuit usque ad illius beatum obitum, qui An. 1636. Argentina Ibi diutius subsistere non valens in patriam rediit Besighemium, sororis suæ Annæ Magdalenæ Magiriæ, convictualiquandiu sustentatus. Inde Tubingam regressus, & mox Stuttgardiam, vi-Etum informatione puerorum nobilium quæsivit, donec An. 1642. Bessigheimensi Diaconiæ admoveretur, quam integro quinquennio turbulentissimo, falarii expers, magno cum labore & folicitudine, sed & cum totius auditorii applausu administravit, Ilsfeldenst Parochiæ deinceps An. 1647. & Anno 1660. Beilsteinensi præfectus ; quibus post annum Diœceseos Mulifontanæ Antistitium cum Pastoratu Knittlingensi & An. 1666. Superintendentia Calvensis successit. Paulo post San-Georgiani Cœnobii Abbas designatus, cum aliis in suffragia venit Aulico Ministerio admovendis, ideoque Concionem in Sacello Ducali coram Serenissimis Principibus habuit. An. 1673. Infula Hirlaugiensis Monasterii condecoratus Alumnis ibi literas discentibus Patrem sese præstitit, sessione insuper in Senatu Ordinum Provincialium Majore primum, dein Secretiore ad ultimum potitus. Tertia vice matrimonium contraxit primo d. 16, Maji, An. 1642. cum Justina, Balthasaris Mercklini, Secretarii in Consistorio Ecclesiastico filia, quartam prolem enixa. Se-

cuadi COM ci en tiò ci fii, unar eft V Supe dum rem riis è tiâ ii cuus atten datif vent lecto & C Præi tolat mor Aug fub ! utrit Civi Hirl mia è nus 8. 0

cher

gett

cundò

cuado d. 26. Anno 1646. cum Agnete , Joh. Contadi Brothequii , Procutatoris Tubingiaci gnata, quæ duodecim ei liberos peperit. tiò cum Sufanna Juditha, Johannis Albrechti Hauffii, Quæstoris Schorndorffensis, Vidua, cum qua unam tantum genuit sobolem. Generos adeptus est Viros doctiffimos, M. Godofredum Nicolai, Superattendentem Böblingensem & Joh. Conradum Hödinum, Collegii Bebenhusani Præceptorem, Poeam eximium. Ipse præconium vitæ variis è virtuibus tulit, dexteritate in officio, prudentià in Constilis & candore in conversatione conspicuus. Unde à Joh. Ludovico Hartmanno, Superattendente Rotenburgensi Theologus vocatur laudatissimus. Mortem obiit Stuttgardiæ, in Conventu Ordinum Provincialium versatus; Cum è lecto mane furgeret, apoplexia dejectus, Collegam & Contubernalem, Joh. Conradum Zellerum, Præsulem Bebenhusanum inclamavit, cujus affatu Iolatifluo erectus, in fide Jesu Christi constanter moriturum sese asseverans, animam exhalavit d. 16. Augusti, An. 1676. atatis 59 mens. 10. Funus fub campanarum & puerorum concentu primores utriusque Curiæ tum Ducalis, tum Provincialis, Civiumque præcipui usque ad portam comitati sunt, Hirsaugiensi in Templo terræ mandatum. nia è suggestu persolvit Dominus Ericus Weismannus, rum Præceptor Claustralis ex Pf. 84. v. 6.7. 8. differens : Dom dem hochschatbaren Rirchen Riemod / welches fromme Christen an getreuen Lehrern haben.

T 4

Avaye.

บล-

agi-

eft.

ius.

m-

que

ina

iam

ale-

In-

Vi-

vit.

no-

iffi-

idi-

ra-

An-

an-

Pa-

en-

ani

Ve-

on-

ici-

10-

ous

75

Te-

10-

um nii-

je-

dò

Avaygap.

Wieland; Weiland.

Joh. Ludoviçus Hartmannus, Theol.

D.&c. Suprem. hon. dignissimi Abbatis, Theologi laudatissimi; Affinis
desideratissimi scr.

Exulat in terris Candor, veneranda senectus Ridetur: stultum statque viretque pecus. Pro populo sidos quondam subisse labores Stultitia est: tantum pascitur hora dolo. Ergo senex, Venerande Senex, Wielande beate, Perge perennantes visere perge polos.

WIELAND I boc Tumulo sunt condita Præsulis

Cui simplex Pietas nomen in Orbe dedit.

Exequiale Viro cum vellem scribere carmen
Carmine vena minus, plus sluit in lacrymas.

Hisce notare juvat Tumulum: quo rarior alter
Vix est, qui condit plura dolenda sinu.

Hac tamen bac fama superant, qua candida sem-

Wielandum loquitur cum mea Musa silet.

Joannes Vlricus Pregizer, D. PP.

Lugu-

Lugi

Adqu

Et ?

Salt

Cùn

Aud

Ulna

Mo

Att

Ille

Lugubres elegos & lamentabile carmen Dum tua, fide focer, flebilis urna petit. Langueo, deficio, morior, moriuntur & una Ingenii vires, versificusque vigor. Adque magis subitos abitus si mente revolvo Nec dictum lingua deficiente : VALE! Et meditantis adhuc melioris gaudia mundi Non tetigisse aures ultima verba meas. Salva peregrino ponebas membra cubili Nec desperabas noche favente diem, Cum tibi decessit vita lux , luce relata Et dicium cœlo: Præsul amande veni ! Audieras vocem simul , & simul expirabas Obvia cui dudum mortis imago fuit: Unde Redemtoris mensa meliore refectus Illius ardebas mox in amore mori. Mortuus es Domino, sed pignora conclamârunt Quando fidelis eis desiit esse Pater. Attamen in superis major pater adibus illos Sic orbos patrio lumine respiciet. Ille patrem letis reddet post fata videndum Qui lacrymas, inquit, sistite, non redeo.

> Ita defideratissimi Soceri inopinatum oblatum lugensprosequitur.

> > M. Joh. Conrad Höslin/ Coll, Beb. Præc.

> > > r 5 Scripta,

ol

fulis

em

1211-

Scripta.

Conciones memorabiles in funeribus Theologorum babitæ, nempe

Conc. F. in Exequiis, Dn. Felicis Bidembachii, Abbatts Mulifontani, ex Efaiæ

LVII. 1. 2. Stuttg. 1612. 4.

Eam in Latinum convertit H. Wittenius Dec. VII. p. 845. seq.

Conc. F. in Exeq. Melchioris Volcii, Abbatis Mulifont. ex Pf. 88. v. 20. Stuttg. Anno 1626. 4.

Extat etiam ejus de Patientia Trastatus, An. 1626.

Nat. 1616. DALTHASER RAITHIUS, S. D Theologia Doctor & Protesfor in Cl. 1670. Academia Tubingensi lucem subiit die 8. 00. 1083. Octobr. 1616. Schorndorffæ, Patre Elia, Salario, Matre Ursula Geringeria. Eruditus in Schola patria, sub Joh. Jacobo Wolff Stirnio, Præceptore tùm temporis in hocDucatu nominatissimo, Sexies examen Pentecostale per promotionum remoras iteravit. Anno 33. autem cum singularem ingenii alacritatem & industriam Wilhelmo Schickhardo, recitatione partis ex bello Jugurthino Sallustii, non sine admiratione Ducalis Consistorii comprobasset, contubernium Tubingense usq; ad instantem promotionem jussus intravit, ubi inter 50.

vel p
de B
chio
164
Der
ad |
Lect
dent
fpicit
pron

Com-

Com

Schic

tem I

dem

liariù

quo

æqui

triæ (

1634

rude

& m des,

riosi

lustr

duca

inter

Cha

post

milit

num

Competitores primæ laureæ honorem, Creatore Schickhardo, primus obtinuit. Sequente anno Bebenhusani cœtum Monasterii, sed in mensem saltem septimum auxit, patriam Schordorffam ob cladem Nördlingensem repetere coactus. liarius quidem innotuit Castellaneo Tupadelio, à quo & statio vitæalia oblata illi fuit, quam tamen æquioris spe fati fretus renuit. Quare cinerum patriæ cum spectator tristis fuisset, die 24. Novembr. 1634. familiæ peregrinæ insertus hypogæi cujusdam ruderibus in sesquimensem se abdidit, oculos sumo & membra gelu acri infestatus. Inde apud præsides, qui Stuttgardiæ tum erant, Imperatoris Vicarios supplicis interventu libelli, ut in Stipendium Illustre reciperetur, impetravit, duosque ore allatos ducatos honoribus fecundæ laureæ impendit, locum inter 30, Commilitiones duodecimum fortitus. Repetentis munere dignatus Hebraicam linguam cum Chaldaicâ & Syriacâ docuit in Stipendio, in quo post acceptum Magisterii gradum cum septemCommilitonibus, è tanto Stipendiariorum Ducalium numero præsens mansit, cæteris vel fuga dilapsis, vel peste, bello & fame absumtis. Habita porrò de Bonis Ecclesiæ disputatione sub præsidio D. Melchioris Nicolai ad Diaconiam Tubingensem anno 1641. Atque An. 1649. ad Decanatum Vicinum Derindingensem, itemque An. 1652.d. 21. August. ad Professionem Theologiæ Extra - Ordinariam, Lectionem Hebr. Linguæ publicam & Supperattendentis in Stipendio stationem promotus, justu & auspiciis Serenissimi Ducis, Eberhardi III. non fine promotionis pompâ solennissima unà cum Christ. Zelle-

peró.

due

nln=

lem-

faire

nius

ba-

ttg.

tus.

S.

113

28.

lia,

in

æ-

10,

-97

m

k-

U-

n-

n-

0.

n-

Zellero, Josepho Demlero & J. A. Osiandro mitram Doctoralem 1656, reportavit; cum præmemoratis officiis, mense Decembri ejusdem anni Magisterium Domus, An. 1660, Pastoratus Tubingenfis, & 1662. Decanatus Ecclesiæ coaluerunt, cum Inspectione Stipendii Suprema; quam spartam post fidelem, per 18. annos, ejus administrationem An. 1680. Senio attritus relignavit, Rectoratum Universitatis gesserat sexies Decanatum Facultatis pluries unà cum Deputatura. Nuptias bis celebravit, primó 1641. cum Maria Margareta, Johannis Martini Rumelini, U. J. D. Doctoris & Professoris Græcæ linguæ filia ; Eaque An. 1662, piè detunelâ secunda vota contraxit cum Anna Maria Schweickerina, vidua quanquam & hujus non ultra annum seculi 75. convictu gavisus. Felicior tamen relictis ex priore Conjugio duobus filiis, M. Georgio Balthafare, Brackenheimenfium Superintendente, & Johanne Ulrico, Medicinæ Doctore, dudum denato. Summam viri in Consiliis prudentiam, in negotiis dexteritatem, in actionibus fidem & finceritatem, in religione fervorem, in præstandis officiis promptitudinem & beneficentiæ affiduæ studium latius prosequuntur Parentatores. manioris literaturæ infignem peritiam cum efficaci & disertà expromti oris facundià non solum discipuli ejus, Pastores in hoc Ducatu, verum etiam Collegæ Professores prædicarunt, vid. Jubil. Acad. Tub. II. p. 16. Magni eum ante alios æstimavit D. P. J. Spenerus, cui vindicias Versionis Lutheri Biblicæinscripserat, Opus etiam à B. Calovio, laudatum in Præf. Biblior. German. in N. Test. Sub vitæ exitum

lingu prof 33. Kell

P.C

Post Du

San

0.

1

Wirtembergenfium Pars II.

260

exitum catarrhis frequentibus divexatus, memoriæ, linguæ & oculorum usum amisit, apoplexià tandem prostratus die 5. Decembr 1683. ætat. 67. Minist. 33. Concione exequiali laudatus à Successore D. Kellero, ex Ps. 126. v. 5, 6. Oratione parentali Germanicà ab Ernesto Theophilo Majero, J. U.D.&.P. P. Carminibus à reliquis, inter quæ eminent:

Andr. Bardili, Consist. Directoris.

Sante Senex, rari simplex Servator bonesti,
Atque tuum verè doctus amare DEUM.
Postquam fractus eras annis & mole laborum,
Vita & perversi jam Satur orbis abis.
Dulcis nos inter mneme sed grata perennat
Suadæ fundentis Nectar & Ambrosiam.

M. Joh. Henrici Schellenbaur.

O! oculi occiduum lugete Academia ocellum, Vindex Lutheri Raithius occubuit.

Programma Universitatis exhibet Henricus Pippingius Dec. Octava p. m. 1 145. De Scriptis vid. H. Witten Diar. Biogr. ad An. 1683.

Scripta.

Theologica.

Differtatio de Bonis Ecclefia, Tubinga, Anno 1648.

Dissertatio

o mi-

eme-

anni

ibin-

runt.

rtam

nem

ltatis bra-

nnis

foris

tun-

wei-

a an-

men

du-

den-

dem tan-

duæ Hu-

icaci

olle-

cad.

Bibtum vitæ

tum

270 Memoria Theologorum

Dissertatio de Magistratu Politico, Ibid. 1652. in 4.

Dissertationes due de potestate Magistratus circa Ecclesiam, 1656. in 4.

Errorum Aquilegium, s. Disputatio exhibens primum falsum præcipuarum Religionum beterodoxarum nostri temporis, 1654. in 4.

Hagiolatria Pontificia eversa & proscripta, Ibid.

De Providentia Dei.

De Concilio Hierofolymitano.

De Comitio logia Christiana ex Actor. XV. 8.

De Universalitate meriti Christi, w. G.Carolo Lighalz, Proselyto, Tubinga, 1658. in 4.

Exercitationes Academica ex Pericopis Evangelicis Adventus, 1677. in 4.

Dissertatio de pracipuis Remonstrantium Erroribus, Tubinga, 1664. in 4.

Quastionum Anti-Judaicarum Trias de Messià. v. Danie le Kornio, 1667. 4.

De aterna divinitate & Satisfactione JEJu Christi, ex Act. 20. v. 18. B. Andrea Szanto, Hungaro, An. 1673 4.

De pretio venditi triginta argenteis statera sanctuarii ex Oraculo Zachariano, C. XI. 12. 13. ponderatis, Ibid.

Protheriora Biblica, five Prolegomena Vindicationis Bibliorum Lutheri, Ibid. 1657, in 4.

Vindicia versionis Sacrorum Bibliorum Germanica D. Lutheri, in quibus illa à malevolà censurà & iniquis vellicationibus non Pontificiorum solum, qui cam primitus ex prosesso oppugnarunt, sed etiam aliorum sciolorum temerariis correctionibus passim batte-

ui Vo m Iurr

bo

ru

Diat

Speci

Vada

Epit

Epit

Diffe

Diff

Wil

a

ti

to

Ti

fi

10

Il

977

10

FRANCKES

Wirtembergenfium Pars II.

27 E

badenus obiter agendo fadis, ope fontium Hebraorum in Veteri Testamento & Gracorum in Nove vindicatur Tubinga, 1676. in 4.

Philologica.

Diatribe Historico Theologica de Indicibus Expurgatoriis Inquisitorum atque Censorum Regni Pontificii, Tubinga, 1658. in 4.

Specimen Collegii Biblici ad magnum Opus J. Buxtorffii Hebrao-Chaldao Rabbino Masorethicum, Ibid. 1658. in 4.

Vadum Talmudicum quoad priora Capita tentatum, Ibid. 1658 in 4.

Epitome Bibliorum continens pracipua, Veteris Testamenti testimonia in Novo Test. citata & à B. Schickbardo Hebraice & Latine edita, 1663. in 4.

Epitome Islamismi Turcico Muhammedici, Ulmæ, An. 1664. in 4.

Dissertatio de Proselytismo Judaico - Christiano, p. G. B. Raithio filio, 1666. in 4.

Differtatio Historico Topographica de Tubingd. w. Job. Ludovico Mezio, Repetente, 1b. 1677. in 4.

Wilhelmi Schickbardi Horologium Hebræum Edit. XIV. prioribus omnibus accuratior, appendiculis aliquot plenior & ad usum Tyronum accommodatior Tubingæ, 1670. in 4.

Germanica.

Von Verpflegung der Kirchen/Schulen und Armen/Tubingen/ 1640. in 12. Turris Antonia, oder Einwenhungs Rede ben Aufo

10

Eccles

imum

arum

Ibid.

halz.

elicis

Tu-

Da-

, ex

An.

varii

atis,

ionis

nicæ ini-

qui

iam

Mim

icte-

Aufrichtung der auß dem Cabalistischen Gescheimnuß-Baum entsproffenen/ und von der Durcht. Prinzessin Antonia/ von Burtemsberg / in die Kirche im Dennach gestiffteten Lehr-Safel/ Tubingen/ 1673. fol.

Pentaphyllum Caniculare, Unterricht und Trost der Eltern ben todtlichem Abgang ihrer Kinder auß 2. Sam. II. v. 15. 24. Tubingens

1676. in 8.

Jubel » Predigt am Abend deß Academischen Jubel Fests gehalten/ auß 1. Reg. IIX. 57. 59. extat in Jubileo Academico, Tub. 1677, fol.

Christl. Trubsals-Ruhm ben der Leichbegangnuß Frauen Sophia Catharina / Hr. Benedict Hopsfers / P. Publ. Chgattin auß Rom.

V. 3. 4. 5. Tubingen/ 1676. in 4.

Bewährte Sterb Runst H. Hiobs auß Job XIX. v. 25. über Fr. Maria Blandina Hrn. Georg Stephani von Closen / Gemahlin Tod/ Tubingen/ 1647. in 4.

Leichpredigt ben der Beerdigung Frau Doro, theå / Hrn. Ludwig Berchtolden / Ober. Hofmeisters / in Collegio Illustri auß 2. Tim. IV.

v. 17. 8. Tubingen/ 1660. in 4.

Samuel Kexenparioper Reproductus, oder Leich Sermon über den Tod / Hr. Samuel Hafenreffers / Medicina Doctoris und Prof. Publ. auß 1. Sam. III. v. 10. Tübingen / 1861. in 4.

Eroft. Brunn im Elend schmachtenber Sees len / auß Pf. CXIX v. 92. über der Leiche Fr.

Maria

Lei

Me

Infi

Or

S.

pri

W

M

Ri

bu

nu

टी।

co

m

Wirtembergenfium Pars It.

2/3

Maria von Unweil / gebohrne von Blaffen. bera/ Pubingen/ 1671. in 4.

Leichpredigt über dem Tod dest Durchleuche tigsten Fürsten und Herrn Wilhelm Lude wigse Herhogen zu Würtemberg und Tecke auf Proverd. XXVIII. 2. Stuttg. 1677. fcl.

Orationes.

Memoria Josephi Demmleri, Theol. D. suprema commendatione celebrata, Tubing &, 1660. in 4.

Infulata Virtus, Job Jac. Heinlini, Abbatis Bebenhufani postfuturis in Exemplum commendata, Tubinqa, 166. in 4.

Christophorus Zellerus, D. Ecclesiastes Aulicus supremâ laudatione celebratus, Tubing 2, 1669. in 4.

Oratio Creationi duorum in Theol. Doctorum premiffa, Tubinge, 1677. fol. extat in Jubileo Acad. Secundo.

JOHANNES GRAFFT, Philoso-Nat, 1618, phiæ in Academia Tubingensi Profes-Cl. 1670. sor emeritus, & Abbas Alpirspacensis, Ob. 16950 S. S. Theologiæ Doctor, vitales auras primum hausit Mengeringhusæ, in Principatu Waldeccensi, anno 1618. Patre Esaiâ, Judice, & Matre Margaretâ ex celebri Hundermarckiorum stirpe oriundâ. In scholâ triviali patriæ literis imbutus, cum egregiæ indolis indicia proderet, in vicienum Lippense Gymnasium mittitur, in quo sub ductu celeberrimorum Virorum, Klozii & Scheibleri, eos fecit prosectus, ut paucos post annos in Academias se conferre potuerit; quas inter Rostochien-

1 3300

on der

rtemo fteten

Frost

ihrer

ngen/

ischen

7.59.

aånas

Bes

Rom.

8 70b

Hrn. ablin

doros

bero

m. IV.

oder

muel

Prof.

16610

Gees

e Fr

daria

sem elegit, ubi Bravii & Parellii, Philosophorum. nec non Quistorpii & Kothmanni, Theologorum, informatione usus, tandem Regiomontium concessit, ibique magna cum laude Magistri titulum anno 1647, primamo; inter septé Competitores stationem confecutus. Collegia Hebraïca, Mathematica & Metaphysica non solum, verum etiam Universitatis indultu, Disputationes Theologicas habuit, & Calvinianorum, Pontificiorum atque Schwenckfeldianorum dogmata refutavit. Cumque Jefuitæ inter alios publicè disputanti opponerent, præsentibus Mislenta, Behmio, Calovio, Drejero, Eifflero & Pichlero, palmam maximo cum applausure. portavit. Quin imò etiam in Templo primario ad Suggestű admissus frequenti & numeroso Auditorio concionabatur. Qua de causa in Ordinem Professoru & Ecclesiastarum fuisset cooptatus, nisi & alias Universitates adire maluisset. E Regio monte igitur in Belgium & Academiam Leidensem delatus, Mercatoris filii, cui Kleinio nomen erat, Ephorus con-Stituitur, ubi cum Coccejo & Heinsio conversatus Inde porrò Græningæ Maresio, Ultrajecti Voëtio, Heidelbergæ Tossano innotuit; Giessæ verò à Feurbornio & Haberkornio impense dilectus, tandem cum Discipulo suo Tubingæ, 16,1. appu-Ubi elapso anno post Joh. Geilfusii obitum Ptofessionem Logices & Metaphysices ordinariam, Matheseos verò extraordinariam adeptus, magno iuventutis scholasticæ emolumento 36. continuos annos fidelissimè docuit : 300. Candidatis Philofophiæ Magisterii honores impertitus: Adultimum, anno 1688, rude honestissimo donatus Abbatem Alpir-

Alpir prim riâ. le ci Aff filias Tunii gelha grade quas unive avidè propi co-Po data. neral veru non Stutt tus h tum mem ruptu d. 30 XI. 2 rus J Der

> E Ad C.

Alpirspacensem egit usque ad obitum. Hymenæum primum celebravit, anno 1655, cum Regina Maria, Johannis Beerii, Dicasterii aulici & Judicii Urbici Assessoris, filià, cum quâ tres filios, totidemque filias procreavit. Secundum, anno 1690 d. 10. Junii, cum Anna Elifabetha, Friderici Jacobi En-Theologia Doctoris gelhardi viduâ, improli. gradum obtinuit 1657. Vir omnium scientiarum, quas homini novisse datum est, callentissimus, qui universam Encyclopædiam, scriptis quaquaversum avidè distractis & ipsa in Româ venum expositis, Quæ inter eminet Theologia Thetipropinavit. co-Polemica in Actis Eruditorum Lipsiensium laudata. (a) Anno 1667, in patriam vocabatur ad Generalem totius Principatus Waldeccensis Episcopiam. verum tamen à Serenissimo Principe, Eberhardo, non dimissus; coram quo tam Tubingæ, quam Stuttgardiæ aliquoties ex speciali mandato concionatus homileticis donis non minus fingularibus ornatum sese luculenter comprobavit. Ad extremum memorià & viribus deficiens & ex lapíu periculofo rupturam passus catarrho suffocativo extinguitur d. 30. Januarii 1695. ætat. 77. Concionem ex Joh. XI, 2, exequialem dedit M. Johannes Christophorus Segel / Pattor Alpirspacensis &c. proponens: Der Frommen fuffe Todes Ruhe.

Epicedia Amici & discipuli addidere, ex quibus sequens elegimus:

Ad Cathedras natus Cathedram decoravit utramque Doctrina florent Templa Scholaque Viri.

Abbatis

(a) Vid. Atta Lips. An. 1684 p.m. 444. seq.

ım.

m.

ef.

no

em

8

a-

8

k-

e-

2-

A-

e.

ad

io

1

i-

in

1-

1-

IS

2-

n

3

Abbatis tandem gestavit vertice Mitram
Cui sua Canities pulcra CORONA suit
Ergò sacram triplici cinxit diademate frontem
Doctor erat, Presul, denique Canus erat:
Dextra Dei quartam jungit post sata Coronam:
Justitie & Vita Laurea Summa datur.

M. Joh. Ulricus Erhard, PP.

Scripta.

Theologica.

Theologia Positivo-Polemica methodo unisormi tradita, Francosurti, 1684. in 4. Ibeologia Germanica, Eeutsche Theologie, Francofurti, 1673. 4.

Dispositiones Evangeliorum Dominicalium, Francofurti, 1673. 4.

Philosophica.

Breviarium Philosophia, Tubinga, 1655. in &. Cynosura Mentis Humana, Ib. 1659. in &. Mathesis Universalis, &., Philosophia prima, Ib. 1677. &.

De Conservatione Universi Dissertatio. B. Schabbardto, 1660. 4.

De scientia Dei. B. G.H. Haberlino, Tubinga, An. 1663. 4.

De objecto intellectionis Angelice, p. Erico Weismanno, lb. 1662. 4.

De

De B Sp De C Et ali

Con d. 5. pori lii, I lus i fteni prot 163 irru tibu amb Eccl Præ perr hard recip ctu Bac cun quo acce

Vir

add

Wirtembergenfium Pars 11. De Beatitudine objectiva & supernaturali. w. Job. Springere, An. 1662. 4. De Concursu Divino, w. 7. 7. Langio, lb. 1665. 4.

Et alie disputationes Philosophice quam plurime, que bujus loci non funt,

AATTHÆUS ESENWEIN, Ab- Nat. 1620. V bas Hirsovianus & Serenissimi Cl. 1670. Consiliarius, natus Beilstenii anno 1620. Ob. 1672. d. r. Maji. Patre M. Georgio, tum temporis ibi Diacono, Matre Rebecca, Matthæi Vogelii, Præpositi Herbrechtingensis, filia. Vix bimulus matrem amisit & sub cura Patris Scholas Beilstenii, dein Bottwariæ, quò Pater ad Pastoratum promotus fuerat, frequentavit. Facta autem anno 1634. Militum Cæfareanorum in Wirtembergiam irruptione, studiisque ob belli injurias passim jacentibus Esslingam se contulit, Collaboratoris in Lyceo ambiturus officium, fed mox à Tobia Wagnero, Ecclesiaste, & alio quodam Viro in domesticum Præceptorem adscitus ad annum usque 1639. ibi permansit, donec restituto in avitas ditiones Eberhardo, Wirtembergiæ Duce, in Stipendium Ducale reciperetur, ea tamen cum conditione, ut pro convictu 30. florenos quotannis persolverer, Eodem anno Baccalaureatus & 1640. Magisterii honores, secundo inter Competitores loco, adeptus, post aliquot annorum intervallum Repetentis characterem accepit. Anno 1648. Basileam ad celeberrimum Virum, Jo. Buxtorffium, Hebraicæ linguæ solidius addiscendæ causa, missus, commercium literarum eum eo postmodum frequens habuit. Elapio fe-

mestri

1/2=

000

:00

ma

50

mestri in Patriam reversus Diaconiam Uracensem primum 1651. & mox eodem anno Tubingensem. conjunctainque Linguæ Sanctæ Lectionem leu Professionem obtinuit. Quibus cum laude non exiguâ administratis, anno 1659. Decanatum Leobergensem; porrò 1661. Kircho-Teccensem, denique 1660. Abbatiam Hirfovianam cum Seffione in Senatu Ordinum Provincialium consecutus est. Nexu maritali se devinxerat 1649. Mariæ Judithæ, M. Johannis Gebhardi, Superintendentis Rötelano-Durlacensis filiæ, quæ novenam illi prolem enixa est. E filiis Patris vestigia feliciter presserunt, Dominus M. Matthæus, Calvenfium Superintendens etiamnum superstes. Alter Balingensium Pastor & Ephorus præmature extinctus. Ipse morti vicinus verba laudum solennium prolixa deprecatus est. Erat Theologus eruditus, pius & sancto Zelo fervens, qui patriæ scriptis inservire jamdum pulcrè ceperat. Ob Hebraicæ linguæ peritiam à Serenissimâ Principe, Antoniâ, Wirtembergicâ, singulari in pretio habitus; Terrena reliquit, Anno 1672. d. 24. Septembris, atatis 52. Ministerii 23. Concionem Exequialem recitavit M. Joh. Heinrich Wieland, Superintendens Calvensis ex 1. Joh. I. 7. Monumentum in Templo Hirloviano, nunc flammis absumto Martialibus, sequentia continebat:

Quiescit. hic. et. Voto potitur. Post annorum LII, Mensium IV. Dierum IV. Labores.

Matthaus Esenvvein.

VIR Theologus. Christicola. Fidelis.

lis. M. I R. A. mon Tan per. o

fci. CTC bris. DE. TI.

OU

CHrij Is Leicht hår

Leichr Ibid Leichr bac Leichr

din

lis. Militare cœpit. Beilstenæ. Anno M.DC. XX. die V.Maji. TUM U-RACI & Tubingæ. Diaconus. Leomonti. et. Kircho - Teccæ. Antistes. Tandem. in. hoc. Cœnobio. Præsul. per. continua. præsia. circumactus. nasíci. Pati-MORI. desiit. Vita. et. VI-CTORIA. parta. Die 24. Septembris. anno M. DC. LXXII. PLAU-DE. LECTOR. TRIUMPHAN-TI. et. strenuè CHRISTUM. SE-OUERE.

Scripta.

CHristologia Biblica, oder Erkanntnuß deß Henlst inzwen Theilen / Tubingen / 1658.

Leichpredigt über Philibert Brunnen / Buch. handlern auß Pf. 84. 6. 7. Tubingen / Anno

1651. 8. Leichpredigt über Georg Wilhelm Befferer/ 1bid. 1656. 4.

Leichpredigt über Anna Margareta Kaldens bachin, 1b. 1657. 4.

Leichpredigt über Anna Hermegardis Widerhols din/ Obristin/ex Pf. 31. 1b. 1666. 4.

s 4 Das

m

m.

ouâ

nue

e-

111

1.

oka

)-

ns

i-

is o rè

ri

20

) =

S

Das Helden - Blut Jesu Christi des Sohns GOttes auß 1. Joh. I. v. 7. über den Tod/ Hrn. Conrad Widerholden Obristen und Commendanten zu Hohentwiel / Stuttgardt / 1667. 4.

Omina Felitis Conjugii, das ist Wahrzeichen einer fünstigen guten She ben der Trauung Hen. Christoph Caldenbachs / Eloq Poës. & Histor. Prof. und Jungfr Unna Margareta Herrn Josephi Demmlers/ Theol. D. & Prof. Ordin. Tochter auß Gen XXV. v. 62. 63. 64. 65. geohalten / d. 26. Jan. Tubingen / Anno 1657. in 4.

Manuscriptum.

PRaxis Pfalmorum ober Jesus. Pfalter / darins nen die Pfalmen Davids dergestalten auß dem Grund. Text erklärt werden / daß dars innen Zesus Christus der ganzen Welt eis niger Jeyland mit seiner Person und Amt/Reich und Wohlthaten/Feinden und Freunden auch derselben Begegnüssen in sonders bahren Betrachtungen Gebetts und Gessangs, Ubungen/ neben etlichen Historischen Anmerchungen von dem rechten Gebrauch und Mißbrauch der Psalmen: Also die rechte Praxis Psalmorum einer Jesus, liebens den Seele gezeiget wird.

JOHAN-

rar Eo dir gia hns 1001 und utte iner m'n. for. rrn dim. geo 557. rino auß dars teto mt/

ders Ges hen tuch die

N-

10HANNES ZELLERUS , Archi- Nat. 16284 Mandrita Mulifontanus, Generalis Cl. 1680. Superintendens & Senatus Provincialis Ob. 1694. Majoris Adsessor, vitæ primordia haust Rothfeldæ d. 19 Decembris 1620. Parentibus, Johanne, Pastore, & Beatrice Bloffia. Septennio sub Informatione paterna exacto, Wildbergam, in convictum & Scholam, M. Straubii Præceptoris, & post biennium Montispeligardum, ad M. J. L. Volmarum, Superintendentem & Ecclesiastem Aulicum, Sororium suum, ut cum Latina Gallicam apprehenderet linguam, miffus elt, ubi fub pollice Rectoris, Brifechou, non parum profecit. Anno 1636. defunctis jamjam Parentibus & patria post prælium Nordlingense misere devastata domum revocatus; fratribus, Johanne Conrado, Superintendente Wildbergensi & Christophoro, Diacono Calvenfi, postmodum Concionatore Aulico, cum Putore, M. Grücklero, Bulacensium Pastore, in dubio hærentibus, cui studio continuando eum applicarent, tandem ex confilio Joh. Val. Andreæ, Superintendentis eo tempore Calvensis, (qui mutatis in meliorem statum rebus, patriam istiusmodi Ingeniis opus habituram dictitabat,) aliquandiu in domo & sub curâ fratris Christophorivixit, donec 1639, in Stipendium Ducale reciperetur, folutis tamen pro alimento quadraginta florenis, quos D. Andrez ex zrario legatorum Calvensium erogari procuravit. Eodem anno consuetis honoribus Philosophicis redimitus, tertio inter Competitores loco, Theologiam tractare cepit; cumque ex Lectionibus publi-CIS.

cis, privatoque Collegio, à M. Pregizero, Theologiæ Candidato, in Augustanam Confessionem habito, progressus non contemnendos fecisset, Disputationem de Induratione sub Præsidio D. Pregizeri, Cancellarii, juxta Comilitones, M. Lauxium & M. Esenweinium, defendit. Primitias fidelitatis & industriæ indefessæ Mompelgardi ostendit, ubi à Domino Beuringero, Confiliario & Quaftore Ducali non faltim Informatio liberorum, sed & ingens vis frumenti, copiis Gallicis in vicinia commorantibus distribuenda, imò tota denique Oeconomia, Domino propter ingruentem pestiferam luem aliorsum fugiente, cura illius fuit concredita. Inde commendatione D. Val. Andreæ ad aulam Brunswicenfem, ut Principes Juniores in lingua Gallica, prout Tubingæ jamdum fecerat, erudiret & cum illis ipsis peregre abiret, vocationem oblatam, amicis prægnantibus ex causis eam dissuadentibus, recusavit, Vicarias deinceps operas M. Schmidio, Diacono Marpacensi cum præstitisset, adeosua dona, Josepho Schlotterbeccio, Superintendenti, totique Marpacenfium Ecclefiæ commendavit, ut ipfum votis consentientibus Diaconum expeterent. Verum enimverò D. Andreæ Amanuensis loco usurus Stuttgardiam evocavit, upi plurima magni momenti calamum ejus subierunc, Anno 1644. Ministerio, in pagis Neuweiler & Braitenberg, Diœceseos Calvensis, obeundo admotus per semestre quartana usque adeò laboravit, ut sub ipsis Concionibus Paroxysmo quandoque obrueretur, salario præterea destitutus. Elapso quinquennii 1645. Müncklingam, Leobergensis districtus, & anno 1651. Lienzingam,

gam, rande anno fuper Herc Mon Maul ris F Gene Senat Expr Inftic ter pr rus Z hann miâ] temb ter; que f d. I. nam. dieni rici. clam gus v anim mem Eccle ction num

Sime

vum

Wirtembergenfium Pars II.

gam, optione inter 40. Parochias data, traductus, tandem 1661. Superintendentiam Waiblingensem; anno 1669. Vaihingensem obtinuit, designatus insuper aliquot post annos Abbas Alpirspacensis in Hercyniâ, quam in Spartam anno 1680, translatâ in Monasterium familia, plenè immissus; ad ultimum Maulbronnam singulari Serenissimi Administratoris, Friderici Caroli, gratia ad consuetas Abbatis, Generalis Superintendentis & Consiliarii Ducalis in Senatu Provinciali & Synodo dignitates evectus est. Ex primâ Conjuge, Anna Maria, Josephi Geisselii, Institoris Calvensis filia, 8. liberos genuit, quos inter præcipuæ existimationis, Dominus Christophorus Zellerus, Ecclesiastes Aulicus, & Dominus Johannes, Medicinæ Doctor & Professor in Academia Tubingensi Primarius, Serenissimorum Wirtembergiæ Ducum & Principis Oetingensis Archiater; ex quibus & reliquis 24. Nepotes, pari utriusque sexus numero, vidit. Secundis votis 1687. d. 1. Aug. duxerat Annam Catharinam Eislingerinam, B. Winzelburgeri, Poligrammatei Cantstadiensis Viduam. Cæterum & fratris, Johannis Ulrici, Confiliarii quondam intimæ admissionis reliclam sobolem solicitè cum suis educavit. gus vigilans in officio, prudens in confiliis, placidi animi & festivi oris, de quo illud omnium maxime memoratu dignum, quod integrum Semiseculum in Ecclesiæ Ministerio exactum publica Gratiarum A. ctione, ex ambone Concionatorio, vegeto etiamnum corpore, conclusit, expansis manibus, tum in Simeonis cantionem cygneam: Nunc dimittis servum tuum, Domine; tum in hymnum exequialem: (50

00-

ha-

pu-

eri.

M.

in-

0-

cali

Vis

DUS

0-

um

m-

en-

JUC

ofis

20

vit.

no

fe-

ue

0-

m

et-

2.

112

n-

ue

S-

1-

n.

1-

n,

So fahr ich hin zu JEsu Ehrift. ze. desinens ipsä Feriä Jacobi. Quo facto tertiä post die, quæ Saturni erat, cum Concionem Pastoris Zaisenhusami Investitoriam meditaretur, catarrho suffocativo primumelinguis & insequente die Lunæ, vitæ temporalis exors redditus Jubileum in Cælis inchoavit sempiternum d. z. Augusti, 1694. ætatis 74. Ministerii 50. Homiliä sunebri parentavit M. Philippus Melchior Græter, Superintendens & Pastor Rosswagensis ex cantico Simeonis: Luc. II. v. 29. cujus thema: Seeliger Abschied Gott & Ergebener/wohlversuchter und Treusersundener Diener. Idem Epigramma non inelegans adjecit:

Nescia compesci gliscens in Corde favilla

Materiam flammis repperit illa fuis.

Encomium Viri, suumque affectum ad Effigiem ejus æri incisum expressit D. Joh. Adamus Osiander, Cancellarius Tubingensis:

Fronte sub bâc latitat Pietas, Constantia, Zelus, Verior & quicquid Theiologia capit.

Externam faciem dedit &s, durumque metallum; Interiora, Deus tu benedide, tenes.

Hunc etiam Spiro & spero, Carissime fratrum, Terra mihi dudum sordet, & astra peto.

Scripta.

De

Tempi P

Leich, m

JOI De que se positi hance li ate quoc fuit le cese man bas se cion

ter, Scho

ca C

Scripta.

DEr beste Freund im Himmel und auf Eroden / auß Pf. LXXIII. v. 25. 26. über Castharina Joh. Wilhelm Muthardten/ Wogts/Chfrauen Tod; Stuttg. 1665. in 4.

Pemplum Nusidorffense restauratum, Sinwenhungs. Predigt der Kirchen zu Nußdorff / auß 1. Maccab, IV. Cap. v. 36.--60. Stuttgardt/ Anno 1671. 4.

Leichpredigt über Fr. Maria Salome Hirschmannin / 2, Tim. IV. v. 7. &. Tubingen / Anno 1672. 4.

TOHANNES ADAMUS OSIAN- Nat. 1622 DER, Tobiam Wagnerum in utro- Cl. 1680. que munere tum Cancellariatus, tum Præ- Ob. 1697. posituræ Tubingensis excepit, lucemque hanc subiit 1622. d. 3. Decembr. Vaihingæ, nobili atque peramœno ad Entium Amnem oppido, quod Comitatui olim nomen dedit. Parens eius fuit Johann Balthasar, Pastor ibidem & vicinæ Diceceseos Superintendens; Mater Catharina Harttmannia. Avus Paternus Johannes Osiander, Abbas Cœnobii Adelbergensis, Luca Osiandri, Concionatoris quondam Aulici, Filius, Andreæ & Lucæ Osandri Cancellariorum Tubingensium, Frater, cujus virtutes deprædicat Melchior Nicolai, (a) Scholæ Patriæ adhibitus Ingenii præstantia & pertinaci

(a) In Cont. fun. ex Ef. 57. 1, 2, babita anno 1626.

)t2.

nens

quæ ula-

tivo

em-

avit Iini-

pus

ofs-

ujus

ner/

ner.

fa-

illa

iem

mus

tinaci studio eas doctrinæ opes cumulavit, ut iam à stupendâ memoria haberetur clarus & coataneos longo post se intervallo relinqueret. Quanquam autem miserrimus Wirtembergiæ Status & jactura rerum suarum omnium una cum Parentum & Propinquorum plurium, peste extinctorum, orbitate curtum studiorum non parum impedirent ipse tamen Dei providentia, & favore Joh. Frid. Jægeri, Confiliarii Wirtembergicæ Aulæ Intimi adjutus, anno 1619. gratis 17. Stipendium Illustre intravit; Ubi qui ultimum initio locum occupare jubebatur, mirâ Ingenii felicitate ita emersit, ut intra exiguam temporis periodum evaderet primus, atque Anno 1642. Secundam capesseret Lauream. inde Præceptoribus in Theologia fidiffimis D. Melchiore Nicolai & Joh. Ulr. Pregizero, Cancellario Tubingensi, Repetentis, quos vocant, munus anno 1647. obire cœpit, habitis cum Juventute studiosa Collegiis Philosophicis & Theologicis, donec in Vineam Domini extruderetur, factus primò Ecclesiæ Stuttgardianæ Vicarius, mox verò Diaconus Göppingensis, quam Spartam ante Seculum præcisè nimirum Anno 1555. Lucas Ofiander, Proavus ejus ornaverat. Inde 1653. Tubingam ad Diaconatum promotus eximia, quæ Deus in eum contulerat, talenta, sic excoluit, ut rarissimo quodam Exemplo, cum Veteranis aliquot Theologis, præfente ac jubente Duce Eberhardo III. Doctor crearetur Anno 1656. Eodem Anno Professionem Græcæ Linguæ Extra-Ordinariam, porrò Anno 1660. Ordinariam Theologiæ consentientibus Votis adeptus est juncto simul Pastoratu Oppidano. Quâ m

in Sta Pro-R Ludo mo, t Facult neStir gna cu contra Cance Tubin præfui tius en pe An Annar Anno Drehe Cum ex prir dit qui Ex Fil Docto binger Profes rus, r Statis S cum C rector. gangu binger & Co Tobia

ctoren

Wirtembergenfium Pars II.

287

in Statione Rectoratum Academicum tertia vice. Pro-Rectoris verò munus sub Serenissimo Princine Ludovico, Rectore Universitatis Magnificentiffimo, totis duobus Annis cum Dimidio; Decanatum Facultatis pluries unà cum Deputaturis & Infoectione Stipendiorum Martiniani & Hochmanniani magna cum dexteritate gessit. Anno demum 1680contranitentibus licet quibusdam Jure - Consultis. Cancellarius Academia & Prapofitus Ecclesia Tubingensis electus, amplissimo Muneri 16, Annos præfuit, magno Universitatis & Wirtembergiæ totius emolumento. Conjuges Sibi sociavit tres, nempe Annam Magdalenam Schipperiam, Anno 1650. Annam Mariam, Johannis Georgii Beehrii, J. V. L. Anno 1689. & Agatham Christinam , Joh. Lud. Dreheri, Abbatis Hirsaviensis Viduam, anno 1696. Cum duabus posterioribus vixit improlis. Verum ex prima suscepit 8, Liberos, & ex iis conjugatos vidit quinque, Filios nimirum duos, & tres Filias. Ex Finis major natu Patri cognominis, Medicinæ Doctorem, Professoremque agit in Universitate Tubingensi; Alter vero Dominus Johannes, antehâc Professor Græcæ Linguæ & Stipendii Ducalis Ephorus, nunc verò Abbas Hirfaugiensis, Regiæ Maje-Statis Sueciæ & Serenissimorum Wirtembergiæ Ducum Confiliarius atque Confistorii Ecclesiastici Director. Generos habuit Dominum D. Joh. Wolffgangum Jægerum, modernum Cancellarium Tubingensem, Ægidium Adamum Zinckium, J V.D. & Consiliarium Oetingensem, atque Dominum Tobiam Meurerum, Gymnasii Stuttgardiani Re-Quantus de catero Vir fuerit Osiander, ctorem. cota

am à

neos

au-

a re-

pin-

cur-

men Con-

nno Ubi

mirâ

uam

de-

Ael-

ario

nno

iofa c in

cle-

nus

vus

CO-

ule-

lam

ræ-

are-

ræ-

60.

ad-)uâ

in

Woca

meri

Tas f

lavir

ierus

verò

inge

Darv

dee

Lut

qui

con

mus

nola

cto

clesi

con

li pa

liari

Ver

ften

nen

plei

tind

Mi

hab

gite

oies

tota quaquaversum patet Ecclesia Lutherana deprædicat, loquuntur exteri, Scripta testantur. Communem non Wirtembergiæ folum, fed & Suecorum Præceptorem, absque ullius injuria meritò quis dixerit. Ut enim pauci in Wirtembergia Ministri vivunt, qui de ipsius Informatione sibi non oppide gratulentur; Ita & Sueci magno numero, quali cerratim, ad pedes hujus Gamalielis confluxerunt, Sane in hoc Viro Tubinga possedit, quod lena in Gerhardo & Muízo, Lipsia in Hülsemanno & Scherzero, Witeberga in Hunnio & Calovio, Helmæstadium in Calixto, Rostochium in Dorschao, Argentoratum in Dannhauero & Schenidiis fuis, quæ enim sparsim aliis ea simul conjuncta Osiandro fuerunt dona, teste D. Müllero. (b) Ingenii quippe acumine. (funt verba Andrea Caroli, Historici nostratis) multiplici eruditione, dexteritate rarâ, ut & laborum patientia nemini maximorum fecundus erat. Theo-Sophus infignis; Philosophus excellens; Orator gravis; Disputator Singularis exempli & penè incomparabilis; Heluo Librorum & librorum promus condus; (c) Nemo unquam ex Cathedra Respondentem vicit; argumentantis vim etiam Doctores quandoque, non sustinuerunt: hinc & apud Viros Principes, prælertim verò Regem Suecia Carolum XI. Cui Theologiam Casualem inscripserat, ejusque Purpuratos maximo in æstimio fuit; (d) in rebus gravissimis, etiam à celeberrimis Theologis plurimum confultus & infignibus elogiis cumu-Kilianus Rudrauffius jam anno 1670. eum VOCAVIC

⁽b) Epiced Conc. Fun. fubjunst. p. 60.

⁽s) Caroli Memor Libr. X. p. 766.

⁽d) Vid Conc, Fun. p. 46.

ri vi-1 cer-S2-Gercheræftargenenim erunt cumiratis) orum heorator nè inprora Re-Doapud a Cariplet; (d) eolo-

de-

Com-

orum

is di-

opidò

vocavit Theologum instructissimam & optime meritum, quem in materia de Jure Dei in Creaturas sæpissimè laudat. (e) D. Spenerus illum appellavit Theologum acutum & excellentem. (f) D Maierus Theol. confummatissimum. (g) Magnus verò Pufendorffius Theologum judiciosissimum & ingeniofissimum, cujus laborem in H. Grotium non parvi æstimavit, quicquic alii ex ordine Politicorum de eo judicaverint. (h) Unde non inmeritò Ecclesia Lutheranæ Ocellum dixerunt Academiæ Proceres. qui eo tempore oculos claufit, quo falutaribus ejus confiliis & imperterrità opera maxime indigebamus: Progr. p. 4. Anno 1682. cum Rocco de Spinola, Epilcopo Thinensi in Croatia, qui, vero an ficho Pontificis Romani justu, nova Concordiæ Ecclesiastica inter Protestantes ac Pontificios sancienda. consilia proponere volebat, Bernhusæ haud ignobili pago sesquimilliari à Stuttgardia distante, ex peculiari mandato Serenissimi collocutus, mascule pro-Veritare stetit, solidamque suam eruditionem sic ostendit, ut prædictum Spinolam in sui admirationem raperet. Decessit Vir inclytus ex stertore apoplectico, quô & Proavus ejus Lucas Osiander extinctus fuerat, die 26. Octobr. Anno 1697 ætatis 7%. Ministerii prope 50. sub finem Vitæ Concidnem habuit ex Ef. LXIII. Torcular calcavi folus, largiter fluentibus lacrymis, & jam adeò viribus defiviens, ut in Suggestum & ex illo duceretur, Visitantibus

umu-

eum

ocavic

⁽e) Vid. Rudrauff. Theol. Ancill. b. 409.

⁽f) In der Gottes Gelehrtheit/p. 166. (g) In Epifol. ad B. V irum Script de

⁽b) Pufend, Specimen Controperf.

tibus ægrotum propinquis & Medico, dixit: Tempus esse calamitosissimum & magnum infortunium præ foribus stare. Beatum itaque, quem è tempestate surripiat Deus. Sed & Academici post illius mortem opinati funt : foluta hac candidiffima nive lutosum fore; quod utrumque Vaticinium eventus proh dolor! comprobavit: Exeguias eius concione ex Hebr. XIII. v. 7. habitâ oblignavit Dominus Andreas Adamus Hochstetterus, tum Diacomus, nunc Professor & D. Theologia, à B. Cancellario plurimi æstimatus & impense dilectus. Oratione verò folenni Germanica, Dominus Joh, Chri-Stoph Pfaffius itidem Prof. P. & D. Theologia, famigeratissimus, Stipendii Superattendens Prima-Subjungimus nos Epigrammain mnemolynon, Præceptoris æternum cum benedictione memorandi:

Quis fuerit Ssculpto prasens Osiander in are, parvâ tumuli compostus in urnâ, Quaris? Dostorum Bibliotheca suit.

Programma Universitatis repetiit Henricus Pippingius DCC. V. Memor. L. p. m. 690. ubi & scriptorum exhibet Catalogum, qui Concioni Exeq. est subjunctus. Ex epicediis libt addere monumentum honoris, quod Michael Müllerus D Osiandri quondam discipulus & postea Collega per multos annos & tandem successor construxit exiguo ait, sed victuro opere:

Chem-

Si co

An fo

Alfat

Li

Sin p

To

Omn Cı

Non

Effug

Han

Solar

Gi pla

Hemnitii laudes, Polycarpi encomia & Hunth Gloria, cum Brenti sedulitate pià. Si conjungantur, si vasta volumina Magni Gerbardi extollis clara Salana Tui : Si placeat gemino rutilans Osiandria virtus Lumine quo dudum fulsit in occiduo. An forte Hulsmannus major tibi maximus Heros? Lipsia quo quodam condecorata fuit. Alsatica an mavis Dorschei nomina, Schmidi, Aut Dannhaueri, Lumina quanta Virûm? Sin placet è nostris Nicolai doctus & acer Tot scriptis victor, vane Forere, tuus. Omnes miraris? merito! Mibi crede Viator Cunsta tamen noster dona Osiander babet. Ast habuit! Lacrymarum funditerivos Non babet. Neccarides Musa, masta caterva geme, O Pater, onostræpullate auriga Tubingæ Terrigenas linguis? Colica regna petis? Effugis ex oculis? caput inter nubila condis? Heu! schola, caligo que premet atra tuos? Solamen miseris unum. Vox athere ab alto Lapfa: Deum video gaudia quanta mei, Hanc vix reddebat folito depressior Echo Nubila cum totum surripuère Virum,

Michael Miller / D. P.P.

Eccl. Tub. Passor.

€ 2

Scripta.

eme

um

pe-

lius

ive

en-

on-

mi-

00-

cel-

ra-

iri-

iæ,

na-

fy=

חפ-

ip-

ubi

on-

ibt ael

&c em

0=

m-

Scripta.

Theologica.

Tipus Legis naturalis & Moralis, Tubing 2, 1669.

Theologia Moralis, Tubinga, 1671.4.
Tractatus de Sabbatho, Ibid. 1672.4.

Theologia Casualis, in qua quastiones dubia & Casus Conscientia circa credenda & agenda enucleantur, Tubinga, 1682. in 4. Carolo XI. Suecia Regi dedicata & duobus vastis Tomis constans.

* Jud cium de illa Side in Ast. Erud. Lips. An. 1682. mense Septembri.

Collegium Theologicum in Augustanam Confessionem, Stuttgardiæ, 1683. in 8.

Collegium Controversiarum, quo distinctiones Theol. cum Argumentis Theticis per seriem Locorum Theol. exhibentur, Tubing 2, 1683. in 8.

Collegium Considerationum in dogmata Theol. Cartesianorum, Ibid. 1684. in 8.

* Vid. Menf. Jul. Nobell Reip. Lit. An. 1684.

Collegium Systematicum Theologia Universa, multorum votis expetitum, Stuttgard, & Francof. 1686. in 4.

Pralectiones Academica in pracipua of maxime controversa Novi Testamenti loca in duas partes distributa, Tubinga, 1686. in 8.

Examen Censur & Wittichian &, Tubing &, Anno 1688. in 8.

Theologia

Thec

Anis

Com

Con

Diff

Ult

Di

Di

Ch

D

li

21

Theologia Politiva Acroamatica Exercitationibus publicis jam Anno 1679. edita & sub titulo prafenti renovata, Tubinga, 1690. in 4.

Animadversiones orthodoxæ in tres libros Francisci Turretini Theologia Elenchtica, Tubinga, An, 1603.

in 4.

669.

Casus

ntur.

dedi-

16820

nem,

heol.

heol.

arte-

ulto-686.

con-

listri-

688.

logia

* Vid, Menf. Jul, & Aug. Eph. Erud. Belg. 1694.

Exegetica & Homiletica.

Commentarius in Pentateuchum, Stuttgardie, 1676.

1677 1678. fol.

Commentarius in Libros Josue, Judicum, Ruth & duos libros Samuelis, Tubinga & Stuttgardia, An. 1681. 1682 1687. fol.

Dispositiones in Evangelia Dominicalia & Festivalia fingulari methodo exhibit & Fasciculis XIV. Tubing &,

1665. 1697. in 4.

Ultima Jacobi, b. e. Oracula de duodecim filiis Ifraëliticarum tribuum capitibus. ex Gen. XLIX. Ibid. 1669.in 4.

Dispositiones in Catechismum Wirtembergicum cum annexis quatuor in Historiam Passionis Dominica, Ibid. 1674. in 4.

Dispositiones in Catechismum Lutheri, Tubinga, 1683. m 4.

Historica.

Chronotaxis Historica Patriarcharum, Regum, Imperatorum, Conciliorum, Patrum & Scholasticorum, Tubinga, 1673. in fol. regali.

De Asylis Hebraorum, Gentilium & Christianorum,

Ibid. 1673. in 4.

De

De Jubilais Hebraorum Christianorum & Academiarum, Ibid. 1677. in 4.

De Magia Tractatus Theol Historicus.

Vid. Tom. VII. Biblioth. Univer/. & Hist p. 331. ubi J. Clericus istius Author Trail. hunc Osiandri laudat ut exacté scriptum. conf. Mens. Jun. Nobell. Resp. Lit. An. 1687. in 4.

Philosophico-Theolog.

Observationes in Hugonem Grotium de Jure belli & Pacis, Iubinga, 1861. in 8.

Annotationes in Ethicam Geilfusit, Ibid. 1680.8.

Collegium Metaphysicum & Physicum Theologia accommodatum& Systemati Theol, annexum, Stuttg. 1686. 4.

Orationes.

Oratio de Stella Magorum insolita, Tubinga, 1665. in 4.

* Laudatur ea , quod brevissimè omnes de Cometis sententias recenseat, & Theatro Cometico Stanislai Lubienitii prasertur à Cl. Morhosio. Polyh. Tom. III. p. m. 413.

Idea lapidis miraculose geniti in memoriam Nativitatis Dominica, Iubinga, 1667 fol.

Oratio Secularis in Jubileo Academico Secundo dicta, extans p. 88. seq. Ibid. 1677. fol.

Disputationes.

Ομμα απειςου de Scientia divina, Tub, Anno 1656.

Exer-

Exer

Luca

Diffe

Dec

Sinu

De r

De 1

De C

Exe

Deu

Deu Spec

Fub.

De

Dei

De

De

De

De

De

De

À

1

C

f

11

11

li.

295

Exercitationes de notitia Da innata, acquisita naturali, Tubing &, 1657. in 4.

Lucas Medicus, 1658. in 4.

miaa

. 331 a

Fun.

i 63

ac-

ttga

650

Sen-

isles

IIIe

ta-

Eta.

660

er -

Dissertationes de Nominibus divinis, 1659. 4.

De conditionato Electionis decreto, 1660. 4.

Sinus Abrahaex Luc. XVI. Tub. 1662.4.

De raptu Pauliex 2. Cor. XII. lb. 1662. 4.

De Gogo & Magogo, lb. 1664.4.

De Mysterio Trinitatis, Eod 4.

De Consummatione Seculi, Disput, quinque. Ibid.eod.

Exercitationes Thummiana ab An. 1661. usque 1664.

Deus in lumine natura reprasentatus, 1665. 4.

Deus in lumine Gloriæ repræsentatus, 1666. 4.
Specimen Jansenismi, Ibid. 1666. in 4. passim laudatum

Jubilaus Angelicus ex Luc. XV. v. 7. 10. Ibid. 1670.

De Arnoldismo, Ibid. De Cœlibatu, Ibid.

De Votis, Ib. De Pontificiorum Sacrificio Incruento.

De bello Papali Cathedrali, Ibid De Pontificiorum secreto Speregrino sermone in Canone missali, Ibid.

De Canonizatione & cultu sanctorum contra Pontificios, Ibid,

De Scriptura S. Ibid. De attributis Scriptura S.

De Judicio Sacra Scriptura decisivo in Controversiis Religionis. 14. Conrado Horlacher. Ibid. Anno 1686.4.

De peccato in Spiritum Sanctum, Ibid.

De statu & Oeconomia Vita primava, Ibid. Anno

t 4

De

De Adami ejusque posterorum incredulitate, 1678.

De Arrianismo antiquo Ed novo.

De intercessione Christi & Spiritus S. Ibid.

De satisfactione Christi, lb De side Infantum, lb.

De renovatione, Ibid. De novissimis, Ib.

De Vità eterna, Ibid. 1680.4.

λυτεολογία ex Matth. XX. v. 28. lb.

De Theologia Pauli Actor. XVII. v. 22. 23.

De Sacrificio Caini & Abelis, Ibid.

De perspicuitate Scriptura S. ex 2. Petr. I. v. 19. lb.

Rarioris Argumenti præter nonnullas jam citatas.

De luce primigenia.

Palma Concordia Secularis pro Scenopegia Jubilei

Formul. Concord. Ib. 1680. 4.

Disputationes in Aug. Confessionem, Tub. 1687. in 4. Dissertationes XII. de Luce Creatâ & Increata, Tub.

Classicum Paulinum ad pugnam Spiritualem ex Ephes.

VI. v. 10. contra Balthasarem Bekkerum Mundi
fascinati Authorem. & M. Christiano Hochstetero, Ibid. 1696. in 4.

Juridico-Theolog.

De Jure Patronatus, Episcopatus, Clericatus eorumque Accessoriis, habita in Auditorio Juridico. 4.
M. Frid. Benjamin Speidel, Tubing 2, 1681. 4.
De Jure Magistratus circa Sacra, Ibid.

Germa-

Diea

ui

ge

Rec

R

n

Leid

Peid

Sal

d

Gr

Mer

Si

G

578.

16.

llas

bilez

Tub.

bhef.

undi

ette-

ung-

. R.

na-

Germanica & Conc. Fun.

Beantwortung der 30. Straßburgif. Articul und eines Brieffs von Straßburg/punklo der gefuchten Union, wie auch an Hrn. Dr. Spenern/1785. 8.

Beantwortung deß widerhohlten Jesuitischen

Rurgund But/ 1685. in 8.

Leichpredigt über Herr M. Bernhardt Wage nern / Special-Superattendenten und Stadt. Pfarrern zu Göppingen/ auß 1. Cor. XV. v.19. Tubingen/ 1672. in 4.

Lic. und Prof. Philosoph. Mor. auf Luc. II. v. 29.

Ibid. 1672.4.

Hauptgut der Schäftein Christi / auß Johann. X. v. 27. 28. ben der Leichbegängnuß / Hrn. David Scheinemanns / J. U. D. & Prof. Ordin. in Ill. Collegio, Eubingen/ 1676. 4

Grundfeste der Seeligkeit auf Job. III. v. 3. 16. ben der Leichbegangnuß Rectoris Magnifici, Sr. 70b. Andr. Frommanni, U. J. D. 1b. 1690. in 4.

Memoria Justi apud Deum desiderabilis, auß Nehem. XIII. v. 31. ben der Leich Gr. Goh. Adam Rurrers I J. U.D. und Prof. Publ. 1b. An. 1692. in 4.

Himmlischer Schuß in Widerwärtigkeiten/ auß Rom. VIII 35. seqq. ben der Leichpr. Herrn Burckhardi Bardili, J. U. D. und Prof. Publ. 1b. 1692. 4.

Gottselige Sterbens-Kunst / auß Ps. 39. v. 6. ben der Leich Fr. Susanna/ J. J. Bauren/

-

298 Memoria Theologorum Burgermeisters Chfrauen / Ibid. 1604.

in 4. & aliæ complures.

Manuscripta.

Paraphrafis totius S. Scripturæ absoluta jam Anno 1674. Collegium Controversiarum Illustrium; (profundissimam Theologiam continens)

Theologia orthodoxa Patrum.
Epicrisis in Canones Apostolorum.
Delineatio omnium Conciliorum.
Homiliæ Latinæ in Epistolam ad Philippenses.

Conf. omnino Conc. Funebrem.

10HANNES FRIDERICUS LAU-J XIUS, Christ. Zelleri in Ministerio Ob. 1669. Aulico Collega, & Confistorii Sacri Adseffor natus Tubinge 1623. d. 22. Octobr. Patre, Marco, Stipendii Ducalis Procuratore, Matre, Christina Neufferiana. Literis in Schola patriæ tàm triviali quam Academica excultus, Claustrales non intravit, sed Anno 1636. ætatis 13. primam & 1619. fecundam lauream quarto inter coataneos loco accepit. Præceptoribus in Philosophia usus Joh. Geilfusio, Zacharia Schæfero, F. Herm. Flaydero, & Joh. Martino Rauschero. Anno 1645. Stipendii Ducalis Repetens factus geminas habuit disputationes, in quarum una quæ erat de Justificatione, accidit, et Pontificius quidam Thralo, qui magno conatu & fcommafeom lice re Diaco gardi in Ca tiam ' 1658 cium revoc non t hardi Ratis cum S linger nis V gnata bus p xius, à Par in off paup nem, fupre luctu 3. Ju

à Joh

Ânn0

diffi-

6040

AU-

Adatre, atre, atriæ rales

rales n & s loloh.

ero, ndii

idit, u & mascommatibus multis veritatem oppugnaverat, publice redderetur convictus & confusus. Anno 1640. Diaconiam Uracensem & biennio post 165 1. Stuttgardianam in Nosocomio, anno 1656. Diaconiam in Cathedrali & insequente Anno Superintendentiam Waiblingensem reportavit, ex qua porrò Anno 1658. ad Ecclesiastis Aulici & Consistorialis Officium per suffragia ipsius Consistorii Stuttgardiam revocatus undecim annos illud administravit ex voto non tantum Ministrorum, sed & Principis Eberhardi III. cum quo Anno 1664, ad Comitia Imperii Ratisbonam descendit. Conjugium iniverat primo cum Sufanna M. Josephi Harttmanni, Diaconi Eslingenfis Filia; deinde cum Anna Catharina Johannis Wolffgangi Herzii, Senatoris Cantstadiensis, gnata, susceptis ex utraque 15. Liberis; felix ex quibus paterna vestigia premit , Joh. Fridericus Lauxius, Grüningensium Superintendens. Laudatur à Parentatore, ob finceritatem animi, integritatem in officio, detestationem vanitatis, beneficentiam in pauperes, eximiam pietatem, humanitatem insignem, aliasque Virtutes Theologicas. Diem clausit supremum publico omnium, etiam ipsius Principis, luctu, ex dysenteria tum grassante Anno 1669. d. 3. Julii, atatis 45. Ministerii 20. vid. Conc. Funebr. à Joh. Laurentio Schmidlino habitam ex El. LVII.

v. 2. pag. 34. Anagramma Exequiale inter alios addidit M. J. G. Raußler.

LAU-

LAUXIUS

per Αναγεάμμο

LUX VISA.

LUX erat in Terris non condita (a) VISA docendo, Nunc Lux in Cœlis Stella (b) Decusque ninet.

Scripta.

CEichpredigt über den Würtembergischen Erb-Pringen Johann Friderich / so in Engelland gestorben / auß Hiob XIV. v. 1. 2. Stuttg. 1659. 4.

Herzlicher Zustand der Glaubigen / vor in und nach dem Tod / über Joh. Jac. Waltern/ Fürstl. Prinzen Informatoris, auß Pf. 4. v. 9. Stutta. 1666. 4.

Cl. 1680.

(a) Matth. 5. 8. 15. 16.

(b) Dan. XII. 6.3.

amili binga vit , inque fus. ornar mum Theo fucce dit . dedi rum peter dio h co, u lustri anno Diac Quo fidel tiffet Tub ram fana dent & la gni CUIT gan bere plio

167

301

amifit Herrenbergam traductum, unde Mater Tubingam concedens Flium Scholæ Anatolicæ admovit, qui triennio post albo Studiosorum inscriptus inque Stipendium Ducale receptus eos fecit progrefsus, ut brevi tempore utraque Philosophiæ laurea ornaretur, atque in secunda quidem conferenda primum inter Competitores locum haberet. Hinc ad Theologiæ Studium conversus haud infelicius id fuccedere sibi tribus publicis Disputationibus ostendit, Ingeniique morum & eruditionis tam præclara dedit Specimina, ut in eorum Magistrorum numerum, qui à repetendis Professorum Lectionibus Repetentes appellantur, cooptari meruerit. Intermedio hoc tempore aliquoties in Ministerio Ecclesiastico, ut Neoburgi, Waltdorffi, Stuttgardiæjussulllustris Consistorii vicariam operam præstitit, donec anno 1653. Kirchemium propè Tecciam ad munus Diaconi oppidani obeundum legitime mitteretur. Quo in loco cum per quinque annos & dimidium fidelem se mysteriorum Dei dispensatorem præstitisset, mandato Serenissimi Derendingam, pagum Tubingæ vicinum, migrare jussus est, ut præter curam istius Ecclesiæ Tubingensis pariter ac Bebenhusanæ Diœceseos Sacram præfecturam Superintendentis nomine, susciperet. Eo in loco causis mixtis & laboris molestiarumque onere fatigatus pro insigni beneficio habuit, cum hanc administrationem cum munere Pastoris & Superintendentis Böblingani, nondum completo ibi triennio, commutare ju-Istonidulo apprimè contentus, necampliorem dignitatis gradum appetens, nihilominus 1670. Tubingam vocatus Professionem Theologia Extra-

A do-

schen En.

tern/

KELtProubinirspaelebri in Juneliô, Nonatrem

milit

Extraordinatiam, cui munus Superintendentis in Theol Stipendio cum functione Ecclesiastica annexum esse solet, suscepit, paulòque post Doctor Theologiæ creatus, undecim annos dextrè administravit. Quibus elapsis 1681. B. Raithio in Professione Theol, ordinaria, primarii Superintendentis Stip.loco & Decanatu Ecclesiæ Successor datus, summa itidem fide & industria gravissimis hisce muneribus octodecim annos præfuit, medioque tempore fasces Academicos quater gessit, sæpius Ordinis sui Decanus fuit, quin & duobus ultimis annis Pro-Cancellarii Dignitatem optime sustinuit. Serenissimus Princeps Viri benè meriti Senectutem consolaturus anno 1699. honorificentissimum Præpositi Tubingensis Ecclesiæ, Abbatisque Alpirspacensis Titulum cum hujus Salario concessit, atatisque vacatione de catero uti justit. In Matrimonium duxit Martham, Christophori Reuchlini, Consulis Wilensis prope Kirchemium, Filiam, ex qua undecim Liberorum Parens & quindecim Nepotum Avus factus, E Filiis major natu Cornelius, Superintendentem hodie Leobergensem agit. Erat ipse Sanctus & Venerandus Senex, qui veri Theologi munus non ambitiosis vel Scriptis vel orationibus, sed pietate & utilitatis, salutisque Auditorum studio aftimavit, rerumque suarum satagere & munerum partes fibi demandatas rectè fideliterque obire studuit. (a) In Silentio & Spe fortis, cujus Symbolum erat: In Te Domine speravi, non confundar in z-Eruditionem possedit non minus eleganternum. tem, quam solidam, teste Andr. Adamo Hochstettero

(a) Vid. Progr, Univers. Tubingens.

tero P de Ret cejum mam p 1. Och fionis' brem nus To nica p Prof. J Gymn

> Victa ; Fal

De Au
De M
De Re
De Ec
De M

Seich:

15

(1

tero Professore Theologo, qui Disputationes ejus de Remissione Peccatorum in V.T. contra Joh. Coccejum exaratas in testimonium producit. (b) Animam piam vitæque saturam essavit Anno 1702. d. 1. Octobr. ætatis 78. Ministerii penè 50. Professionis Theol. 30. Conjugii 49. Concionem Funebrem dixit Jacobus Fridericus Hochstetter, Diaconus Tubingensis ex Ps. 35. v. 3. Oratione Germanica parentavit D. Andr. Ad. Hochstetter, Theol. Prof. Joh. Ulricus Erhardus, hodie Prof. Stuttgard. Gymn. cum sub ejus disciplina viveret, elegans de eo secit epigramma:

Victa jacet pietas? terras Astrea reliquit?
Falsum est, in terris dum tua mens habitat. (a)

Scripta.

D'Isputatio de Remissione Peccatorum in Veteri Testamento contra Job. Coccejum.

De Auditu Verbi Divini.

De Malo Inhabitante.

De Reformatione Ecclesia.

De Ecclesia Infantum.

De Magistratu Politico.

Germanica.

Seichpredigt über Herrn Ludwig Verchtolden/ Ober = Vogten und Ober - Hofmeistern im Collegio Illustri zu Tübingen / auß Ps. XCI. 14. 15. 16. Tub. 1686. fol.

Leiche

(b) Orat. Parental.

(a) Vid. Domini Authoris Epigrammat, p. 110.

tis in

nne-

heo:

ravit.

Tione

p.lo-

â iti-

ribus

e fa-

s fui

Pros

uare

Præ-

rspa-

nium

fulis

nde-

nA-

per-

logi

ibus, udio

rum

Atu-

lum

næ-

ean-

stet-

tero

Leichpredigt über Balthafar Raithen / Theol. Doctoris und Prof. P. Ordin. Tod/ auß Pf. 126. 5. 6. Wid. 1682. 4.

über Benedict Hopffers / Redoris Magnifici, Philof. Moralis Profess, und Magistri Domus Leich - Beo gangnüß / auß Matth. XXV. 34. Ibid. 1684. 4.

uber den Tod Elia Rudolphi Camerarii, Medicina D. & Professoris, auß Ps. 4. v. 9. Ibid. 1695. 4.

über Annam Mariam, Thoma Lansii, Wittib/ auß Ps 73.25.26. Tus bingen/ 1683.4.

Nat. 1625. TOBIAS CANTSTETTERUS, An066. 1668. Tiftes & Ephorus Ecclefiæ Bracken-

heimensis militare cepit An. 1625. Ober-Riexingæ Wirtembergici Ducatus oppidulo; Præfectum loci parentem, & matrem, Alberti Bauhofii, Præfulis Hirfaugienfis filiam, nondum fexennis orphanus deplorans; Non exiguas ab avo & parentibus opes ad octodecim millia florenorum æftimatas temporis subsecuti injuria & curatorum mala fide omnino fere perdidit, ut eâ de causa opificio jamjam admovendus effet, nisi Præceptore Tubingensi Lindio, cujus mensa & informatione utebatur, procurante ingenium non vulgare ad studia & ulum Ecclesiæ majorem fuisset retractum. Itaque more consueto literis in Schola & Academia Tubingensi probe excultus Verbi ministerium in Diaconia Laussensi primum obire jussus est, Ubi cum dotes

dotes tent . prom tium cui ex alio S Mari peor quide nis co Weis nunc nium fub i ptun tenta rat. præc tarrh pit fu Tani

Don

hone

305

dotes Viri & industria magis magisque innotescerent, ad Ober-Riexingensem Parochiam alterum promotionis gradum; & elapsis aliquot annis tertium ad Pastoratum Oppidi Brackenheimensis fecit, cui exiguâ temporis intercapedine Vicinarum Infpeclio Specialis, Principis & Consistorii justu accessit. Maritam Deo providente fortitus est Zelleriana stirpeoriundam, quæ diverlos ei peperit liberos. Filium quidem Pastorem Kornwestanum paucis abhinc annis cœlitibus additum; & Filiam Domino Erico Weismanno, Rectori tum Hirlaugiensis Collegii, nunc Antistiti Stuttgardiano, elocatam, ante decennium fere terrenis ereptam. Dona Viri & luctam fub ignitis Satanæ telis graviskmam loquitur scriptum mox recensendum. Varios & acerrimos tentationum impetus peculiari libello confignaverat, quem sandapilæ suæ & manibus inserendum Nimis obeli corporis cum fuisset, capræcepit. tarrho suffocatus repentino bonum certamen abrupit summo Brabeuta evocante An. 1668, ætatis 43. Tantum ex ore MAXIME REV. & Dignissimi Domini Er. Weismanni, Theologi nunquam fine honoris præfatione nominandi.

Scripta.

Muber Brunn und verderbte Quelle Menschlichen Bergens / das ist / Schrifft.
måssiger oder Christlicher Bericht von bo.
sen Gedancken / angesochtenen / bekummerten und versuchten Herken zur Lehrer Warnung / Erinnerung / Besserung und

heol.

26.5.

Horis

rofeil.

Ben

. 34.

mera-

, auß

anfii,

Eu.

, An-

cken-Ober-

Præ-

hofii.

ennis

Sc pa-

æstimalâ

oificio ubin-

iteba-

dia &

taque

ubin-

Diaco-

i cum

dotes

Tross auß Wottes Wort verfaßt / und mit Lutberi Zeugnüssen ben allen Haupt Punkten erläutert und vermehret. Drucks und verlags Valthasar Christoph Wusts in Franckfurt am Mayn im Jahr Christi/ 1673. in 12.

* Vid. Ephraimi Pretorii Bibliothecam Homileticam in Indice lit. C.

Capita hujus Scripti singulis emblematibus distincta sunt hæc:

I. Cap. Woher bofe Bedancfen fommen?

2. Cap. Wie vielerlen derfelben seven 1 und von deren Unterscheid.

3 Cap. Was bose Gedancken sind nach Ur-

4. Cap. Bom Streit wider bofe Gedancten und berofelben Dampffung.

5. Cap. Bon den End. Ursachen und Nutebarkeiten deß Kampfis wider bose Gedancten / so man sich recht darein schickt.

6. Cap. Bon beständigem Erost mider bose Bedancten.

7. Cap. Gin Bertbuchlein in foldem Rampff

8. Cap. Bon etlichen sonderbahren Einwurfe fen und Augfluchten der Angefoche tenen von bosen Gedancken/ wie Denfelben zubegegnen.

9. Cap.

9. Ca

giofo ria Pr Stutte Patre Medi liatru nam (clesias mum. nariu Sacell fæder magn & fal frequ trâ D bi mi tighe fum, na, n cit pr ficis 1 reput Atre S num versa

Anno

Wirtembergensium Pars II. 307
9. Cap. Bon guten Gedancken / wie dieselbe zuerwecken und zuerhalten.

DAULUS ACHATIUS DASERUS, Nat. 1626. Serenissimi Consiliarius, Abbas Re- Cl. 1680. giofontanus & selectioris Senatus in Cu- 06.1694. ria Provinciali Adsessor, patriam habuit Stuttgardiam d. 20. Decembris, Anno 1626. natus. Patrem honoratioris Ordinis, Paulum Daserum, Medicinæ Doctorem, Archiatrum Ducalem & Poliatrum Stuttgardianum Ordinarium; Matrem Annam Catharinam, Matthæi Aulberi, Redituum Ecclesiasticorum Consiliarii filiam. Avum Wilhelmum, J. U. D. & Senatus Justitiæ Collegam tricenarium; Proavum Ludovicum Daserum, Ducalis Sacelli olim Magistrum. Lavacro regenerationis fæderi gratiæ & Communioni Ecclesiæ insertum, magnâ industrià & solicitudine ad cognitionem veræ & salvificæ doctrinæ, veram pietatem & precum frequentiam manuduxere parentes. Cumque à dextra Domini benigna ingenio acri præditus esfet, verbi ministerio eum consecrarunt ludo literario Bietigheimensi, deinceps autem Stuttgardiano immisfum, ubi in utraque lingua tam Graca, quam Latina, nec non in Dialecticis atque Rhetoricis tales fecit progressus, ut occupatis ea tempestate per Pontificis satellites, Monachos puta, Cœnobiis idoneus reputaretur, qui Tubingæ studia continuaret in Illuftre Seminarium receptus, ubi in tertium usque annum Philologia & Philosophia operam navavit, diversaque eruditionis specimina laudabiliter edidit. Anno 1644. d. 31. Julii Magisterii gradum inter 12. Com-

mit

eten und

in

ifti/

Ho-

na-

und

ur:

fen

us.

bose

dare

bose

npff

urfo

ods

Sign

Cap.

12. Competitores quartus assumsit, triduo ante Baccalaureus, pro istius temporis ratione, creatus. Theologiæ postea non minori diligentia & Zelo. adspirante Numinis divini gratià, incumbens, in Scriptura S. in libris symbolicis & puriorum Theologorum scriptis ita versatus est, ut thesin & Antithesin quam optime teneret, atque rarioribus tum exercitiis Academicis, de fide nihilominus subD. Melchioris Nicolai, celebris Theologi & Pro Cancellarii præsidio disputaret; Sed & Musices peritia excellens. directioni ejus inde à primo Magisterii anno ex superiorum mandato præfectus eft. Exantlato Examine Theologico coram Illustri Consistorio, diversis in patriz locis vicarias præstitit operas, omnibusque dexteritatem & pietatem probavit, Pace Imperio & Ecclesiæ per Dei Clementiam reddita, & restitutis passim Templis, quæ Pontificii An. 1634. occupaverant, Cellissimus Princeps Eberhardus An 1649. eum Diaconiæ Blabyrensi admovit, ubi simul Parochiam in Pappelau cum filiabus administravit; Exacto ferè triennio, ad Pastoratum Oswilensem. Gröningensis districtus promotus, integrum decennium inter geminas dynastias, bonorum onerumque causa semper discrepantes, insigni patientia complevit, donec An. 1660. vicinam stationem Pastoratus Schweikheimensis capesseret, ubi ad dies vitæ perseverare constituerat. Enimverò Pater familias, qui operarios fideles in messem suam extrudit, eum ad Decanatum Sulzensem ob varias virtutes An. 1662. & elapso quinquennio, ad Ephoriam Göppingensis Diœceleos provexit. Cui cum inculpatæ vitæ Exemplo & illibatæ doctrinæ puritate in solatium Autorut initio adieci mox fuble. ment filio I Mart leger batias cla F repor tation viden Mon Galli cinere rat A ri, S racen egit, bus 2 die e Herc Tacob faris . to tra Tac. I Abba nitate rum

cujus

309

torum, egregie præestet, Princeps Serenissimus ab initio designaturam Abbatiæ Vicinæ Adelbergensis adjecit, quam An. 1675. Infulæ Murrhatensis & mox eodem anno Hirlaugiensis plenaria collatio est Subsecuta. Neque intra hos terminos substitit Clementia Ducalis, quin 1676.mense Novembri Confilio Provinciali, quod Majus vocant, & 1683. mense Martio, Selectiori, quod Archius appellant, eum al-Denique variis de causis Anno 1688. Abbatiam Regio-fontanam etsi æstimio minorem, relicha Hirsoviana cum ambiisset, ea haud difficulter reportata, Göppingæ domicilium fixit. Islam mutationem haud absque fingulari Numinis divini providentia factam eventus docuit, cum post biennium Monasterium Hirsoviense cum oppido Calvensi, à Gallis in Ducatum toto exercitu irrumpentibus, in cineres fuerit redactum. Maritali fide sele obstrinxerat An. 1649. d. 18. Sept. Veronica, Jacobi Zolleri, Senioris quondam & Ecclesiastis matutini Biberacensis, filia, quacum 45. annos placidissimè transegit, sex pignoribus maritum exhilarante, ex quibus 29. nepotes amplexus est. Filiorum unus hodie est Parochus Grumbacensis. Alter, Ludovicus Hercules Oppiduli Beilsteinensis Pastor. lacobus, olim Saxenheimensis Præfectus, ab Huffaris An. 1693. Studio an errore incertum, sclopeto trajectus. Generum ei filia Juditha dedit M. Joh. Tac. Löbertum, Diaconum Schorndorffensem, Ipse Abbas erat prudentia & pietate eximius, nitate, comitate & affabilitate infignis. Alumnorum non tam Prælul, quam Pater fidelissimus, sub cujus pedo & ipse solidiorem sidei & literarum no-

FRANCKESCHI STIFTUNGEN

Bac-

atus.

elo.

, in

heo-

Inti-

tùm

Mel-

llarii

lens.

upe-

ami-

fis in

sque

0 8

tutis

upa-

49.

Pa-

vit :

fem.

cen-

que

ple-

atus

erle-

qui

m ad

562.

enfis

e E-

Au-

titiam, Præceptoribus Domino Matthæo Esenweinio, Calvensium Superattendente, & M. Friderico Mosero, dudum & præmaturè vivis erepto, percepi. Amissæ paulò ante obitum amantissimæ conjugi epicedium lugens posuit sequenti carmine:

Ergò recrudescunt que consenuisse putabam
Vulnere jam rursus vulnera prisca novo.
Cum cedit Pater est, Pater est Deus oscula jungens
Hec nos frangi animis, illa perire vetant.
Sed ne desiciam nimid sub mole, dolenti
Christe salutares porrige, queso, manus
Interea si quid de TE bona sama loquetur,
Sola sacit Virtus: Charamarita Vale!

Editâ fidei & peccatorum nervosâ homologesi in doctrinâ Evangelii, quæ in Scripturâ S. symbolisque Ecclesiæ tradita est perseverantiam contestatus, sebrè malignâ consumtus, placidè expiravit d. 6.Octobris 1694. Ætatis 68. Ministerii 47. Textum exequialem symboli loco ab ipsomet electum ex 2. Timoth. s. v. 12. luculenta expositione pertractavit Dominus G. Burckhardus Knöbelius, tum Superintendens Göppingensis, hodiè Abbas Mulisontanus & Tetrarcha Wirtembergiæ, repræsentans: Eines austrichtigen Pauli Himmlische Bensage / oder Assecuration, seiner Seelen Seeligseit. impress. Stutta. 1694. Inter Epicedia notatu dignum est Joh. Georgii Essichii Gymn. Stuttg. Rectoris:

Urbs facilis victu est, ubi muros occupat bostis Cum domitis una mænibus isla ruit.

ABBA

Enite

Inter

Arde

Pe

Wirtembergensium Pars 11.

211

ABBATES obeunt, tuus olim Patria MURUS,
Qui post ergò tuus, dic mihi, murus erunt?
Qui superestis, adhuc patriæ prohibete ruinam,
Cujus vobiscum statque caditque salus.

Discipulorum aliquis in grati animi mnemosynon pios Viri manes quadruplici anagrammate postliminiò coluit.

DASER.

Avayeau.

AD RES. DARES. ESDRA. ARDES.

AD RES quod fuerit tibi vis non parva gerendas,
Muneris acta tui, Preful honore, probant.
Enituit pietas & rerum crebrior usus
Consilia in medium cum benè cocta DARES.
Interpres Legis sucras facundus ut ESDRA
Perspicua populum cum brevitate docens.
Ardebas Zelo pro relligionis honore,
ARDES jam Solymis ignea gemma novis.

F.
L. M. F.
CHRISTO-

gesi in

mwei-

derico

ercepi.

gi epi-

ungens

s, fe. Octom exe-2. Tiit Do-

perinntanus Eines oder opress.

gnum ris:

BBA

Nat. 1625. CHRISTOPHORUS WÖLFFLI-Cl. 1680. NUS, post spatium 2 1. Annorum 0b. 1688. ad dignitates Antecessoris D. Melchioris

Nicolai, Præpositi Stuttgardiani evectus. Owa, Præfecturæ Kircho-Teccenfis oppidulo, ubi Duces olim Teccenses sedem fixerunt, Vitam inchoavit Anno 1625, d. 23. Decembr. Parentibus M. Georgio , Loci Pastore, & Catharina Tritshleriana, quos Anno ætatis 9, amisit; Matrem quidem Peste, Patrem verò Militum savitia. Cum enim post funestam Evangelicorum propè Nördlingam cladem Anno 1634. Wirtembergia Casareanis in directionem cederet, dictus Pastor Nürtingam securitatis causa sese contulerat; Enimvero post occupatum ab hostibus oppidum, ipse in Sacellum Principale confugiens & Sacra Biblia, in iisque locum 2. Tim. 4. v. 7. de immolatione Apostoli præ manibus habens, ab irruente Hispano confossus interiit, pagina loci allegati Sanguine ipsius conspersa & ipso Codice ictu latronis transverberato. Orphanus itaque novennis factus Christophorus ab avia studiis haud segnius admotus atque sub Patrocinio Joachimi Schülini, Consistorialis & Antistitis Stuttgardiani in Stipendium Tubingense Annoætatis 14. receptus fuit; Ubi Anno 1640, primo & 1643, secundo honoris Philosophici gradu assumto, editisque variis Ingenii prorsus eximii speciminibus, Repetentis characterem adeptus est. Inde post vicarias operas Heidenhemii, Stuttgardiæ & Ober-Kirchæ, oppido Pontificio in Hercynia sito, & tum Eberhardo Wirtembergiæ Duci oppignorato, fingulara gulari miam gradu & Ep ferè S Extra evalit decer func mâ V paul latur Frid Pra Vine mò Fric Chr gii A gna ni A lia. Ad riu na, Lin ra, 10, gar lian

Ex

313

gulari dexteritate præstitas, Anno 1651.ad Diaconiam Uracensem, Anno 1657, ad Tubingensem traductus, Anno 1659. Professor Græcæ Linguæ & Ephorus Ducalis Stipendii; mox per solennem fere Successionem Doctor & Professor Theologia Extraordinarius, nec non Stipendii Superintendens evasit, Anno 1660. Exacto autem in Academia decennio, & Doctore, Christophoro Zellero, fatis functo, Serenissimus Princeps Eberhardus III. famâ Viri permotus, eum in aulam ad functionem Ecclesiastis superioris & Assessoris Consistorii adscivit, paulo post designatura Lorchensis Abbatiæ cumulatum; tandem Serenissimus Princeps, Carolus Fridericus, Administrator, summo in Ecclesiasticis Prapolitura muneri Anno 1680. eum prafecit. Vinculo Matrimoniali se obstrinxit tertià vice, primò quidem Mariæ M. Jacobi Ledereri, Pastoris Frickenhulani Filiæ; postea Judithæ, M. Joh. Jac. Christmanni, Pastoris Augustani Viduz, & Georgii Albrechti, Ecclesiastis Nordlingensis clarissimi, gnatæ; tertiis votis delecta ipfi est Johanna, Domini Antonii Rösleri , Secretarii in Senatu Justitiæ, Fi-Ex primo Conjugio reliquit Filium, M. Joh. Adamum, Diaconum Winterbacensem valetudinarium; & Filias tres, quarum una, Maria Catharina, M. Joh. Henrico Breuningio, Græcæ quondam Linguæ Professori, in Academia Tubingensi; altera, Maria Barbara, Domino Joh. Albrechto Kurnero, J. U. L. & Advocato Curiæ; tertia, Maria Margaretha, Domino Henrico Scheinemanno, Consiliario redituum Ecclesiasticorum primario nupsit; Ex his novem vidit Nepotes. In Secundo Matrimonio us

FRANCKESS

FLE

oruna

nioris

ctus.

, ubi

n in-

tibus

shle-

idem

enim

ngam

ais in

n fe-

t oc-

ellum ie lo-

lipræ

us in-

con-

erato.

us ab

iftitis

æta-

20 8

Mum-

mini-

epost

ber-

fin-

ulari

monio vixit improlis; è tertio suscepit binam Sobolem , sed præmature mortuam. Viralias An. Caroli testimonio Eruditionis, modestia, affabilitatis, prudentiæ & vigilantiæ, multiplici laude intigniter commendabilis; Theologus uti folidus, ita per-Spicuus. Orthodoxia yunoiws Lutheranæ semper & ubique tenax. (a) Subactum ejus Judicium & admirabile Ingenii acumen in profundiffima quaque feliciter sele insinuantis, loquuntur Scripta rarioris maximam partem argumenti. Primus ferè Materiam de fœdere seu Pacto Dei cum Adamo inter no Arates tetigit, (b) Eloquentiz vis & gravitas è Concionibus ad funera Principum habitis elucescir. Sub ejus Episcopia Ludovicus Bronnquell & Joh. Jac. Zimmermann, quorum prior Pastor Löchgovimsis, alter Diaconus Bietigheimensis fuerat, varias opiniones è Jacobo Böhmio, Sutore Görlicensi potissimum haustas, disseminare coeperunt, quorum conatus valide & in principio suppressit, ejectis post diu quidem, sed frustra expectatam emendationem, ambobus. Bronnquellium etiam de Peccato in Spiritum Sanctum non ex ductu S. Scripturæ sentientem, in Consistorio publice confusum dedit. demonstratione factà, quod juxta illius opinionem nemo non peccati in Spiritum Sanctum reus censeri deberet; id quod etiam novator agnovit, & Sententiam quoad hoc punctum mutavit. (c) An. 1682. Colloquium de unione protestantium cum Pontificiis

ciis, j bili pi Spino ut vic tiam Spen voce exhib foicie Sym pirav ferii renti 17. anú min Cor

ŀ

crex

Th

⁽a) Caroli memorab, Libr. 1X p. m. 467 seqq. (b) Conf. Jageri Jus Dei Fæderale, Qu. 1. p. m. 28.

⁽c) Asta Bronnquelliana & Zimmermanniana manno scripta.

315

ciis, justu Principis Friderici Caroli, Bernhusa, nobili propè Stuttgardiam pago, habuit cum Rocco de Spinola, Episcopo Thinensi, Primate Covatiæ, & ut videri voluerat, Pontificis Legato. (d) Amicitiam fingularem & penè fraternam coluit cum D. Spenero. (e) Statura erat mediocri, vultu roseo, voce gravi & austerâ. Effigies Ejus in Epitaphio exhibetur, Stuttgardiæ, in Templo Cathedrali conspicienda. Ipse repetita Confessione cum Libris Symbolicis conformi, ex doloribus Arthriticis expiravit Anno 1688.d. 30. Octobr. otatis 63. Ministerii. 40. (f) Textum ejus exequialem, Joh. Laurentius Schmidlin, Antistes Cathedralis Eccl. ex Pf. 17. v. ult, evolvebat : Die allerfeeligste Bergnugung rechtschaffener Rinder & Ottes. Carmine autem Lapidario prolixo Virum laudavit Consistorium. Epitaphium in Templo cathedrali erexerunt hæredes, cujus hæc est epigraphe:

Epitaphium cum Effigie

Hæc erat facies Raræ eruditionis & Exempli

Theologo, Christophoro Wölfflino, Pater, Theologus, idemque Martyr,

Patria

(d) Conc. fun. a J. L. Schmidlino babitam pl.

(e) Speneri Conc fun, in Perfon, p. m. 27.

(f) Conc. fun, l.c. & Caroli Memor, l. c.

Sobo.

n. Ca-

litatis.

igniter

a per-

emper

s mu

upau

rioris

Mare-

r no-

Con-

Sub

. Jac.

vien-

arias

1 po-

rum

atiocca-

edit.

nem

ien-

82. rificiis

MADO

Atria Tecco-Kirchemium. Natus. X. Cal. Januar. A. S. M. DC. XXVI. Spartæ & honores; quales summo Ingenio deberi credibile est. Diaconi, Magistri Domus, Prof. Theol. in Aula & Curia Wirtemb. Concionat, Confessionarii, Consiliarii. Abbatis. Summi denique Præpositi Muneribus egregiè functo. Vita & Virtutes; Quales à Gregis Christi Antistite sperare fas est. Ab Ecclesia, Curiâ Scholâ communibusque nepotibus quas thori lege sibi junxerat familiarum Lederiana. Rössleriana potius quam infante hoc Spatio æternum deprædicando.

Abitus non obitus,

qualis non metuenti mori, sed optanti, beatè & placide factus III. Cal. Novemb.A.R.M. DC. LXXXIIX. Asylum cœlum, Lectulus Terra, Epitaphium

phiu Mau Tan

Exer

Exer Refo Diffe

V iti

Hift in Diff

Dij

Me

317

phium Scripta, panegyricus fama, Maufolæum corda omnium bonorum Tanti Viri desiderio laborantia.

Scripta.

Exercitationes octo de lapsa Adami, Tubinga, 1661.

Exercitationes VII. de obligatione credendi in Christum,

Ibid. 1664. in 4. 1706. 4.

Exercitationes V. de Pænitentia Tyriorum & Sidoniorum sub conditione prævisa, Ib. 1664. in 4.

Reformator Germaniæ Lutherus, Ibid. 1664. 4. Differtatio de Triduo mortis Christi, Ib. 1664.

Dissertatio de Irida mortes Caraja, Est. Dissertatio de Christo Agonizante, lb. 1664. 4.

Vitis Cæli mater S. Mystica Fidelium cum Christo Unio ex Joh. XV. 1. N. Joh. Ulrico Meurero, qui etiam Author suit, Ibid. 1664. 4.

Historia Incestus Lothi, ex Gen. XIX, atque de Incestu in genere, lb. 1665. 4.

Dissertatio de Criteriis Scriptura Sacra, Tubing. Anno

Disputationes in Odo Capita Job. Evangelista, Ibid. 1665. in 4.

Vindicia Veritatis Evangelica contra Jesuitas Janrinenses. 1b. 1666. in 4.

Germanica.

Mementomori, Leich : Sermon, auß Syr. VII. v.39. über Johann Jacob Kammerern / einen Gottsfürchtigen und züchtigen Studiosum, Tubingen/ 1661. 4.

Mit

tus.

C.

ales

eft.

of.

b.

rii.

fiti

ir-

ti-

u-

us

m

m

li-

1-

0-

1-

1-

a

Mit Gott bezeugte Christus, Liebe / auß Joh. XXI v. 17. ben der Leichbeg. Fr. Margareta, Job. Ulrici Rumelini, J. U. D. und Profess, Publ. Ehfrauen/Ibid. 1663. in 4.

Seichpredigt über Otto Andreas Ratten/ einen Studiosum von Adel auß Holftein / auß Pfal.

XXVII. v. 10. Tubingen/ 1665. in 4.

Imo Hochzeit Predigten über der Vermählung/Heren Christian Ernsten/Margraffen von Brandenburg Bayreuth/2c. die eine auß dem Hohelied Salomonis/am 1. v. 3. die andere auß Ps. 128. v. 5. 6. Stuttg. 1671. in 4.

Hochzeit. Predigt ben der Vermählung deß Durchl. Fürsten und Herrn/Hr. Wilhelm Ludewigs/ Herzogen zu Würtemberg und Teck. Und der Durchl. Fürstin und Fr. Magdalena Sibhlla/ gebohrner Land. Grafin in Hessen/auß Gen. XLIX. v.25.26. Stutte gardt/ 1672. in fol.

Landtags : Previgt auß Matth. XXII. v. 21.

Stuttg. 1672. in 4.

Leichpredigt über dem Tod Herhogillrichs von Wurtemberg / auß Esaie XXXVIII. v. 17. lbid.

1672. fol.

Trauer-und Klag-Predigt über dem hochst leis digen Ableiben deß Durchl. Fürsten und Herren Eberhardts III. Herzogen zu Würstemberg und Tecks so den 21. Julii, 1674. beps geseht wordensauß Klag-Liedern Jer. V.v 16. 17. Stuttg. 1674 sol.

Trauer*

Trau tau Hu 109 Lie

Leichr un 1b.

OH SC quæ S Gliari Abba Anno David lachii matu didici profe Anti Duca licet dilpe greft fidio fuste Info in lo

164

bus

210

Trauer, und Rlag-Predigt über dem hoch Abetaurlichen doch feel. Abschied def Durchl. Rurften und Beren Wilhelm Ludwigs/ Bere jogen ju Wirtemberg und Tech auf Rlage Liedern Jerem. IV. 20. Ctuttg. 1677. fol.

Leichpredigt herrn Joh. Ulriche Zellers/J.u.D. und geheimen Rathel auß Jerem. XLVIII, 10.

1b. 1673.in 4.

7ob.

eta.

ubl.

nen

Pial.

åho

afe

Die n I.

tta.

defi

lm

ind

Fr.

rå

tto

2 I.

on

id.

ein

nd

ire

ene

16.

sps

TOHANNES LAURENZIUS NAt. 1626. J SCHMIDLINUS, Ecclefiæ Collegiatæ, C1, 1682. quæ Stuttgardiæ eft, Antiltes, Ser. Con- Ob. 1692.

filiarius & Consistorii Adlessor, necnon Abbas Herren Albenfis designatus, mundum subat Anno 16:6. d. 1. Martii, Nusdorffi ex Patre M. Davide, loci Pastore, & Christiana, Stephani Gerlachii, Theologi Tubingensis, Filia. Quibus præmature orbatus, sub cura Patrui & Avunculi literas didicit Tubingæ, ubi propter Ingenii bonitatem & profectus in humanioribus Historiæ cumprimis & Antiquitatis studiis non perfunctorios, in Stipendium Ducale receptus, honores Philosophicos, ferventibus Necenim in his ulla licet belli turbis, non omisit. dispensatio locum habebat; hinc Theologiam aggressus, disputationem de Prædestinatione sub Præsidio D Nicolai solennem habuit, ex quo melioris sustentationis causa Studiosorum aliquot Nobilium Informationi inserviit. Prastitis deinde nonnullis in locis Operis Vicariis, Diaconiam Nyffensem anno 1648. deinde Syndelfingensem 1649. & elapso sexennio Pastoratum Oppidanum Auditorum precibus obtinuit, Inde singulari Principis Eberhardi III. gratia

gratia, ob deprehensa in eo dona non vulgaria Superintendentiæ Göppingensi 1663. & 1666. Stuttgardianæ in Xenodochio, 1670, Muneri Confistorialis Extra-Ordinario adhibitus, tandem Consisto. rialis Ordinarius & Cathedralis Ecclesiæ Antistes Anno 1678, constituitur, affignata jam 1672, Conobii Herren Albensis Abbatia simul gavisus. Matrimonii vinculo sibi junxit primo Barbaram Sophiam, M. Davidis Hafenrefferi, Cantstadiensium Superintendentis Filiam, genitis ex ea octo liberis, visisque ex quinque conjugatis 27. Nepotibus, felix, E Filiis maximus Joh. Davides, hodie Specialem Superintendentem Böblingæ; Alter Joh. Laurentius, Nyffensem agit; Tertius Joh. Jacobus, Medicinæ D. factus ante Patrem fatis concessit. eius erant M. Joh. Conradus Rösslerus, Superintendens Göppengensis, & M. Albertus Bengelius, Diaconus Winnedensis, ambo beati Secunda vice duxit Agnetem Zweifeliam Joh. Dieterici Schmalckhalderi Secretarii in Justitiæ Senatu Viduam, relicto ex ea Filio unico paternorum meritorum harede. Erat omnino elegantioris literaturæ Vir ; Unde Sereniffima Princeps, Antonia Eberhardi III. Wirtembergiæ Ducis Soror literas propria manu exaratas ad eum non unas dedit, cui ad Turrim Cabbalisticam in Templo Deinacensi erectam elegantissimam Inscriptionem Latino Idiomate concinnare jussus fuit. De Catero omnes laudes ei admetitur Parentator, Joh. Ulricus Meurerus, Specialis Superintendens Stuttgardianus, maxime verò has, quod humilis erga Deum, devotus erga Principem, pacificus erga Collegas, fidelis erga domesticos, & in procuranda

corda no 1 Con

JO!

Do

Im₁

Ha

Ult

321

uranda illorum salute sollicitus, cautus denique ac cordatus in Consiliis suerit. Humanis exemtus Anno 1692. d. 7. Febr. ætatis 66. Ministerii 44. vid. Con Fun. ab Authore citato hab. ex Pl. 116. v. 16. 17. plur. p. 20. seqq.

JOHANNES LAURENTIUS SCHMIDLINUS, TEMPLI CA-THEDRALIS STUTTGARDIA-NI ANTISTES.

Avaye.

Docuit Sana impiger, hilaris, haud nutans, nil timens. Cathedra testis est; Nullis,

Evolutio.

Divini bic Praco Verbi, Symmysta Salutis
Sincerè docuit non nisi sana gregem.
Impiger & docuit, cumulansque labore laborem
Officiique bilaris tadia serre sui
Haud nutans, blandus voluit si slectere Mundus;
Nilque timens, Mundus si mala struxit atrox.
En! Cathedra est testis; Nullis renuentibus aquas
Cui dictis aures applicuere suas.
Ut fruar bis pariter, Deus optime, dirige mentem,

Fungar ut officio dexteritate pari.

scripsie Mortuo Justa Dolenter Solvens.

Scripta.

per-

gar-

oria-

listo.

Cœ-

Ma-

So-

lium

eris, felix, alem

renledi-

eneri

nten-Dia-

luxit

toex

Frat

enil-

ber-

is ad

icama

fuit.

dens

milis

ocuanda

Scripta.

Ceichenpredigt über den Tod M. Joh. Jac-Clessens / Pfarrers zu Syndelfingen / ex Hebr. XIII. 7. Stuttg. 1650. 4.

Nichtiges Testament oder Leichpredigt/ Herrn Ludwig Georg Zorers Fürstl. Ober. Naths/

ex P[XXXI 6. Stuttg. 1668. 4.

Seeliger Tod der Gerechten / ex Ef. LVII. 2. ben der Leich Joh. Frid. Laurens / Hof. Pres diaers/ Stutta. 1669. 4.

Henlsamer Rath der geheimen Canklen Gottes / ex Ephes. V. 14. Oder: Leichpredigt über Daniel Immlin / Vice- Canklern zu Stuttgardt/ 1668. 4.

Drenfacher Trost-Grund / ex Hiob XIX 25-27. über den Tod M. Joh. Jac. Müllers / Stiffts. Diaconi Ch-Krau/ Ibid. 1670 4.

Leichpredigt Hrn. Joh. Schubels/ Hof Dres digers / ex 1. Tim. I. 15. Stuttgardt / 1671. in 4.

Leichpredigt über den tödtlichen Hintritt Hrn. Joh. Christoph Hinghern / ex Psalmo CXIX. v.19. Lubingen/ 1681.4.

Leichvredigt Unna Margaretha Brn. Matthaus Hillers / Furstl. Würtembergischen Manns: Closter Rechenbancks Raths / Ch. Frauen / ex Pf. XVIII. v.2, & 3. Stuttgardt/

Freudige Gewißheit der Rinder GOttes über Theodorum Haseloffen , JCt. und Burtemb.

Wehei.

(3)

lb. Leick

te

6

p

Leid

Peic

Leic

33

323

Beheimen Reg. Rath / aus Pf. XXIII. v. 6.

1b. 1679.4.

ac.

rrm

hg/

2.

res

DÉ-

igt

Bu

27.

81

res

71.

rn.

IX.

ato

Eho

dti

ber

nb.

eio

Leichpredigt über Herkog Sberharden zu Würstemberg/ ex Devt. XXXIV. v. 5. Etuttgardt/

1674. fol. Leichpredigt Herrn Joh. Eberhardt von Stocks heim/Fürstl. Würtembergif Ober Raths. Prasidentens / ex Luc. il. v. 29. Stuttg. 1676. fol.

Leichpredigt über Bergog Wilhelm Ludwig zu Würtemberg ex Ef. LIII. v. 5. Stuttgardt

1677. fol.

Leichpredigt ben der Begräbnüß Herrn Wolff Forstners / Hoch : Fürstl. Würtembergif-Geheimen Raths/ex Matth. XI. v.28. Stutte gardt/ 1680. fol.

De feelige Creuk-Ubung / und darauf folgene De herzliche Erhöhung der Kinder Gottest oder Leichpredigt Frauen Ursuke Clare Anne von Göllnig / Jägermeisterin / ex Ps. LXXI.

v. 20. 821. Stuttgardt/ 1685. fol

Gewise Rlugheits: Prob/ wahrer Kinder Goto tes / oder Leichpredigt über den Tod der Durchleuchtigsten Fürstin und Princessin Eleonora Dorothea, Herzogin zu Würtems berg zc. ex Phil, I. v. 21, 22, 23. Stuttgardt/ 1683. fol.

Davids Luft / Liecht und Freud / auß Pf. 43. v 3. 4. über Joh. Jac. Strolin/ Pfarrer zu

Munfter / Ibid. 1664. 4.

Leichpredigt über Herr Georg Wilhelm von Bidenbach und Treuenfelf/Würtembergif.

FRANCKESCH STIFFUHOLD

Geheimen Raths / auß Es. III.v. 1.2.3. Ibid.

Mechtglaubiger Christen Aug / Herk und Mund/oder Leich predigt Hrn. Adam Ulrich Schmidlins / Fürstl. Würtembergif. Oberund Hofe Naths/auch löblicher Landschafits. Consulenters/ex Rom. X. v.9.10. Stuttg. 1686.

Gluckfeeligkeit der Rinder GOttes/oder Leiche predigt Anne Barbare Hrn. Abam Ulrich Schmidlins Shfrauen / ex Apoc. XXI. v. 1.

Stuttg. 1686.4.

Requisita eines Christen/ oder Leichpredigt / ben kläglicher Begrähnuß Frauen Waldburga Herrn Philipp Schollens Stadt und Amtschreibers in Urach Haußfr.ex Pf. XXXVII. v. 5. Stuttgardt/ 1690 4.

Leichpredigt über Fr. Susannam/Hrn. Georg Wilhelmi von Bidembach und Treuensels/ Würtembergif. Geheimen Nathe/ Gemahelin / auß Joh. III, v. 16. Stuttg. Anno 1673. in 4.

Leichpredigt/wie ein Christ alle Sachen / mit Gott gut könne machen / auß Pf. 37. v. 5. über dem Tod Herrn Joh. Friderich Zweife fels/ Landschreiberen. Verwalters/ Stutte gardt/ 1674.

Leichpredigt von dem herrlichen Schat der Bergebung der Sunden auß Alor. X. v. 43. über dem Lod Herrn Josephs Cullenvogetens zu Stuttgardt/ 1676.4.

Leicho

Leid

ei

2

0

m

J h

Sena

€XDI

rado

to a

iecti

Ecc

deir

leni

cit,

pro

ex

cep

de

me

cale

cala

ter

Kir

pi

vic

ad

Scu

tia

tanam,

Leichpredigt von dem mercklichen Unterfcheid eines frommen Rinds Bottes, und eines Welt : Rindes / auf Rom. XIV. v. 7 8. über den Lod fr. Maria Schwarzin / Burger. meisterin/ Stuttg. 1675.4.

OHANNES EBERHARDUS, Nat. 1629. J KNOLLIUS, Superintendens Ge- Gl. 1684. neralis & Præpositus Denckendorssensis, Ob 1689. Senatus Provincialis Majoris Adfessor, luci expositus Blaubyræ d. 26. Maji, 1629. Patre Conrado, Poligrammateo, Matre Johanna Seizia, quinto ætatis anno trivium oppidanum frequentavit. Ejeclis verò post occupationem Patriæ totius Ministris Ecclesiarum Scholarumque Memmingam primum deinceps Ulmam in Gymnasium missus pauperis solenni beneficio fruiscens, rudimenta literarum didicit, donec à Patre ad Præfecturam Bessigheimensem promoto revocatus, privata Informatione gauderet, ex quo à Val Andreæ in convictum domumque receptus, lectiones Pædagogii Stuttgardiani audivit. Inde in contubernium Academiæ Tubingensis commendatus, an 1645. 10. octobris Stipendium Ducale Serenissimi gratia demum intravit, gradum Baccalaurei an. 46. & 1649. Magistri titulum adeptus tertio inter 18. Candidatos loco. Anno 1650. Ober-Kircham, Epilcopatus Argentinenlis filiam, Principi Wirtembergico in pignus huc usque datam, in vicem Pastoris ablegatus biennio ibi docuit. Inde ad Diaconiam Calvensem & quadriennio elapso ad Stuttgardianas, ulterius an. 1665. ad Superintendentiam Derindengensem, anno 1667, ad Herimon-

Ibid.

und rich

bero

its.

186.

eiche

rich

v.I.

ben

raa

mts

VII.

eorg

els/

naho

573.

mit

1.5.

oesta

utte

der

430

appor

icho

tanam, exactoque ibi novennio ad Uracentem promotus designaturam Abbatiæ San Georgianæ 1675. denique Præposituram Denckendorffensem cum annexa Epitcopia Generali & Sessione in Senatu Ordinum Provincialium Majore impetravit pro meri-Thalami confortium habuit primò cum Anna Magdalena, M. Georgii Linde, Præceptoris Bebenhulani filia, cum qua ç. filios totidemque filias procreavit. E filiis hodie superstes est Dominus M. Johannes Eberhardus Knollius, Superintendens Cantitadientis. Secundis votis duxit Annam Barbaram, Tobiæ Contstetteri, Specialis Brackenheimensis Viduam ατεκνον. Theologus aliâs singulari dexteritare & vigilantia. Zelotes pro Ecclesia Patriæque falute, qui cum corpore solveretur, magis de ista, quam propria morte angebatur. liis gravis & in jis, quæ confcientiam tangunt, vel amoliendis vel exequendis intrepidus. diei emortualis repetità doctrina & fidei Confessione concinna humanis rebus exemtus est d. 30. Augusti, 1089. atatis 60. Min ster. 39. Concione Funebri ex 2. Reg XXII. v 20 habitâ laudatus à M. Davide Laitenbergero, Kircho-Tecc, Diacono, qui de militia feliciter compendiola disseruit, sistens: Mus it fir das geme ne Bent geführtes und gludlich fur die eigene Rube geendigtes Leben gewiffenhaffter Patrioten.

M. Gottsrid Graß/Pastor Denckend.

Integritas Vita, pietas & plana loquendi Libertas passim vertere jussa solum.

Hoc

Hoc

Pr

ce

ma &

&

qu

la

qu Sp

327

Hoc ubi Prapositus vidit, gemebundus abivit Ad Superos, dicens: perfida terra vale!

Scripta.

PSichpredigt über Johann Abam Dappen/ 3. U. L. und Landschaffte, Secretarium , auß 2. Cor. XII. v. 9. Stutta. 1659. 4.

Leichpr. von der Rechtfertigung fur SOtt/auß Pf. 32, b. i. 2. über den Tod Berrn Melchioris Nicolai , D. Theol. und Drobsten zu Stutt. gardt/ 1660.4.

TOHANNES JACOBUS MüLLE- Nat. 1629. J RUS, Generalis Superintendens & Cl. 1685. Præpositus Denckendorffensis, Intimioris Ob, 1699. Provincia Senatus Adlessor, cunas in exilio Ratisbonæ invenit d. 5. Julii, An. 1629. in lu-

cem editus. Pater illius ejusdem nominis erat Vir magni apud Imperatores Rudolphum II. Matthiam & Ferdinandum II. æstimii & meriti, eximis officiis & expediendis negotiis gravissimis adhibitus, ideo. que privilegiis & Insignibus non vulgaribus donatus, qui tamen conditiones splendidissimas sibi oblatas religioni Evangelicæ posthabere maluit, ideòque cum uxore gravida Susanna, Christophori Spindleri, Viri inter Status Austriacos non minus honorati, filià, per Reformationem Papæorum in exilium ejectus Ratisbonæ per aliquod tempus substitit, donec à Serenissimo Duce Eberhardo, in Patriam & ad Consiliarii in Senatu Justitiæ Munus evocaretur, quod usque ad annum fibi emortualem 164I.

x 4

pro-

575. an-

Orneri-

nna

ben-

pro-

M.

dens

Bar-

heingu-

lesiæ

agis

onfi-

vel

egus

Mio-

Au-

Fu-

à M.

qui

ens:

und

eben

nd.

1641, constanter tenuit. Anno autem 1634, post occupationem Wirtembergia à Calareanis, victoria propè Nördlingam partà, factam, Argentoratum cum Eberhardo Principe, susque deque habitis de libertate Religionis libi indulgenda promissis revocatoriis, fecessit, ubi Præpositus noster à matre sub utero Theologia consecratus studio, prima literarum fundamenta partim privata ex Informatione, partim in Gymnasio Argentinensi hausit, quæ deinceps in Pædagogio Stuttgardiano usque adeò continuavit, ut 1644. atatis 13. in Stipendiariorum numerum Tubingæreciperetur; Postmodum lauru prima 645. & habita sub Johannis Geilfusii, Prof. Phil. Præsidio, disputatione graduali, de animæ rationalis Origine, honore Magisterii, sexto inter 14. Candidatos loco, condecoratus, Theologiam eo cum fervore aggressus est, ut post operas vicarias aliquot in locis prætticas, à Serenissimo Principe Friderico, Neostadium ad Diaconiam desideraretur; Quâ per biennium administrata ad Parochiam Cell-Altbacensem vocatus, ægrè quidem, sed tamen summa cum gratia Neostadio dimissus est an. 1652. Peracto ibi multo cum fructu quinquennio Stuttgardiam ad Diaconiam Ædis Leonhardinæ & fuccessive ad reliquas; porró 1674. ad Pastoratum ejus Templia denique 1678. ad Superintendentiam & Prædicaturam in Xenodochio promotus fuit. In ea statione vitàm permanfurus, diversas Vocationes deprecatus erat ; Enim verò aliter Visum divinæ providentiæ, quæ Virum Stuttgardia ad Abbatiam Blabyrensem 1681 & ex ea 1689 ad Præposituram Denckendorffensem & Tetrarchiam Ducatus Wirtembergici EccleEccle Con Dig mò Sync Mar Der Salt oriu alter misi uni Wi alie bili put tier mu toli Sic cul COL vit Stu Ri fer

Ecclesiasticam, cum annexa Consiliarii Provincialis. Consessus primum Amplioris, deinde Selectioris. Dignitate, provexit. Maritus tertium factus; primo Barbaræ, Georgii Gumpelzheimeri, Linzensis. Syndici quondam Ratisbonensis, filiæ. Mariæ Magdalenæ, J. F. Ruffii, Viduæ, Jægerianæ; Denique Annæ Catharinæ, Joh. Georgii Helleri. Saltuum Præfecti; Viduæ ex Hirnheimorum familia E primâ conjuge decimam prolem, ex altera unicam genuit, sed minus vitalem; cumnon nisi unicum filium, Pastorem Pleidelsheimensem; unicamque filiam, Abrahamo Fabro, Consiliario Wirtembergico, nuptam, superstites reliquerit. Vir alioqui non indisertus, qui morum urbanitate Nobilium gratiæ se admodum insinuaverat. publici amans & corum, quæ ad corporis munditiem conservationemque spectant, observantissi-Vestem emortualem ubique secum vehere folitus, & mundo quoties cubitum iret, valedicens. Sic quotidie cum Paulo mori se assuefaciens, ex calculi doloribus obiit, d. 1. April, 1699, gtatis 69. completo, Ministerii 49. Cui è suggestu parentavit M. Joh. Conradus Klemmius, tum Diaconus Stuttgard, Superior , ex Pf. 37. v. f. Bon der Rinder Gottes heiligen Ergebenheit / dilferens.

Scripta.

Fürstl. Leich: Predigten.

DUvids Hirsch - Durft / glaubiger Geelen-Lust / auß Pf. XLII. v. 1. 2. über Fr. Anna x 5 Ama-

post

oria

tum

is de

evo-

fub

era-

one.

lein-

on-

rum

uru

rof.

tio-

an-

fer-

ot in

len-

ien-

lem

cum

o ibi

ad

reli-

plig

one

atus

tiæ,

en-

gici

cle-

Memoria Theologorum 220 Amalia / Grafin zu Stollberg/ 2c. Stutta-1671. fol. Brauer Lehr-und Eroft- Dredigt über Berkog Gberhard den III. Berhogen ju Wurtembera und Tect/in der Rirchen zu S. Leonhard gehalten/ auf Marci XIII. v.33. Stuttaardt/ 1674 fol. Rlaa-und Traur, Predigt/auß 2, Tim. 4.v. 6.7.8. über den Durchleuchtigften Rurften und herrn Wilhelm Ludwig herkogen ju Wurtemberg/ 2c. Stutta. 1677. fol. Adel. Leich-Prediaten. Der Geiftliche Abel / auß 1. 76b. 1. v. 7. über Heren Rriderich Ludwig von Janowik/ Erb. Schencken und Ober . Mogten zu Bracken. beim/ Stuttgardt/ 1673. fol. Leichprediat über Kriderich Benjamin pon Munchingen / geheimen Rath und Ober. Stallmeifter / auch Frauen . Zimmers Sof. meister/ 2c. auß Apoc. V. v. s. Stuttg. 1671. fol. Der Gerechten schneller Fod / über Rr. Manes pon Reischach / auf Sap. IV. 7. Stuttgardt/ 1668.4. Leichpredigt über Herrn Nicola Müller von Chrenbach / Würtembergif. Regierungs. Rath und Directorem , auß Joh XIV. v. 19. Stuttg. 1677. 4. Geistreiche Offenbahrung von der gerechten meistem Gewand und der feeligen Geelens Stand / auß Apoc. VII. cap. v. 13. - 17. über

Ob

(33e

Se

Le

Unna

33T

Unna Magdalena Schaffaligfin gebohrne von Bobbeim/ Stuttg. 1664. 4.

Christl. Trauer, und Trost- Sermon, auß Ps.
LXXI. v. 20. ben der Begräbnuß Frauen
Anna Maria/ Ir. Nicolai Mylers von Cherenbach Cherliebsten/ Stuttg. 1675. 4.

Geistl. Herk, Schmuck und Himmlisches Braut: Stucklauß 2. Tim. IV. 7. über Jung, frau Sabine Sibylle, Herr Felix Wilhelm Braitschwerts Fürstl. Ober : Raths Toch, ter/lbid. 1673. 4.

Undere Leichpredigten.

Leichpredigt über Cunradinum Cellarium, Würstembergif. Leib - Medicum, auß Pf. 27. v. 9. Stutta. 1678. 4.

Leichpredigt über Joh. Nicolai Knousens Tochter / Mariam Elisabetham, auß Ps. XXXI. v. 6. Ibid. 1672. 4.

Thrånen Gaat und Ernd - Gnad über Annam Mariam, Johann Valentin Mosers/Kurstl. Nathe und Land Schreibers Frau / auß Of. 126. 5.6. Ibid 1660. 4.

Leichpredigt über Frau Mariam Margaretam, Joh. Ulrich Zellers / Fürstl. Geheimen Raths Shfrau/ auß Ps. 34. v. 19. lb. 1671.

Beistliches Recept, auß Pf. 27. v. 13. über Urfulam Catharinam, Cunr. Cellarii, Shfrau / Ibid. 1667. 4.

Leichpredigt von den Streitern JEsu Christis auß

utta-

rkoa

teme

hard

rdt

.7.8.

und

Burs

über

Erb: Len:

non

bere

50fs

. fol.

anes

irdt/

non

ngs.

hten

elens

über

lnna

auß 2. Tim. v. 3. 5. über dem Tod Samuel Fridrich Capricorni Fürstl. Würtembergis. Capellmeisters/ Stuttg. 1665. 4.

Ronig Davids treuer Rath und Gottes Hulff und Shat / auß Pf. XXXVII. v. 5. über den Tod Hrn. Christoph Caspars / 20. jährigen Pandschafft-Einnehmers / Stuttg. 1666. 4.

Slaubens. Bekanntnuß / und Seelen. Bes wandnuß / auß Apocal. XIV. v. 13. über den Lod Theobaldi Riesen / Würtembergis. Res chen-Bancks-Rath/ Stuttg. 1667. 4.

A NDREAS CAROLUS, Confi-liarius Wirtembergicus & Monaste-Mat. 1622. Cl. 1685. Ob. 1704. rii, quod à S. Georgio nomen habet, Abbas, natus est Leibenstadii, pago satis exiguo, sub ditione generosissima Gemmingenfium familiæ fito, cujus loci Ecclesiæ præerat Parens, Davides Carolus, Neostadio ad Kocheram oriun-Annus natalis erat MDC XXXII. mensis Augustus, de die non constat, quoniam Parentes per injurias bellicas omnium scripturarum jacturam Simul atque in lucem editus est puer, Sacro fonte tinctus & crescente ætate à Patre pariter ac Matre, Domina Catharina, nata Beizingeria, omni cura fideque eductus est. Etsi verò utebatur valetudine admodum infirma, incredibili tamen amore literarum cum arderet, Oeringæ, sub Michaële Hoeningero, ac dein Heilbronnæ sub Henrico Rollenbergero, Scholarum Rectoribus, quorum perinde ac reliquorum omnium Præceptorum fidem atque dexteritatem singularem gratissimo animo lemper Lemp ta. L in M inter Abb trata eft A lebe max fecu que puai cuju lion cella licè ing TUN fcri in E Cal

> rac atq ftit gni me Sar rab

> > qu

ner

ger

semper prædicavit, tam laudabilia posuit fundamenta, ut clementissimo Ducis Eberhardi III, auspicio in Monasterium Bebenhusanum susceptus primum inter Commilitiones locum, suffragante potissimum Abbate , D. Joh. Val. Andreæ obtinuerit. Impetrata prima laurea in Stipendium Illustre promotus est Anno 1651. ubi postquam ductu imprimis Celeberrimi Geilfusii, Philosophiæ operam navasset maxime strenuam, honoresque Magisterii esser con- i 550. fecutus, Theologia studio totum se tradidit, in coque tantos progressus brevi tempore fecit, ut præcipuam sibi D. Tobiæ Wagneri gratiam conciliaret, cujus Dissertationem de Septenis speciminibus Stellionatuum Henrici Wagner-Eccii, Jesuitæ & Cancellarii Dilingani, respondendo pro Cathedra publice defendit. Moti ejus industria atque dotibus ingenii animique non vulgaris Antistites, Magistrorum Repetentium, quos vocant, numero eum adscriplere minime ambientem. Præstita posthæs in Ecclesiis, Göppingensi, Schorndorffensi & Stuttgardiana, aliquamdiu opera vicaria Anno 1676. Calvæ & Anno 1659. Tubingæ Diaconi functionem, An. 1668, autem in utraque Diœcesi Tubingensi & Bebenhusana simul & dein An. 1679. Uraci Superintendentis Specialis Munus in se recipere Cum ubique talem se præatque obire jussus est. stirisset, qualem gravitas personæ & officiorum dignitas requirebat, de omnibus istis Ecclesiis egregiè meritus An. 1686. Abbas creatus est Monasterii San-Georgiani, simulque mandatum illi, ut Memorabilia Seculi superioris Ecclesiastica concinnaret, quem laborem senio licet attritus, ope tamen divina adjutus

uel

aif.

ůlff

den

gen

5. 4. Bes

Den

Res

nsi-

Ate-

Ab-

fatis

gen-

ens,

nsis

ntes

ram

Ma-

mni ale-

ore aële

ol-

per-

lem

mo iper

334

adjutus ita expedivit, ut Viris Celeberrimis, præcipuè verò Dan. Collectoribus Actorum Lipfienfium non mediocriter probaretur. Unde tantò facilius concoqui potest, Johannis Molleri, Rectoris cujusdam Hollati, plenum livoris & arrogantiæ judicium, quod tum de Caroli labore, tum de Magnif. Domini D. Jægeri decenniis tulit. familiam defuncti Caroli attinet , An. 1656. matrimonio fibi junxit Virginem omni sexus istius ornatu conspicuam Evam Mariam Balthasaris Simonii, Medic. Doct & Profess. Publici in Academia Tubingensi filiam, ab avunculo D. Joh. Valent, Andrea, educatam, cum quâ undequadraginta propemodum annos fide & concordia singulari exegit, liberosque septem genuit, quinque virilis & duos fæminini Sexus. Primus filiorum erat Dominus Andreas Davides. Ecclesiæ Freudenstadiensis, dein Kircho-Teccensis Pastor, illiusque Diœceseos Superintendens, nuperrime terrenis ereptus. Alter Theodorus. Philos. & Medicinæ Doctor ac Poliater Leobergenfis, quem febris maligna petechialis itidem præmaturo fato extinxit. Tertius Christianus in pueritia obiit. Quartus Constantinus, Chirurgus Castrensis, utrum inter vivos an mortuos numerandus sit, haud liquet; per 18. quidem annos nihil de eo rescire licuit. Quintum Johannem Christianum, cœlestis Pater adolescentem repetiit. Filiarum altera extincta antequam in lucem ederetur; altera superstes est, Eva Regina, quam Dominus Adamus Kurrerus U. J. Lic. & Supremi Dicasterii Advocatus tori sociam habet. Ereptâ An. 1695, uxore

fidelissima reliquam vitam venerandus senex trans-

egit V Tubi noru que v namo cas in buit a que 1 mâ va Eccle error ciâ, c dicar Spect ciffin ximo conti filiar anim cuig mun tiæ, quar flicti **fuos** conf ris c veni & H in hi titiff sicâ

335

egit Viduus. Hactenus Programma Universitatis Tubingensis, in quo Vir beatus Imperatori Thebanorum fortissimo, Epaminondæ comparatur, ejusque vita militia exercitatissima dicitur. namque æratis in cursu studiorum calamitates publicas ineffabiles, aliasque difficultates immensas habuit adversarias, quas tamen omnes fortiter feliciterque superavit. Per omnem vitam cum afflictissi-In tot muneribus ma valetudine est conflictatus. Ecclesialticis, quæ certamina cum Satana, cum erroribus, cum Auditorum vel inscitia vel pertinacià, cum aliis denique hostibus habuerit, cuivis judicare in promtu est, qui ejus mores habuit perspectos. Erat enim Theologus orthodoxiæ tenacissimus, & de Ecclesia multifariam periclitante maximopere folicitus, pro cujus falute, precibus quoque continuis ad Deum fusis, pugnabat acerrime. Confiliarius Principi Patriæque omni curâ magnâque animi innocentia fidus. Vir cætera antiqua Virtute, cui grata semper erat candida simplicitas, vanitatum mundanarum contemtor, fuci omnis ofor, patientiæ, industriæ, vitæque integræ Exemplar. Is nunquam desperavit de rebus l'atriæ, tametsi essent afflichissima, fed Dei auxilio causaque bonitate fretus suos tot calamitatibus perculsos erexit subinde & confirmavit. Cæterum uti Carolus meritò exteris cluit Vir doctiffimus ; ita obtrectatores suos invenit passim maximè verò ab Ulrico Frid. Calixto & Hæredibus, Joh. Muíæi, Theologi Jenensis; acsi in historia Calixti & Musæi sublestæ fidei scriptor extitisset, calumniis impetitus quas epistola Apologesica in solidum diluit. Reliqua, ubi ad partes eum & qui-

7722-

ien-

antò

oris

·uis

Ma-

dad

atri-

natu

Me-

bin-

reæ.

dum

que

inini

reas

cho-

ten-

odo-

ber-

præ-

pue-

Ca-

ndus

le eo

um,

ı al-

ltera

mus

oca-

xore

ans-

egit

& quidem cavillatorie vocavit G. Arnoldus, filius. paternæ eruditionis hæres, vindicavit. Iple cum duodecim ante extrema diebus dylenterià correptus effet, postridie statim animam curavit S. Synaxi & ad ultimum certamen sese composuit, quod quidem inter vehementissimos dolores sustinuit constantissime, donec victor evaderet per beatam placidiffimamque mortem, quæ ei ipsis Kalendis Septembris. Sole ad vesperam inclinante inter preces à Domino Hochstettero, Prof. P. & filio, cujus adventum fummo cum desiderio expectaverat, ingeminatas diu ante expetita obtigit, An. 1704. ætatis 72. Ministerii 48. Concionem funebrem in ipsius Exequiis habuit M. Jacobus Fridericus Hochstetterus, tùm Diaconus Tubingensis, ad Textum 1. Cor XVI. 22. differens: Bon der heiligen Jefus Liebe. Effigiem epigramma scripsit Filius sæpè laudatus:

Ingenui radiat mera queis Pietasque fidesque Presulis en! oculos! cetera clausa tenet.

Scripta.

MEmorabilia Ecclesiastica Seculi A. N. C. decimi septimi juxta annorum seriem notata & convenienti ordine digesta. Tomus primus opèris dimidium anterius exhibens. Tubing Sumtibus Johannis Georgii Cotte Acad. Bibliop. Typis Jobann. Cunradi Reisii, An. 1697 in 4.

Vide Act. Erndit, Lipf. Anno 1697. pag. 353.

Memo-

Mem

Tomi

fte

in

du

in

ni

17

Epil.

d

Fri

Cr

Tomi

337

Memorabilium Tomus Secundus, operis dimidium posterius exhibens ab An. 50. ad 70. Tubinga, 1608. in a.

lius.

cum

ptus

xi &

dem

ntil-

tiffi-

bris.

nino

tum natas

Mi-

quiis

tùm

. 22.

lecimi

onve-

ris di-

ntibus

is 70-

g. 353.

In

Tomi Secundi Pars Altera Dimidii posterioris decennia duo ab An. 70. ad 90. exhibens, Tubinga, An. 1699. in 1.

Tomi Secundi Pars Tertia Dimidii Posterioris Decennium Ultimum ab An. 90. ad 1701. exhibens, An. 1702. in 4.

Alla Erudit, Lipfienf, ad Annum 1702, pag. 319.

Epistola Apologetica, pro Memorabilium ipsius Ecclefiasticorum fide bistorica, quoad relationes de 70banne Museo, Doctore quondam Theologo, ab Anonymi cujusdam Jenensis obloquutionibus liberanda; Præfationi quam prælectionibus Musanis in Formula Concordia Epitomen An. 1701 typo excusis nomine Haredum dicti Theologi pramisit Editor, opposita, Tubinga, 1703. in 4.

Rruber Tod der Gerechten / das ift / Leichpres Digt ben der Begrabnuß Jungfer Unna Elis fabetha br. Chriftoph Baders Stattfchreis bere in Tubingen/ Tochter / auf dem Buch Der Weißheit/ Cap. IV. v. 7. Tubingen / Anno

1665. in 4.

Crone def Lebens / auf Unleitung def Tertet Offenbahr. Job. II. cap. v. 10. Ben der Ben arabnuß / Julii Friderici Duvernoy, Mompelgartensis, Theol. Studiosi, durch den Spiegel Bottlichen Worts beschauet / und frommen Herken / als von ferne gewiesen/ Tubingen/ 1664. 11 4.

Send-

Memoria Theologorum
Send-Schreiben an seine liebe Pfarr & Rinder
au Callm/ Tubingen/ 1693. in 4.

10HANNES WOLFFGANGUS Nat. 1626. J DIETERICUS, Prapolitus & Ge-Ct. 1685. neralis Superintendens Denckendorffen-@b. 1706. fis . Confistorii & Senatus Provincialis Majoris Adsessor, Tubingæ à misericorde manu Dei ex utero matris eductus est An. Chr. 1636, d. 8. Novembr. Cujus Parentes non quidem splendidi, nec literati homines fuere; sed tamen honesti ac pii; Pater videlicet, Johannes, Sartor, & Mater Agatha Seybothia, Hallenfis. Baptismi lavacro regenitus pro maximo Dei beneficio per omnem vitam illud agnovit, verbis eucharisticis curriculo vitæ ab ipsomet descriptæ insertis : Pater clementissime, hæc tua misericordia exsuperat omnem prædicationem, quin imò & omnem admirationem. trem cum vix bimus amisisset, & Pater ægre se sustentaret, à Viris quibusdam præcipuis Scholæ Anatolicæ Anno 1642. admotus sub Præceptore M. Lindio, Viro clarissimo, prima literarum fundamenta jecit. Anno autem 1650. cum restituta Wirtembergicæ Domui per Pacem Osnabrugo - Monasteriensem Monasteria, Blabyrense & Bebenhusanum. Alumnis denuô implerentur, ipfe cum aliis, ab initio primum, ut pote inferius, post annum autem etiam alterum superius intravit, sub inspectione Præfulum, ibi quidem Philippi Hitstockii, heic verò Joh. Val. Andreæ Theologi celeberrimi degens An. 1652, in Illustre Seminarium Tubingente receptus celebres agate illa Viros, Professores Philos.

Phile fium que fludi Don fpari Mor 166 Min fem exac revo Dua extr Itaq tum run con. pro Fric Epi àG mai Eva biu me del lere gat fift BU

tar

Philos, J. M. Rauscherum, Bibersteinium, Geilsusium, Pregizerum, Brodbequium audivit, utramque lauream sub iisdem consecutus. Theologiæ studium aggressus & An. 16,5. examine solenni à Dominis Consistorialibus exploratus Repetitionis

spartam reportavit. Ex quo vicarias Præceptoris Monastici, tùm Blabyræ, tùm Bebenhusii, & An. 1660. Stuttgardiæ Ministri operas præstitit. Inde Ministerio plenè immissus Diaconum Göppingen-

sem agere cepit. Decimestri autem nondum ibi exacto Stuttgardiam ad D. Leonhardi Diaconiam revocatus; successive reliquas etiam administravit; Duabus etiam eo temporis intervallo Vocationibus

extra Patriam expetitus patriæ inservire satius duxita Itaque An. Chr. 1672. d. 11. August, ad Decana-

tum Neostadiensem translatus Principum Personarum gratia diu floruit, quæ & in opere Domini eum confortarunt & contra fassorum fratrum insultus

protexerunt. Mortuo autem Serenissimo Duce, Friderico An. 1682. d. 24. Martii, Vahingam ad Episcopiam Specialem promotus, prima Oppidi à Gallis occupatione An. 1688. sacta, indemnis re-

mansit; In officio talem se gerens, ut & hostibus Evangelicæ religionis in pretio esset. Styrheimbius certe, Belli Dux non incelebris, Viri sæpenu-

merò ad se invitati colloquiis de religione plurimum delectabatur. Cum igitur & sama & meritis excelleret, An. 1692. à Serenissimo Principe, Stutt-

gardiam ad Ecclesiastis Aulici & Adsessoris in Consistorio Stationem accersitus est. Qua usque ad an-

ram Denckendorffensem cum Superintendentia Ge-

yz

ner

Der

US

Ge-

fen-

ialis

anu

, d.

ndia

neffi

ater

acro

vi-

vitæ

me,

Ma-

e fu=

na-

M.

ida-

Vir-

naula-

iliis.

autio-

heic

de-

zen-

ores

d. 2

15.

Tuf

nus

ne

nei

In

Ut

240

nerali collatam fibi haud invitus accepit. quinquennium verò, Successore suo D. D. Hedingero inter colites relato, Stuttgardiam postliminio reductus, juxta memoratam Præposituram & Tetrarchiam, etiam Sessionis tum in Consistoriolllustri, tum in Senatu Provinciali Majore, Dignitatem denuò adeptus est. In conjugio vixit cum Anna Regina, Davidis Schilleri, Consulis Tubingani, filia, ex quâ unicum filium fuscepit, Diaconum Winnidensem, sed A. ætatis 33. An. Chr. 1695. defunctum. Theologus erat, ex Domini Parentatoris (a) testimonio, excellens & illuminatus, Minister Dei laboriosus & sincerus, qui insigni Zelo & dexteritate. fummoque judicio negotia Ecclesiastica expedire solitus, Patriæ in Pura Evangelii doctrina conservationem gravissimis consiliis, omnique studio quafivit; Ordinationum Confessionumque Ducalium. ne periculosis turbarentur Novationibus, tenacissimus. Orator in suggestu gravis & imperterritus, qui contra Atheismum & Epicureismum, Christianismi pestes, heroico Spiritu decertavit. constantiam pro salute Patriæ mundi odium non simplici vice perpessus. Cæterum Exemplo vitæ, morum candore & humana humilique cum omnibus conversatione, gravitate tamen mixtà, plurimorum amorem & astimium sibi conciliaverat. Tandem mirabili ac diuturno morbi genere confumtus, cum ex aure sinistra materia quædam spongiosa excrevisset, quæ omnium Medicorum solertiam & remedia eludebat, animam exhalavit in Domini manus ardenter commendatam Stuttgardiæ

(a) Conc. Fun. p. 26.

341

d. 27. Septembris, Anno 1706. ætatis 70. Ministag. in extremo Xenodochii Cometerio sepultus; Justa sunebria persolvit Dominus Ericus Weismannus Consistor. & Antistes Stuttgardianus, Concione ex Genes. XXXII. v. 10. habitâ, delineans: Die theure Barmherhigfeit Bottes/ an seinen unwurdigen Knechten.

In Supremum Honorem Carmen præ
aliis elegans adornavit

M. Joh. David Kommerell. Superintend. Uracensis.

Prapositi Ambarum curam constanter agentis

Excessum lugent Relligio & Regio.

Et veste Eusebie pullà, CANDORque FIDESque

Exequias ILLI, Ternio tristis, eunt.

Utque parent Urnam Defuncto, Ecclesia justit

Communes lacrimas Hoc pietatis Opus.

Vid. Conc. Funebr. p. 40.

Scripta.

Geistliche Trost: Quellen durstiger Seelen/ auß Rom. VIII. v. 31 -- 34. über den Tod Hn. Joh. Daniel Andlern / Fürstl. Expeditions-Rath / Stuttg. 1668. in 4.

Beistlicher Lebens : Geruch / auß Johannis III. v. 16. ben der Leich Herrn Johann Ulrich Schweickers / Stattschreiber zu Stutts gardt/ Stuttg. 1671.4.

3 Christo

Poft

din-

iniò Te-

Ari.

de-

Re-

filiâ.

nnium.

esti-

tate.

10-

rva-

uz-

um.

-iffi:

itus, hri-

Ob

itæ.

nni-

uri-

erat.

con-

on-

ler-

Do-

rdiæ

270

Chriftl, Eltern Trost ben dem Tod ihrer Kins dern über den seel. Abschied Herrn Unton Ulrichs / Pringen zu Würtemberg Neuenstättischer Linie, auß Sap. IV. v. 14. Heilbronn/ 1680. fol.

Geistliche Seelen : Nuhe GOtt . ergebener Herken / auß Pf. LXXIII. v. 25. 26. über der Leichbegängnuß der Durchl. Prinzessin Anna Johanna von Würtemberg/ Heilbronn/

1680, fol.

Erinnerunge. Sermon, und Christl. Hochzeite Predigt / über dem Beplager Herrn Luds wig Christlan / Grafen zu Stollberg / 2c, und Prinzessin Sophie Dorothee, von Würstemberg / Neuenstättischer Linie, Sc. auß 1. Mof. XXIV. v. 60. Heilbronn/ 1681. fol

Rlag-und Erost-Predigt / auß Esaie LXII, v. 3. über Berhog Friderichen von Würtemberg Reuenstättischer Linie, Augspurg / 1683.

fol.

Christl. Buß-Predigtlauß Jerem. W. 7. 8. Um XXII. Sonntag Trin. zu Stuttgardt in der Hof Cavell gehalten/ Stuttg. 1692. in 8.

Rlag. und Trauer. Sermon ben der Bensehung def Durchl. Fürsten Friderich Carln / Herzogen zu Würtemberg und Administratoris,

Stuttgardt/ 1699. fol.

Christliche Leich , Sermon über dem hochst ekläge lichen / doch seeligen Ableiben des Durche leuchtigsten Fürsten und Herrn Johann Frie derichen / eines Lobl. Schwäbischen Crape ses bestellten Obristen über ein Regiment

Dras

n

C

2

in

11

n

221

d

(3

0

Tuk

fuit

noti

Cali

hare

præ

catu

fing

nobi

Ge

Dragoner/ als derselbe den 9. Novembr. 1693. nach 9. Uhren / mit Fürstl. Ceremonien in die Fürstl. Grufft bengesetzt wurde/Stuttg.ben Christian Gottlieb Rößlin/ 1697. sol. Gravis admodum oratio, qua Author adversus duella, quali Princeps ille occubuerat, entheo plané Zelo

invebitur.

Ring

2110

bera

V. 14

ener.

rder

21no

onn/

zeite

edu2

120.

3úrs

aug

V. 30

pera

583.

21111

Der

una

Jers

oris

aa.

ctho

gris

ano

ent

ras

Seelig-sterbender Christen Geburt zum Leben in gehaltener Trauer-Sermon über höchste seeligen Ableiben der Durchleuchtigsten Fürsten und Frauen/Maria Dorotbea Sophia, Herhogin zu Würtemberg 2c. Gebohrner Gräfin zu Detingen/als der seelig-verbliche ne Leichnam Donnerstags d.21. Julii, An. 1698. Nachts um 10. Uhren mit Fürst. Ceremonien auß der Hos-Capell in die Stissts Kirchen getragen/ und daselbst in dem Fürst. Gewölb bengesetzt worden/ vorgestellet/ Stuttgardt/ ben Christian Gottlieb Rößelin/ 1698 fol.

MICHAEL MüLLER, S. Theolog. Nat. 1639.

Doctor & Cancellarius Academiæ Cl. 1683.

Tubingensis, qui in lucem felici auspicio Ob. 1702.

fuit editus Campiduni, Urbe Imperiali notissima. Anno 1639. d. 17. Octobr. Parentibus Caspare, Cive Campidunensi, & Magdalena Leonhardi Boccii, Filia. Scholas frequentavit partim in prædicta Urbe, partim Wildbergæ, non ignobili ducatus Würtembergici Oppido. Tredecennis factus obsingulares in studiis protectus Anno 1652. in Cœnobium Blabyrense, & exacto ibidem annuo ac tri-

mestri spatio, in Bebenhusanum, denique An. 1654. in Stipendium Illustre, quod Tubingæest, receptus, ubi & gradum Magisterii secundo inter plurimos Candidatos loco confecutus, & elapsis aliquot annis in Repetentium numerum cooptatus fuit. facras functiones evocatus Anno 1662, atatis 23. Diaconiam Göppingensem, porrò Stuttgardianas, plterius Göppingentem Pastoratum & Superintendentis munus sustinuit. Ex quo Anno 1682.ad Professionem Theologia Ordinariam in Academiam Tubingensem & Parochiam Oppidanam translatus, multiplici ac infigni folidæ doctrinæ fœtu præclare merericcepit. Anno 1683. Doctor Theologiæ renunciatus Disputationem Inauguralem de Invocatione Sanctorum mascule defendit. Exectempore tummam Ordinis sui ut Decanus sæpius administravit. Rectoratum Academicum quarta vice gessit. Curationem verò redituum Universitatis semel, Anno 1698. Cancellariatum Academicum, sed absque Præpositura Tubingensi, quæ Viro Emerito, D. Georg. Henrico Kellero, in Solatium Senectutis ex fingulari Principis Sereniffimi gratia collata fuerat, obtinuit, quem tamen ob iniquiorem valetudinem, cum qua lubinde conflictabatur, paucis annis admi-Conjugium repetiit quarta vice, cum dimistravit. versis conthoralibus, quarum prima erat Barbara Elisabetha, Johannis Jacobi Miilleri, SuperintendentisSchorndorffensisFilia, Virgo, cum qua filiolam genuit illicò post partum ipsa cum Matre extinctam. Secunda, Sibylla, M. Georgii Dussleri, Pastoris Hermeringani Filia, quæ Anno 1664. desponsata novendecennali matrimonio duodena prole Paren-

lius dorf dis V Frid inter tera Doc hare Pro ges

> Kui pos di, dua gio Co spie can

> > tia ace ter fii G

An Co

50

tem

348

rem fecit ; Ex superstitibus , quorum quatuor, Filius unicus Christophorus Michael, Pastor Schlaitdorffensis est. Filiæ verò tres, non postremælaudis Viris elocatæ funt. Prima scilicet, M. Jacobe Friderico Andlero, Diœceseos Tubingensis Superintendenti & Pastori Derendingensi pizmem. Altera Johanni Christophoro Gerlachio, Medicinæ Doctori ; Tertia denique Domino Johanni Eberhardo Röslero, Moralium in Academia Tubingana Professori. Reliquæ duæ Cancellarii nostri Conjuges fuerunt Maria Veronica, Domini Joh. Adami Kurreri, Professoris & Juris - Consulti Vidua, & post illam, Maria Rosina, Johannis Jacobi Demondi, Senatus Justitiæ Stuttgardiani Consiliarii, Vidua, ex quibus nullos suscepit liberos. Vir longiore vità dignissimus. Erat enim Theologus & Concionator gravis; Disputator rotundus ac perspicuus; Præceptor studiosa Juventutis fidelis ac candidus; Orthodoxiæ defensor strenuus, heterodoxiæ verò, cumprimis illius, quam Novaturientia quædam Ingenia dudum parturiebant, ofor Unde & primus ille fuit saltim in Wirtembergia, qui non tantum Johannis Georgii Bœsii, Diaconi Soraviensis, horrendam de Termino Gratiæ Peremtorio sententiam publica disputatione An. 1701. habita confutavit, verum etiam 1692. Collegium de pracipuis eo tempore motis Controversiis habuit, notatis ac refutatis Stengeri & aliorum Theologorum periculosis dogmatibus; Quod cum Anno 1694. multorum votis & precibus fagitatus prelo committere capisset, suppressum est. Sed & Principi, quo erat Judicio maximo rerumque multo

FRANCKESCH

16540

eptus.

rimos

tannis

ide ad

is 22.

lianas.

inten-

d Pro-

miam

slatus.

æclarè

iæ re-

voca-

npore

nistra-

geffic.

l. An-

bsque

, D.

utis ex

fuerat.

inem.

admi-

m di-

arbara

inten-

iolam

ctam.

aftoris.

onfata

aren-

tem

346

multo usu subacto, prudentiam singularem, cum in Sacris, tum aliis negotiis approbavit, eamque ob causam de Salute Patriæ Ecclesiæque tuenda, in confilium non, femel adhibitus. Singularem Amicitiam coluit cum Elia Vejelio, D. Ulmenfium Superintendente, qui ad illius disputationem de Pœnitentia Inclurati, Epistolam & deinceps dissertationem adiecit: Patristicam de Dicto Chrysostomi : Millies peccâlti, millies pœnitentiam age. Idem D. Veielius in Epistola ad Amicum, eum vocavit: Theologuin probata pietate, rara eruditione & acumine judicii infigniter conspicuum vid, G. Serpil, Epitaph. p. m. 113. Corporis habitu gaudebat erecto & robusto . sed catarrhis obnoxio. Humanitatem. quâ semper celebrabatur, & placiditatem animi, quâ & Controversias quasque tractare solebat, ipso vulru fereno, & Theologum ornante, præ se ferens. Spiritum Deo reddidit plenus fiduciæ in Servatosem & Coelestis desiderio Vitæ flagrans, d. 26. Marzii Ann o 1702. ætatis climacterico majore, 63. Ministerii 40. Defunctum Concione ex 1. Tim. I. v. Ir. Evangelischer Gnaden Lehre mahre Beschaffe nheit / proponens Dominus M. Jacob Friderich Hochstetter, Diaconus Tubingensis. tione Germanica memorabili, Johannes Conradus Klemmius, t. t. Professor Logices & Stipendii Ducalis Ephorus; Universitas Programmate solenni; amici Carminibus profecuti funt.

Gabriel Schweder, JCtus Feudalium & J. P. Professor.

Magnus

Magi

Joh:

Dum

Cedit

IV

H

P

Com

Del

Del

De

Typi

I

H

Magnus eras Doctor, Domini MAGNALIA nobis Heic referens nunc es, Major in arce poli.

Johannes Conradus Creilingius Philof. Nat. & Mathem. Protessor.

Dum cuperet solvi numerata Potentia nostri MüLLERI, radix prastitit analysin. Cedite SCALARES; ASTRALES cedite nuga; Hoc dabo pro nugis; Vir tetragonos erat.

Programma Universitatis cum aliquali recensione Scriptorum ejus exhibet Henricus Pippingius, in Sacro Decad. Septennario, Dec. VII. Memor. 68. p. m. 965. seqq.

Scripta.

D'sputatio Inauguralis de Invocatione Sanctorum, pro Gradu & Loco, Jubinga, 1682. in 4.

Disputațio de Imputațione Justifică. * Johanne Jacobo Kolbio, Tub 1683. in 4.

Compendium Theologia Aphoristica D. Melchioris Nicolai, Ulma, 1688. in 8.

De Cathedra Confessionali.

De Purgatione Animarum Separatarum.

De Indulgentiis, earumque S. Scripture, antiquitati & fanioribus Pontificiis adversante Nundinatione. Inauguralis Alberti Vejelii, Ulmensis.

Typus fæderis gratiæ paucis the fibus delineatus. w. M. Joh. Ulrico Frommanno, 1b. 1690 fol.

De

cum

ue ob

con.

miciuper-

niten-

Tillies

Veje-

hen-

mine

taph.

to &

tem, quâ

vul-

rens.

Viar-

Mi-

I. Vo

Beo

Fri-

Ora-

adus

Du-

nni;

m

gnus

De Vocatione Ministrorum Ecclesia Mediata. p. Gabriele Westphalo, Sueco. Ib. 1601, in 4.

De Clavibus Regni Colorum, Ibid.

Teffaradecas Evolutionum Sacrarum, Tubinga, 1604.

Disputatio in dictum Paulinum Eph. II. v. 20 Anno

1606. in 4.

De Thefauro Ecclefie Romane Indulgentiario. Ib.

Explicatio Articuli ex Aug. Conf. Secundi de peccato Originis & decimi oftavi de Lib. Arbitrio.

Difo. de donis Agyptiacis Exod. XII. v. 35, 36. B. 7ob. Spechtio Isnensi, Ibid. 1701. in 4.

Difp. de Ponitentia Indurati; B. Job. Joach, Kolbio. Argentoratensi, Ib. 1702. in 4.

Germanica.

Leichpredigt über der Leichbegangnuß herrn Johann David Cummerellen , J. U D. und Confistorii Advocatum, auß 1. Job. I.v. 7. Stutte gardt/ 1675.4.

Leichpredigt über dem Tod Serrn Joh. Beorg Cotte, Buchhandlers ju Tubingen / auß Rom. XIV. v. 7. 8. Tubingen/ 1692. in 4.

Manuscriptum.

Collegium Anti-Pietisticum.

TOHANNES JACOBUS STEIN-Nat. 1640 HOFERUS, SS. Theologiæ Do-Cl. 1685. ctor, Serenissimo Principi ac Domino Ob. 1692. Christiano Ernesto, Marchioni Byrathe-

no

no Ge

Prima

ficus

ci, or ne co

Patre

Gran

coni

fis, f

Aqua

decui

lis, C

hann

renfe

noru

logic

nio i

tuse

foph

torit

men legin

Loc etio

Poff tenc

fun

pari

dæ

Cru

re. fitis.

349

1694.

R. Ga-

Anno

eccato

6. sy.

deren und tutte

deorg auß

EIN-Doomino rathe-

no Generalis Superintendens, Concionator Aulicus Primarius, Confessionarius, Consiliarius Ecclesiasticus & Gymnasii Director natales habuit Marpaci, oppido Wirtembergiæ fatis claro Neccaro quippe commodum adfito d. 22. Januarii, An. 1640. Patre Joh. Georgio, Confule, Senatus Provincialis Grandioris Assessore, M. Georgii Steinhoferi, Diaconi Brackenheimensis, posteà Pastoris Erbstettensis, filio. Matre Magdalena, stirpe Fuchsiana. Aquâ falutari Deo mancipatus per ejusdem stadium decurrit, pietati artibusque mentem aptavit in Scholis, Germanica simul & Latina; Ductore M. Johanne Samsone Kornbeckio, Marpacensi Præcepto-Rudimentis literaturæ melioris feliciter depositis, cum ingressu Anni 1655. promotio in Blaubyrense Coenobium; deinceps in Collegium Phoebianorum Castrorum (Bebenhausen) tandem in Theologicum stipendium Tubingæ insecuta est. nio ibi exacto, & accepto jam 1659. Baccalaureatus gradu, tanto undique Humaniorum & Philofophiæ commeatu stipatus est repertus ab Examinatoribus, ut inter tredecim Magisterii Candidatos agmen ducere juberetur. Eodem mox anno in Collegium Repetentium (à repetendo cum Magistris Locum Theologicum & cum Complentibus, Lectiones Artistarum, denominatorum) cooptatus. Post obitum Christophori Hochstetteri, Superattendentis Vicariatu Kircho - Teccensi per biennium functus eft. Anno 1663. d. 25. Sept. Stuttgardiæ partes Vicaria demandabantur ei, in binos obeundæ annos. Anno 1865. d. 14. Sept. Exaltatione Crucis, Dei Principisque clementissimo nutu Diaconus

conus Goppingensis nuncupatur. Cum autem And 1671. Serenissimus Princeps, Christianus Ernestus Marchio Brandeburgicus, Sophiam Louviam, Celfiffimi Ducis Eberhardi III. Wirtembergici filiam in thalamum duceret, Steinhoferus cum ternione Coxtaneorum, quos inter etiam D. Hæberlinus fuerat. in suffragia venit, ut cum Serenissima Sponsa Byruthum iter faceret; Habitaque in Sacello Ducali Concione exploratoria omnium Principum præsertim Domini Marchionis, gratiam & applaufum fibi conciliavit. Justu itaque Serenissimi Principis Eberhardi in domuitione Conjugum Principalium, d. 4. Maji, ejusdem anni via Baruthum ipfi, tanquam Concionatori Itinerario, ingredienda veniebat. Cum comitatu verò bonis auspiciis domum repetens à Serenissimo Principe Christiano Ernesto brevi post vocationem accepit, ut ejus Concionatorem Aulicum, itemque Confessionarium & Consistorialem ageret. Quam Spartam, variis & prægnantibus ex causis frustrà deprecatus, tandem acceptavit. Ægerrimè tamen à patria divulsum testatur distichon, quo à Cellissimo Nutritio suo spem reditus in patriz gremium enixè & humilime discessurus petiit. non solum facile obtinuit, verum etiam jussu clementissimo Patriæ Patris, prævia disputatione de Lege & Evangelico publica, sumtu Ducali Licentiam fummos in Theologia honores capestendi d. 28. Junii, 1672. cum infigni, Facultatis Theologica testimonio stipatam suscepit. Jubileo autem Academiæ Tubingensis celebrato An. 1677. operisque Baruthi nec indecore, nec infrugifere septennio ferè locatis, infignia Theologia Doctoralia à B. Raithio.

Raith lata c Stite . laude Branc fupre An. 1 Super lem: nestin eiusdi rum (inten frinx de in Tott multi ronal dotib batur ritini gradi quæd terve timus Strate cum poste fem. retur iuffit

d. 2

351

Raithio, nomine Universitatis, per humaniter oblata cum Joh. Ulrico Wildio, Esslingensium Antistite, admisit & solennitatem istam Secularem cum laude cohonestavit, An. 1679. Princeps Barutho-Brandeburgicus ipsum Concionatorem Aulicum supremum per decretum suis d. 6. Febr. intimavit. An. 1687. vero Superiorem totius Marchionatus Superintendentem, atque die 19. Februarii Generalem; Confiliarium Ecclefiafticum ac Chriftian-Ernestini Collegii Directorem constituit, ubid, 114 ejusdem menlis Principi suo, in præsentia Dominorum Confiliariorum Secretiorum, tanquam Superintendens Generalis, Juramento fidelitatis fele obstrinxit, deinde à Comite de Ronow, summo Præside in Consistorium ita astimandus fuit introductus. Tot tantarumque Spartarum jubare effulgebat, tum multivaria Numinis & Principis inustrata gratia coronabatur atque excellentissimis, quibus inclaruit dotibus, in gloriam ac honores plenis velis invehe-Nec minus tamen in patriô Ducatu, Charitinia nostra, ad summos Ecclesiasticæ Dignitatis gradus haud dubie revocatus fuisset , nifi fata quædam domestica cum præcociore obitu spem in-Sane jam An. 1681. Secretarius Intervertissent. timus B. Kirchnetus, Nomine Serenissimi Administratoris, Professionem Theologiæ Ordinariam, cum Inspectione Stipendii supremâ illi obtulerat; posteaque Tetrarchiam, & Infulam Adelbergensem, si fortè aëris solique Marchici impatiens redderetur valetudo, per integrum Septennium, patere jussit Princeps laudatissimus. Thori vitæque sociam d. 23. Octobr. 1665. nanciscebatur Mariam Cathari-

n Ani

eftusa

Cel-

am in

Cox

ierat.

Byru-

Con-

ertim

con-

Eber-

d. 4.

quam

iebat.

etens

ipost

Auli-

ialem

us ex

Eger-

, quo

egre-

Eam

u cle-

e Le-

ntiam

8. Ju-

æ te-

cade-

isque

ennio

à B.

ithio,

rinam, Johannis Bezii, Senatoris Tubingensis filiam. quæ, cum quatuor uteri pignoribus maritum beaffet . Anno 1670, d. 15. Febr. in puerperio animam ceelo reddidit. Superstes ex ea remansit Laurentius facobus, J. U. Licentiatus, Anno 1666, editus. Vinculo conjugali mortis diritate rupto fecundis nuptiis coaluit cum Maria Margareta, Joh. Ulrici Bauderi . Abbatis & Generalis Superintendentis Mulifontani, filia, quæ tres filios totidemque natas ei dedit, interque istas Christianam Sophiam, Virginem omnibus virtutum decoramentis exfplendescentem, sed præmaturo fato An. 1695. d. 17. Sept. ætatis 16. Göppingæ abreptam. cus Ludovicus Christophorus in Ducale Stipendium receptus studia continuavit, hodieque Pastorem agit Steinhofensem. Cæterum D. Steinhoferus maximis in peregrina terra Virelogiis erat, profundà rerum divinarum humanarumque scientia & eloquio excellenti, ad penetranda corda ¿ 80 íav %χοντι, pollens, juxta B. Wagnerum;) Qui, ut habent verba Programmatis Barutheni, doctrina & vità Theologum laudatissimum contummavit? Cogitationibus enim divinis se totum implevit, ad hujus mundi phaleras cum incolis non obstupuit, melle se nullo deliciarum perunxit; inconstantia nulla transversum rapuit, scrinia codicis sacri diligentissime excussit, viam Viatoribus beatam ad coelestem Hierofoly mam non feguiter oftendit, errabundis ad ravim usque inculcavit. Tenuit clavum masculè. rexit sapienter, declinavit scopulos solerter, Deique beneficio ex multa tempestate servavit navem fortiter.

(a) Jubil. Acad, Tub, II. p. 1150

terinterp riâ dif nebris Auste tabat rium pii. Theo moni brofi ga. (l gtati ejus : rum alter Circ laoc aug fend ado augi Arn RIUS luce no S dive tion lioc dur

Legi

de

liam. beafmam urenditus. undis Ulrici lentis e nahiam, plen-1. 17. s unidium orem ferus ofunz eloau &= at hana & ? Cod humelle nulla ntiffiestem dis ad iculè. eique

Salutari afflictionum virgula tactus jucundum interpretabatur, maligniora in ipfum fata patienria difflabat, alium vultum inducebat nullum, è tenebris ac fumo cœleltem animo fuo inferebat lucenz. Austeritate arcebat neminem, comitate omnes invitabat, fides ac integritas nonnisi cum morte divor-Hactenus Programma Joh. Grotium faciebant. pii. Ministrorum Patrem fuisse & Exemplar veri Theologi vel Invidiam, tametsi virulentam, testimonio comprobaturam affirmat Valentinus Ambrofius Seidelius, in Concionibus Aulicis Colle-Unde apud Principem suum usque aded gratia amore & astimio floruit, ut in dimissionem ejus nullatenus consentiret, sed posthabitis inimicorum strophis & obtrectationibus ab uno gradu ad alterum usque ad summum fastigium eveheret. Circa scripta ejus, quæ pauca quidem sunt, nonnulla occurrunt memoratu digna. Disputatio quippe Inauguralis, quam sub titulo : Mosis & Christi; defendit, justu Principis Wirtembergiæ, Eberhardi adornata fuit, in quâ phrasis quædam in Disput. Inaugurali, Johannis Deschleri, à B. W. adhibita, sed Arminianis faventior vifa, examen subiit. ejus fœtus sub rubrica: Virgæ exactoris confractæ; lucem aspexit occasione Libelli Cantionum à Domimo Stockfletio An 1690. in 8. editi, in quo præter diversas Textus recepti in hymnis nonnullis mutationes sub calcem Manuductionem adjecerat Vir alioqui doctiffimus: Quo pacto Christianus homo durante S. Synaxi devotionem suam in Templo prolequi possit, etiamsi sacro epulo ipse tum non accederet. Eo in Tractatu tribus constante philyris negabat

(b) In Personal, Cone, Fun Saffix,

forti-

ter.

gabat Christianos esse, aut gratiæ divinæ ac salutis æternæ participes futuros, qui, (tametsi Evcharistia ipsimet non uterentur,) ad finem usque Sacræ Communionis præsentes in Templo non remanerent. Imò participesesse affirmabat Cordis Judæ, proditoris Tesu, qui acceptà buccellà exivit continuo. Sic & eos, qui tàm citò post Concionem excedant, bolum tantum accipere; bolum de Homilia, bolum de Cantico; bolum de Precatione; de Cœna Domini nihil; vel si denique permaneant, donec Verba Cona per Sacerdotem coram Altari fint decantata: istum faltem bolum inde accipere & foras exire, ficut ludas. &c. (c) Nimium in hoc & aliis fuisse ostendebat D. Steinhoferus Oratione Synodica, typis deinceps impressa sub titulo præmemorato; qua senten. tiam Stockfletii fine S. Scripturæ, Antiquitatis, Librorum Normalium ac Liturgicorum, Theologorum item Orthodoxorum suffragiis, magno, sed inani conatu in præjudicium Christianæ Libertatis, Rituumque Adiaphoriæ, Ecclesiis Evangelicis temerè obtrudi demonstravit. Enimverò Dominus Stockfletius Oratione Synodali, subsequente anno habità fuam opinionem defendere satagens, eam sub lemmate: Virgæ Pastoralis ad Exactoris confractam vigilantis, evulgavit: quam tamen D. Steinhoferus morte præventus non vidit. Illustre verò Consistorium Marchicum obelo notatam, à Ministris Ecclesiæ, qui eam passim distraxerant, repetiit, cum B. ille Vir Steinhoferus acerbe admodum in ea fuerit exagitatus. Reliqua Exemplaria incendio. quo Mönchberga cum ædibus Parochialibus &insigni Bibliotheca Superintendentis Generalis D. Stock-

(c) Vid. Steinhof, Virg. Exact, Confr. p. m. 34.

Stoc funt indi in A gâe vixi nifte mor Ten rian tem & F Col ca II PC: lius Die Ora He Mo fen exce nera

præ

6

(d

Wirtembergenflum Pars 11.

355

Stockfletii conflagravit, confumta funt. Ita fonitæ funt velitationes , Aug. Pfeifferi celebris Theologi judicio, nonnihil amarulentæ, (d) D. Steinhoferus in Aulam Cœlestis Patriæ, arthritide scorbutica vagâ exhaultus emigravit d. 7. Januarii An. 1692, cum vixisset Annos 52. demtis diebus 16. horis 17. Ministerii An. 31. Conjugii 26, Viduitatis I. Exuvias mortalitatis eius Splendidissimis exequiis Baruthi in Templo Primario humari justit Princeps. riam posteritati certatim consecrarunt secundum temporis ordinem, Johannes Gropius, Diaconus & Eloq. in Gymnalio Byruthino Prof. Publ. quo Collegarum suoque nomine funus indixit Dominica II. p. Epiphan. Concione ex Symbolo defuncti Pf. XXXI. v. 16. egregià, Dominus V. A. Seidelius, Ecclefiaftes Aulicus, cujus Thema: Der in Die Sande Gottes gezeichnete Rielgeliebte. Oratione vernacula eleganti, Dominus Joachim Henricus Hagen, Eccles. Xenod. & Prof. Theol. Moral, adumbrans : Den auf Steinen entschlaf. fenen Racob. Idem effigiem enthei Theologi & excellentis Viri, quem vocat, cineres Teutonico veneratus est epigrammate; quod hicrepeti meretur præ cæteris:

Schau dieses Angesicht zeugt nicht der Augen-Blik

Vom Feur der Gottes: Furcht / das in der Seel gebrennet

Bom Enfer vor die Lehr / die Chris

z Vom

(a) Catechifmus: Pred.p. 158. ap. Serpil. Epit. Th. Sues.p 59 feq.

lutie

ari-

erze

ent.

oris

eos.

tan-

vel

per

fal-

Iu-

ide-

ein-

ten-

Li-

go-

in-

Ri-

erè

ck-

bitâ

em-

am ofe-

on-

tris

tiit.

neâ

dio.

in-D.

ck-

256 Memoria T beologorum Bom tapffern Pred'ger: Geist/von Kunst/ Berstand und Bitz?

Ach? Daß der theure Mann / schon ligen muß vergraben!

Wen wurd der Jhme gleicht diß Land hinfuro haben?

Carminibus prosecuti sunt plurimi, etiam Illustres Viri, cum primis, Joh. Albertus S. R. J. Comes de Ronow. aliique 'lapidariis eximias laudes beati affatim deprædicantes, quæ brevitatis studio recensere prohibemur. De vitâ conferri possunt præter memoratos Panegyristas Jubilèum Acad. Tubingensis Secundum, & Cel. Serpilii Epitaphia Sueviæ II. cit. ubi tamen semiseculum præcisè Steinhoserum vixisfe perperam observavit.

Scripta.

Virga Exactoris Confracta, b. e. Justa & necessaria Confutatio Non - Communicantium Δειπνοθεωείας sub Gratia & salutis dispendio, sine S. Scriptura, Antiquitatis, Librorum Normalium ac Liturgicorum, Theologorum item Orthodoxorum suffragiis magno, sed inani conatu in prajudicium Christiana Libertatis, Rituumque Adiaphoria, Ecclesiis
Evangelicis temerè obtrusa d. 8. Octobris, 1690.
instituta in Synodo solenni Byruthina, qua opportunè tractabatur Artic. Conf. Au. ultimus qui est de
potestate Ecclesa. Byruthi literis Gebhardianis,
1690. in 4.

Mofes

Mo

Stat

Ecc

tinu

gici

Tii !

doc Par

nè

M

Pen

fra plô

act

cep

CO

fpu

rac

dic

cel

357

Moses & Christus, seu Tabula Legis & Evangelii Disput, Inaugurali sub Præsidio J.Ad. Osiandri Theol. D. & Pros. Publ. discussa, Tubinga, 1672. in 4. Status Crucianorum Ratio ac Levatio, oder trubse.

Status Crucianorum Ratio ac Levatio, oder trubfes liger Creuh Christen Amts - Pflicht und Trost-Bericht/ auß Syr. U. v. 3. 4.5.6. über der Leichbegängnuß Fr. Elisabethå Heinlinin/ Aebbtingu Bebenhausen/ Tubingen/ 1666, in 4.

JOHANNES HENRICUS SCHEL- Nat. 1643. LENBAURIUS, Concionator in Gl. 1685. Ecclesia Cathedrali Stuttgardiana Vesper- Ob. 1687.

tinus, & GymnasiiProfessor Hebræo-Logicus, vitam exorsus est Brackenhemii d. 18. Januarii 1643. Patre, Philippo, Carpentario & Xenodochii Inspectore, Matre Catharina. Parente nondum sexennis orbatus, sub paterna planè cura Melchioris Nicolai Pastoris ibidem & postea Mulifontani Præsulis, studiis adhibitus, & ex Stipendiis, quorum plurima & illustria dispensat illa Civitas, sustentatus, post Scholam trivialem Claustrales intravit, Mulifontanam scilicet 1658. & elaplô biennið Bebenhusanam; ex quâ nondum exacto Anno in Stipendium Ducale Tubinganum receptus honores Philosophicos primo & secundo loco, inter Competitores satis numerosos, obtinuit, conscriptà proprio Marte de Anima Intelligente disputatione Philosophica. Repetentis deinceps charactere ornandus, cum profectus in Theologiæ Studio egregios defensa lub præsidio D. Osiandri Cancellarii dissertatione præliminari, de Visione beati-

2 3

fica,

uft/

non

ind

ires

s de

fere

me-

nfis

cit.

ixil-

aria

800-

Dtu-

tur-

Fra-

bri-

esiis

90.

501'-

i de

mis

oles

fica, oftendisset, Praceptoratum in Conobio Maulbrunnensi prætulit, Anno 1666. ex quo 1660, ad Diaconiam Leobergensem; Anno 1672, ad Goppingensem Superiorem, 1677. ad Stuttgardianas successive promotus, & 1683. Pastoratu ad D. Leonhardum aliquandiu defunctus, tandem Ecclefiastis Vespertini in Templo Catheorali Munus cum Professione in Gymnasto recens fundato sustinuit. Conjugium iniit cum Anna Maria Johannis Bernhardi Ströblingii, Civis Böblingensis Filia, genitis ex illa octo Liberis, relictis tamen duntaxat geminis Filiabus. Vir longiore Vita & altiore fastigio dignissimus; nec tantum solide doctus, verum etiam infigniter pius. Zelotes tam contra vitæ impietatem, quam heterodoxiæ, cumprimis Calvinianæ & Böhmisticæ, nec non Syncretisticæ venenum, tacitè ferpens, acerrimus; Concionator in paucis eximius, exilis quidem vocis, neque adeò amœnæ, sed Dei Spiritu plenus, ideoque Serenissimæ Principi Magdalenæ Sibyllæ æstimatissimus, Cæterum variis & vehementissimis tentationum procellis agitatus; Animam ultimo Christi suspirio in manus Patris Cœlestis resignavit, Anno 1687. d. 10. Decembris, Ætatis 44. Ministerii 21. Epitaphium erexit D. Johann Wolffgang Jager, districho sequenti:

Cat

Ex

Ei

T

pit

Tac

gra

tric

Ch

Hic Pietas fervensque jacet pro Numine Zelus Candor & ex Ejus Funere Funus habet.

Concionem Exequialem dixit Joh. Jacobus Langius, Pastor ad D. Leonhardum ex Psalm.

XXXVIII. v. 10. Frommer / bevorab vero

sucho

359

fuchter Bergen Gatt begierige Seuffger: explicans. edit. Stuttg. 1691. 4. De Scripto primario, f. Postilla, conferatur Ephraim Prætorius, Pastor Dantiscanus. (2)

Scripta.

D'Isputatio Philosophica de Anima Intelligente, Heilbrunne, 1664, 4.

Compendium Logices pro Scholis in Ducatu Wirtembergico, Stuttgardia, Anno 1682. S 1704 4.

Catechetische Unterweisung zur Geeligkeit/ Stuttgardt/Anno 1682, 1696, 1700, 1703.

Epistell Postill / oder Schrifftmässige Unweis fung zum Christenthum / Stuttg. 1694. in 2. Sheilen / 4.

Rern aller Gebett / vermehrt / Stuttg. 1691.

Ein Chriftl. Creuk - und Erost-Lied: Lebt jemand so wie ich/ so lebt er wunderlich.

JOHANNES JACOBUS LAN- Nat. 1646.

GIUS, Ecclesiæ Stuttgardianæ ad D. 61. 1690.

Leonhardum Antistes, vitæ curriculum ce- 0b. 1690.

pit Nürtingæ d. 2ς. Julii, An. 1646. ipså S.

Jacobi feriá, Parentibus Johanne Wendelino, Poligrammateo & Mariá Demmleria. Quinquennio nondum superato patrem amist, & sub matris vitricique Domini Johannis Christophori Dieterici, Chirurgi & Senatoris paterná solicitudine & curâ studio-

(a) Biblioth. Homilet, in Ind. Lit. S.

Tanl-

o. ad

Gop-

ianas d D.

cum

nuit. Bern-

enitis

ninis

o di-

tiam

ieta-

2 &

racitè nius.

Dei Ma-

variis

tus;

bris.

.]0-

Lan-

falm.

uch

360 Memoria Theologorum

Mudiorum telam persecutus est in Schola Nürtingenfi, ex quâ Anno 1659. cum aliis in Collegium Blabyrense, & elapso biennio in castrum Phœbeum receptus, baccis primæ laureæ redimitus est. An. 1665. quibus Magisterii honores in Stipendio Theologico versanti, tertio inter 22. Competitores loco, accesse-Ecclesiam Dei verbo Evangelii deinceps pascere cepit Tusslingæ propè Tubingam, ut Vicarius, & An. 1668. ut Alumnorum Hirlaugiensium Præceptor, porrò Anno 1672. Göppingæ, ut Diaconus, Collega gavisus Domino H. Schellenbaurio, cui Stuttgardiam evocato & ipse postmodum successit, quatuor Diaconias metropolitanas ordine percurrens, Leonhardinam quidem Anno 1678. Xenodochialem An. 1681. inferiorem in æde Cathedrali An. 1682. Superiorem in eadem An. 1683. quibus sedulò administratis Pastoratus Leonhardinus ei collatus est, cumque morbo lethali jamjam decumberet, Extraordinarii Assessoris in Synedrio Sacro & Abbatis designati character à Serenissimo Domino Administratore oblatus, quem humllima gratiarum actione remisit potius, quam accepit, sessionem sibi in Curia cœlesti à Domino Jesti jamdum paratam affirmans, omnigenamque salutem Celsissimo Duci apprecatus. Felici matrimonio possedit Euphrosyna, Celebris inter nos Theologi, Johannis Schübelii, filiam, Joh. Wendelini Angelini, Diaconi olim Kircho-Teccensis, Viduam, Septendecim annis quin à sobole bene dictă, quæ mariti obitum placida morte antevertit, semestri prius extincta. Supersunt filii duo Altingensium Pastor unus, alter Mulifontani Collegii Præceptor secundus. Viri

Viri B. lo dralis Lang re fo 8 p Afce Etulo naba re n Ate Con lius licè, rum rum com ranâ ex v Feb V. 2 fugg Toh diè bas 800 031 ler Car eleg Sch

nor

Viri post Dominum Parentatorem optime expressit B. Joh, Laurentius Schmidlinus, Ecclesiæ Cathedralis Antistes & Consistorii Adsessor, qui beatum Langium Stuttgardianorum BASILIUM appellare solebat. Erat enim fancto Zelo pro Dei glorià & pietate non fucata clariffimus. Theologi vere Ascetici & Evchetæ devotissimi typus, Unde fanctulorum cretus, qui Böhmiani eo tempore nominabantur & conventiculis suis clandestinis invalescere nitebantur, quesi ομοψηφον ipsis jactitabant. At enim moribundus ipse concioni subnectere justit, Confessionem egregiam : Mori se in confessione illius doctrinæ, quam oviculis Christi tradiderit publice, ut osorem omnium Atheorum, Enthusiastarum, Anabaptistarum & perversorum Böhmistarum; Mori in Salvifica Evangelii Libris Symbolicis comprehensa fide, & in Ecclesia Evangelico-Lutherana. Ita plenus folatii & prægustûs alterius vitæ ex variis symptomatibus piam animam efflavit d. 2 ?. Februarii, 1690. Symbolum ejus ex Esaiæ XLV. v. 24. In Domino Justitia & Fortitudo mea, pro fuggestu luculenta expositione enucleavit Dominus Johannes Bernhardus Hærlin, tum Diaconus, hodiè Specialis Superattendens Stuttgardianus & Abbas San - Georgianus, filtens : Jesum Christum A &O, der Anfang und das Ende der wahren Bluckfeeligkeit / Freude und Bergnugens als ler Glaubigen.impreff. Stuttg. ben Paul Freuen. Carmina diversi addiderunt, inter quæ ordine & elegantia primum est lapidarium D. Joh. Laurentii Schmidlini, Confiftorialis, cujus recensio Lectorem non poenitebit.

Epicedium

ngen-

Bla-

m re-

66%

ogico

cesse-

palce-

arius.

Præ-

Dia.

ellen-

Imo-

tanas

Anno

in æ-

n An.

con-

ethali

n Sy-

Sere-

luem luàm

mino

nque

imo-

ologi,

elini.

ende-

itum

Su-

Muomia

Viri

262

Memoria Theologorum

Epicedium Viator

Quisquis est, gradum fiste,

Quiescit hic Examme corpus

Magni quondam Spiritus domicilium Quod vermibus non molestè concessit qui se vermiculum modestè suit prosessus

fuitah! fuit

JOHANNES JACOBUS LANGIUS

Ecclesia Christi, dum fuit, Antistes Vigilantissimus Natus Anno Salutis

Post Secula XVI. quadragesimo VIto

Qui nomen dedit non fine omine Tonitrui filium fore:

Oratio enim ejus tonitru, Vita fulgur fuit.

In Patria Schola
Intra teneros ætatis annos

Mira ingenii felicitate, studiorum contentione mox eo processir.

Ut trivio egressus

exacta In Virtutum Asceteriis,

Juvenilis libertatis claustris, Trieteride.

Validis humaniorum præsidiis instructus, ac proin duplici laurea insignitus, ad Theologiæ, cui ab utero devotus studium. feliciter aspiravit.

Ubi

ut

æqu

Ubi

Hodegeta usus, Timore Domini,
excelsa mentis indole inclytus,
perspicaxingenii acumen eò applicuit,
ut eruditione è Sacris, profanisque scriptoribus
cumulata,

fublimiora tractans terrens scientiæ vanitatem

non minus spectabilis morum probitate, quam humanitate amabilis,

DEO suo
primum Monastica informatione;
Dein puro Divini Verbi præconio
aliquot millibus
inserviebat.

æquè admirabilis dexteritate, quam pietate Venerabilis,

inclytus in Ecclesiam meritis, ac in Scholam

Patre, Patriæ ornamento,
cui pietatis primitias debebat,
Socero, Ecclesæ fulcimento,
in quo abunde habuit, quod æmularetur,
Uxore, omnium Virtutum speculo,
cujus adjutorio lætabatur.
Liberis, in spem familiæ liberaliter educatis:

quorum duos DEO,
Spei suæ pignora, in infantia reddidit,
ante pugnam graviorem coronandos:
Tres Patriæ reliquit,
sat selices suturos,

Si

Ubi

IS

one

iffimus

Memoria Theologorum 364 Si & Patriæ & Avitæ Pietatis hæredes audiant. Precum propugnaculo, Ira Divina oppolito. Prudentia in comparabili Zelo sociata lepultam ferè pietatem è Schübelianis cineribus resuscitatam Bono publico producere enixè fatis laboravit. Non minus de naturæ donis, mentis dotibus, quam fortunæ bonis liberalis. Divitum simul, ac Pauperum amorem sibi conciliavit. Ob rarum candorem fuis Charus, carus Orbi, & apud exteros Clarus, falutis omnium avidus, prodigus fuz, fibi omnes devinxit. Barbara Gallorum immanitate petitus, potius Illustri præsidio, adjutus adversæ etiam Religionis subsidio tectus, & intactus mansit. Magno aufu, nec infelice successu Tricipitem Impietatis Cerberum Aulæ, Curiæ, Civitati infestum ut ut ringentem, latrantem, feliciter aggressus disciplinæ severioris catena ne libere graffaretur, valide cohibuit. hoctamen Non nisi Divino Robore, Herculeo sudore. Quo iplo Memoriam meruit nunquam intermorituram, O Fidei Virtutem verè Magneticam. Uno

Hu

Prin

Wirtembergenfium Pars II.

Uno tractu

Jesum ad fe traxit, ad Jesum suos, ad suos omnium favorem.

Mirum!

Quo sublimioribus officiis sine ambitu fuit admotus,

> eo remotus magis ab ambitione fuit, ut dubium fit:

Humilitate ne, an vitæ integritate magis sit celebrandus.

Lumen certe fuit,

Primorum Ecclesiæ Doctorûm spendore conspi-

Virtutum radios longè spargens.
Parum erat

Pauli indefessum in laboribus Studium.
Petri in submissione Mansuetudinem
Johannis in Charitate Constantiam

imitari!

Ignatiani etiam Amoris Ignes multorum Sancto incendio, Polycarpianæ Olivæ fertilitatem fructuum Ubertate,

Irenæi Pacificatoris follicitudinem Curarum parium fanctitate,

Basilii invidia pressi moderationem
actionum humilitate
superare studuit:

non aviditate inanis gloriæ, fed JESU suo sænerandi cupiditate, Non verebatur Greg. Nazianzemus

Non verebatur Greg. Nazianzemus Basilium, Virtutis dicere Legem!

Nec

3.65

no

nt.

0,

ŧ.

ous.

n-

arus.

266 Memoria Theologorum Nec nos NOSTRUM, Pietatis! Cujus viva Imago fuit, ut & Bafilit quam Gracilis pariter, semperque Cogitabundus Procero Corporis habitu, & recto. Colore fusco, vultu subpallido ad vivum expressit. Magnus etiam appellandus finon officii eminentia, magnorum tamen Meritorum excellentia. Talentorum enim concreditorum augmentis opulentus, Cœli divitias non promittebat faltem, sed promebat non fine fœnore. quod noctium quoque infomnium vigiliis ampliabat. Cum multos videas dormientes necare, quos vigilantes lactabant fœtus, Iple per omnes Noctis horas promptus, Neminem perire passus est, quem nôrat periclitari. Quin & fuorummet vitiorum pondere pressos, erigere Jam pri fategit. Quid mirare, & Augustis domibus, & angustis casulis optatum fuisse. Cum & correctionis rigorem oris suavitate, actionum gravitate conjuncta, breven mirè temperarit. dum ex Itaque Quod Seculi hujus ferè miraculum est! Cum non tàm Ore, quam opere felicissime docuerit. Dictis-

Die

Inq quo

Iple Co

Co In Sp fu:

Co

Nifi (

Ne

Wirtembergenfium Pars 11. 367 Dictisque facta eius exactissime responderint. Bonorum omnium fuffragio,

Langius noster

Longissima vita dignissimus fuit.

Utpote

In quo Zelotarum individuus Comes, Invidia quodarroderet, vel nihil, vel parum invenit,

lpse Cœlo jam ante vicinior Spiritus, cœlitus con-

etiam Corporis Carceri ad huc inclusus. Cœlitum Confortio lætus, ac commercio, In Spiritûs Sancti penetralia pridem intromissus. fuavitate eorum, quæ eminus speculabatur illectus.

Cominus intueri Arcana alteri vitæ refervata gestiebat.

& certe,

Amore JESU Sui incensus totus Jam pridem reditum ad Dominum fuum maturaffet, Hoc etiam non reluctante. Nisi Orborum in hoc Orbe piorum amor retardaffet.

Horumenim miseriæ misertus IESUS Ne intercessor te doctore ac ductore carerent brevem adhuc operam orbi indigno præstare justit dum exundante malitia, Judicio matura, subtrahe-

retur Tandem Ergo

Non

Tis-

2

ebat

abat.

etus.

aria

e

368 Memoria Theologorum Non calamitose vitæ, sed vitiosi seculi (quæ triftiffima eft calamitas) rædio victum in Cœlum redire placuit. Laudes Viri hujus meritiffimæ Cum omnem foris facundiam, elegantiam calami fuperent. debitum ei officium saltem delibare fassuit. Neque enim in hoc Amicitiæ genere decebat esse negligentem, quem Iple Vivus Amoris finceritate fibi totum obfrinxerat. Sic Ergo Generosus Veritatis Athleta. Exantlatis ram brevi spacio mille laboribus. Imperterritus Pietatis Vindex, Devictis hostibus Der, Orci hostiis. Illustris Victor triumphat. Glorioso, licet incruento Interdiros impiorum insultus, horrendos Satanæ colaphos, Martyrio felix ovat. Vicinus Morti Satur Vitæhujus, alterius anhelus, cujus jam delicias gustabat, Gratiam inter & Gloriam medius. ea perfundebatur lætitia, neque liberorum irriguis fletibus, neque continuis Amicorum fingultibus. neque Auditorum altissimis suspiriis turbari posset, quin

quin (

qui

Luge,

Inte

Wirtembergensium Pars II.

quin Gaudii plenitudinem verbis, ac gestibus exprimeret,
ad ultimum usque oris spiraculum,
quo
à DEO datum, DEO gratum Spiritum

non dis Manibus, sed manibus Des,
humiliter resignavit.
Indubium ergo est omnibus
qui vel agonem ejus in vita, vel vitam in agone

novêre,

Immarcessibili corona decorum
ex alto jam despicere
Mundi hujus immundi ludibria,
Lunatica Gaudiorum deliquia,
vanorumque hominum deliria ridere,
Benevole Lector

Luge, qui hæclegis, in Communi Patriæ ob jacturam, luctu,

> Piorumque Desiderio fave. Liberæ ejus sed & Animæ gratulare quod

Inter JESU sui desideratissimi amplexus hæret indivulsa,

à quo hîc quoque nec laude, nec fraude, neque virulentiâ ulla , neque violentia poterat divelli. Anxius ob infanabilia Patriæ vulnera funera

tristissima

sperans diu suspirabat :

Ipse jam sunus factus vulnera auxis,

22

Tri-

niur

lami

effe

ob-

canae

FRANCESC STIFTUNOS 370

Memoria Theologorum

Tristis memoria! Sic voluit Patria cum moriente mori. læta tamen, quia nactus est Luctibus ac Luctis præmia digna suis.

Pofuit

Amico olim fuo fuzviffimo College fideliffimo Mœftiff.

J. L. Schmidlin, Conf.

Scripta.

Desiderium oculorum dolentius ereptum, das ist/schmerklich entrissene Augen, Lust eines liebwerthen Ehren, Weibes in einer Christl. Leich, Sermon, auß Ezech. XXIV.16. ben sehr wehmuthiger Leich, Bestattung/Frauen Anna Maria/Herr Jacob Fisschers/Gerichts-Verwandten/gewesener Eh-Liebsten/ Stutta. 1682. in 4.

Leichpredigt über den Todt des Durchleuchtigsten Fürsten und Herrn / Georg Friderichs Herhogen zu Würtemberg/ 2c. Ihro Kapferl. Majest. General - Wachtmeistern/ d. 12. Januarii gehalten / Stuttgardt/ 1686. in fol.

Memoriale Davidis, unterthänigstes Memorial deß wohlversuchten Davids/auß Pfalm. XXV. v. 6.7. ben der Leich & Begängnuß Herrn Johann Jacob Bauren / Hochfürstl. Obers Naths/vorgestellet/ Stuttgardt/1688. in 4.

From-

grom hen vid Vid

> uni in 168

Die

Ein g uni S.

gei

Ser. Temp fles, riorus vagitt ptemi Matr Filiæ, tum

> 1658 ciffin laure mitus

bitis

Brommer / bevorab versuchter Christen. Here hen GOtt begierige Seuffzer / auß den Das vidischen Worten / Pl. XXXVIII. v. 10. ben Wolck-reicher/zumalen sehr traurigen Leiche Begängnuß / Herrn M. Joh. Heinrich Schellenbauren/Stiffts. Abend. Predigerst und ben Kürstl. Gymnasio allhier Professor. Sc. in der Hospital: Rirchen erklär. d. 13. Decemb. 1687. Stuttgardt / 1691. in 4. postbum. edita.

Ein geistlich Lied: Hilff Helffer hilff in Angst und Noth / du kanst es thun du starcker SOtt/2c. Du wilt es thun du liebster SOtt/2c. in 16. Gesetzen, vid. Dr. Heding gers Gesang-Buch/ und D. Hillers.

GEORGIUS HENRICUS HÆ- Nat.1644.
BERLINUS, SS. Theol. Doctor, Cl. 1685.
Ser. Wirtembergiæ Ducis Confiliarius, Ob. 1699.

Templi Cathedralis Stuttgardiani Antistes, Consistorii Assessor, Academiæ & Monasteriorum Visitator, & Abbas Alpirspacensis, primos
vagitus edidit Stuttgardia;, Anno 1644. d. 30. Septembr. Patri Joh. Jacobo Mercatori & Judici,
Matri, Barbaræ, H. Pistoris, Parochi Behringensis
Filiæ. Cursum Studio rum in Pædagogio inchoatum & per Scholas Claustrales Maulbronnensem
1658. & Bebenhusanarn 1659. continuatum selicissimè absolvit in Academia Tubingensi. Utrâque
laureâ primo inter 26. Candidatos loco 1663. redimitus, Theologiam ea dexteritate trastavit, ut habitis tribus Disputationibus publicis Stipendii Repe-

ift/

108

ner 16.

19/

Fis

ner

die

de

ro

n/

6.

ial

V.

rn

ra

4.

ns

tens atque 1668. Diaconus Leomentanus, fequenti veró Cantstadiensis, porrò 1675. Stuttgardianus ad D. Leonhardum, & successive in Xenodochio, deinde in Ecclesia Collegiata, denique vetè Anno 1681, atatis 37. Theologia Doctor & Professor in Academia Tubingensi Extra - Ordinarius. Illustrisque Stipendii Superattendens creatus fuerit. Quas Stationes Concionibus, Lectionibus, Difpurationibus, Collegiis privatis, Scriptisque publicis usque adeò decoravit, ut famà de illius eruditione diffusà usque ad Regiam Majestatem in Suecia penetraret, quæ missis altera vice regiis diplomatibus Primariam Theologiz Professionem in Academia Livoniensi, Dorpato, ei clementissimè detulit, promissa insuper Episcopali Dignitate in Urbe Rigensi. Sed & Altdorffensis Academia Professorem desideravit. Enimvero ægritudine corporis impeditus splendidas istiusmodi Vocationes, officiis Patriæ, quibus destinabatur, post habere voluit, debuit. Anno 1691. à Potentissimo Saxonia Septem Viro Johanne Georgio III. Tubingæ terrenis valedicente desideratus. consolationibus è Verbo Dei & sacro ephodio eum instruxit, magno à Saxonibus in pretio habitus. Ad ultimum defuncto J. L. Schmidlino, in Antistitis Ecclesia & Consistorialis munere Anno 1692. d. 19. Febr. justu Serenissimi & ex voto plurimorum fuccessit, cæteris quoque dignitatibus, Abbatis nimirum Alpiripacensis, & Academiæ Visitatoris, Gynanasiii que Scholarchæ auctus. Conjugium iniitalterâ vice, ductâ in Matrimonium primo Agathâ Maria, Joh. Christophori Hingheri, Prædecessoris quondam in Officio, Filia, deinde verò Domina Sulannâ

fannâ & Dir & tot doctu Imper Scienti qui Se Camin Zimm Melde fancie Tefuita in pau vere n rotun destè s ceden dedit. fenda. mors fuis in Minif V. 25 . Ejus 1 Stutte Arnol 2Bur

(a)

pag. s

fanna Magdalena Joh. Wolffgangi Textoris ICti. & Directoris Neosteinensis gnata ex qua Filios duos & totidem Filias reliquit, (a) Vir de cætero folide doctus, ideòque à multis Provinciis & Civitatibus Imperialibus in rebus Theologicis & casibus Conscientiæ plurimum consultus: Orthodoxiæ tenax, qui Serenissimi justu Ambrosium Sehmannum de Caminiez, Böhmianæ Sectæ hyperaspisten h. e. J. J. Zimmermannum, & Jac, Bossuetum, Episcopum Meldensem pacis inter Evangelicos & Pontificios sanciendæ Procum solide refutavit, Dezium quoque Jesuitam gladio suo jugulatum dedit. Concionator in paucis eximius, qui & verbis & lacrimis commovere noverat, adeòque laude non simplici dignus; rotundi & subacti Ingenii; rebus prudenter ac modeste gerendis peridoneus; & qui laneis pedibus incedens gressus quandoque, ubi opus erat, pressiores dedit, (b) Scripta ejus in aprico extant mox recen-Destinarat quidem & alia luci publica, sed mors præmatura fufflaminavit, quæ nexibus eum suis involvit, Anno 1699. d. 20. Augusti, ætatis ç4. Ministerii 31. Concionem funebrem ex Actor. XX. v. 25 - 38. habuit Dominus Ericus Weissmannus, Ejus per Intervallum Successor in Officio Antistitis Stuttgardiani dignissimus. Vindicias Viri contra Arnoldum dedit Andreas Caroli, Junior, in Der Würtembergischen Unschuld / Cap. 13. P. III. pag. 507.

aa 3

Epigra-

(a) Vid. Conc. Fun. p. 13. fol. seqq.

· fe-

gar-

odo-

vetè Pro-

rius,

erit.

uta-

ione

pe-

bus

Li-

nif-

Sed

vie.

idas

91.

or-

tus,

um Ad

itis

. d.

um

ni-

alla-

ris u-

nâ

⁽b) Caroli Memor. Tom, II, Libr. X.p. m. 446.

374

Epigraphe cippi ad sinistram ædis Leon. hardinæ positi est hæc:

Heic situs est

THeologus magni Nominis, Dominus Georgius Henricus Hæ. berlinus, SS. Theol. Doctor, qui postquam Ecclesiæ Wirtembergicæ ut Diaconus, Professor Theologiæ Tubingæ, Confiliarius in Confistorio, Antistes Ecclesiæ Cathedralis, Abbas Alpirspacensis, Visitator Universitatis & Monasteriorum in Ducatu totis XXX. Annis puritate Doctrinæ Evangelicæ, officii Żelo, Consiliorum gravitate & Prudentia, precumque ardore, præfuiffet ad Exemplum. natus annos LIV. menses XI. Anno 1699. D. XX. Aug. in JE su placide obdormivit: relicto magno Patriæ Desiderio & Familiæ Luctu; cui Princeps Vitæ beatam largiatur Refurrectionem.

Scripta.

Con

The

Diff

Diff

Exe

Di

Dil

Ex

Cal

Scripta.

SPecimen Theologia practica, Tub. 1690. sumt. Joh. Georg. Cotta, typ. Martini Rommeji, in 8.

Conspectus locorum Theologicorum D. Math. Hasenrefferi tabellis exhibitus, Tub. 1690. sumt. Joh. Georg. Cotta, typis Martin. Rommeji, in 8.

Theologia Corinthiaca in forma systematis proposita,

Tub. Anno 1693. literis Kernerianis, in 4.

Dissertatio Theologica Inauguralis ad locum Pauli, 1. Cor. 12 vers. 13. pro obtinendo gradu Doctorali habita, Resp. M. David Laitenberger, Tub. 1681. typ. Job. Henr. Reisi, in 4.

Disertatio T beolog. de Benevolentia Dei generali & Speciali sub prasid D. Georg. Henr. Haberlin, Authore & Respond. M. Ubraham & pengler / Tubing habita, Anno 1681. typ. Joh. Henr. Reisii, in 4.

Exercitatio Theologica verum, genuinum, realem, debitum prædicati verbi divini modum delineans, Respon. Blasio Löwey, Hungaro, Tub. 1682, typ, Job. Henr. Reisi, in 4.

Dissertatio Theolog. de principio fidei sive Scriptura sacra, Respond. M. Philipp Conrad Lang 1 Tub. 1683. literis Kernerianis, in 4.

Dissertatio Theol. de unione Sacramentali, Resp. M. Anton Ulrico Hopfero, Tub. 1683. liter. Kernerianis, in 4.

Exercitatio Theolog de unione fidelium cum Christo, Respon. M Joh. Laurent. Schmidlin Tub. 1682. typ. Gregor. Kerneri, in 4.

Calix Eucharificus f Exercitatio Theologica occasione loci 1. Corinth. 12. v. 13. Tub. 1682, Respond. a a 4 M. Job.

con.

Do-

Hæ.

ooft-

Dia-

bin-

Inti-

A1-

is &

XX.

icæ,

te &

fuif-

IV.

lug.

ma-

au;

Re-

pta.

Memoria Theologorum Diputatio Theolog. de illustrioribus quibusdem contro-Henrico Hingher, in 4. Tub. 1684. literis Kernerianis in 4. Konnua OEOAOFIKON de justificatione hominis Authore & Respondente Conrad Horlacher, Tub. 1684. typ. Martin Rommey. in 4. Job Henr. Reifi, in 4

M. Johan. Frider. Caspar, typ. Greg. Kerneri,

versiis sub. prasid. D. Georg Henr. Saberlin/ Tubing 1684 habita Authore & Respond. M. Job.

Exercitatio Theolog de Sacramento Initiationis Nov. Testam babita sub præsi. Georg. Henr. Hæberlini, D. Author & Respond Frider Henr. Camerario,

coram Deo sub præsid. Hæberlini, D. propositum ab

Jus Dei in creaturas sub prasid D. Haberlini ab Authore M Andrea David Carolo examini publico submissum, Tubing. Anno 1684. Typ. Greg. Kerneri,

Dissertatio Revocatoria de purgatorio babita sub prefid. D. Georg. Henr Haberlin, Authore Job. Wolffgang Radel, Bavaro, professo quondam Franciscano Concionatore & Confessionario, Tub. 1685 typ.

Fædus operum s. nature, ut obtinuit in statu integro. sub prasid. Georg Heinr. Haberlin D. publico examini expositum ab Authore M. Joh. Reinh. Hedinger, Tub. Anno 1686. typ. vidua Joh. Heinr. Reisi, in a.

Dissert tio Theol, de satisfactione Christi sub prasid. D. Georg. Heinr Haberlin. habita, Authore & Re-Spont M. Wilhelm Conr. Safelmener / Tubing. 1687. Typ. vidua Job. Henr. Reisi, in 4.

Philan-

Philar diff He Au

Ro Differ Sue mei

nus

Differ Atia bit Chi Ro

Papifi Ha me in. Exerc

Mo Philo typ

in. Fascic tat Fro

in 4 Thoru lin

put Stu Wirtembergenfium Pars II.

377

Philantropia Dei ex Ezech. 33. v. 11. delineata cujus dissertationem porismaticam sub præsid Georg. Henr. Hæberlin. D. examini eruditorum submisit Author & Resp. M. Joh. Philipp Höniger, Diaconus in Ebingen / Anno 1688. Tub. typ. Martin. Rommeji, in 4.

Dissertatio Theol. de Quiete. Resp. Joh Petr. Romius, Suevo-Hallensis, Tub. Anno 1688. typ. Mart. Rom-

meji, in 4.

rnert.

mtro-

rlin/

Job.

Nov.

rlini.

ario.

minis

mab

Tub.

tho-

Sub-

ieri,

WR-

olff-

lca-

yp.

10.

ca-

in-

ifi,

D.

e-

g.

n-

Dissertatio Theolog. de Chiliasmo hodierno sidei Christiana ruina & insidelitatis judaica sirmamento, habita à Georg. Heinr. Haberlino Respond. M. Georg. Christoph. Hellwer, Tubing. 1688. typ. Martin. Rommeji, in 4.

Papismus irreconciliabilis, sub præsid. D. Georg. Henr. Hæberlin, Authore, M. Eberhard. Gruber, in examen propositus, Tub. 1688. typ. Mart. Rommesi,

in 4.

Exercitatio Theologica de tolerantia Christianorum fraterna, Resp. Jacobo Schulin / Tub. 1688. typ. Martin Rommeji, in 4.

Philosophia Mosaica de novitate mundi, Tub. 1688. typ. Mart. Romneji, Respond Joh Conr. Ziegler/

in 4.

Fasciculus Myrrhæ, ex Cantic 1. vers. 13. repræsentatus, Resp. Joh. Wilhelm. Baumann, Lendsidelio Franco, Tubing. Anno 1690. typ. Martin. Rommeji, in 4.

Thorus Clericorum sub prasid. D. Georg. Henr. Haberlini, ab Authore & Resp. M. Frid. Haage, examini publico submissus, typ. Melch. Gerb. Lorbeer/ Stuttg. Anno 1691 in 4.

aa s

Disfer-

378 Memoria Theologorum

Dissertatio Theologica de generatione plantarum, cul ob affinitatem Materiæ addita est tractatio de generatione animalium, Tubing. sumt. Joh. Georg. Cottæ, typ. viduæ Martini Rommeji, Anno 1693, in 12.

Tractatus & opera in Lingua Germanica D. Georg, Henrici Hæberlini,

Chrifft maffige Widerlegnna / def foge nannten Umbrofii Gehmanns von Ca. miniez muthmaßlicher Zeit-Bestimmung gewiß gewärtiger Gottlicher Berichte/2c. famt bengefügter Vergleichung def Geh. mannischen Vorgebens mit unterschied. lichen Reterenen / 2c. Auf Hochfürftl. anadiaftes Unbefehlen verfertiget/und ju Bestättigung der Evangelischen Wahr heit / wie auch Chriftl. Berken jur Warnung und Unterricht in Druck gegeben/ von Georg Beinrich Baberlin / der Beil. Schrifft D. und Profess. Ordin. Tubing, in Berlegung Philibert Brunners / gedruckt ben Joh. Heinrich Reisen/im Jahr Christy 1685. in 4.

> Laudatur boc scriptum. à M. A. C. Rotbio Ecclesiasie Lipsiensi, in dem nothigen Unterricht von Prophetischen Weissagungens lit, G.

Dezius suo gladio jugulatus, oder kurker doch grundlicher Beweiß/ daß die Widervereinigung Wirtembergenfium Pars II.

379

nigung der Protestirenden oder der Evangeslischen Augspurgis. Confession mit der heutigen Kömischen Kirchen weder nöthig zu ihrem Hent noch leicht nach ihrer Lehres Vielmehr aber die Widervereinigung der Papistischen mit der Evangelischen nöthig zu ihrem Heil und leicht nach ihrer Lehre seine. Gezogen auß des Französischen Jestuiten und Theol. D. zu Straßburg / Johannis Dez / befannten Buch / genannt Verseinigung der Protestirenden zu Straßburg/mit der Römis. Kirchen / gedruckt im Jahr Christi/ 1690. in 8.

Frommer Christen hoher Chrenstand / auß Heil. Schrifft hervor gesucht / und in 8. unterschiedlichen Chren, Staffeln zu betrachten vorgesiellt / von M. Georg Heinrich Haberlin / Diacona zu S. Leonh. in Stuttgardt/gedruckt allda ben Joh. Wenrich Rößlin/

Anno 1676 in 16.

Historische Relation, von denen in der Stadt Calm/der Zauberen halber beschrenten Kindern und andern Personen / samt einer Christl. Predigt/wie solchen und dergleichen Satanischen Läuften zu begegnen/D. Georg Heinr. Häberlins/Stuttg. ben Joh. Gotte fried Zubrodt / gedruckt ben Melchior Gersbardt Lorbeer/ Anno 1683. in 4.

Hac relatio cum Concione in linguam Danicam confer/a perhibetur.

Postillæ

m, cul

e gene-

g. Cot.

1603

nani-

foge.

n Ca.

mung

Sehs

chiedo fürstl.

ind ju

3ahra

Bar:

eben/

Speil.

g. in

1 ges

Crahe

io Ec-

Unter,

ingen/

doch erei-

aung

i.

Memoria Theologorum 980 Postille Epistolice versicularis Iomi fex. Darpon Der erfte Gabrgang gedruckt juStuttgardt, in Merlegung Johann Gottfr. Bubrodt/ non Jobias Friderich Coccius, Anno 1685. in 4. Der ander Tomus gedruckt ju Tubengen / in Merlegung Philibert Brunners / ben Joh. Reinrich Reifen feel binterbliebenen Bite tib/ An. 1687. in 4. Der Dritte Tomus oder Nahrgang ju Stutte aardt gedruckt, ben Melchior Gerhardt gor. beer / in Berlegung Joh. Gottfried Bubrodt/ Anno 1688. in 4. Der vierdte Jahrgang gedruckt ju Stutta. ben Meldior Gerhardt Lorbeern / in Der. legung Philibert Brunners, und Augusti Megler 8/ Anno 1600 in 4. Der fünffte Sahrgang zu Tubingen / gedruckt ben Joh. Conrad Dieif in Berlegung Philibert Brunners, Anno 1690 in 4. Der fechte und lette Jahrgang ju Zubingen gedruckt ben Martin Rommen / in Rerles gung Johann Georg Cotta / Anno 1602. in 4. Chriftl. Suldigungs - Predigt / über 2. Chron. 1. v. 7. als Ihro Hochfürstl. Durcht. Bernog Sberhardt Ludwig ju Wurtemberg 2c. allhier von gesamtem Stadt. Magiftrat und Burgerschafft die Erb . Suldigung den 6. Febr. 1693. einnahme / in der Stiffts - Rirch daselbit abgelegt / Stuttg. gedruckt / ben Daul Treuen/ in fol. Christliche

Shri

be

S

ter

(33

9

tå

We

F

al

16

Cate

ůl

00

bi

al

91

n

101

û

D

9

2

Cate

Politil

sevon
ardt/
bey hochansehnlicher Leich : Begängnuß deß
Fodt/
Herrn Geheimen Raths von Kulpis gehals
ten / den 7. Sept. 1698. Stuttg. ben Melch.
Gerhardt Lorbeer/in fol.

Posiilla Evangelica Versicularis, oder Christliche Predigten / über die Sonn Fest und Fenerotägliche Evangelien / worinnen dieselbe von Versicul zu Versicul auß dem Grund o Tert erokläret werden / Stuttgardt / in Verlag Angustus Mehlers/gedruckt ben Paul Treuen/
1659. in 4.

Manuscriptum,

Catechismus Dogmaticus, d. i. Christl. Predigten über den Würtembergischen Catechismum/darinn der eigentliche Verstand desselben von Stück zu Stück deutlich erklärt / und auß Heil. Schrifft erwiesen wird / mit ans gehencktem Unterricht / Warnung / Ermahnung und Trost nach Gelegenheit des Texts porgetragen zu Cantstatt / Anno 1670.

Catechismus Normaticus, oder Christl. Predigten über den Würtembergischen Catechismum/ darinn derselbe vorgestellt wird als ein Richtschnur / 1. Im Glauben. 2. Im Leben. 3. Im Levden. 4. Im Sterben/ 10 Cantstatt vorgetragen/ An. 1672.

JOHAN-

/ in

Fob.

Bito

uffa

Lor.

ttg.

usti

ucft

bio

gen

rleo

92.

on.

ers

2C.

ind

6. rch

ne

10HANNES GEORGIUS ES. NAC. 1645. J SICHIUS, Gymnafii Stuttgardiani EL. 1690. 06, 1795. Rector primus, Sereniffimi Confiliarius

& Abbas San - Georgianus defignatus, mundum intravit 1645. d. 22. Febr. Vaihinga, Parentibus Johanne Georgio, Archigrammateo primum Vaihingensi, dein Maulbrunnensi; Matre Anna Maria Riegerina. Pietatis & Literarum tyrocinia ibidem posuit intrivio, ex quo 1659. in Maulbronnense & sequente Annoin Bebenhusanum, extremò in Stipendium Ducale receptus, cursum Philologiæ & Philolophiæ eâ cum dexteritate pertractavit, ut 1664. gradum Magisterii primo loco sonsequeretur. Theologiæ Studio imbuendus præcipitantia Linguæ naturali ferè absterritus ad aliud studium animum applicare constituerat, nisi Parentis admonitio constans obstitisset, cujus confilium Concio in Examine Consistoriali articulate habita corrobravit, Itaque Ober-Kirchum, Episcopatus Argentinensis oppidum, Wirtembergico Duci oppignoratum, sed Pontificiæ Religioni, paucis admodum civibus exceptis, deditum, missus, vicarias operas ea cum mansuetudine & propositionis Homileticæ applausu præstitit, ut aliquot animas Evangelicæ Veritati sponte accedentes Christo lucri-Inde Anno 1667 Blabyram ad Præceptoratum Claustralem ætatis anno 21. vocatus usque ad annum 1671, ibi perseveravit; quo ad Diaconiam Göppingensem promotus. Enimverò decimestri nondum exacto, Blabyram ad stationem Præceptoris Superioris revocatus, usque ad annum 1683.

ifti

iftiSch

dagoga

Succes

nec ne

Gymn

evexit.

mentu

Frecto

constit

usque

merita

Georg

no 17

abanr

Confi

Domi

rium.

Didad

elegan

matu

pronu

confu

d. 6. (

nem l

no,

00

Wirtembergenfium Pars 11.

383

isti Scholæ inserviit. Josepho autem Gmelino, Pædagogarcha Stuttgardiano mortem obeunte ipfe Successor declaratus ope divina, consiliis maturis. nec non Fautorum adminiculo Pædagogium in Gymnafium modernum fecularibus votis expetitum evexit, nihilque adeò illorum omisit, quæ ad incrementum & inlendorem istius pertinere videbantur. Erecto igitur istiusmodi Lyceo iple primus Rector constitutus officium præclare ab An. 1685. gestir, Quare Ser. Princeps fidem & usque ad obitum. merita ejus confiderans designaturam Abbatia San-Georgianæ in Sylva Marciana Rectoris muneri anno 1704. elementissime adjecit. In Conjugio vixit abanno 1671. cum Anna Juditha, Viti Deschleri Confulis Blabyrensis Filia, ex qua Filium reliquit Dominum Joh. Georgium, Intimi Consilii Secreta-Vir de cætero animi & linguæ liberioris; Didacticus plane singularis, & in omni literatura elegantiore versatissimus; Multorum, cum Optimatum favore floreret, afylum ad auxilium cujusvis pronum ac paratum. Morbo ventriculi gravissimo consumtus Spiritum Deo reddidit Anno 1705. d. 6. Octobr. atatis 60, menf. 7. & dimid. Concionem Funebrem habente Domino Erico Weissmanno, Antistite Cathedrali ex 2, Reg. II. v. 3. Den pon den Sauptern der Propheten Rinder auf der Sterblichkeit lebendig hinge. nommenen Auffeher Eliam

deprædicante.

Scripm.

FS.

diani

aritie

atus.

Pa-

pri-

An-

roci-

laul-

ex-

Phi-

rtra-

loco

ndus

s ad

nifi

con-

ulatè

Epi-

gico

au-

vi-

onis

mas

icri-

pto-

e ad

iam estri

83. isti

Scripta.

Allthe Einleitung zur allgemeinen Weltlichen Historie, nebst einer Zeit-Rechnung und Erd & Beschreibung / Stuttgurdt/ Anno 1707, in 12.

Nat. 1698. TOBIAS HESSUS, Ecclesiastes Bicl. 1698. debuit Wirtembergicæ ditionis pago in

Diœcesi Stuttgardiana, Bernhusæ d. 18. Decembris, Anno 1645. natus. Patrem habuit ejusdem nominis ibi Pastorem; Matrem Barbaram Voto paterno facris dicatus cum fincerâ pietate literas tertio jamdum ætatis anno edifcere cepit sub informatione parentis, ea quidem tum docentis tum discentis industria, ut absque ullius Scholæ frequentatione nondum undecennis in Examine Stuttgardiæ annuo idoneus fuerit repertus, qui d. 1. Nov. An. 1660. in Collegium Alumnorum Maulbronnensium reciperetur. Quinquennium in eo commoratus Anno 1665. mense Augusto. Academiam Tubingensem & Stipendium Illustre ingressus, biennii spatio Philosophiæ studium gnaviter excoluit Magisterii honoribus d. 14. Aug. An. 1667, tertio, quem meriti vocant, loco inter 20. Candidatos ornatus. Theologia initiatus Difoutationem de Lege Morali sub Præsidio D. J. A. Osiandri An. 1670. d 22 Junii, aliamque de Certitudine Gratiæ & bonis Operibus sub Balthalaris Raithii D. moderamine defendit. Primitias fuæ doctridocte genai An. Tubi linge rusa dorff Kohl ordin Civil form temb Kuh prin gico Con rem logi 13. com Paff 19 fup dor tuli culi que pira 48 Co vol

Ea

seltli= nung urdi/ s Bifuum go im d. 18. abuit aram n findifcemin ullius Exas, qui orum nium ulto. uffre gna-. An. 20. ifpudoctrinæ dedit loco natali parentis jamjam septuagenarii & Ministri semisecularis vices peragens ab An. 1670, usque ad 1671. quo senex beate obiit. Tubingam deinceps redux mox ac Ecclesiam Knittlingeniem Superattendenti vicarias operas præstiturus ablegatur, & peractis illis in Ecclesiam Denckendorffenlem, ubi perseveravit usque ad An. 1675, quo Kohlstettensium Parochus in districtu Auracensi ordinatus est. Cum verò An. 1680. Imperialis Civitas Biberacensis, quæ inde à temporibus suæ reformationis præcipuos Ecclesiæ suæMinistros è Wirtembergico Ducatu obtinuit; in locum B. Nicolai Kühnii, Pastoris, quam vocant Matutini, adeòque primarii, alium à Serenissimo Principe Wirtembergico summissè expeteret, Hessus noster Illustris Consistorii suffragio vocatus diu se excusavit, imparem sese tanto muneri causatus. Victus tamen Theologicis rationibus paruit, & Antistitio istius Ecclesia 13. annis dexterrime præfuit. Conjugali amore complexus est Agnetem, M. Joh. Martini Laiblini. Pastoris itidem Bernhusani filiam virginem, quæ 19 annorum spatio quatuor enixa liberos, tres Patrisuperstites, alteri matrimonio, quod cum M. Theodoro Fabro, Feuerbacensium Pastore contraxit, in-Ipie paucis ante beatum exitum diebus curriculum vitæ suæ breviter consignavit, suisque, ut abs. que omni pompa humaretur, præcipiens placide expiravit d. 4. Novembr. hora 5. Anno 1693. atatis 48. Ministerii 18. Cui Lud. Schopperus, quem Collegam impensius dilexerat, juxta ultimam ejus voluntatem suprema verba fecit, ex Pf. 84. v. 12.13. Ea quippe ideò in deliciis habuit, quoniam in Deo con-

1.0-

erti-

laris

fuæ

ctri-

confisus erat semper, nunquam consustus. Unde anchoram spei symbolum in sigillo gestavit cum lemmate: Spes non consundit.

Hæc ex ἀυτοχάΦω B Viri nobis à Vidua humaniter communicato & Latinè reddito. Epitaphii fummi Elogii instar esse potest octostichon vernaculo sermone Concionibus ejus Irenicis mox recensendis adjectum à Martino Wielando, U. J. D. & Consule Biberacensi, quod sic habet;

Wer so sein heilig Amt/svie Er/HerrPfar= rer/führet/

Und ohne Scheu und Reu / was jeder= man gebühret

Darff sagen / zielt genau auf Fried und Einigkeit

Der bleibt beliebt/belobt den Frommen jederzeit.

Jaselbst der Friedens : GOtt wurd reich: lich ihn belohnen/

Und gnådig seken auf die nimmer svelcke Rronen

Der Ehren hier und dort. Des Meid: hardts frevel-Jahn

Sein' Zier Ihm nimmermehr durch Schmach versehren kan.

Scripta.

Scripta.

luile Irenicum, das ift/ Stifftung eines Bure ger ober Statt, Friedens bestehend auf bem Grund der Harmoni; guten Zusammenstimmung der Obrigfeit und Unters thanen einer Stadt durch Pflicht und Gebuhr - Beobachtung ben beeden Theis len / abaefeben in zwenen befondern Dres Diaten / auß Luc XXII. v. 25. und 1. Petr. II. V.13. 14. gehalten / Rrafft Dbriafeitlichen Befehls / in der def Seil. Rom Meichse Stadt Bibrach/den XVI, und XVII. Conn. taanach Trinitatis, An. 1681, und auf arpho aunftig Unbegehren eines Ehrfamen/ Mohlweisen Rathe/ Augfpurgif. Confession jum Druck befordert. Ulm ben Chriftian Balthafar Ruhnen feel. Erben / Anno 1681. in 4. von 6. Bogen.

Wahrer Christen bestes Gut und höchste Freud, auß dem Ps. LXXIII. v. 28. ben der Leichbegängnuß Herrn Martini Wielanden, J. U. D. Burgermeisters, Statt-Recheners und Scholarche, in der Heil. Kömischen Reichs, Stadt Biberach, d. 7. Januar Anno 1685. in der Haupt-Kirchen S. Martini gehalten. Ulm/ben Christian Balthasar Kuhnen

feel. Erben/ 1686. in 4.

HIERONIMUS MAGIRUS, Ec- Nat. 1662.

clesiæ Tubingensis Diaconus, nasci- Cl. 1692.

tur Cellis Alpacensibus, Wirtembergicæ Ob. 1692.

b b 2 ditio-

Inde

cum

hu-

Epi-

offi-

ejus

rtino

enfi.

far=

ber:

und

nen

ich:

lcfe

:Oi

rch

ota.

Memoria Theologorum 288 ditionis pago non longe ab Esslinga Imperiali distante, d. X. Decembr. An. 1662. Patre M. Johanne Conrado Magiro, Ecclesia Zellensis Pastore; Matre autem Prisca, natu Welschia; Avus paternus fuit Iohannes Conradus Magirus Med. D. & Poliater Stuttgardianus. Proavus autem Samuel Magirus Tubingensis primum Ecclesiæ Diaconus, postea Pastor & Superintendens Besigheimensis. Inter cæteros majores numeravit, Joh. Magirum, Præpositum Stuttgardianum suprà laudatum. Et Davidem Magirum istius filium, ICtum in Academia. Tubingensi, Avus maternus fuit Christophorus Velschius, celebrati apud Roteburgenses Tuberanos Nominis Vir. Grammatica rudimenta & logica noster Göppingæ discit : Post in Monasteriis. Blavifontano atque Bebenhusano humaniora excolit fub Abbatibus hic Johanne Conrado Zellero; ibi Josepho Cappelio. Accepto prima laurea gradu secundum quoque nanciscitur, An. 1687. prime inter 37. ex Ducali Stipendio Competitores loco. Theologiæ porrò incumbit atque Examen Ministeriale sustinet Stuttgardiæ Anno 1685. Vicarias in Ecclesiis Cantstadiensi, Waldorffensi & Ober - Essfingensi operas item præstat ; Metaphysicam deinceps & Linguam Hebræam in Gymnasio Stuttgardiano profitetur modo Vicario, In Speculativis dehine Comilitones antecellit, famanque in isto studiorum genere insignem sibi parat. An. 1688. cum ternione Commilitonum (Hieronymo Velschio, Ecclesiæ Stuttgardianæ Xenodochialis, Andrea Adamo Hochstettero, Tubingensis, Gottsfrido Hofmanno, Stuttgardianæitem ad D. Leonhardum Diaco-

Dia

diffi

ter t

fing

atqu

Sch

imp

Zer

cele

nati

Zw

atq

inn

He

ma

Dn

acc

ris

re

W

TI

rui

ru

mi

me

Tit

no

m

nil

gi

to

Ju

Wirtembergenfium Pars II.

389

Diaconis, quibuscum amicissime semper ac jucundissime vixit, omnesque itinerum molestias patienter tulit) jusiu Serenissimi Principis Administratoris, singulari Exemplo profectionem suscipit ad exteros, atque Argentorati Theologos audit Sebastianum Schmidium, Faustios, Salzmannos. Theologia imprimis Morali dat operam præeunte Joh. Joach. Zentgravio, SS. Theol. D. & Moralium Professore celebri, in cujus etiam ædibus habitavit; ibi concio-Basileæ vivit in convictu Joh. natur cum applaufu Zwingeri, Theologi inter Reformatos celeberrimi atque apud Basileenses primarii. Apud Tigurinos innotescit Johanni Henrico Heiddeggero, & Johanni HenricoSuicero, Illustris ibiScholæ Professoribus, Ulmam deinde progreditur, ubi summè Reverendo Dn. Vejelio innotuit, à quo postea literas non unas Vilà Norimbergà compellatisque ibi Viris Clariffimis , Johanne Feuerlino, Seniore Pastore & Bibliothecario, Erasmo Francisci, Johanne Wülfero, aliisque, Altorffium concedit, aditque Theologos Johannem Fabricium & Christophorum Wegleiterum, itemque Johannem Christophorum Wagenseilium JCtum & Philologum imprimis subactissimum : Et quia Philosophiæ experimentalis & curiofæ cupidus admodum erat, familiaritatem quæsivit celeberrimi Sturmii, Visis deinde nobiliffimis Franconiæ urbibus, Bamberga, Forchemio, Coburgo, Salfeldium Rudolstadiumque venit. Jenæ apud Joh. Guil. Bajerum divertit: Georgium quoque Gözium præstantissimum Conciona-Erfordiæ in hospitio D. Joachimi torem audit. Justi Breithaupti, Ecclesiæ Lutheranæ tum Antistitis. bb &

iftan-

lanne

Ma-

s tuit

liater

girus

oftea

Inter

apo-

Davi-

emiâ

orus

oera-

1 lo-

eriis,

colit

; ibi

radu

rimè

000.

ifte=

as in

Efs-

lein-

gar-

LIVIS

ifto

588.

Vel-

drea

rido

dum

aco-

390 Memoria Theologorum

mai

liter

Etin

infig

rara

gor

affi

del

cilia

phi

ipfe

far

qua

ac

fali

fto

fru

ri

lu

tia

te

in

ne

pr

tis, nunc Theologiæ Professoris in Halensi Saxonum Academia, vivit & in pretio ab illo habetur. Vinariæ Gothæque Bibliothecas excutit atque hic innotescit Tenzelio. Martisburgi compellat Valentinum Sittigium celebreminter suos Oratorem, Concionatorem Aulicum. Cizam porrò adit atque inde Meuselvizium proficisciur, ubi ab Illustrissimo Viro, Domino Vito àS ckendorff, multa cum benevolentia exceptus fuit. Dresdæ in hospitio vivit famigeratissimiDominiD. Speneri, Aulæ rum supremi Ecclesiastis. Vitebergæ verò præter reliquos audit Michaelem Waltherum, Schurzfleischium, Dassovium, alios. Magdeburgum concedit, visendi Domini Christiani Scriveri, Theologi excercitatissimi causa. bus autem integris Anni quadrantibus post vivit Lipsiæ: ibique manuductione Johannis Olearii gaudet in Exegeticis, quæ mirè amavit & excoluit : Audit quoque Carpzovium, Menkenium, Rivinum, Seligmannum, inprimis autem in pretio habetur à D. Adamo Rechenbergio, qui ipsum sæpè literis postea compellavit. Ex hac Academia vocatur ad Diaconiam in Ecclesia Tubingensi, vacuefactam obitu præmaturo, Domini M. Ferdinandi Wolffgangi Harpprechti, Theologi Doctiffimi Pientiffimique, cujus etiam Viduam, Julianam natu Moseriam duxit in matrimonium; quod non minus ac prius, tum suavissima Concordia tum & unius Filiolæsusceptione, tum aliis dotibus à Conjuge Christiano desiderabilibus ditatum à Patre luminum suit. demque imprimis meretur, quod privignos suos tanto (raro ejusdem equidem exemplo) amore prosecutus est & educavit tam egregie, utillorum natu major

FRANCE

Wirtembergenfium Pars II.

major 6. Annorum puerulus & rei Christiana & literariæ notitia alios penè omnes superarit, cumque post Vitrici fata decumberet, S. Evcharistiam effli-Etim desideraverit. Ipse Vir erat, quem ob dotes infignes Academiæ Tubingenfis Rector fuo & Collegarum nomine appellavit columnam in æde Dei raram ac singularem spectati roboris, & eximii vigoris. Nec enim (funt verba programmatis ut hactenus) aut eruditionis quicquam in eo, aut fidei & assiduitatis in officio, aut probitatis ad Exemplum desiderabatur, qui proin facile sibi ab omnibus coneiliavit benevolentiam, æquitate præsertim & modestià conspicuus, rametsi quippe excellens Philosophus audiret & sublimoribus posthac studiis ab ipso Serenissimo destinatus esset; ipse tamen plurifaria pietatis exercitia, his piè præferre, & Cœlum, quam terram spirare maluerit; illud sepius in ore ac pro votorum fastigio habens, ut in mediocris saltem pagi pastoratu sibi summi Animarum Pastoris Ovile, majore, quam alibi fieri indoluit, cum fructu & numero adaugere liceret. Cætera Magiri elogia, nempe indefessam vigilantiam & industriam; ardentissimum in publicis sermonibus Zelum, devotam in Deum pietatem; inculpatam vitæ sanctitatem, submissam erga Superiores observantiam, suavem erga æquales; & quosvis alios facilitatem; antiquam fidem; probitatem; candorem & omni fortuna moveri nesciam mentis rectitudinem; infractam in ægris invisendis promtitudinem; beneficentiam in egenos exules & miseros; illorum omnium, quæ mundus suspicit, contemtum, idem Ostensum duntaxat terprogramma deprædicat. TIS bb 4

FRANCESCO

onum

Vina-

inno-

inum

iona-

Men-

Viro,

lentia

atiffi-

iaftis.

ëlem

alios.

istia-

Tri-

it Li-

gau-

Au-

um.

tur à

s po-

Dia-

bicu

angi

que,

du-

tum

cep-

de-

au-

luos

oro-

atu

TOIE

392 Memoria Theologorum

ris ex facro fuggestu verba facturum, febris maligna corripuit tanta cum vehementia, ut nequicquam opposità omni Medici curà & solicitudine post constanter toleratos istum morbum comitantes acerbissimos dolores, accepto prius è manibus Domini Collegæ Andreæ Ad. Hochstetteri Evcharistiæ Viatico suam Deo Creatori animam reddiderit. d. 6. Julii, An. 1692. ætatis 29. Honestissimo elatum funere, pro suggestu lacrymis & luculento sermone prosecutus est laudatus modo Theologus, Dominus Hochstetterus, ex Matth, XXV, v. 21. -- 23. exponens : Die allerfeeliafte Befurderung deft getreuen Rnechts & Ottes ju ber Freude feines DENNY. Epicedium cæteris præstantius addidit Magnus Ulmensium Theologus, D. Elias Veielius, ita conceptum:

Vix desiderio vix lacrimis potest Ullis esse modus; lugubre vix melos Ullum sufficit, ut tam capitis pii Fatis indoleat citis.

Eheu! junior hic Theologus cadit.

Eheu! perpetuus lucida lumina

Claudit somnus? & urget sera mors Dei

Servum? nec pietas valet Quicquam? Nec probitas nec fapientia Nec proferre potest relligio dies Cunclis ergò bonis slebile creditur

Funus, flebilius tamen Nuptæ; flebilius Christicolis quibus Monstravit laticis limpida flumina

Sacri

Sacri

Verun Magi Cœli

TR.
Philo

Kirch prog rum Diac rabil Mari Prof vent canu

fexto etian fub prof

non

lisqu

Wirtembergensium Pars II.

393

Sacri. Siccine fors illacrymabilis

Tam caros etiam capit?

Verum flebile Cur oda quid intonat?

Magiri modo mens gaudia percipit

Cœli fonte salutis fruitur, DEO

Inter Cœlitum choros.

Scripta.

TRactatum de Prædestinatione in Ephes. I.

Philosophiam Reformatam atque Theologiæ applicatam molitus est.

NDREAS DAVIDES CAROLUS, Nat. 1058. Superintendens Specialis & Pastor Cl. 1700. Kircho - Teccenfis, Calvæ in hanc vitam Ob. 1707. progressus est ipsa Petri & Pauli Apostolorum feria An. 1658. Patre, Domino Andrea, tum Diacono, post Abbate Cœnobii Georgiani, ex Memo-Matre Domina Eva rabilibus Historiæ celebri. Maria, Balthafaris Simonii, Medicinæ Doctoris & Professoris Ordinarii p. m. filia. In ipso teneræ juventutis flore Lustnavium cum Parente illuc in Decanum promoto traductus, Scholam trivialem, quæ Tubingæ est, itinere semihorii quotidiano equidem non fine molestia, sed alacri tamen animo adiit, indolisque felicitatem protinus ostendit, cum anno ætatis fexto non Latine folum exercitia verteret, verum etiam Græca jamdum legeret. Philosophiæ initiis sub cura Parentis imbutus Anno 1673. ulteriorum profectuum causa in Academiam Tubingensem con-665

igna

op-

con-

cer-

mini Via-

· Ju-

fu-

mi-23.

deß

ddi-Ve-

concessit, ubi industrià, pietate donisque aliis non vulgaribus præcellens latere diu non potuit. Habità igitur cum laude Pnevmatica Disputatione Honores Magisterii decimo inter ; . Competitores loco Theologiam exorfus liberum Concioaccepit. nandi Exercitium in Templo Xenodochiali eo facilius impetravit, quò majus æstimium folida eruditio. ne sibi comparaverat; Nec enim Theoriam segnius excolebat, quam Praxin. Unde Anno 1683. Facultas Theologica Orationem Anniversariam Memoriæ Augustini sacram illi commisit, quam etiam eum Applausu & admiratione omnium, qui eum audierant, habuit. Porrò conscriptam proprio Marte de lure Dei in Creaturas Dissertationem sub Præsidio D. G. H. Hæberlini, Theologi celebratissimi, masculè defendit. Itaque Anno 1684. à Collegii Martiniani, in quod receptus erat, Ephoris Oeconomus, quem vocant, renunciatus eo ipío publicum Eruditionis egregiæ & inculpatæ vitæ testimonium Insequente Anno cum peregrinandi adeptus est. desiderio flagraret, à Parentibus dimissus, salutata in transitu Argentina, per Franconiam, Thuringiam & Saxoniam in ditiones Guelphicas, Helmæstadium præsertim, Marchiam, Rostochium, Pomeraniam, Holfatiam & præcipuam Daniæ partem penetravit. diversos Hafniæ Theologos peculiariter sibi faven-Inde perlustratis post tractum Bretes expertus. mensem & Oldenburgensem Frisia utraque Belgio, Hassiâ & Palatinatu, & viginti propè Academiis tandem An. 1686. Witebergæ substitit, ibique Vierii Professoris, quos Philosophiæ Adjunctos appellant, munere ornatus, disputationibus, Concionibus & Col-

& Co fi fata fis ub bus, c hono conia Calve furor rerun fi Ecc admi no pr riis n prud retur miffin Tub & D tame miqu Rolai decir etian diræ tor. men post niste Prin Reu thed Wirtembergenfium Pars II.

395

& Collegiis eximiè habitis futuræ famæ & altiori. fi fata voluissent, Cathedra pralust. Tandem visis ubique Viris famà & eruditione summa florentibus, quos inter literario eum Commercio complures honoraruat, in Patriam redux An. 1687, ad Diaconiam Tuttlingensem primum, & An. 1689. ad Illaautem urbe Gallorum Calvensem vocatus fuit: furore An. 1693. in cineres redacta, non exiguam rerum suarum jacturam perpessus, in Nürtingensi Ecclesia Diaconi officium per quadriennium ferè administravit. An. 1697. Decanatui Charopolitano præfectus decennium ibi docuit. Ouo fub variis molestiis & laboribus exacto, cum dexteritas. prudentia, & Zelus singularis in eo passim prædicaretur, illustresque Viri coram agnoscerent, à Serenissimo Principe nobilissimæ post Stuttgardianam & Tubingense in hocDucatuEphoriæ, oppidi videlicet & Diœceseos Kircho-Teccensis adhibitus est, in qua tamen quinquemestre vix complevit. Vitæthalamique consortem elegit Virginem Catharinam, Nicolai Hæberlini, Mercatoris Stuttgardiani filiam, decima prole fœcundatam, quina exutroque sexu etiamnum superstite. Theologus erat, in quo eruditæ pietatis jacturam non immeritò luget Parentator. (a) Fulerum certe purioris Ecclesia & Ornamentum Patriæ fuisse judicarunt doctiores. Etenim post B. Hedingeri excessum Anno 1705. inter Ministerii Aulici Candidatos relatus coram Serenissimo Principe egregiè verba fecit, & Anno 1707. D. Reuchlino vivis erepto in suffragia venit, ut in Cathedra Professoria illi fuccederet. Vindicias quoque pro

(a) Vid. Orat, Parent. Cone, annexam.

liis non

Habita Hono-

res loco

Concio-

o faci-

legnius

3. Fa-

n Me-

etiam

Mar-

b Præ.

ratiffi-

Colle-Oeco-

licum

onium

inandi

lutatâ

ngiam

dium

niam,

ravit.

aven-

Bre-

elgio,

emiis

e Vi-

ppel-

Col-

pro Theologis Wirtembergicis contra G. Arnoldi Criminationes adornavit, merito suo ab æquis rerum æstimatoribus laudatas. (b) Plura de eo sperare poterat Ecclesia, nisi præcocitas fatorum intervertisset, sensim quippe ex gravedine languescere incipiens, accedente ad febrem malignam Dysenteria, exhaustus, editâ memorabili Confessione assumtoque Ephodio sacro piam essavit animam d. 8. Septembr. Anno 1707. ætatis 49. hebdom. 11. Ministeri. 20. Funebri Concione ex Joh. I. v. 41. Den von den men Glaubigen gesundenen Gesum/proposuit, M. Joh. Melchior Sattlerus, Diaconus Superior; Oratione Vernaculâ, M. G. C. Hochstetterus, Passor Owensis parentavit. Carmina ante alios adjacere Academici.

mai

ver

ner

ari

ul

in.

XI

au Fo

Sil

D.

Difpu

7oba

di

bi

qu

gi

in

Jo

fiffir

Lud

ftori

d. 7

John

Chri

Dominus D. J. W. Jægerus. Cancellarius Tubing.

Perdidimus Carolum Patriæ Decus atque Columnam,

Sed non perdidimus vivida scripta Viri. Ex Conc. Funebr.

Scripta.

Murtembergische Unschuld / durch Christlie che Prüssung dessen/was Herr Gottsvied Urnold von deß Lobl. Herhogthums Würtemberg Regenten/Regierung und Lehrern / bevorab von dem seel. Dr. Jacobo Andrese aufgezeichnet und seiner sogenannten

6) Unfchuld. Rachr. A. 1708, p. 67. 69.

Wirtembergensium Pars II.

397

Arnoldi s rerum are poertiffet, cipiens, exhauntoque

ntoque tembr. eri. 20. on Des posuit, perior; as, Pass adje-

Colum-

m-

ristlie tfried hums g und Jacosoge= nnten nannten Kirchen : und Reker · Historie eine verleibet hat / auß Liebe zur Wahrheit / zur Ehre Gottes / und Erläuterung zerschiedener merckwürdiger Stücke der Würtembergischen und anderer Kirchen Geschichten gründlich und bescheidentlich dargethan / Ulm/ ben Daniel Bartholoma / Anno 1708. in 4.

Christ. Abschieds Predigt in Nürtingen / am XI. Sonntag nach Trinit. An. 1697. gehalten / auß 1. Cor. XV. v. 1. 2. 3. Samt einer Bewills Fommungs, Predigt ben Ankunst Lands, Fürstl. Herrschafft gehalten / auß 1. Petr. II. v. 17. Eubingen / ben Joh. Georg Cotten/1698. in 12.

Disputatio de Jure Dei in Creaturas. Praside J. A. Osiandro, D. Cancellario, Tubinga, 1683. in 4.

Johannes Dallaus de Vero Usu Patrum, cum modo studiosorum Antiquitatis Ecclesiastica in Epitome exhibitus opera M. A D. C. E M. cujus insuper Nota quadam accesserunt cum Notitia Patrum quinquaginta pracipuorum summaria, Tubinga, Anno 1692. in 12.

JOHANNES REINHARDUS HE- Nat. 1664.

DINGERUS, S. Theol. Doctor, Cel- Cl. 1700.

fiffimi Ducis Wirtembergiæ Eberhardi Ob. 1704.

Ludovici Concionator Aulicus & Confiftorii Per-Illustris Adsessor, mundo illucescere cepit,
d. 7. Septembr. An. Chr. 1664. Parentem habuit
Johannem Reinhardum, J. U. L. & Curiæ Ducalis
advocatum Ordinarium, matrem Christianam, Johannis

hannis Schübelii, Theologi inter nostrates clarissimi, filiam. A quibus per lavacrum baptismi Christo Domino suo adductus, in crucifixum, ceu vitæ sua scopum, collimare didicit. Patrem nondum quadrimulus cum amisisset, sub cura plane paterna Vitrici. Joh. Bernhardi Schmolleri, J. U. L. & Advocati Curiæ adolevit, tametsi & isto per obitum præmaturum fuerit orbatus. Pædagogio Stuttgardiano, auod adhuc illa ætate florebat, vixdum quinquenmis insertus, sæpenumerò à Præceptore primæ, & infimæ Classis, M. Fischero, interrogabatur : Quis ipse fieri vellet ? alacti animo respondit : Ego evadam Doctor. Neque segnius didicit, quam dixerat, cum singulari indolis excellentià coataneos omnes longo post se intervallo relinqueret, adeò, ut jam tum à dotibus Θεοςδότοις, minime vulgaribus, haberetur clarus. Solennibus itaque post Festum Pensecostale Examinibus ab Illustri Synedrio exploratus A.1677.in Conobium Hirfaugiense, Praceptoribus Domino Erico Weismanno, hodie Antistite & Domino Joh. Stierlino, nunc Stuttgardiano, Superattendente Blabyrensi, receptus, biennio consumto, in Bebenhusanum Collegium & ob protectuum præstantiam in Stipendium Tubingense Theologicum extra ordinem promotusest, ubi vasta & spinosa Scholasticorum opera intellectus fui velocitate confilus illicò cepit evolvere, utrâque laurea, Magisteriali quidem Anno 1684. servato inter commilitones inde à trivio primatu eximiis cum elogiis ornatus. Theologiam deinceps pari ardore aggressus, polemices quibusdam videbatur avidor Hinc disputationem de Foedere Gratiæ juxta methodum Scherzerianam

aroprie herlini framen riâ . Pr mascul co vica Domi adjund nibus An. 16 tentus rioris fodali diorui gardiá contu admir de per Oder cam, Theo Hinch Brem Franc cæter ba,) um f sii & vit, quod

Bibli

Wirtembergenfium Pars 11.

399

proprio Marte conscriptam sub Præsidio D. D. Hæberlini, & An. 1687. Quæstiones vexatas de Testamenti Veteris Natura & reali à Novo discrepantia, Præside Joh. Adamo Osiandro, Cancellario. masculè desendit. Præstitis porrò in uno & altero loco vicariis operis eodem anno Serenissimo Principi. Domino Johanni Friderico, Wirtembergiæ Duci adjunctus est, ut ei in Gallias iter facienti à Concionibus esset & à libellis; quocum intervenientis An. 1688. belli causa regio arresto aliquandiu detentus eft. * Reversus tamen paulopost, cum ulterioris peregrinationis desiderio flagraret, ternionem sodalium, qui Principis sumtibus exteras in terras studiorum gratia jamdum abierant, sequi jussus, Stuttgardia Jenam, eaque intransitu salutata, Lipsiam se contulit; semestre ibi commoratus Professorum & admirationem & favorem sibi conciliavit facile. Inde per Witebergam, Berolinum, Francofurtum ad Oderam, Gryphiswaldiam, Rostochium & Lubecam, Hamburgum usque penetravit, ubi visis » Theologis celeb. Winclero, Majero, Sculteto, » Hinckelmanno, confilium cepit eundi ad Batavos. » Bremâque obiter salutată, Gröningæ Braunium; » Franckeræ Vitringam, Perizonium, Huberum, » cæterosque Academiæ florentis (sunt ipsius ver- » ba,) Antistites habuit Informatores partim, par- » sim fautores jucundissimos, Amstelodami Vos- » sii & Coleri Lutheranorum conciones frequenta- » vit, & hujus quidem summâ cum dulcedine, » quod splendidissime & cum of uvapes diceret. » Bibliopolia assiduus lustravit, Galenum Socinia- »

Confer, Ephomerides VV irtembergicas, p. 198.

riffimi.

Christo

itæ fua

m qua-

â Vitri-

dvocati

oræma.

rdiano.

nquen-

næ, &

: Quis

o eva-

lixerat.

omnes

ut iam

us, ha-

n Pen-

oracus

oribus

Domi-

ndente

leben-

ntiam

ra or-

olasti-

illicò

uidem

à tri-

eolo-

s qui-

onem anam

pro-

» num Limborchium & Clericum Arminianos » fæpius audivit, vel pro Cathedra, vel in familia-» ti societate loquentes. Hæreses & Schismata. » quibus scatet illa urbs urbium, folicitè perscru-» tatus ; tribusque vicibus cum famoso Poireto, » Theologo Mystico, olim Cartesiano, nuperque » Burignoniæ discipulo fabulatus est, circa arduas. » quas aliter explicant mystici, materias, Leidæ » Spanhemium, Drelincurtium, Vitriarium aliquot » vicibus salutavit; sed publice legentes, quod Ca-» niculares essent feriæ, non audivit. » tamen, imprimis celeberrimi Critici, favorem lu-» culentum expertus est. Roterdami Jurieum con-» venit & Ultrajecti Grævium cum cæteris Levdek-» kero, Witsio, &c. Abiit in Comitatu Princi-» pis Wirtembergici Caroli Rudolphi in An-» gliam eodem anno, menle Augusto. Ubi Vices " Domini Menkenii (qui Georgii, fratris Daniæ " Regis Ecclesiastes erat,) in Aulica Capella per bi-» mestre tempus egit. Londini Stillingsleetum » Episcopum, Boyleum; Oxonii Pocokium; Ho-» dii Abendanam; Cantabrigia Wottonum, alios-» que vidit celebratissimos Viros, quorum discur-» fibus (nec enim Collegia habere ac Germani fo-" lent,) multum, quod inglorius dixerit, profecit. » Bernhardi verò & Dodwellum nunquam satis ob eruditionem laudare potoit, quibus se debere " plurimum professus est. Rediit per eandem Viam . & Gottorpii Pechlinum ; Hafniæ Aulam . Ma-" fium, Lassenium vidit. Stockholmiæ Proceres " & Affinem dulciffimam Sophiam. Upfaliæ Ar-" chi-Episcopum Sebitium, jam Adlerberg; inter-

que

que

Red

Aris

rat,

fes i

No

VOC

mir

fibi

d. 1

ped

Ha

no viâ

FR

cac

COL

COL

ex

Gi

bu

dr:

TI

(u

vo

m

te

Wirtembergenflum Pars II.

40T

que Professores Illustrem Olaum Rudbeckium. » Redut terrestri itinere & Berolini in adibus Illu- » ftris Pofendorffii, (à quo impense dilectus fue- » rat,) febre ardenti decubuit atque per duos men- » fes ibi hasit Cum reconvaluisset, in l'atriam mense » Novembri regreffus est. d. 9. April. Anno 1692. » vocatus à Ducali Consistorio, ut Serenissimo Do- 2 mino Administratori esset à Concionibus castren- » Rediit è militia ægrotus accepta clade » d. 17. Sept. prope Oetishemium, amiffisque im- » pedimentis cum Heilbronnam fuga cepisset. » Hactenus, quod peregrinationes attinet, ipsiusmet ftylo recentuimus. Fessus itinerum & militiæ Anno 1694 à Landgravio Hasso-Darmstadiensi, prævia Serenissimi Wirtembergiæ Administratoris, FRIDERICI CAROLI, commendatione in Academiam Giessensem evocatus est, quò se cum conjuge paulò ante sibi delponsatà mense septembri contulit, paulisper tamen Francofurti ad Mœnum ex Landgravii mandato subsistere jussus. Cum verò Gieffæ appuliffet, Professioni Juris Naturæ & Gentiu præfectus, sparta egregiè cepit ornare, tametsi à quibusdam suggestui Ecclesiastico magis quam Cathedræ Academicæ videretur idoneus. Unde Anno 1696. juxta Universitatis placitum gradu Doctoris Theologia assumto Pastor Ecclesia Giessensis consuetis ceremoniis ordinatus est. Increbescente autem indies Viri famá diversa patriæ Proceribus de revocando illo agitabantur confilia, quæ An. 1698, demum effectum fortita funt, cum Celfissimus Wirtembergiæ Dux, EBERHARDUS LUDOVI-CUS, fingulari diplomate illum repeteret arque

nos

ilia-

ata.

ru-

eto.

que

uas,

idæ

uot

Ca-

ovii

lu-

on-

lek-

nci-

An-

ices

miæ

bi-

tum

Ho-

ios-

cur-

10-

ecit.

sob

bere

iam

Ma-

eres

Ar-

que

Supra memoratæ Ecclesiastis Aulici & Adlessoris in Confistorio stationi splendidæ admoveret, cui ad pium usque obitum præfuit. Thalami confortent An. 1694. elegerat Christinam Barbaram, Johannis Georgii Zierfusii, Præfecti quondam Kircho - Teccensis, filiam virginem, quâcum feliciter & placide vixit nullis tamen fœcunda pignoribus. Quo nomine nihilominus Deo nonnunquam gratias exhibuit, quod scil, liberis carens ea in vitia tantò minùs prolabi poffet, quibus alioquin homines ad clavum sedentes difficulter se extricare solent. Erat Theologus eximiis plane dotibus à benignissima Domini manu jugiter cumulatus. Staturæ proceræ & aspectabilis formæ, quæ cum junior erat, ad virginei oris venustatem accederet. Eloquio ad invidiam usque potens, qui orationem prægnantem exquisitissimis verborum flosculis, etiam extemporaneo fermonis profluxu cum admiratione audientium folebat profundere. In omni eruditionis genere non perfunctoriè versatus. In Philosophia & Historia præcellens; In humaniori literatura, stylo præsertim tum Latinæ, tum vernaculæ linguæ, qua folutam. quà ligatam Orationem, sublimis actersus. etiam pictoriæ apprime peritus. In vira Vir justitiæ amans, atque ad Avi, Johannis Schübelii', exemplum Heroici Spiritus & liberælinguæ! Restaurationis fissurarum Ecclesiæ, quantum in ipso fuit, studiosissimus, cui ad solidum donorum suorum exercitium sola defuit ætas. Cæterum in causa Pietismi à non nullis inconstantiæ insimulatus; cujus hæc erat occasio. Contradixerat B. Hedingerus, cum adhuc Giessæ verlætetur, machinationibus & opi-

que min funt anir Do fuat No etia cias Vif pha log gin nus qui adf tift Tu ver fan infi fiâ lica tiu des

opin

den

opiniunculis quorundam novaturientium tanta quidem cum parrhesia, ut Disputationi Valedictoria sequens Corollarium subjungere non dubitaret : Homines, qui le vocant spirituales, ipsis carnalibus funt carnaliores. Sed & in concione ultima eosdem animolè perstrinxerat. Unde parum abfuit, quin Dominus Landgravius, injuriam suis factam perfuafus, gravius quid in eum designaturus videretur. Non minori Zelo contra istius farinz homines etiamnum ardebat Stuttgardiæ, ubi A. 1700, offucias & imposturas Christina Regina Baderia, (a) qua Visiones & conversationes Angelorum, somnia & phænomena non vulgaria, imò apparitiones & colloquia ipfius SS, Trinitatis & Christicum ipsa Virginem Affaburgicam imitatura, jactitabat, non minus folerter atque feliciter detexit, publica deinceps pœnitentia in templo Cathedrali, habitaque non quidem à B. Hedingero, cui à nonnullis perperam adscribitur, (b) sed à Domino D. Jægero, tùm Antistite Cathedrali, Concione & laboribus in Arce Tubingensi triennio exantlatis vindicatas. Enimverò paulo post amore, ut ferunt, quorundam sibi familiarium occupatus mitius sentire cepit, atque infirmos, in fide quidem errantes, censuit in Ecclesiâ tolerandos. (c) Catenam tamen fidei Evangelicæ inviolatam servavit. Neque dubium est, si diutius vixisset, eum deprehensas tandem istorum fraudes, masculè repressurum fuisse. Telantur idiplom

(a) Caroli Memor. T. II. p. m. 918, 919.

(6) Vid, Conc. Fun. pl.

isim

i ad

teni

nnis

Tec-

cidè

no-

xhi-

inùs

מחשע

nen-

mi-

e &

rgi-

iam

qui-

neo

10-

non

oriâ

tim

am,

rtis

Ati-

ex-

au-

uit,

ex-

Die.

ijus

eus,

pi-

⁽b) D. Feuftkings Gynaceum Harssica Fanatisum, p. m.

iplum partim literæ à B. Viro paulò ante fata ad G. Arnoldum scriptæ, partim manuscriptum pro Pædobaptismo & S. Evcharistiæ Usu solide adornatum. quod equidem à Dominis Confistorialibus Collegis defuncto eo requisitum, sed à non nemine, adverfariorum partibus favente, surreptum perhibetur. Cæterum multa & magna funt, quæ parabat Vir ingeniolissimus, affecta duntaxat relinquens opera. Elegans opus annotationum ad N. Test, præcipuè laudat Dominus Parentator summe Reverendus. Neque infignis industriæ & utilitatis laudem ei detrahunt Domini Theologi Witebergâ Saxonici, qui in multis plus exinde, quam è vasto Commentario hauriri posse fatentur. (d) Justo itaque duriora de iis aliorum judicia esse hinc potest colligi. probantur nostratibus, quæ incommodius interpretatus est ille, quod adjecta libro nonnullorum censuræ satis ostendunt. Cum tamen suos in quibusdam ipsemet agnoverit lapsus, & emendationem corum altera cura haud obscure promiserit, mitius habendum esse arbitramur Virum pro Veritate non minus Zelotem, quam pro pietate, quanquam suos quoque manes passum; Quorsum fortean pertineat Versionis Biblicæ Lutheri quibusdam in locis immutatio; quæ quidem ab aliis approbatur. Ultima ejus citra ædificationem haud fuisse observat Dominus Joachimus Langius parentationem exhibens excerptam (e) Moribundus citharcedum accersivit, qui hymnos exequiales corá lectulo emortuali modulare-

tur.

fum rum THE febr med doc de F qua fubl max nata An. mer V. 2 cus Pra Gei 031 Typ fept

tur.

HE

mai

diis

Nui

⁽d) Vid. Unschuldige Nachrichten. Anno 1705. pag.

⁽e) In den aufrichtigen Nachrichten.

Wirtembergenfium Pars II.

dG:

P2-

um.

egis

ver-

tur.

rin-

era.

dus

dequi

ario

a de Von

pre-

nfu-

dam

rum

en-

inùs

ver-

uta-

ejus

inus

cer-

qui

are-

tur.

pag.

405

Spicula mortis diu ante sensit, dum ad occursum quarumvis Creaturarum v. g. montium, arborum, vitrorum, ad ejus meditationem pertrahere-Itaque cum d. 16. Decembris ex tur vel invitus. febri maligna decumbere cepisset, adhibitis in cassum medicamentis pretiolissimis, repetita mentis suæ de doctrina Evangelii pia explicatione, bona quæque de Principe luo, cui ultimum Vale gravi oratione, quasi præsenti dixerat, ominatus, theatrum vitæ sublunaris inter jubila anima, sibimetipsi omnium maxime applaudentis, reliquit dominica post festum natalitium mane circa horam 6, d. 28. Decembr. An. 1704. atatis 40.menf, 3.dier. 7. Ministerii 10. In memoriam ejus luculenta Concione ex Philipp. I. v. 21. peroravit Celeb. Dominus D. Joh. Fridericus Hochstetterus Ecclesiastes Aulicus Superior. Præpositus Denckendorffensis, & Superintendens Generalis, oftendens: 2Bahrer Chriften hohes Bluck in ihrem Leben und Sterben,edit, Stuttg. Typis Pauli Freuen / in fol. Exanime corpus in sepulcreto extimo humatum ingenti luctu & lacrymarum imbre prosecuti sunt quamplurimi; Epicediis haud pauci, è quibus sequentia enotare placuit.

Q Uem flagrans pietas & vasta scientia rerum Et par SCHHBELIO Zelus ad astra vebit. HEDINGERE, brevis POST TOT CERTAMINA vita

In Cœlo æternâ pace beatus age.
Nunc tibi parta quies : alio nunc lætior ore
Enarras DOMINI grandia facta tui

Ipfa

406 Memoria Theologorum

Ipsa etiam in terris pugnans Ecclesia semper
Sub signo CHRISTI tuta manebit ovans.

Supremæ memoriæ ergo

F.

Confilium Justitiæ Superius.

Obile depositum Cœli DEus ipse reposcit
Quo non dignus eras, pessime munde,
bono:

Portentum ingenii, atque ingens cælestium opus vis, Et quo vix animo vastius equor erat:

Cui ridere minas mundi, Satanæque furorem Despicere ex alto vertice posse datum:

Cælestisque omnes doctrina absolvere metas, Noster HEDINGERUS SOL obit ante diem!

Aula dole: mæstoque gemens ECCLESIA planctu Excessum tanti prosequere orba Viri:

Musa etiam lacrymis perfunde & quastibus omnia: Te melior cultus non sinit esse feram:

Quanquam ea non unam turbat vesania mentem

Et stupor in rigido pectore tantus adest

Suesti est measures digini correcte caussa.

Consilii ut nequeat divini cernere caussas, Tollit ubi, ac repetit munera spreta DEus. Ridet Hedingerus: pietas innoxia plorat

Si modo jaduram, si sua damna capit:
Gaudet Hedingerus, generosa morte triumphans:
Cui mors in Christo, non nisi Ludus erat:

Quid

Nu

Au

Wirtembergensum Pars II.

Quid porrò loquar? has lacrymas sparsisse sepulcro

Sufficit & gemitu busta notâsse meo:
O anime pars magna mee, pars altera salve!
Stillantes lacrome scribere plura vetant.

Memoria Viri extra controbersiam Incomparabilis, Fratris in JESU CHRISTO desideratissima Anima candidis. Beatiss, prapedito ob ludum animo calamoque posuit

Andreas Adamus Hochstetterus, S. Theol. Prof. in Acad. Tubing.

Hedingere meis quondam deditissime Musts
Occumbis cordis portio chara mei.
Nuncius ad nostras cum venit lethiser aures
Tristis eram, gemui, totus & indolui:
MAGNUS eras, ah! quanta tua facundia vocis!
PURA quantus erat RELLIGIONIS amor.
Aula nunc exis, ast intras cœlica regna
Et frueris JESU dulcis amore tui.

F.

R. M. Meelführerus, S. Theol. Licentiatus.

cc 4

Effi-

Quid

nde-

vis.

Tu

nia:

Effigiem Viri ab Andr. Matthæo Wolffgango Augustæ Vindel. 1706. affabrè insculptam æri, vernaculo carmine honoravit.
M. Godofredus Hoffmannus, rum Diaconus Stuttgardianus, nunc.
Prof. Tubing.

Deß theuren Lehrers Bild stellt nach dem äussern Schatten/
Deß Künstlers Griffel für: Die Gaben/ die sich hatten
In seinem Geist vereint / hat ehmals selbst der Welt
Sein GOtt-gelehrter Mund und Feber fürgestellt.

Scripta.

D llertatio Theologica de Fædere Gratiæ, juxta methodum Scherzerianam adornata & sub Præsidio Domini D. G. Henrici Hæberlini ventilata, Tubingæ, 1686. in 4.

Quastiones Vexata de Testamenti Veteris Naturá & reali à Novo Discrepantia, sub Prasidio D. Job. Adami Osiandri Cancell. Tubing desensa, Iubinga, Typis Vidua J. H. Reisii, 1687 in 4.

Conspectus Jurisprudentia Naturalis, Ulma, Sumtibus Georgii Wilhelmi Kühnii, 1697. in 8.

Dissertatio H storica de Clypeo S. Georgii, seu Fædere Suevico, (von St. Georgi Schilds) Giesse, Anno 1698. in 4.

Sicili-

Sicil

21n

CI

21

Wirtembergenfium Pars II.

409

Sicilimenta Philosophia Juris ex Illustris Grotii Libris
de Jure Belli & Pacis. His accessit Appendix
Dissertatiun ularum queis nobiliores quadam Materia ad Jus Natura pertinentes occassione Institutionum Imperialium strictim explicantur, Giessa Hassorum Typis Henningi Mulleri, 1699. in 4.

Germanica.

Antritts Predigt / welche auf gnädigsten Berfehl und im Gegenwart des Durchleuchtigs sten Fürsten und herrn. Eberhard Ludwigs / Herkogen zu Würtemberg und Sect 2c. auß dem Propheten Jerem XVII v. 16. in Hochs Fürst. Hof. Capell / den XIII. Augusti, 1699. gehalten und gedruckt worden / ben Paul Treuen/ Stuttg. 1699. in 4.

Christliche wohlgemennte Erinnerungen / die Unterrichtung der lieben Jugend in der Lehe revon der Gottseligkeit betreffend / wornach sich so wohl Kirchen-und Schul: Lehrer / als auch fromme Eltern / Herren und Meister zu prüfen haben / Stuttgardt / druckts und verlegts Melchior Gerhardt Lorbeer / Anno

1700. in 8.
Andachtiger Herkens Klang in dem innersten Heiligthum Gottes einer glaubigen Seede le mit Psalmen / Lob / Gesängen und geistl. Liedern angestimmet / oder neuzusammenges lesenes vollständig : Würtembergisches Gessang: Buch / darinn über 700. alte und neue Lieder enthalten allen Getauch in 4. Theilen cc 5

IA.

orè

ach)

na:

als

Fe-

xta

YR -

ata.

ख

A-

ge,

ibus

dere

nno

cili-

eingetheilt / famt einem Anhang ber vornehmsten Glaubens. und Lebens. Reguln/
wie auch etliche Gebette / Stuttgardt / bep
Naul Freuen/ 1700. in 8. 1705. in 12.

Kurke Anleitung und wohlgemennte Vorschläges wie es mit einer nuglich und erbaulichen Predigt, Art anzugreissen sund die
vorscheinende Mängel zu verbessern. Loca
appendicis an Bidembachs Manuale bengedruckt / Stuttgardt / ben Christian Gotts
lieb Nößlins 1701. in 8.

Dren absonderliche Bußpr. Stuttg. 1701. in 8. Gottgeheiligter Ehristen Ritterschafft und Helden Rampsf zu legten Ehren des Durchs leuchtigken Fürsten und Herrn/Herrn Fers dinand Wilhelmen / Herhogen zu Würstemberg und Teck 2c. (Neuenstättischer Linie,) als derselbe den 12. Septembris, 1701. in der Hoch: Kürstl. Grufft zu Neuenstatt / mit Fürstl. Ceremonien bengesetzt würde / den 13. ejusdem in Bensenn hoher Lend : Tragens den auß 1. Timoth. II. v.3.4.5. erflärt/Stutts aardt/1701. in fol.

Der kleine Catechismus Lutheris denen welche von Unfang daran gewöhnet worden zum Rugen und Belieben mit einigen nöthigsten Frag-Stücken und Zeugnüssen ser Heil. Schrift erweitert und erläuterts samt einer fürläuffigen Unzeige zwie ein einfältiger Christ die Folge und Zusammenhängung der Glaubens Lehren zu fassen habes Stutts aardt, ben Vaul Treuen, 1701, in 8.

Bibli:

Bil

d

Biblifches Schat , Rafflein / oder vollständis ges Spruch Buch/Die edelften Rern Sprus de jum mahren Glauben/Gottlichen Wan-Del und frafftigen Eroft im Leben und Ster. ben gehörig jum Rugen Der Goul, Ju-In VII. Theil / Stuttgardt / ben Daul Treuen/ 1701. in 8.

Chriftliche Predigt von geiftl. Unfechtungen/ ben Gelegenheit eines betrübten und be-Dencklichen Falles. Undern jur Wigigung/ Unterricht und Eroft / in Soch Fürfil. Capell gehalten/ auß 1. Cor. X. v. 12.13. Stutt.

gardt/ 1702. in 8.

Schrifftmaffiger Unterricht an die Gemeinde GOttes/ wie man fo wohl die Schwehr. muth und tieffe Traurigfeit der Glaubigen/ als aud und furnemlich die offters mit ein. geflochtene hohe und geiftl. Unfechtungen/ derofelben fluglich und ohne Berlegung der Liebe beurtheilen folle / famt einer fürgängi» gen furgen Unteitung / wie mit folden Per. fohnen umzugehen/ Stuttg. 1702. in 8.

Paffions. Spiegel / oder zwolff andachtige Betrachtungen / über fo viel merchwurdige Umftånde Def blutigen Lendens und Ster. bens Jefu Chrifti unfere DEren / beren jede mit dren Lieder begleitet / baraufhin die von den Beil. Evangeliften beschriebene Lens dens-Geschicht an und eingeführt. the auch mit etlichen ber Gottes ; gelehrten Unmercfungen erlautert wird / Stuttg.

Ber:

Hore

uln/

ben

lore

ous Die

Loca

) ges

otte

n 8. und

rcha

Fers

ur

Li-

in

mit

den eno

itt.

che

um

ten

eil.

ner

aer

ng

tto

olis

Verlegts Augustus Mehler; druckts Paul Freu/ 1702. in 8.

Das Neue Testament unsers Herrn und Heylands JEsu Christi/ nach der Ubersetzung deßseel. Herrn D Martin Luthers mit außführlichen Summarien / richtigen Concordanzen / nöthigen Außlegungen der schweresten Stellen / auß gedachten D. Lutheri Rand-Glossen und anderer bewährter Lehrer Andmerckungen gevommen / nicht weniger mit Schrifft und Capitel . mässigen Nuß. And wendungen reichlich versehen / und nach den besten Exemplarien von vielen eingeschlichenen Fehlern sorgfältig corrigirt und gebessert / Stuttgardt / ben Christian Gottlieb Rößlin / 1704. in 8.

Biblia, das ift / Die gange Seil. Schrifft Alten und Neuen Testaments / nach der Uberfe. gung D. M. Lutheri, mit pünklichen Summarien / febr vielen Parallelen / weitläuffigen Porreden / neu verfertigten Land , Carten, furper Zeit - Rechnung und Harmoni der E. pangelisten / Erflärung vieler unbekannter Seutschen Worter / famt andern Dienlichen Zugehorden aufe neue und zur Gnuge verfeben / und mit faubern Rupffern furnehm. lich einem Abrif ber Stadt Jerufalem und ber furnehmften Beiligthummer bef Levitie ichen Gottes : Dienfte gezieret / auch nach dem Grund - Tert und den bewährtiften fo wohl alt-als neuen Exemplarien aufs fleifig. fie revidirt / und von einer groffen Menge

eins

Pro

Or

Stir

ctus

ver

pel

Rei

nan

Kle

Rei

nui

Ge

avi

mi

qu

qu

Ca

cel

the

pa

op

in

tu

cu

in

टी

Wirtembergenfium Pars II.

413

eingeriffener Fehler befreyet: Samt einer Vorrede des Hoch-Fürstl. Consistorii, Stutts gardt, ben Paul Treuen/ 1704. in groß 8.

THRISTOPHORUS REUCHLI- Nat. 1660. NUS, SS. Theologia Doctor, ac Cl. 1700. Professor, in Academia Tubingensi Publ. Ob. 1707. Ordinarius, Ecclesia Decanus, & illustris Stipendii Theologici Superattendens, Patrem naclus est Tubingæ, Anno MDCLX, ipso illo anniversario die Sacro, quem pia antiquitas. Jubilate, appellavit, Civem quondam Universitatis Davidena Reuchlinum, matremque spectatæ virtutis fæminam, Annam Elifabetham, cognomento paterno Kleiniam: Avum verò habuit M. Leonhardum Reuchlinum, Argentorati ad D. Thomæ Diaconum, ejusdemque nominis Proavum Paftorem Gersthemensem: tùm in majoribus numeravit Abavum Antonium, Hebræarum literarum in Academia Argentoratensi Professorem, & in Templo, quod vocant, Prædicatorum, Diaconum, Atavumque Dionysium, magni quondam Viri, Johannis Capnionis, quem memorabili admodum Apotheoli celebravit Erasmus, fratrem Germanum, & B. Lutheri amicissimum. Primam ætatulam pro eo, ac par erat, solicite admodum rexerunt ac curarunt optimi parentes, & pater imprimis egregiam pueri indolem privatis Præceptoribus ad exemplum institutumque majorum formandam tradidit, huncque curæ suæ fructum mox tulit, ut jam A. MDCLXXI. in civitatem academicam adscriberetur, & poit jacta melioris Philologia ac Philosophia fundamenta Anno

laul

jey= una

uß.

dan-

ften

ind.

Uno

mit

Uno

Den

d)e»

bef.

lieb

ten

rfee

na-

zen

ens

E.

ter

en

ero

m-

nd

itio

act)

fo

190

ige

no

Anno MDCLXXIIX. inter octo ac triginta Magisterii Philosophici Candidatos septimum obtineret His adjumentis doctrinæ folidioris cum non ad vanitatem, sed agendam vitam utendum sibi judicaret, illustre ingenium altioribus studiis dedit, & Philosophiam non populare artificium, nec ostentationi paratum, nec in verbis, sed in rebusesse. tum animum formare & fabricare, quin & vitam disponere, atque actiones regere, existimavit. Erant autemineo plurimæ literæ, nec eæ vulgares, fed interiores quædam & reconditæ, quibus præsidiis præmunitus ad diviniorem disciplinam, Theologiam, fese contulit, primaque sanctioris illius studii tirocinia hic Tubingæ, ductu ceteberrimorum tunc temporis Theologorum , Joh. Adami Osiandri , Academiæ Cancellarii, & Georgii Henrici Kelleri, deposuit. Inde Anno MDCLXXIX, ulteriorem ingenii cultricem sibi delegit illustrem Levcoream, ibique denuo eloquentiam studiaque liberalia non magis cupide, quam laboriofissimè, discendo docendoque, exercuit. Historiam utramque didicit sub magistro excellentissimo, Conrado Samuele Schurzsleischio: Philologiæ Græcæ Præceptorem habuit non peenitendum Balthafarem Stolbergium, qui in eo literarum genere cumprimis excellebat: Orientis vero linguas & Eloquentiæ Sacræ rationem 2 Celeberrimo Theodoro Daffovio, nunc in Academia Kilonisi Theol. Professore meritissimo, accepit. Ita veró sub clarissimis magistris optimas artes edoctus, non jam fatis habuit discere, sed docendo quoque vires ingenii periclitari non dubitavit, ficque se docendi muneri mature præparavit. Hinc ex

ex ec quos Ann priva varia DEL rali. co, in n verfi riter tio, audi viun Que Frid rum tum ranc hæc MI qua pot doc redi non pub dro gui enu

diff

Wirtembergenfium Pars II.

415

ex eo tempore, quo in Magistrorum docentium. quos (Philosophia Adjunctos vocant) numerum Anno MDCLXXXI, fuit receptus, præter scholas privatas, ex omnibus probe disciplinarum partibus, varia, eaque selectiora argumenta, DE Scientia DEL Æternitate Essentiarum, Notitia DEI Naturali, Omnipræsentia DEI, Artificio Jacobi Magico, Diluvio Mosaico, Dubitatione Cartesiana, &c. in materiam publice disputandi proposuit, & adversus contradicentes in cathedra sæpius pulchre fortiterd; fletit. Non minus autem eodem temporis spatio, quo Vitebergæ versatus est, Theologos adiit audivitque summos, Abrahamum nempe Calovium, Johannem Meisnerum, Johann. Andream Quenstedium, Johann. Deutschmannum, & Johann. Fridericum Mayerum, quibus merito suo annumeramus incomparabilem, Michaelem Waltherum, tum quidem adhuc Philosophum, & Mathematum Professorem, postea verò Quenstedii in Venerando Theologorum ordine Successorem. hæc, integro in Saxonia exacto sexennio, Anno MDCXXCV. in patriam reverti constituit, quanquam ægrè admodum à Præceptoribus dimissus, utpote qui rariores ingenii dotes demirati publicum ei docendi munus propediem erant delegaturi. rediisset in urbem suam natalem atque Academiam, non modò privatas scholas aperuit, sed & ipse in publicum prodiit, Præsideque B. Cancellario Osiandro, non modò de Ministerio Ecclesiastico ad August. Confessionis Artic. V. scitè perquam atque enucleate disputavit, verum etiam conscriptam à se dissertationem de Arianismo alio conflictu publico

agi.

eret

ium libi

dit

esse.

tam

rant

lin-

ræ-

am,

m-

ca-

eri,

rem

am.

non

licit

uele

rem

ım,

nem

ca-

-922

ar-

do-

vit,

linc

416 Memoria Theologorum adversus oppugnantes masculè defendit. Quo factum est, ut in dies quoque inter nos magis illustraretur, & primus tandem gradus capessendorum munerum sacrorum, quæ gessit diversa, Anno M DCXXCIX. hic ei obtingeret, ut Serenissimo tunc temporis hujus Ducatus Administratori, Domino Friderico Carolo à concionibus castrensibus & confessionibus sacris per integrum triennium esse juberetur, ita tamen, ut interim sequente Anno MDCXC, ad D. Leonhardi ædem Stuttgardiæ Diaconus etiam rite inauguraretur, thorique sociam sibi ascisceret Virginem, Eleonoram Sibyllam, Virinobiliffimi atque Ampliffimi, DN Joh Danielis Hechleri, in Aula Serenissimorum Principum Wirtembergicorum Oelsnensium Stabuli Magistri, nec non probatistimæ Matronæ, Dn. Eleonoræ Sibyllæ, cognomento paterno, Le Comte, filiam lectissimam : ex qualiberos suscepit quatuor, unicum nempe filiolum, præmaturo obitu ereptum, tresque filiolas, quarum natu minimam paulo ante suum obitum amisit, acerbissimeq; ad extremum usque habitum luxit, reliquas verò duas, elegantioris formæ morisque puellas , Eleonoram & Elisabetham Dorotheam, superstites sibi vidit. Post biennium Anno, videlicet MDCXCII, Ecclesiæ ibidem Collegiatæ Ecclesiastes Vespertinus atque illustris Gymnasii Stuttgardiani, Professor constitutus est, & in utroque munere talem se gessit, ut fatile omnium favorematque amorem promereretur, ac denique ob dexteritatem, in-

dustriam, fidem, pietatem, atque doctrinæ excellentiam dignus haberetur, qui in lucem Academicam

proveheretur. Quare Patribus Academiæ sub fi-

mem

tus .

fori

rise

muit

Th

Dei

fch

per

eag

DE

fit.

fol

bar

mı

ci (

me

nic

tu

qu

TU

ita

ut

ne

110

d

V

Ta

n

d

nem

FRANCKE

Wirtembergenfium Pars Il.

mem Anni MDCX CIX, à superioribus commendatus, solennibus corundem suffragiis munus Professoris Theologi Ordinarii, cui more antiquo Pastorisetiam Ecclesiæ functio conjuncta esse tolet, obtinuit, sequenti tamen demumanno adiit, simulque Theologiæ Doctor ritu folenni renunciatus fuit, Denique Anno MDCCV. à discessu Excell. D. Fort-Schii in Illustrem Salanam, Ecclesia Decanus & Superattendens in illustri Stipendio est declaratus, in eaque Statione adhuc mansit, dum Imperatoris sui, DEI præpotentis justu, de vitæ simul statione decesfit. Quâ fide autem, candore ac dexteritate, quâ solertia & prudentia, quâ imprimis singulari pollebat, quo pietatis atque doctrinæ cœlestis ardore, has munerum diversas obierit atque administraverit, dici fatis haud potest : Inprimis verò illud dicendi flumen, aut fulmen singulare orationem ac vim diviniorem, perfectumque eloquentiæ decus admirabitur, quoad vivet, universa auditorum concio; at qui propius familiariusque Virum optimum noverunt, magis mirantur, hominem eloquentissimum, ita verborum in privata consuetudine parcum fuisse, ut eloquentia ipfius nunquam in loquentiam dege-Rerum pondera verborum ponderibus novit rependere, & de catero idem in loco actempore loqui & tacere quoque didicit, atque in quotidiano nihilofecius vitæ ulu nemini gravis, omnibus vero gratus acceptusque extitit, eundemque vitæ fanctioris tenorem constanter tenuit. Hactenus programma Universitatis Tubingensis. Sunt tamen, quibus conventus pietatis, ut vocant, quos; domi instituebat privatos, in eo displicuere. Ceterum

FRANCKESCO

in fas

Atra-

mun

nno

Timo

Do-

fibus

effe

Anno

Dia-

n fibi

ino-

lech-

tem-

non

. CO-

am:

filio-

qua-

nisit.

t, re-

puel-

· lu-

elicet

iaftes

diani,

e ta-

mo-

, in-

xcel-

icam

b fi-

nem

terum, cum à tribus inde annis perpetuis fere capitis doloribus & invaletudine laborasset, vehementiorem quendam, eumque apoplecticum impetum jam D. XIIX. Martii, intra septimam & octavami vespertinam sustinuit : aliquot tamen post diebus meliuscule habere coepit, & valetudinem confirmare visus est. Enimyero cum hostes Galli lineis, quas vocant, superatis, Patriam invaderent, illum diem, septimamque horam, quem numerum, per illos dies fulmen de cœlo missum in ipso publico signaverathorologio, adeò fatalem habuit, ut post habitam orationem sacram funebrem, de vero nostro inter patriæ calamitates ad DEUM perfugio, apoplexia denuò corriperetur, & integra licet mente. omni tamen linguæ ulu amislo, in alterum usque diem, inter motus spasmodicos luctaretur, donec post secundam pomeridianam inter preces amantisfimi conjunctissimique Collegæ, D. Andr. Adami Hochstetteri, placide exspiraret. d. 11. Junii, Anno 1707. 2tat. 47. postridie, nempe, Feria II. Pentecostes sepultus. Defunctum pro Concione ex Esaize LVII. v. 1.2. laudavit idem D. A. A. Hochstette. rus, Theol. Prof. Publ.

Scripta.

D'Isputatio de Scientià Dei, Witeberga, Anno 1687. in 4. De Aternitate Essentiarum, Ibid. 1687. De Notitià Dei Naturali, Ibid. 1687. 4. De Omniprasentià Dei, Ibid. 1688. 4.

De

De

De

De

Di

Br

De

De

De

De

D

Di

D

Wirtembergenfium Pars Il.

De Artificio Jacobi Magico, Witeberga, Anno 1688.

De Diluvio Mofaico, Ibidem.

De Dubitatione Cartesiand. Ibidem, 1688. 4.

Dissertatio de Arianismo, Tubing &, 1687. in 4.

Breves line Arianismi, Tubing 2, 1688. in 4.

De Fundamento Fidei ex 1. Cor. III. v 10-15. Inauguralis & M. Christ Eberbardo Weismanno, Tubinga, 1700. in 4.

De Nova Creatione, Ibid. 1700. 4.

De Evangelio, Ibid. 1700.

De Officio Christi Prophetico, 1b. 1700. 4.

De Natura fidei Justificantis, ex Joh. C. I.v. 12. W. Vito Friderico Weibenmajero, Tubinga, Literis Job. Conrad. Eitelii, 1701. in 4.

De Dignitate Christianorum ad 1. Petr. II. v. 9. By. Daniele Wielando, Tubinga, 1705. in 4.

Vid. Nosa Literar, Hamburg, ad Annum 1707, pag.

Dissertatio prima Collegii Biblici ad methodum Schmidianam adornandi, de Theologiâ v. Jo. Isaaco Andlero Bebenhusano, Ibid. 1706. 4.

Vid. 1bid. p. 124.

Germanica.

Fristliche Traur, und Leichpredigt / auß 7. Vers. deß 27. Ps. über dem Hochseel. Absteiben deß Durchleuchtigsten Fürsten und Herrn / Herrn Friderich Carln / Administratoris in Würtemberg / 2c. Stuttg. An. 1698. in fol.

FRANCKESS STIFFERNOR

api=

tum

vami

bus

ma-

luas

em,

e-sve

abi-

ftro

po-

nte.

que

nec

itif-

nno

en-

aiæ'

tte.

870

De

Buß-Predigt über Ps. LXXXV. v 1.-8. am alle gemeinen Buß-Bett - und Fast - Tag d 23. Odobr 1692. in der Stiffts - Kirchen Abends gehalten/Stuttgardt / Anno 1692. in 4.

rend

dinu

hun

Wir

du

fuft

Dtis

pit.

præ

quo

fam

84

itaq

fyly

Aril

peri

invo

not

mai

fpe

om

loa

me

me

rec

tion

Wit

Th

fio

TUI

Stuttgardtische Ab-und Tübingische Unjugs. Predigt. Die erste auß Actor. C. 20. v. 3,2. in der Stiffts Kirchen / den letten Decembr. 1699. gehalten. Die andere am Sonntag. Septuagesime zu Tübingen / auß 1. Tim. IV. 16. Stutta. 1700. 4.

Abbildung deß falschen Pharisaischen und wahren thatigen Christenthums / oder außerlesene Predigten / über unterschiedliche Evangelische Texte / Tubingen / ben Joh. Georg Cotta / An. 1706. 1708. in 4.

Anhang zwener Rector-Predigten/auß 1. Petr. II.
17. von Evangelischen Universitæten; und Pf. CXI 10. 11, von dem rechten Methodo sudiorum.

Underer Unhang einer Leich-Predigt/ ben dem traurigen Fall zweper vom Wetter erschlagenen Studiosorum Theologia, auß Luc. XII. 35-40. Anno 1704. gehalten. Ibid.

Leichpredigt über Herrn Joh. Georg Goltern/ Universitæts-Syndicum, nicht gar 24. Stund vor deß Authoris Tod gehalten / auß Ps. IV. v. 9. Ibid.

Nat. 1633. JOHANNES BARTHOLOMÆUS Gl. 1700. JHAAGE, Celsissimi Wirtembergiæ Ob. 1709. Principis Consiliarius, Generalis Superintendens

FRANCE

tchen 1692. Jugs, v. 3,2. embr.

malla

3 aa

und auß. liche Joh.

V.16

r.II.
und
flu-

dem thlas 35erns

und IV.

erin-

rendens & Abbas Monasterii Adelbergensis . Ordinum Provincialium Secretioris delectus Adleffor, humanæ vitæ theatrum ingressus est Gussenstadii, Wirtembergicæ ditionis in Heidenheimensi distri-Etu pago d. 6. Augusti, Anno 1623. parentibus etsi rusticanis, honestis tamen, à quibus lavacro baptismi primum traditus Bartholomæi nomen accepit. Amisso autem propè Nerolingam Anno 1634. prælio & infusis in Ducatum, velut cataclysmo quodam, Cafareanorum copiis, peste, bello, fame miserum in modum desolata fuit patria, quibus & A. 1636. parentes nostratis occubuerunt. Infantem itaque nondum trimum loror 16, annorum puella in Sylvis & antris circumtulit errabunda, herbis sylveftribus, urticis & radicibus fustentatum, donec peritura fame amicorum confilio puellum pulvinari involutum in longo fedili, quod Ulma ante orphanotrophium, five Xenodochium eo fine cernitur, mane exponeret. Repertum à portitore suscepit Inspector Nosocomii, cumque de baptismo illius nil omnino constaret, M. Balthafar Gockelius puerulo altera vice aquis lustralibus asperto, Johannis nomen superaddidit, de quo casu celeberrimus Ulmensium Antistes D. Conradus Dietericus peculiare consilium de Infante reperto, de cujus baptizatione dubitaretur : Num baptizandus esset? formavit affirmative pronuncians, ex fundamento regulæ Theologica: Non potest dici iteratum, quod non creditur effe factum. (a) Facta est hæc altera afperfio d. 3. Maji, Anno 1636. Postea ex puerperarum hypocausto in majus conclave translatum, Rofina

(4) In ben Rern hafften Confiliis Theologicis p. 257.

fina Hämmerlina commater aliquamdiu in curâ ha, buit; cum verò nocturno tempore lemures ibi graffarentur, Matrem epilepticorum, qui peculiari æde habitant, exoravit, utinfantis curam gereret tamdiu, usque dum larvæ illæ Satanicæ cessarent.

Erat illa Barbara Eckhardi, Virgo 50. annorum quæ multos annos epileptico morbo afflicta tandem absque externis remediis convaluit; eaque velut Thermutisaliqua Mosen hunc ex calamitatum Nilo ereptum per omnem vitam materno amore complexa tenerrime fovit, ita ut sexennem Scholæ immitteret Teutonicæ & mox elapso anno, Latinæ, fed in vanum latrante Lycifca, h. e. renitentibus incassum quam plurimis. Ita per Classes primam quidem usque ad septimam ascendens ob indolis præstantiam jam tum patriciis, aliisque mercatorum filiis prælatus est, alteraque vice in Festo Scholastico, quod Ulmæ feria Paschatos altera solet celebrari, in specimen eorum, quæ docentur, annuum pensum in præsentia Venerandi Ministerii omniumque Scholarcharum cum laude recitavit; foleñi nummo donatus, cui Patrona amictum cum libris, didactro, aliisque necessariis, suomet victui detrahens, subministravit, aliis quoque beneficiis, quæ largiter erogare solet pauperibus nobilissima Imperii Civitas Ulmensis, tum ex consueta partis collectione, tum ex Musica gaudenti. Quæ benefacta per omnem vitam deprædicare solitus, Dei benedictionem sæpenumerò Ulmensium Civitati ad precatus est. Eodem tempore etiam Informatione privatà subsidia conquisivit, Ignotis autem etiam-

Annu prope &rep Inde : riam deinc filiun bergi dium bus li Rech denm inftru Tulii re & coop ficum dio d câ de vo in Patro fludi ticis Ann Reu ret, men mine thed

ulter

petit

hum (

Wirtembergenfium Pars II.

ırâ ha. oi graf. eculiari gereret ceffaannoafflicta eaque itatum amore scholæ atinæ. ous inn qui-

s prætorum olastilebranuum niumnum-, didetra-, quæ mpes colbeneei beati ad

him parentibus Joh. Fundii nomen adscivit, usq; ad Annum 1646, quo frater major natu, Egloshemii prope fortalitium Asperg incola, quasitumpuerum & repertum idoneis documentis suæ sanguini asseruit. Inde abjecto cognomine ad perpetuam rei memoriam Johannis Bartholomæi nomen retinuit. deinceps Germanice redonata pij doctique Viri consilium ei dederunt, ut Principi Eberhardo, Wirtembergiæ Duci, supplex factus receptionem in Stipendium Tubingense peteret, quo fine testimonialibus literis à Cuntado Merckio, Gymnasii Ulmensis Rectore & commendatitiis à M. Christophoro Lindenmajero, Heidenheimensium Superattendente instructus Stuttgardiam se contulit An. 1650, d. 12. Julii examinatus à M.Oswaldo, Pædagogii Conrectore & mox in Seminarium Theologicum Tubingæ cooptatus fuit, ubi Johannis Geilfusii collegium phyficum privatum frequentavit, habitaq; fub ejus præfidio disputatione tum physica, de elementis, tum Ethicâ de Mansuetudine utriusq; laureæ honoribus,octavo inter 18. Candidatos loco redimitus est, sumtus Patrona sæpius laudata suppeditante. Theologia studium exorsus in Theticis, Polemicis & Homileticis usque adeo egregiè profecit, ut non solum Anno 1652. d. 19. Aprilis ferià Paschatos secunda Reuthenæ Ulmensis ditionis pago concionem haberet, verum etiam Anno 16,2. d. 1. Julii, ad examen citatus Stuttgardiæ concionaretur, ubi à Domino M. Joh. Joachimo Schülino, Antistite Cathedrali, nomine Confistorii Ducalis stimulos ad ulteriorem diligentiam accepit, quò paulò post repetitioni admoveri posset, quam verò, sumtibus quippe

tione

tiam-

num

quippe idoneis destitutus, per Patronum suum M. Christophorum Lindenmajerum submitse deprecatus est. Mense Decembri Anno 1652 ad Parochiam. Mangen, Diœceleos Göppingensis vocatus Fauerndaviensem simul administravit non sine periculo aquarum, Ludimagistrum quoque agere coactus propter tenuitatem salarii. Quadriennio ferè exacto Kohlbergam in Alpibus promotus 12, annis F.cclesiæ inserviit. Inde Pfullingam, oppidulum, provectus, Uracensis Collegii Prasidium in conventibus polemicis cum officio Camerariatus in Capitulo Reutlingensi gessit. Anno 1677. d. 20. Febr. Superattendens Specialis & Pastor Blabyrensis declaratus est. Anno 1681. d. 13. Martii, Stuttgardiam cum aliis evocatus habita Concione Ecclefiastes Aulicus & Adsessor Consistorii constitutus, undecim annistanto muneri præfuit. Cum verò appropinquante senio languescere coepissent vires, Abbatiam Adelbergensem precibus obtinuit cum annexâ Superattendentis Generalis dignitate Anno 169z. folenni facramento in Sanctiori Principis Confilio ad-Arichus, quam Anno 1694. d. 3. Decembris Electio in Senatum Ordinum Provincialium Ampliorem, & Anno 1699. d. 16. Iulii, in Arctiorem, est inse-Conjugium iniit primâ vice cum Elifabethâ Civis & Pistorum Tribuni Tubingensis filia Anno 1653. d. 9. Maji, quæ 7. liberorum parentem fecit. Altera vice cum Virgine Elisabetha Barbara, Domini M. Joh. Martini Laiblini gnata, Anno 1666. quâcum 10. filios unamque filiam procreavit, hodienum cum 3. fratribus superstitem. Unus è filiis optimæ spei juvenis, mihique, dum viveret, amiciffimus.

ciffin vicer præi mer præ grat tur, quis nus egi àm ria. affin tol ven cles din fav ren her per bu fer etia die cui no

do

ge

fac

rai

Wirtembergensium Pars II.

425

cissimus, Theologia Cultor jamdum suggestui in vicem Patris adhibitus ingenti parentum dolore Cæterum elogia Viri heic expripræmature obiit. mere nostrum non est. Noluit quippe multis deprædicari addito apophthegmate: Peccator sum, gratia divina indignus. Cum in aulam adscisceretur, lapidem testimonii erexit hisce verbis: Domine quis sum? & quæ est Domus mea? quod me hactenus extulisti. Quicquid sum & quæ unquam peregi in officio meo, tu dedisti, nec est, quod non à manu tuâ acceperim. Tuo nomini sit laus & glo-Id tamen ex vero cum Domino Parentatore affirmare possumus, fuisse virum nullatenus in tanto honore tumidum aut elatum, fed candidum, gravem, cordatum, & humanum, Ministrorum Ecclesiæ Scholarumque Patronum, qui tristem ab se dimitteret neminem. Gratulamur nobis de Viri favore, quem, cum Adelbergæ vices Pastoris agerem, luculenter testatum fecit. Sit memoria ejus in benedictione tantò majori, quod orthodoxiæ femper & ubique fuit tenax & ingenia novis dogmatibus prurientia fortiter repressit, taciturnus alioqui & sermonum parcus, consilia secretioris momenti etiam ergaintimos premens. Senio confectus studium vere eulavaoias dispositione domus suæ ostendit, vocatis ad se filiis & nepotibus, quibus cum præterito autumno facras Adelbergensis Cœnobii ædes, publico processu ingressus, M. Godofredo filio, in solatium Patris, Pastorem ibiagenti in mandatis dedit, ut præambuli loco benefacta Dei, quæ in ipsum contulerit, commemoraret, ultimumque suo nomine auditoribus Vale diceret

declardiam s Audecim opinatiam â Su-10io adlectio orem. infebethâ Anno fecit. Do-1666. , hoè filiis amilimus.

mM.

reca-

hiam.

uern-

riculo

actus

rè ex-

annis

ulum.

nven-

Capi-

Febr.

diceret. Itanon tam marasmo senili, quam podagiticis doloribus sensim exhaustus placide obdormivet in Domino d. 11. Junii, à meridie Anno 1709. Atatis 76. bimestri serè minor. Ministerii 57. Concionem sunebrem, quam ipse composuerat, è suggestu recitavit Dominus M. Wolffgangus Ludovicus Lieschinus, Göppingensium Superattendens Specialis ex Ps. 139. v. 14. repræsentans: Den auß dem Basser gezogenen Mosen / oder dancsbaste Betrachtung der mundersamen Wercke Bottes. Subnexa vernacula parentatione. Carminibus Præsulem post stata venerati sunt varii. Effigiem ex vivo sculpsit Bernhardus Vogel, Aug, Vindel, cui epigramma subjecit gener Joh, Georgius Hauptius:

So sah Herr HAUGE auß! diß Bild ihn in dem Leben Wahrhafftig præsentirt/wie war doch das umgeben Mit Glauben/ Gottesfurcht/Auszrichtigkeit und Lieb Der still-beredte Mund all Heuchez. len abtrieb.

EPICEDIA.

Dum sonat borrificis Sors beu! miseranda procellis, Nosque omnes circum stant timor atque MINÆ.

Tu

Tu

Tu

Au

01

At

Au

Wirtembergensium Pars II.

127 Tu felix nimium, turbis qui excedis, HAGENI,

Linquis & hos strepitus anxificosque metus. Tu nunc arumnis & carcere liber ab omni

Ocia cum Superis non peritura capis; Aurea pax ubi nunc curas compensat amaras,

Dignaque pro meritis munera latus habes. Ossa cubant tumulis tranquilla pace quietis,

Nominis at Patrio vivet in orbe DEcus. At tu summe DEus! custos mitissime gentis

O Arx , 6 Patrie portus & aura facre. Audi vota Parens, audi Sanstissime, nostra

Æthereæ reserans claustra verenda Domus.

Tu mentem reliquisque piam, Tu nescia frangi Pedora, Vidricem Tu fimul adfer opem.

Prastantes Virtute Viros nunc suffice rursus Pro Patria cupidos fortia ferre sua.

> Honori novissimo desideratis, Collegæ

> > F

Statuum Provincialium Ducatus Wirtemb. Senatus.

Uem puerum fecit Deus orbum utroque Parente

Conscriptis Patriæ est redditus ille PATER. * HAAGIUS in teneris duplici de fonte levatus**

Ærumnæ L vires sustulit inde novas. Baptismi (

ee 2

Ut.

** Bartholomans · Prafulo

Car-Ef-Aug. rgius Bild och luf= che=

010-

Æ.

Tu

poda-

ormi-

1709.

Con-

è lug-

_udo-

ndens

lauk

cfba=

ercfe

Ut, quem dira fames herbis pascebat amaris, es Christicolas vivo pane cibaret oves.

Et miserum miserans quem virgo exceperat, Aula Cum magno ereptum MOSE teneret ovans.

Nomine mutato bis tinctus; bisque repertus ***

E DUMO patriam repperit ille DOMUM.

La manes optimi Senis Generatur

Thi

Tr

Author

L. M. F.

Scripta.

Alleke Sermon, als die Durchleuchtigste Prins zessin/ Eleonora Dorothea/ des Durchl. Fürsten und Herrn/ Herrn Wilhelm Luds wigs Herhogs zuWirtemberg und Secker. Und der auch Durchl. Fürstin und Frauen/ Magdalena Sibylla/ Herhogen zu Würstemberg ze. erstgebohrne Princessin/ der Hoch Fürstl. Grufft zu Stuttg. bengesetzt worden/d.z. Maji, Anno 1683. in der Stiffts Kirchen Nachts. Stuttgardt / ben Joh. Wenrich Nößlin/1683. in solio.

Trauer, Sermon, von Preiß-würdigen Helden/ als des Durchleuchtigsten Fürsten und Herrn Herrn Georg Friderichs / Hergos gen zu Würtemberg. 2c. dero Nömis. Rans. Majest. General - Wachtmeisters und Obris sten zu Fuß. 2c. vor Caschau in Obers Uns garn Todes verblichene Fürstliche Corper in die Fürstl. Grufft zu Stuttgardt/Anno 1686.

d. II.

** 2. Reg. 1V. 6.39. Seqq.

Wirtembergenflum Pars II.

420

2. ir. Januarii, mit ungemeinem Fürstlich und Heldensgeziemenden Pomp bengesehet wurde/ in hoher und Volck-reicher Versammelung vor dem Altar in der Stiffts-Rirchen Nachts auf 11. abgelegt / Stuttgardt / ben Joh. Wenrich Rößlins Wittib/1686. in fol.

Christl. Traur, und Leich - Predigt / über dem unverhofft doch seeligen Ableiben des Durche leuchtigsten Fürsten / Herrn Georg Friedrichs zu Würtemberg/2c. in der Hochfürstl. Capell zu einer Vorbereitung gehalten/auß dem 2. Buch der Chronica Cap. 35. v.23.24.

Stuttgardt/ 1686. in folio.

Fraur. Sermon, als der Durchl. Fürst und Herr / Herz Carl Maximilian, Herhog zu Würtemberg und Teck. 2c. so zu Vaihingen an der Enz / d. 9. Jan. 1689. seelig perschies den /d. 7. Febr. darauf in die Fürstl. Grufft zu Stuttgardt bengesekt worden / gehalten im

Sahr 1689. in fol.

Menschen-Blum in einer kurken Sermon, ben der Fürstl. Bensekung der aufgehend/blüshend/ und bald verwelckender Durchleuchstigsten Prinzessin Dorothea Charlotta/dek Durchleuchtigsten Kürsten und Herrn Frisderich Carls/Herkogszu Bürtemberg/2c. Prinzessin Sochter/ ben der Hoch Fürstl. Bensekung d. 22. Martii, Nachts gehalten/Stuttgardt/1687 in fol.

Der auf dem Wasser gezogene Moses/auf dem 139.Ps.14. oder bessen eigene Leichpredigt/ Tub. ben Joh. Conrad Neiß/ 1709. in 4.

ee 3

INDEX

Anla

ans.

И.

atus

rina

chl.

uba

tec.

ien/

ůr

Der

Bet

fito

oh.

m

nd

305

ns.

ria

no

in

6.

I.